

Jordbrug

5. Jordbrugsinteresser

Indledning

Kapitel 5 handler om forholdet mellem jordbrugsinteresser og de øvrige interesser i det åbne land. Retningslinjerne fastlægger, hvilke områder, der fortrinsvis skal reserveres til jordbrugserhvervet og hvilke regionplanmæssige restriktioner, der gælder for erhvervet af hensyn til naturmæssige, kulturhistoriske, landskabelige og miljømæssige interesser.

Amtsrådet vil

- arbejde for, at landbrugserhvervet udvikler sig under hensyntagen til landbrugets naboer, et rent miljø og en mangfoldighed i natur og landskab,
- fremme driftsformer, der tager hensyn til natur og miljø, og herunder arbejde for, at økologisk landbrugsproduktion fremmes,
- gennemføre en helhedsorienteret miljø- og naturindsats, der målrettes mod de områder, der er særligt sårbare overfor landbrugets påvirkninger af omgivelserne,
- udbygge samarbejdet med landbruget omkring planlægning, miljø- og naturindsats,
- være aktiv sparringspartner for landbruget og synliggøre rammerne i administrationen for udvidelser, ændringer og etableringer af husdyrbrug, og
- fremme muligheden for, at det naturlige vandstands niveau kan genskabes på lavbundsjord, for at mindske udvaskning af kvælstof og forbedre naturindholdet.

Retningslinjerne vedrørende jordbrugsinteresser, herunder udpegingen og sikringen af de særlig værdifulde landbrugsområder, er fastsat i medfør af planlovens § 6, stk. 3, nr. 6. Landbrugserhvervet reguleres primært af landbrugsloven, der administreres af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, planlovens samlebekendtgørelse, der administreres af amtet og af miljølovgivningen, der administreres af kommunerne.

Retningslinjerne vedrørende udpeging af lavbundsjord er fastsat i medfør af Cirkulære nr. 132 af 15. juli 1998 om regionplanlægning og landzoneadministration for lavbundsjord, der er potentielt egnede som vådområder.

5.1 Jordbrugsinteresser

5.1.1 I Jordbrugsanalyse 2001 er der udpeget særlig værdifulde landbrugsområder. Områdernes beliggenhed fremgår af kortemnet "Landbrugsområde (RP)" og af fig. 5.1. De særlig værdifulde landbrugsområder ligger inden for JORDBRUGSOMRÅDE og LANDSKABSOMRÅDE.

5.1.2 Arealer til jordbrugsdrift skal i størst muligt omfang friholdes for andre aktiviteter. Ved inddragelse af jordbrugsarealer til ikke jordbrugsmæssige formål, bør arealforbruget begrænses mest muligt, især inden for de særlig værdifulde landbrugsområder.

5.1.3 Med hensyn til markvanding henvises til retningslinjerne i afsnit 10.8 Landbrugets forsyningsforhold.

5.1.4 Ved inddragelse af landbrugsjord til byvækst, tekniske anlæg samt ferie- og fritidsformål skal der i videst muligt omfang tages hensyn til de berørte landbrugsejendommers struktur- og arronderingsforhold samt til arealbehov, investeringsniveau og mulighederne for jordfordeling.

Særlig værdifulde landbrugsområder

Markvanding

Byvækst, tekniske anlæg m.v.

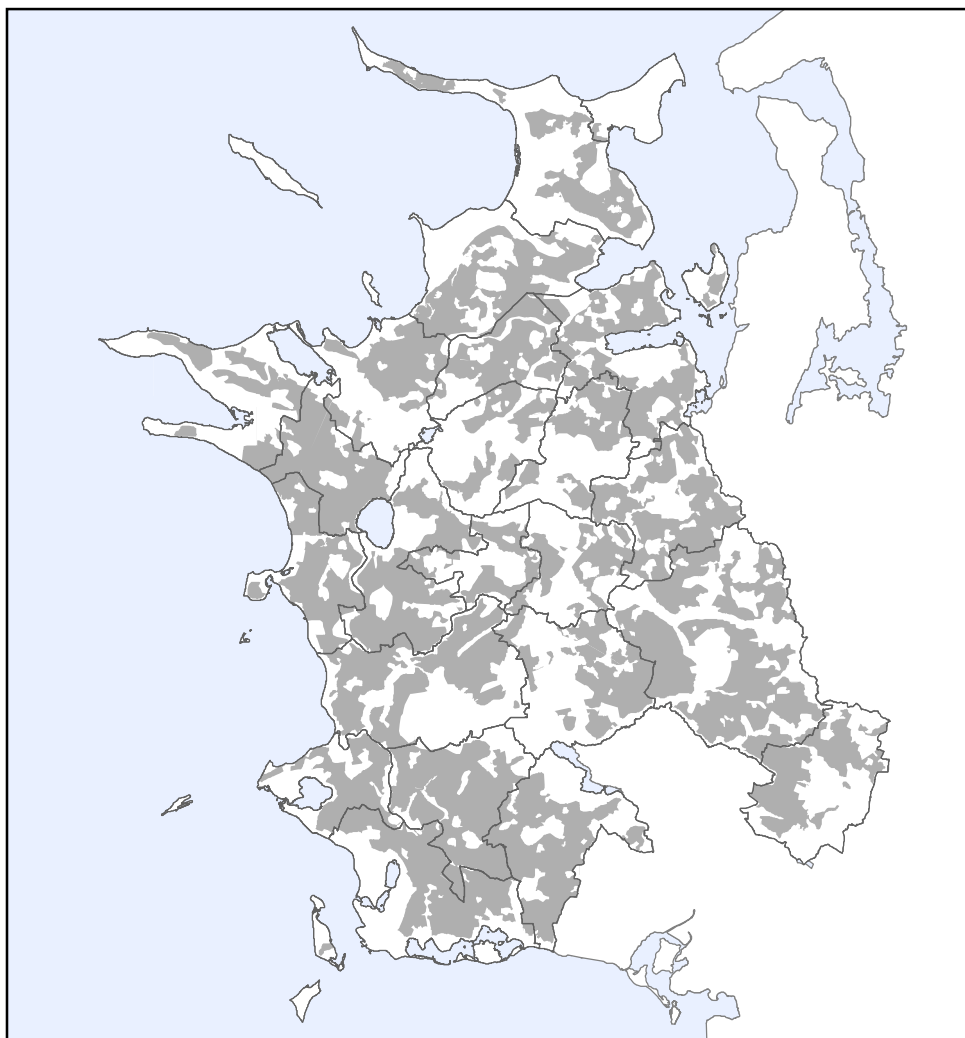

Fig. 5.1 Jordbrugsinteresser

■ Særlig værdifulde landbrugsområder

Nabogener

5.1.5 Der skal sikres en passende afstand mellem eksisterende landbrug og ny bebyggelse mv., således at støj- og lugtgener mv. så vidt muligt undgås.

Landbrugsstøtteordninger

5.1.6 Amtet vil gennem administrationen af støtteordningerne til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger fremme driftsformer, der tager hensyn til miljø og natur. Ordningerne er målrettet mod særlig følsomme landbrugsområder (SFL-områder), der udpeges af amtet efter retningslinjer fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Samarbejde

5.1.7 Gennem oplysning, rådgivning og samarbejde med jordbrugserhvervet vil amtet søge at imødegå konflikter mellem jordbrugserhvervet og de naturmæssige, kulturhistoriske, landskabelige og miljømæssige interesser.

Andre interesser

5.1.8 Den landbrugsmæssige anvendelse af landbrugsjorder, hvortil der er knyttet andre arealinteresser, f.eks. natur-, kultur-, råstof- og vandindvindingsinteresser, bør foregå i overensstemmelse med retningslinjerne for disse interesser, som fremgår af de respektive kapitler: f.eks. natur og kultur i kapitel 7, råstoffer i kapitel 9 og vandindvinding i kapitel 10.

Lokale forhold

5.1.9 På landbrugsejendommen Tornehøjgård, Fægangsvejen 4, Dalby, 4281 Gørlev, Gørlev Kommune, matr. nr. 8a m.fl. Dalby by, Kirke-Helsingø kan svineproduktionen udvides op til 362,4 DE, svarende til 1.150 årssøer, 12.000 smågrise, 600 polte og 350 slagtesvin. Der kan opføres ny stald på 1.600 m² og etableres gyllebeholder på 2.500 m³. I en afstand af 300 meter fra produktionsanlægget (staldbygninger og gylletanke) må der ikke planlægges for nye boliger eller sommerhuse. Der henvises til kortemnet "VVM-husdyrbrug (RP)".

5.2 Lavbundsarealer, der er potentielt egnede som vådområder

Potentielle vådområder

5.2.1 Under kortemnet "Potentielle vådområder (RP)" er angivet de lavbundsarealer, der er udpeget som potentielt egnede vådområder efter Miljøministeriets cirkulære nr. 132 af 15. juli 1998. De udpegede lavbundsarealer kan genoprettes som vådområder med henblik på at mindske kvælstofudvaskningen til havmiljøet og forbedre naturindholdet i området. Der gælder dog særlige regler for internationale naturbeskyttelsesområder, hvor disse vil blive berørt af genopretning af vådområderne, jf. bekendtgørelse nr. 477 af 7. juni 2003 med senere ændringer om afgrænsning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder.

5.2.2 De udpegede lavbundsarealer, jf. 5.2.1, skal friholdes for byggeri og anlæg mv., der kræver tilladelse efter planlovens § 35 stk. 1, hvis det pågældende byggeri eller anlæg kan forhindre, at det naturlige vandstands niveau kan genskabes.

5.2.3 Det skal gennem planlægningen sikres, at de udpegede lavbundsarealer, jf. 5.2.1, ikke overgår til andre formål, som vil være i modstrid med intentionen om at skabe vådområder.

5.2.4 Amtet vil gennem administration af støtteordninger fremme driftsformer og en arealanvendelse, der i høj grad tager hensyn til, at der kan ske en tilbageholdelse af kvælstof og etablering af nye naturarealer på de udpegede lavbundsarealer, jf. 5.2.1.

Henvisninger

Der henvises i øvrigt til:

- Kortemnerne "Landbrugsområder (RP)", "VVM-husdyrbrug (RP)" og "Potentielle vådområder (RP)".
- Redegørelsen, Ad 5. Jordbrugsinteresser
- Jordbrugsanalyse 2001. Vestsjællands Amt, decemer 2001.
- Landbrugsloven med tilhørende forskrifter. Lovbekendtgørelse nr. 598 af 15. juli 1999.
- Samlebekendtgørelsen. Bekendtgørelse nr. 428 af 2. juni 1999 om supplerende regler i medfør af lov om planlægning.
- Cirkulære nr. 132 af 15. juli 1998 om regionplanlægning og landzoneadministration for lavbundsarealer, der er potentielt egnede som vådområder.
- Bekendtgørelse nr. 129 af 22. februar 2000 om jordbrugsanalyser og landbrugsplanlægning.
- Cirkulære nr. 28 af 22. februar 2000 om varetagelse af de jordbrugsmæssige interesser under region- kommune- og lokalplanlægning.
- Tillæg nr. 10 til Regionplan 2001-2012, Udvidelse af svineproduktion på Tornehøjgård ved Dalby. VVM, december 2003.

Skov

6. Skovrejsning

Indledning

Kapitel 6 handler om skovrejsning. Retningslinjerne fastlægger, hvor det er ønskeligt, at der rejses skov, og hvor der ikke må rejses skov.

Amtsrådet vil

- bevare karakteren af de landskaber, der i fredningsplanlægningen er udpeget som enestående og af væsentlig betydning,
- fremme skovrejsning i områder, hvor nye skove vil forbedre befolkningens muligheder for rekreative oplevelser og aktiviteter,
- fremme skovrejsning i områder, hvor nye skove særligt kan fremme biologisk mangfoldighed i landskabet, og
- beskytte drikkevandsressourcer med skov i de områder, hvor det vil være hensigtsmæssigt.

Retningslinjerne vedrørende skovrejsning er fastsat i medfør af planlovens § 6, stk. 3, nr. 7.

6.1 Skovrejsning

Skovrejsningsområder

6.1.1 I skovrejsningsområder er skovrejsning ønskelig. Disse områder har højeste prioritet ved fordeling af tilskud. Skovrejsningsområderne er vist under kortemnet "Skovrejsning (RP)".

Skovrejsning mulig

6.1.2 Områder i „Skovrejsning mulig“ har laveste prioritet ved fordeling af tilskud. „Skovrejsning mulig“ omfatter områder uden for „Skovrejsningsområde“, „skovrejsning uønsket“, BY-OMRÅDE, SOMMERHUSOMRÅDE og SÆRLIGT ERHVERVSOMRÅDE.

Skovrejsning uønsket

6.1.3 Hvor skovrejsning er uønsket, må der ikke plantes skov. Områder, hvor skovrejsning er uønsket, er vist under kortemnet "Skovrejsning (RP)".

Lokale forhold

6.1.4 Ved skovtilplantning skal der tages hensyn til landskab, natur, kulturhistorie, friluftsliv samt drikke- og grundvandsinteresser.

6.1.5 Ved skovtilplantning i skovrejsningsområdet mellem Korsør og Svenstrup skal der tages hensyn til ud- og indsigtforhold til Højbjerg.

Henvisninger

Der henvises i øvrigt til:

- Kortemnet "Skovrejsning (RP)".
- Redegørelsen Ad 6, Skovrejsning.
- Tillæg 6 til Regionplan 1997-2008. Skovrejsningsplan for Vestjællands Amt. Juni 2000.
- Planlægning af skovrejsning - en vejledning til amternes regionplanlægning, Miljø- og Energiministeriet 1999.
- Skovloven. Lovbekendtgørelse nr. 959 af 2. november 1996.
- Naturbeskyttelsesloven. Lovbekendtgørelse nr. 85 af 4. februar 2002 som ændret ved lov nr. 454 af 9. juni 2004.
- Landbrugsloven. Lovbekendtgørelse nr. 435 af 2. juni 2004.
- Bekendtgørelse om jordressourcens anvendelse til dyrkning og natur. Bekendtgørelse 460 af 13. juni 2005.

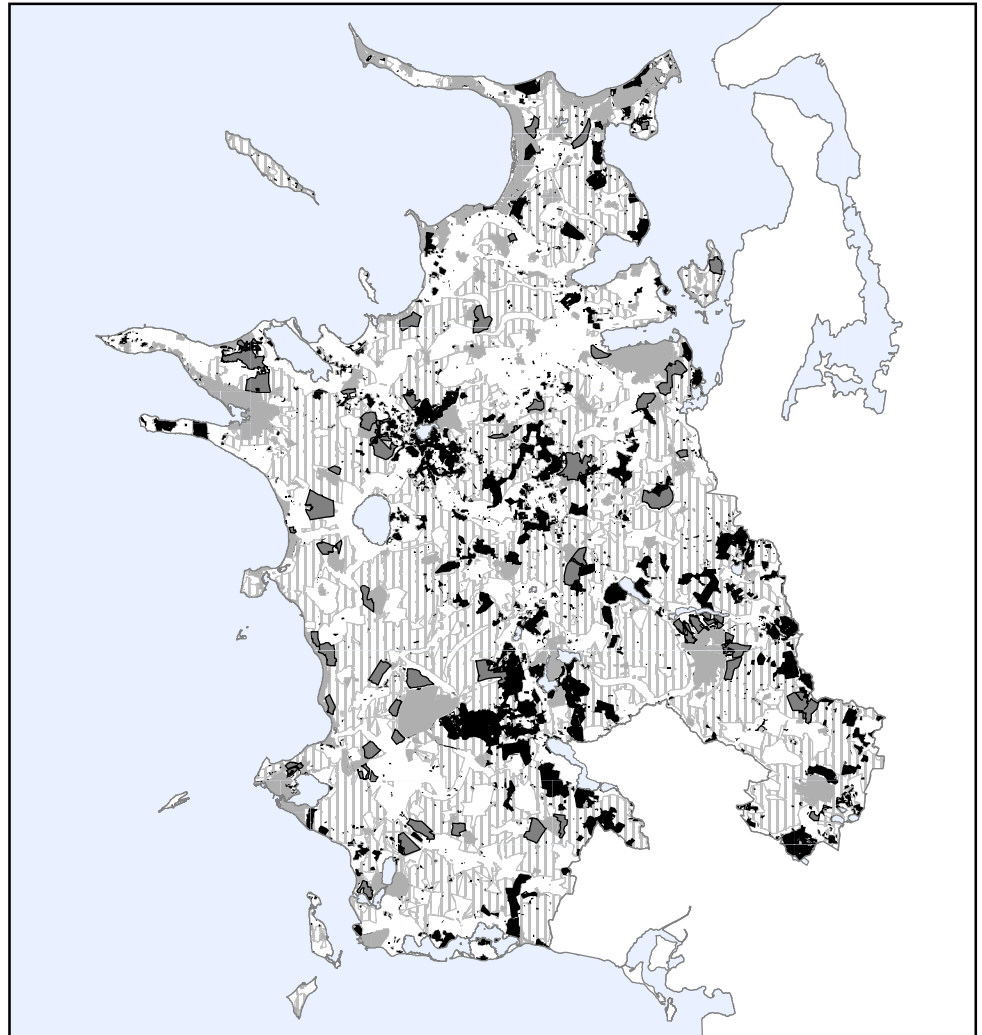
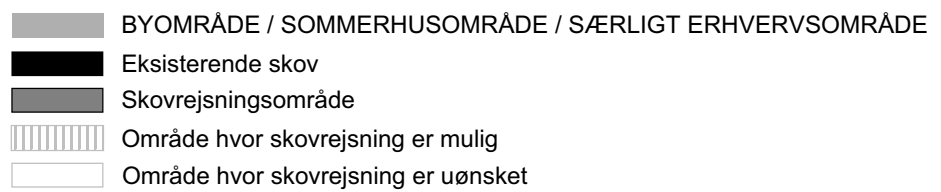

Fig. 6.1 Skovrejsningsplan

Beskyttelse

7. Natur- og kulturinteresser

Indledning

Kapitel 7 handler om beskyttelse af landskab, kulturværdier og levesteder for dyr og planter. Retningslinjerne fastlægger bl.a. hvilke områder, der skal friholdes for byggeri, hvordan fredning og naturforvaltning skal prioriteres, og hvordan kulturmiljøer skal sikres.

Amtsrådet vil

- sikre, at amtets fortsatte udvikling sker under hensyntagen til en beskyttelse af det naturlige dyre- og planteliv, de geologiske og landskabelige værdier, herunder de større uforstyrrede landskaber og kirkeomgivelserne, de kulturhistorisk interessante enkeltheder og værdifulde kulturmiljøer,
- fremme det naturlige dyre- og plantelivs udviklingsmuligheder,
- øge befolkningens forståelse for og adgang til naturen og friluftslivet, under hensyn til naturens bæreevne, og
- gennemføre en samlet naturforvaltningsmæssig indsats i udvalgte områder.

Retningslinjerne vedrørende natur- og kulturinteresser er fastsat i medfør af planlovens § 6, stk. 3, nr. 8.

7.1 Naturinteresser

Byudvikling

7.1.1 Byudvikling samt placering af trafik- og forsyningsanlæg o.l., bør ikke ske på arealer af høj naturmæssig, landskabelig eller rekreativ værdi.

Større uforstyrrede landskaber

7.1.2 Under kortemnet "Større uforstyrrede landskaber (RP)" ses de fire områder, der er udpeget som større uforstyrrede landskaber.

7.1.3 Større uforstyrrede landskaber skal så vidt muligt friholdes for store og/eller støjende anlæg, samt støjende aktiviteter. Hvis det alligevel bliver nødvendigt at placere et større anlæg i et uforstyrret landskab, skal anlægget udformes, så det generer mindst muligt.

Lavbundsarealer

7.1.4 For lavbundsarealer, der ikke er omfattet af 5.2.1 gælder, at de så vidt muligt skal friholdes for byggeri og anlæg, der kan forringe muligheden for at genskabe værdifulde naturområder.

Internationale naturbeskyttelsesområder

7.1.5 Internationale naturbeskyttelsesområder omfatter Ramsarområder, EF-fuglebeskyttelsesområder og EF-habitatområder. Afgrænsningen fremgår af de 3 respektive kortemner. Inden for disse områder må der ikke gives tilladelse til aktiviteter som kan forringe forholdene for de arter og naturtyper, der danner grundlag for udpegningen. For Ramsarområderne skal myndighederne i forbindelse med tilladelser, dispensationer eller godkendelser administrere så beskyttelsen af områderne fremmes.

Planforslag som i sig selv eller i forbindelse med andre planer kan påvirke et internationalt beskyttelsesområde skal konsekvensvurderes, og det skal fremgå af afgørelsen, at der ikke sker forringelser af naturtyper eller levesteder for de arter, eller på anden måde har negativ indvirkning, på de arter området er udpeget for.

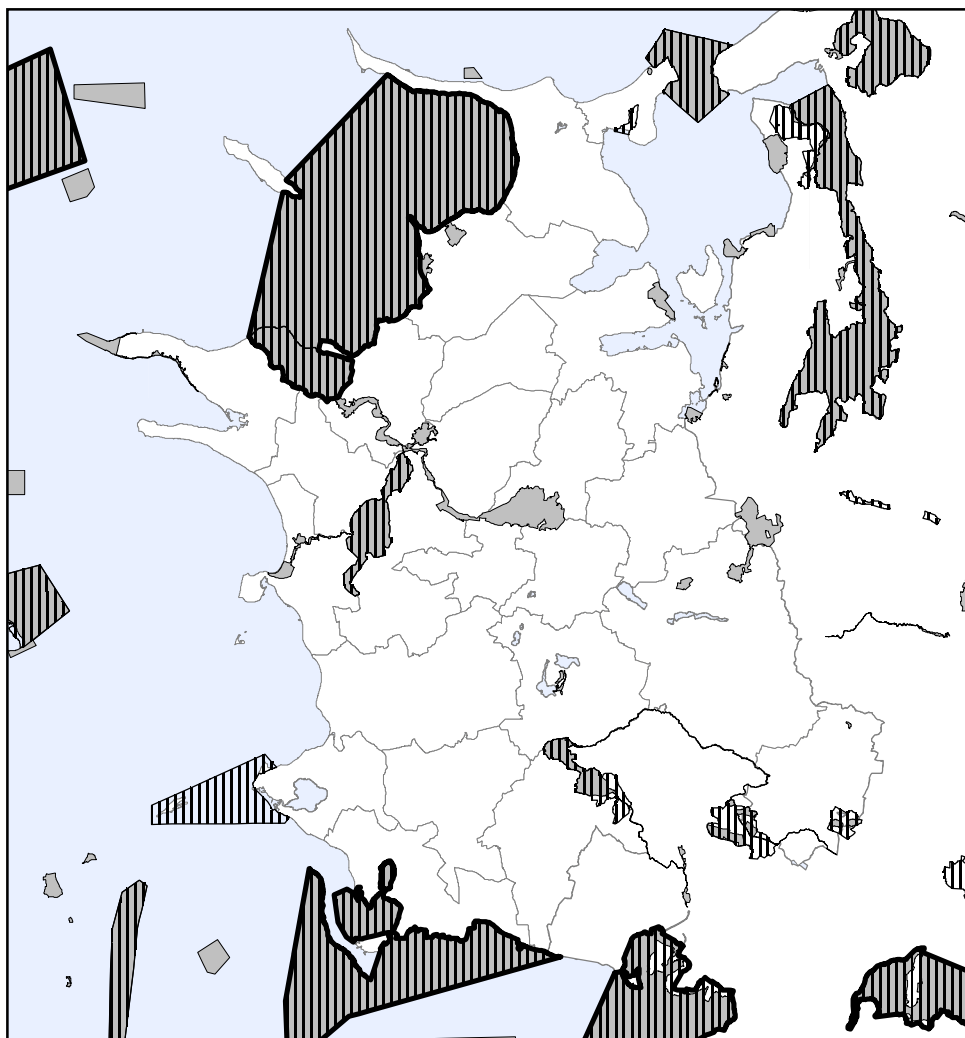

Fig. 7.1 Internationale naturbeskyttelsesområder

- Ramsarområde
- EF-habitatområde
- EF-fuglebeskyttelsesområde

Økologiske forbindelser

7.1.6 Under kortemnet "Økologiske forbindelser (RP)" er udpeget økologiske forbindelser, der sammen med BESKYTTELSESOMRÅDE skal forbedre spredningsmulighederne for vilde dyr og planter.

7.1.7 Inden for de økologiske forbindelser tilstræbes det, at eksisterende naturområder sikres mod en udvikling, der kan forringe livsbetingelserne for det nuværende dyre- og planteliv. Tilsvarende skal det tilstræbes, at der i de økologiske forbindelser skabes nye naturarealer, der kan forbedre dyr og planters spredning og frie bevægelse i de eksisterende naturområder.

Beskyttede naturtyper

7.1.8 De beskyttede naturtyper er overdrev, heder, enge, moser, strandenge, vandløb og søer. I følge naturbeskyttelseslovens § 3 må tilstanden af disse ikke ændres, uden amtsrådets forudgående dispensation.

Småbiotoper

7.1.9 Småbiotoper, der ikke allerede er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, skal så vidt muligt bevares.

Naturforvaltning

7.1.10 Amtets naturforvaltningsindsats vil blive søgt samlet i særlige interesseområder. Der vil blive lagt vægt på, at naturforvaltningen koncentrerer sig om væsentlige naturmæssige, landskabelige og friluftsmæssige interesser i BESKYTTELSESOMRÅDE, habitatområde og økologiske forbindelser. Naturforvaltning kan også omfatte pleje af kulturhistoriske anlæg. Der kan også blive tale om, at amtet medvirker til etablering af nye levesteder for dyr og planter.

Fredning og offentlige opkøb

7.1.11 Fredning vil fortrinsvis blive benyttet i BESKYTTELSESOMRÅDE. Det er hensigten at anvende naturbeskyttelseslovens muligheder til at imødegå projekter, der vil skade væsentlige beskyttelseshensyn, herunder også kulturmiljøer, når sådanne projekter ikke kan forhindres gennem administration af anden lovgivning.

7.1.12 Fredning vil også blive overvejet i tilfælde, hvor det er en forudsætning for, at en nødvendig pleje kan sættes ind. I sådanne tilfælde kan offentlig erhvervelse også blive aktuel.

7.1.13 Enkelte steder kan fredning eller offentlig erhvervelse være nødvendig for at skaffe adgang af hensyn til friluftslivet. Sådanne erhvervelser skal primært ske inden for besøgsområder.

Lokale forhold

7.1.14 Følgende forhold skal specielt iagttages i den kommunale planlægning:

Nykøbing-Rørvig Kommune

De væsentlige naturhistoriske interesser ved Langesø Mose og Vibrandts Mose, hvoraf en del er fredet, skal sikres ved at områderne udtages af sommerhusområde og tilbageføres til landzone.

Skælskør Kommune

Det ubebyggede vådområde i sommerhusområdet ved Kobæk Strand må ikke bebygges og skal tilbageføres til landzone.

7.2 Kulturhistorie

Kulturmiljøer

7.2.1 Under kortemnet "Kulturmiljøer (RP)" er der udpeget en række væsentlige kulturmiljøer, som enten er kulturhistoriske helheder, enkeltelementer eller strukturer.

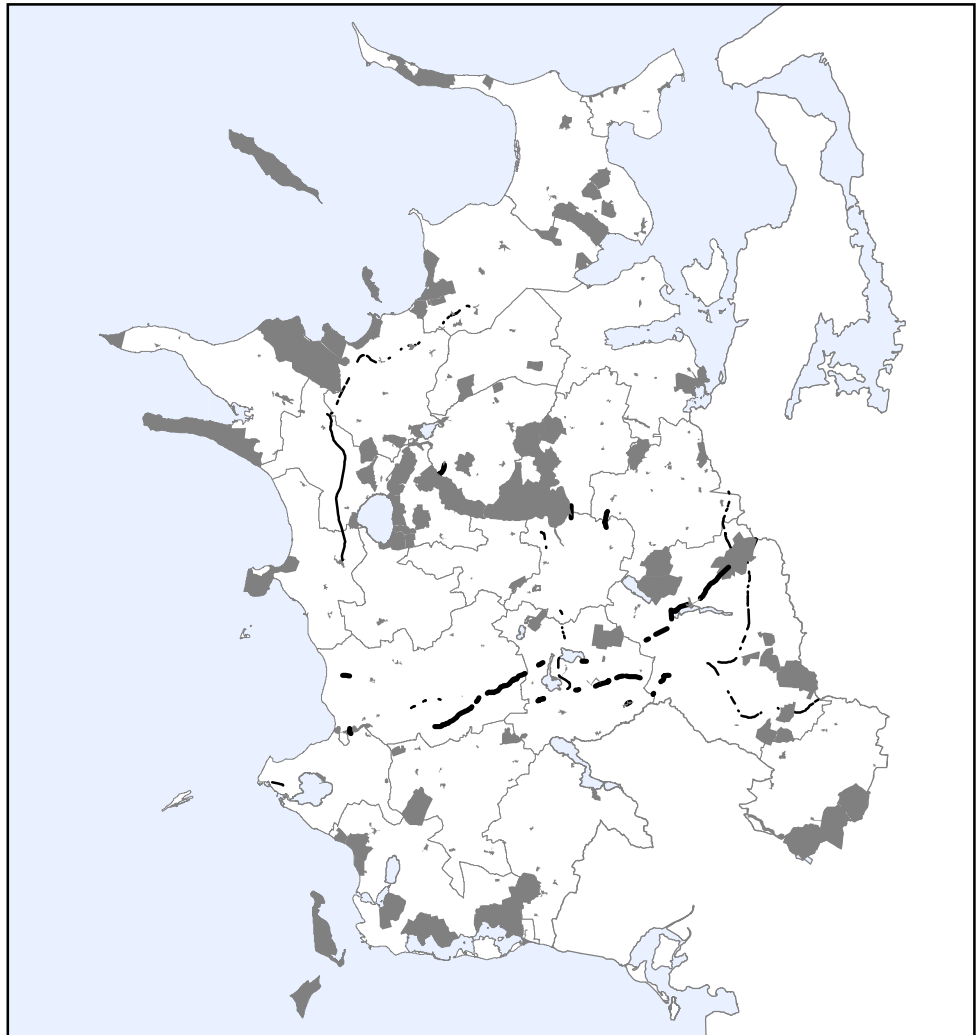

Fig. 7.2 Kulturmiljøer

- Afgrænset kulturmiljø
- Historisk vejforløb
- Nedlagt jernbane

7.2.2 Byudvikling, placering af trafik- og tekniske anlæg o.l., samt skovrejsning må ikke ske på arealer udpeget som kulturmiljøer, medmindre det kan ske uden at forringe oplevelsen og forståelsen af kulturmiljøet.

7.2.3 Ved opførelse af bygninger eller væsentlige om- og tilbygninger, ved etablering af tekniske anlæg, samt ved terrænændringer og skovrejsning i de udpegede områder, skal der vises særlige hensyn over for de bestående bevaringsværdige værdier og sammenhænge.

Bebyggelse nær kulturmiljøer

Kirkeomgivelser

Henvisninger

7.2.4 Der skal i kommuneplanen fastsættes rammer for bevaring af alle udpegede kulturmiljøer. Der skal efter kommunalbestyrelsens skøn udarbejdes bevarende lokalplaner så betids, at kulturmiljøerne sikres imod i ubemærkethed at undergå forandringer i strid med bevaringsinteresserne.

7.2.5 Ved opførelse af bygninger, tekniske anlæg mv. i synlig kontakt med de udpegede kulturmiljøer, skal der vises særlige hensyn overfor områdets oplevelses- og fortælleværdi.

7.2.6 Under kortemnet "Kirkeomgivelser (RP)" er der udpeget beskyttelsesområder omkring kirkerne.

7.2.7 Byudvikling, placering af trafik- og tekniske anlæg o.l., samt skovrejsning må ikke ske på arealer udpeget som kirkeomgivelser, medmindre det kan ske uden at forringe oplevelsen af kirken, eller såfremt nødvendig byudvikling ikke med rimelighed kan placeres på andre arealer.

7.2.8 Ved væsentlige om- og tilbygninger af eksisterende bygninger, tekniske anlæg o.l., skal det sikres, at kirkens betydning for landskabet fastholdes.

7.2.9 Der skal efter kommunalbestyrelsens skøn udarbejdes bevarende lokalplaner så betids, at kirkeomgivelserne sikres imod i ubemærkethed at undergå forandringer i strid med bevaringsinteresserne.

Der henvises i øvrigt til:

- „Større uforstyrrede landskaber (RP)“, „EF-fuglebeskyttelsesområder“, „Ramsarområder“, „EF-habitatområder“, „Økologiske forbindelser (RP)“, „Kulturmiljøer (RP)“ og „Kirkeomgivelser (RP)“.
- Redegørelsen, Ad 7. Natur- og kulturinteresser.
- Naturbeskyttelsesloven. Lovbekendtgørelse nr. 85 af 4. februar 2002 som ændret ved lov nr. 454 af 9. juni 2004.
- Bekendtgørelse nr. 477 af 7. juni 2003 om afgrænsning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder.
- "Beskrivelse af kulturmiljøer", Vestsjællands Amts hjemmeside.

Fritid

8. Arealer til fritidsformål

Indledning

Kapitel 8 handler om rammerne for den rekreative og turistmæssige udvikling i amtet. Retningslinjerne fastlægger bl.a. rammer for etablering og udvidelse af hoteller, campingpladser og lystbådehavne. Kapitlet indeholder desuden en udpegning af besøgsområder og et rekreativt stinet samt retningslinjer for støjende fritidsanlæg.

Amtsrådet vil

- fremme befolkningens og turisternes muligheder for landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske oplevelser,
- medvirke til, at turismen i Vestsjælland udvikles på et bæredygtigt grundlag i forhold til natur og miljø, således at den bidrager til at bevare og udvikle lokalsamfundene som aktive velfungerende samfund,
- sikre, at friluftslivets anvendelse af naturen som hovedregel underordnes hensynet til beskyttelse af plante- og dyrelivet samt kulturmindeerne,
- sikre, at udviklingen af turismen i Vestsjælland så vidt muligt tager udgangspunkt i eksisterende anlæg,
- sikre, at nye anlæg for turismen så vidt muligt placeres i tilknytning til byområder og sommerhusområder til gensidig gavn for turisterne og lokalbefolkningen,
- medvirke til at sikre og udbygge offentlighedens adgang til strandene,
- fremme nye turistattraktioner og udflugtsmål, der tager udgangspunkt i amtets natur- og kulturværdier, og
- styre udviklingen i antal og placering af støjende fritidsanlæg til sport og konkurrence i form af knallertbaner, motocrossbaner, go-kartbaner, fritidsflyvepladser og skydebaner.

Retningslinjerne om arealer til fritidsformål er fastsat i medfør af planlovens § 6, stk. 3, nr. 8 og 10, samt § 6a.

8.1 Rekreativ hovedstruktur

Delområder for turisme

8.1.1 Regionen inddeles i 9 delområder for turisme, som hver for sig udgør homogene områder med hensyn til naturgrundlag, landskabelige forudsætninger og eksisterende friluftssinteresser. Inden for delområderne fastlægges der rammer for udbygningen af feriehoteller og campingpladser, jf. fig. 8.3 og 8.4 .

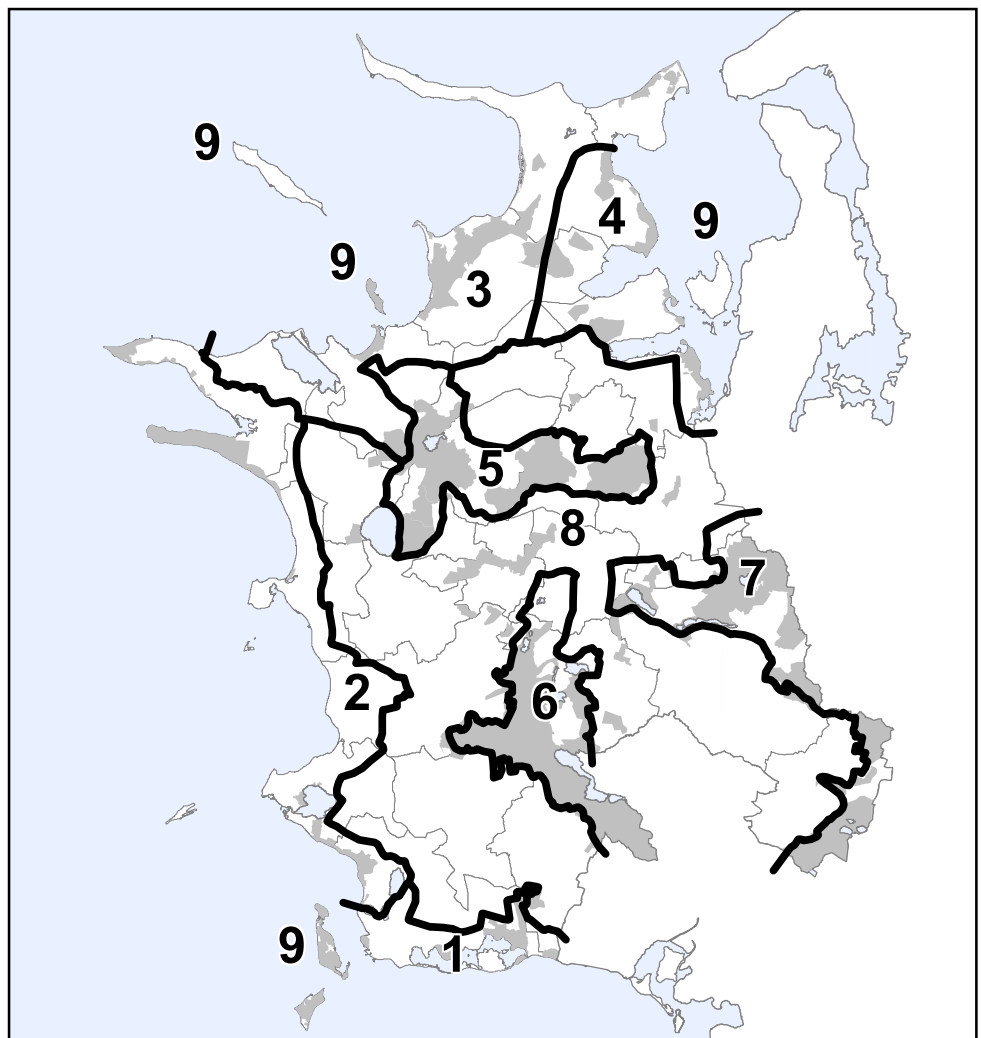
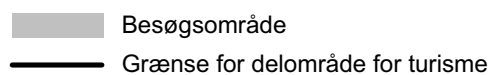

Fig. 8.1 Besøgsområder og delområder

Besøgsområder

8.1.2 Der er udpeget besøgsområder, jf. kortemnet "Besøgsområder (RP)" og fig. 8.1 viste besøgsområder. I disse områder skal landskabet i så høj grad som muligt gøres tilgængeligt for ekstensiv rekreativ udnyttelse uden at de bevaringsværdige værdier tilsidesættes. Der kan bl.a. etableres støttepunkter for ophold og naturformidling.

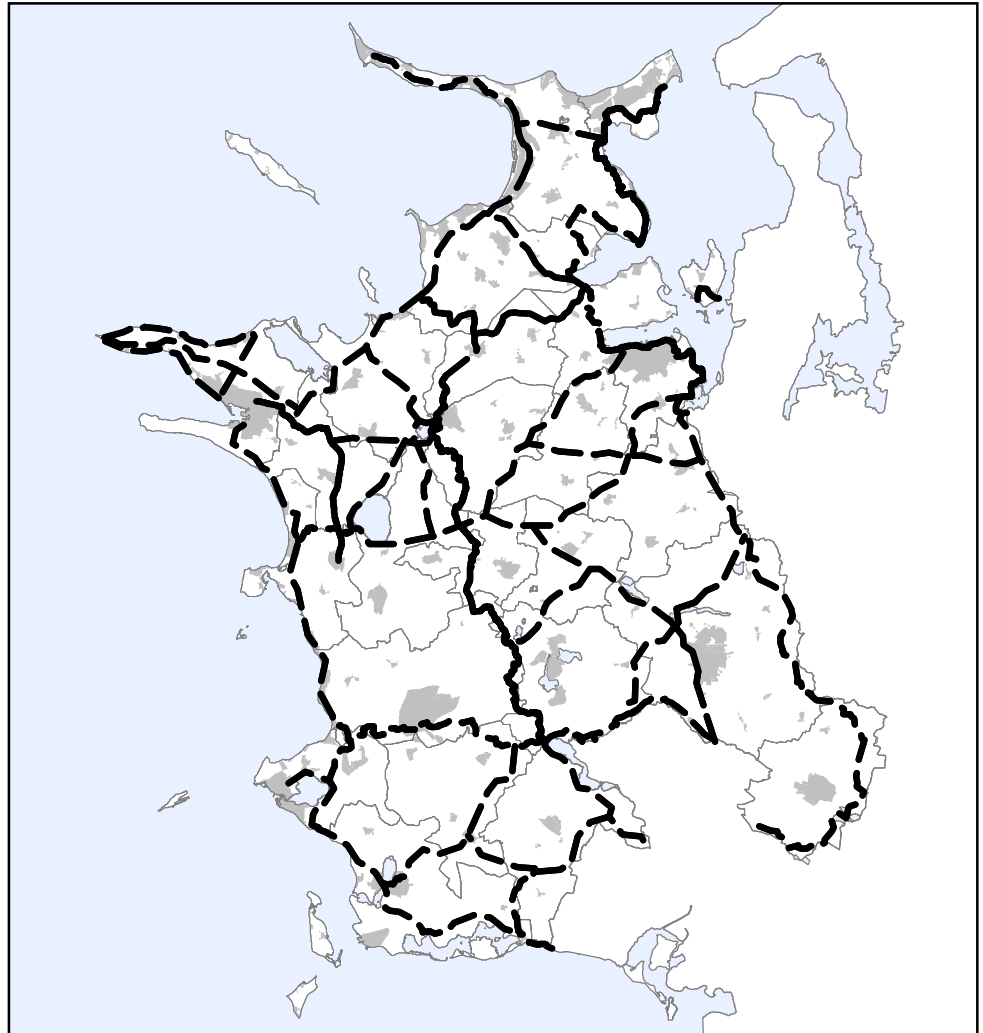

Fig. 8.2 Regionale rekreative stier

- Eksisterende regional rekreativ sti
- - - Planlagt regional rekreativ sti
- BYOMRÅDE/SOMMERHUSOMRÅDE/SÆRLIGT ERHVERVSOMRÅDE

Regionale rekreative stier

8.1.3 Det regionale rekreative stinet fremgår af kortemnet "Regionale stier (RP)" og af fig. 8.2. Stinettet skal løbende detaljeres i amts planlægning og i kommuneplanlægningen. Færdiggørelsen af Fjordstien har første prioritet og færdiggørelsen af Trelleborgstien mellem Korsør og Skjoldenæsholm har anden prioritet.

Øvrige stier

8.1.4 Befolkningens adgang til at færdes på stier og veje søges udbygget under hensyn til de berørte arealers sårbarhed over for publikumsbesøg.

Lokalisering

8.2 Feriehoteller

8.2.1 Feriehoteller kan etableres i BYOMRÅDE og SOMMERHUSOMRÅDE. Det forudsættes, at placeringen er i overensstemmelse med intentionen i planlovens kystbestemmelser, og at det ved kommuneplanlægningen dokumenteres, at naturmæssige, kulturhistoriske, landskabelige og friluftsmæssige interesser ikke tilsidesættes, samt at adgangsforhold og nabohensyn mv. kan løses på en tilfredsstillende måde i forhold til områdets rekreative anvendelse.

8.2.2 Uden for BYOMRÅDE og SOMMERHUSOMRÅDE kan feriehoteller kun etableres i anlægsområder til feriehoteller.

Enhedsstørrelser

8.2.3 I BYOMRÅDE og SOMMERHUSOMRÅDE fastlægges maksimale enhedsstørrelser for nye feriehoteller samt for udvidelse af eksisterende feriehoteller således:

- BYOMRÅDE i byerne, Asnæs, Haslev, Holbæk, Kalundborg, Korsør, Nykøbing, Ringsted, Skælskør, Slagelse, Sorø og Jyderup:
Ingen maksimal størrelse
- BYOMRÅDE i øvrige kommunale centre:
300 sengepladser/150 værelser/60 lejligheder
- SOMMERHUSOMRÅDE:
Delområde 2 (Storebæltskysten):
1200 sengepladser/600 værelser/240 lejligheder
Øvrige delområder:
300 sengepladser/150 værelser/60 lejligheder

Enhedsstørrelser i øvrige områder

8.2.4 Eksisterende feriehoteller uden for de i 8.2.3 nævnte områder kan udvides i begrænset omfang, såfremt beskyttelsesinteresser og planlægningsmæssige forhold ikke taler imod.

Rammer for kapacitet

8.2.5 Udbygningen af feriehotelkapaciteten kan kun ske inden for rammerne i fig. 8.3. Feriehoteller/byhoteller i byerne; Asnæs, Haslev, Holbæk, Jyderup, Kalundborg, Korsør, Nykøbing, Ringsted, Skælskør, Slagelse og Sorø er ikke omfattet af rammerne.

Lokale forhold

Lokale forhold

8.2.6 Der er udlagt følgende anlægsområder til feriehoteller, jf. kortemnet "Planlagte ferie- og fritidsområder (RP)" og fig. 8.5.

Bjergsted Kommune

Området sydvest for Havnsø kan benyttes til feriehotel. Inden arealet tages i brug, skal det godtgøres, at der ikke er miljømæssige problemer i forhold til forsvarrets skydeterræn på Stold. Der udlægges et ikke afgrænset anlægsområde til ferie og conferencefaciliteter på Sejerø Havn. Dragsholm Slot. Overnatningskapaciteten kan udvides i eksisterende bygninger og ved genskabelse af tidligere bygninger, som har indgået i det eksisterende slotsanlæg.

Dragsholm Kommune

Fig. 8.3 Feriehoteller - rammer

Tallene angiver hotelsenge. Rammen er opdelt på kommuner og delområder, og den er fastlagt under hensyn til områdets sårbarhed. Rammen indeholder eksisterende såvel som planlagte og helt nye anlæg. Enhver udbygning, både nyanlæg og udvidelser, skal holdes inden for rammen. Hoteller indenfor BYOMRÅDE i følgende byer: Asnæs, Haslev, Holbæk, Jyderup, Kalundborg, Korsør, Nykøbing Sj., Ringsted, Skælskør, Slagelse og Sorø, er ikke omfattet af rammen.

			Område 1	Område 2	Område 3	Område 4	Område 5	Område 6	Område 7	Område 8	Område 9	Samlet ramme									
Bjergsted	Ramme	Eksist.			300	65		50				65									
	Planl.					0		0		50	60	460									
Dianalund	Ramme	Eksist.										10									
	Planl.									50		50									
Dragsholm	Ramme	Eksist.			250	70	50	0				70									
	Planl.					46	0	0				46									
Fuglebjerg	Ramme	Eksist.										0									
	Planl.									25		25									
Gørlev	Ramme	Eksist.		1000	120							120									
	Planl.			0								0									
Hashøj	Ramme	Eksist.										56									
	Planl.									85		19									
Haslev	Ramme	Eksist.										20									
	Planl.									25		0									
Holbæk	Ramme	Eksist.				50	41					85									
	Planl.						0			50	200	100									
Hvidebæk	Ramme	Eksist.		160	46							46									
	Planl.			0						20		0									
Høng	Ramme	Eksist.										26									
	Planl.						50	0		60		34									
Jernløse	Ramme	Eksist.										0									
	Planl.									25		0									
Kalundborg	Ramme	Eksist.		194	0							0									
	Planl.			0								0									
Korsør	Ramme	Eksist.		400	344							344									
	Planl.			0								0									
Nykøbing-Rørvig	Ramme	Eksist.			300	42						42									
	Planl.					0						0									
Ringsted	Ramme	Eksist.										271									
	Planl.								150	72	950	0									
Skælskør	Ramme	Eksist.	60	20	1169	169						52									
	Planl.		0		1000						150	0									
Slagelse	Ramme	Eksist.		600	0							0									
	Planl.			0								0									
Sorø	Ramme	Eksist.										24									
	Planl.							200	24			0									
Stenlille	Ramme	Eksist.										0									
	Planl.									25		0									
Svinninge	Ramme	Eksist.										0									
	Planl.									25	40	0									
Tornved	Ramme	Eksist.										51									
	Planl.						60	51		57		0									
Trundholm	Ramme	Eksist.			500	42	140	0				42									
	Planl.					0	0					0									
Tølløse	Ramme	Eksist.										0									
	Planl.								50	0	100	0									
I alt	Ramme	Eksist.	60	20	352-3	679	1350	219	240	41	160	51	200	24	200	72	311	450	137	7730	1554
	Planl.		0		1000	46	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	43	100	1199		

Gørlev Kommune

Mullerup Havn. Området ved Mullerup Havn kan benyttes til hotel- og feriecenter med indtil 200 sengepladser med tilhørende fællesfaciliteter. Når det sker, skal adgangs- og parkeringsmuligheder for éndagsturister i området samtidig forbedres.

Hashøj Kommune

En udvidelse af kapaciteten på Vilcon skal som udgangspunkt ske i de eksisterende bygninger. I forbindelse med lokalplanlægningen kan der eventuelt indarbejdes bestemmelser om et begrænset nybyggeri, der er tilpasset de lokale landskabelige forhold.

Holbæk Kommune

Hegnegårdene. Kursuscenter med maksimalt 120 sengepladser. Udvidelsen skal primært finde sted i de eksisterende bygninger.

Hvidebæk Kommune

Birkendegård. Feriehotellet skal etableres i de eksisterende bygninger. Anlægsområdet ved Græsmark muliggør en udvidelse af Dansk Handicap Forbunds Motel- og Feriecenter med maksimalt 40 ferieboligenheder. Udvidelsen kan alene anvendes til ferieboliger/ferielejligheder i tilknytning til den eksisterende hotelvirksomhed. Ingen bygninger må gives en højde over 5 m målt til kip. Det skal ved den detaljerede kommunale planlægning samt sagsbehandlingen efter strandbeskyttelseslinjen sikres, at bygningerne indplaceres og tilpasses under hensyntagen til kystlandskabet.

Høng Kommune

Kragerup Gaard. Eksisterende overnatningsfaciliteter kan udvides med op til 60 senge i eksisterende bygninger.

Kalundborg Kommune

Ved Årbyhus er udlagt et begrænset anlægsområde, snævert afgrænset omkring det eksisterende bygningskompleks, og med muligheder for tilpasninger landværts bygningerne.

Nykøbing-Rørvig Kommune

Feriekolonien Nordstrand ved Skæreby udlægges som anlægsområde til feriehotel, kursuscenter eller vandrerhjem. De eksisterende bygninger kan anvendes til feriehotel, kursuscenter eller vandrerhjem. Bygningerne skal bevares pga. deres kulturhistoriske betydning. Eventuelt nybyggeri skal tilpasses feriekoloniens arkitektur og proportioner. Områdets karakter som plantage skal opretholdes, ligesom offentlighedens adgang til området skal sikres.

Ringsted Kommune

Sørup Gods. Det eksisterende kursuscenter kan udbygges med feriecenter.

Svinninge Kommune

Skjoldenæsholm Kursuscenter. Kursuscentret kan anvendes til kursus-, konference- og hotelvirksomhed og udvides på grundlag af en nærmere planlægning i samarbejde med amtet.

Anlægsområdet ved Aggersvold muliggør udbygning til et ridecenter med overnatningskapacitet til maksimalt 40 sengepladser. Der må ikke ske nedrivning eller om-, til- og nybygning af og ved huse og hovedgårdsanlæg, der ikke harmonerer med den eksisterende bebyggelse.

Tornved Kommune

Bromølle Kro. Overnatningskapaciteten kan udvides til maksimalt 60 sengepladser.

Trundholm Kommune

I Hølkerup er udlagt et anlægsområde til Niels Steensens Skolehjem, så ejendommen kan rumme op til 40 sengepladser.

8.2.7 Der er udlagt følgende anlægsområde til ferie- og fritidsformål, jf. kortemnet "Planlagte ferie- og fritidsområder (RP)" og fig. 8.5:

Skælskør Kommune

Kobæk Strand. Et område ved Kobæk Strand fastlægges til ferie-, fritids- og turistmæssig anvendelse.

8.3 Campingpladser

Lokalisering

8.3.1 Campingpladser kan etableres i BYOMRÅDE og SOMMERHUSOMRÅDE. Det forudsættes, at placeringen er i overensstemmelse med intentionerne i planlovens kystbestemmelser, og at det ved kommuneplanlægningen dokumenteres, at naturmæssige, kulturhistoriske, landskabelige og friluftsmæssige interesser ikke tilsidesættes, samt at adgangsforhold og nabohensyn mv. kan løses på en tilfredsstillende måde.

8.3.2 Uden for de i 8.3.1 nævnte områder kan campingpladser kun etableres i anlægsområder udlagt til campingpladser.

Udvidelse

8.3.3 Eksisterende campingpladser kan tillades udvidet, når beskyttelsesmæssige og planlægningsmæssige forhold ikke taler imod dette.

Rammer for kapacitet

8.3.4 Campingpladser kan kun etableres/udvides inden for rammerne i fig. 8.4.

Vintercampering og hytter

8.3.5 Der kan tillades vintercampering, vinteropbevaring og opførelse af hytter på eksisterende campingpladser, såfremt beskyttelsesmæssige forhold ikke taler imod dette. Ved byerne, Asnæs, Haslev, Holbæk, Jyderup, Korsør, Kalundborg, Nykøbing, Ringsted, Sorø, Skælskør og Slagelse kan hytterne udgøre op til 30% af kapaciteten på en campingplads, andre steder op til 15%.

Lokale forhold

8.3.6 Der er udlagt følgende anlægsområder til campingpladser, jf. kortemnet "Planlagte ferie- og fritidsområder (RP)" og fig. 8.5.

Ringsted Kommune Tornved Kommune

Sørup Gods. Der udlægges areal til campingplads.

Akselholm. Nord for Akselholm kan der etableres funktioner, der knytter sig til oplevelsen af de store landskabelige og kulturhistoriske værdier i området mellem Saltbæk Vig og Brorfelde, f.eks. campingplads o.lign. (ikke afgrænset anlægsområde).

Skælskør Kommune

Kobæk Strand. Der udlægges areal til campingplads.

Fig. 8.4 Campingpladser - rammer

Tallene angiver campingenheder. Rammen er opdelt på kommuner og delområder, og den er fastlagt under hensyn til områdets sårbarhed. Rammen indeholder eksisterende såvel som planlagte og helt nye anlæg. Enhver udbygning, både nyanlæg og udvidelser, skal holdes inden for rammen.

			Område 1	Område 2	Område 3	Område 4	Område 5	Område 6	Område 7	Område 8	Område 9	Samlet ramme									
Bjergsted	Ramm-e	Eksist.			450	304					80	530	384								
		PlanL.				o					o	o	o								
Dianalund	Ramm-e	Eksist.										0	0								
		PlanL.										o	o								
Dragsholm	Ramm-e	Eksist.			450	413						450	413								
		PlanL.				o						o	o								
Fuglebjerg	Ramm-e	Eksist.										0	0								
		PlanL.										o	o								
Gørlev	Ramm-e	Eksist.		800	581							800	581								
		PlanL.		o	o							o	o								
Hashøj	Ramm-e	Eksist.								250	0	250	0								
		PlanL.								o	o	o	o								
Haslev	Ramm-e	Eksist.								150	0	150	0								
		PlanL.								o	o	o	o								
Holbæk	Ramm-e	Eksist.				390	371			90	0	100	70	580	441						
		PlanL.				o	o			o	o	o	o	o	o						
Hvidebæk	Ramm-e	Eksist.		200	67							200	67								
		PlanL.		o	o							o	o								
Høng	Ramm-e	Eksist.										0	0								
		PlanL.										o	o								
Jernløse	Ramm-e	Eksist.					140	0				140	0								
		PlanL.					o	o				o	o								
Kalundborg	Ramm-e	Eksist.		410	50	100						510	150								
		PlanL.		o	o	o						o	o								
Korsør	Ramm-e	Eksist.		450	422							450	422								
		PlanL.		o	o							o	o								
Nykøbing-Rørvig	Ramm-e	Eksist.			700	597						700	597								
		PlanL.			o	o						o	o								
Ringsted	Ramm-e	Eksist.							125	125	200	0	325	125							
		PlanL.							o	o	o	o	o								
Skælskør	Ramm-e	Eksist.	130	130	550	267					200	200	880	597							
		PlanL.	o	o	o	o					o	o	o	o							
Slagelse	Ramm-e	Eksist.		300	100					20	20		320	120							
		PlanL.		o	o					o	o		o	o							
Sorø	Ramm-e	Eksist.						160	160				160	160							
		PlanL.						o	o				o	o							
Stenlille	Ramm-e	Eksist.								100	100		100	100							
		PlanL.								o	o		o	o							
Svinninge	Ramm-e	Eksist.											0	0							
		PlanL.											o	o							
Tornved	Ramm-e	Eksist.					270	123					270	123							
		PlanL.					o	o					o	o							
Trundholm	Ramm-e	Eksist.			800	177	92	92					892	269							
		PlanL.			o	o	o	o					o	o							
Tølløse	Ramm-e	Eksist.								200	108		200	108							
		PlanL.								o	o		o	o							
I alt	Ramm-e	Eksist.	130	130	2710	1487	2500	1591	482	463	410	123	160	160	125	1010	228	380	350	7907	4657
		PlanL.	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o

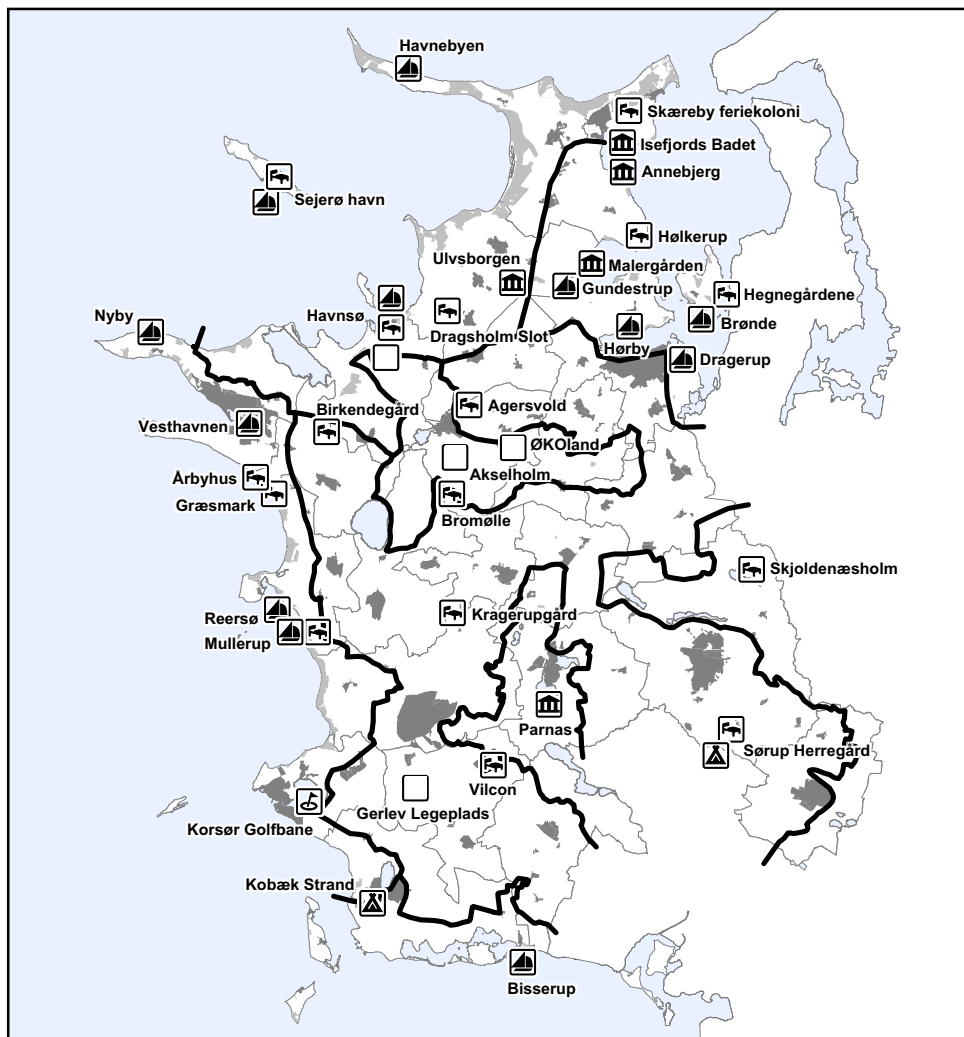
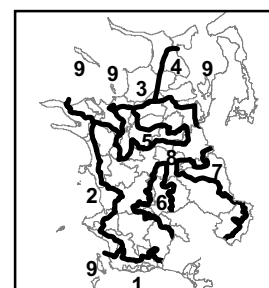

Fig. 8.5 Anlægsområder til rekreative formål

- BYOMRÅDE
- SOMMERHUSOMRÅDE
- 🚤 Nyanlæg eller udvidelse af lystbådehavn
- 🏠 Nyanlæg eller udvidelse af feriehotel
- ⛺ Nyanlæg af campingplads
- 🏛️ Nyanlæg af kulturanlæg
- Nyanlæg af andet rekreativt anlæg
- Grænse for delområde for turisme

Feriehoteller og campingpladser kan desuden lokaliseres i BYOMRÅDE eller SOMMERHUSOMRÅDE.

Lokalisering

8.4 Friluftsgårde, naturskoler, spejderhytter, lejrhytter og teltpladser

8.4.1 Friluftsgårde, naturskoler, spejderhytter, lejrhytter og teltpladser med et alment, socialt og pædagogisk sigte kan tillades etableret, såfremt de beskyttelsesmæssige eller jordbrugs-mæssige forhold ikke taler imod dette. Etablering skal fortrinsvis ske i tilknytning til eksisterende bygninger eller anlæg.

Primitive overnatningspladser

8.4.2 Primitive overnatningspladser, der kan rumme op til 5 telte til lejlighedsvis teltslagning, kan frit etableres på en mindre del af en beboet ejendom, som i øvrigt anvendes til andre formål.

Lokalisering

8.5 Vandrerhjem

8.5.1 Vandrerhjem kan etableres i BYOMRÅDE og SOMMERHUSOMRÅDE. Det forudsættes, at placeringen er i overensstemmelse med intentionerne i planlovens kystbestemmelser, og at det ved kommuneplanlægningen dokumenteres, at naturmæssige, kulturhistoriske, landskabelige og friluftsmæssige interesser ikke tilsidesættes, samt at adgangsforhold og nabohensyn mv. kan løses på en tilfredsstillende måde. Vandrerhjem kan dog også etableres i eksisterende bygninger i det åbne land, såfremt de beskyttelsesmæssige og planlægningsmæssige forhold ikke taler imod dette.

8.5.2 Uden for de i 8.5.1 nævnte områder kan vandrerhjem kun etableres i anlægsområder udlagt til vandrerhjem.

Ferielejligheder/værelser

8.6 Landboturisme

8.6.1 Der kan, på baggrund af en konkret vurdering og under hensyntagen til beskyttelsesmæssige og planlægningsmæssige interesser, indrettes op til 10 ferielejligheder/værelser til udlejning i tiloversblevne driftsbygninger på nuværende eller tidligere landbrugsejendomme, forudsat ejeren bor på ejendommen.

Lokalisering

8.7 Lystbådehavne

8.7.1 Der kan kun ske nyanlæg og udvidelse af lystbådehavne i anlægsområder udlagt til lystbådehavne, jf. kortemnet "Planlagte ferie- og fritidsområder (RP)" samt fig. 8.5 og 8.6.

8.7.2 Der skal udvises tilbageholdenhed ved nyanlæg og udvidelser i kystvande med skærpet målsætning, jf. retningslinje nr. 11.3.2. Anlæg her skal primært forbeholdes sejlbåde.

Afgrænsede anlægsområder - lystbådehavne		
	Antal eksisterende pladser	Ramme ialt
Bjergsted Kommune:		
Havnsø ¹⁾	250	550
Sejerø	250	280
Dragsholm Kommune:		
Gundestrup Færgetro	0	120
Gørlev Kommune:		
Reersø ^{2) 3)}	47	126
Mullerup	60	310
Holbæk Kommune:		
Hørby ³⁾	96	120
Brønde ³⁾	102	120
Dragerup	543	600
Kalundborg Kommune:		
Nyby	0	50
Vesthavnen	93	150
Skælskør Kommune:		
Bisserup ³⁾	45	80
Trundholm Kommune:		
Havnebyen ³⁾	163	213

Fig. 8.6 Anlægsområder - lystbådehavne

¹⁾ Inden udvidelsen af lystbådehavnen i Havnsø skal det godtgøres, at der ikke er miljømæssige problemer i forhold til forsvarrets skydeterræn på Stold.

²⁾ Udvidelsen skal holdes øst for den eksisterende bebyggelse og strandbeskyttelseslinien og nord for den linie, der ligger i sydskellet af matr.nr. 104 a. I dette område må der alene placeres havneorienterede funktioner. Hensynet til fuglelivet kan nødvendiggøre forbud mod sejlads i Vejlen på visse årstider.

³⁾ Der kan være en risiko for at berøre beskyttede kulturhistoriske interesser i forbindelse med udviklingsmulighederne.

Lokale forhold

Kommuneplanlægning

8.7.3 Der er udlagt anlægsområder til etablering/udvidelse af lystbådehavne, som det fremgår af "Planlagte ferie- og fritidsområder (RP)" samt fig. 8.5 og 8.6.

8.7.4 Det forudsættes, at det ved kommuneplanlægningen dokumenteres, at beskyttelsesinteresser ikke tilsidesættes ved realiseringen af disse anlæg.

Lokalisering**8.8 Golfbaner**

8.8.1 Nye golfbaner kan etableres og eksisterende baner kan udvides, såfremt beskyttelsesmæssige og jordbrugsmæssige forhold ikke taler imod det.

Overnatningsanlæg

8.8.2 Etablering af overnatningsanlæg i tilknytning til golfbaner kan kun ske efter retningslinjerne for feriehoteller.

Vanding

8.8.3 Der kan kun meddeles indvindingstilladelse til vanding af tee-steder og greens.

Lokale forhold

8.8.4 Der udlægges et ANLÆGSOMRÅDE nordøst for Korsør Golfbane til udvidelse af Korsør Golfbane med 9 huller. Golfbaneanlægget skal tilpasses det omgivende landskab og må ikke virke dominerende i området. To beplantede høje ved Ørnumvej samt den del af Høneklint, der ligger mere end 100 meter fra kysten, må ikke berøres af golfanlægget. Der skal opretholdes en stiforbindelse gennem ANLÆGSOMRÅDE, således at de eksisterende oplevelsesværdier bibeholdes for offentligheden.

8.9 Forlystelsesparker mv.**Temaparker, vandlande m.m.**

8.9.1 Temaparker, vandlande eller andre særlige anlæg med tilknyttede overnatningsmuligheder samt sommerlande kan kun placeres på trafikalt velbeliggende arealer udlagt hertil i anlægsområde eller BYOMRÅDE. Der kan kun etableres nye anlæg af denne type på baggrund af en konkret vurdering. Det forudsættes, at placeringen er i overensstemmelse med intentionerne i planlovens kystbestemmelser.

Mindre aktivitetsområder

8.9.2 Mindre aktivitetsområder kan på grundlag af kommunal planlægning placeres i BYOMRÅDE eller anlægsområde udlagt hertil. Det forudsættes, at placeringen er i overensstemmelse med intentionerne i planlovens kystbestemmelser. Mindre aktivitetsområder kan ikke placeres i BESKYTTELSESOMRÅDE, og placering i JORDBRUGSOMRÅDE og LANDSKABSOMRÅDE kan kun ske efter nærmere planlægning i samarbejde mellem kommune og amt.

Tivoliparker**Trafikbetjening**

8.9.3 Tivoliparker kan kun placeres i BYOMRÅDE.

8.9.4 Ved lokalisering af en forlystelsespark skal belastningen af det overordnede vejnet og det kollektive trafiknet være vurderet. Forlystelsesparken skal endvidere kunne trafikbetjenes uden væsentlige gener for de øvrige trafikanter.

Paraglidere m.m.

8.9.5 Fritidsaktiviteter af støjende karakter i kystområder, såsom optræk af paraglidere og udlejning af vandscootere mv. vil ikke kunne tillades.

Lokale forhold**Bjergsted Kommune**

8.9.6 Der er udlagt et anlægsområde til et mindre aktivitetsområde ved Havnsø, jf. kortemnet "Planlagte ferie- og fritidsområder (RP)" og fig. 8.5.

Hashøj Kommune

Der er udlagt et anlægsområde til legepark vest for landevejen ved Gerlev Idrætshøjskole.

Tornved Kommune

8.9.7 Der er, jf. kortemnet "Planlagte ferie- og fritidsområder (RP)" udlagt et anlægsområde til en økologisk lege- og oplevelsespark ØKO-land, Mørkøv på et 12 ha stort areal vest for Mørkøv. Adgang til anlægsområdet foregår fra Holbækvej, ad ny adgangsvej, over matr.nr. 5a Syvendekøb By, Skamstrup. Der skal i tilknytning til adgangsvejen etableres minimum 50 p-pladser, og al parkering skal foregå inden for anlægsområdet.

Egentlige aktivitetsområder skal være beliggende i den vestlige del af anlægsområdet. Der skal mod øst etableres foranstaltninger, der mindsker støjmæssige og visuelle gener for naboer mod øst.

Støjbekendtgørelsens vejledende støjgrænser skal overholdes

8.10 Kulturanlæg

Lokale forhold

8.10.1 Der er udlagt følgende anlægsområder til kulturanlæg, jf. kortemnet "Planlagte ferie- og fritidsområder (RP)" og figur 8.5.

Dragsholm Kommune

Malergården. Syd for Plejerup kan der etableres et museum i forbindelse med Malergården. Området skal være offentligt tilgængeligt.

På sydsiden af Nordkanalen mellem Asnæs og Grevinge udlægges et område til historisk formidlingsværksted Ulvsborgen.

Nykøbing-Rørvig Kommune

Svømmehal/helsecenter øst for Nykøbing Havn. Anlægsområdet giver mulighed for planlægning for en kombineret svømmehal og helsecentersamt tilhørende faciliteter i form af parkering, beplantning, tilkørselsvej og lignende under hensyntagen til de beskyttelseshensyn, der skal varetages i kystnærhedszonen ved lokalplanlægning jf. planloven.

Sorø Kommune

Parnas. På vestsiden af Sorø Sø kan der anlægges et museum med tilhørende restaurant. Området skal være offentligt tilgængeligt.

Nykøbing-Rørvig samt Trundholm kommuner

Der kan i anlægsområdet ved Annebjerggård Hovedgård etableres udstillings- og fritidsformål.

8.11 Støjende fritidsanlæg generelt

8.11.1 Støjende fritidsanlæg kan etableres i JORDBRUGSOMRÅDE og undtagelsesvis i LANDSKAB-SOMRÅDE. Etablering skal ske på baggrund af kommunal planlægning afhængig af aktivitetens omfang og under hensyntagen til beskyttelsesinteresserne i området. Støjende fritidsanlæg kan ikke etableres i BESKYTTELSESOMRÅDE.

8.11.2 Støjende fritidsanlæg af samme type (f.eks. 2 motocrossbaner) skal være geografisk spredt, for at sikre et tilstrækkeligt brugeropland. Forskellige typer af støjende fritidsanlæg skal søges placeret samme sted, hvis det er miljømæssigt muligt.

Generel lokalisering

Specifik lokalisering

8.11.3 Ved placering af støjende fritidsanlæg skal Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj overholdes, idet amtsrådet kun undtagelsesvis vil tillade en overskridelse af disse værdier, jf. i øvrigt kapitel 12.

Kommuneplanlægning

8.11.4 Støjende fritidsanlæg skal desuden lokaliseres i henhold til regionplanens retningslinjer for antallet af det pågældende anlæg og for lokalisering generelt. Disse forhold er beskrevet nedenfor under retningslinjerne i 8.12, 8.13 og 8.14.

Motorsportsanlæg

8.11.5 Kommunerne skal ved kommuneplanrevisionen vurdere lokaliseringen af nye såvel som eksisterende flyvepladser, motorbaner og skydebaner. Til erstatning for anlæg, som ikke har kunnet opnå miljøgodkendelse med den nuværende placering, skal der eventuelt udlægges nye arealer. Nyudlæg af arealer til støjende fritidsanlæg kan dog kun ske på baggrund af retningslinjerne i 8.11.1-8.11.4, 8.12, 8.13 og 8.14, som gælder uden for BYOMRÅDE.

8.11.6 Der kan ikke etableres automobilsportsbaner, speedwaybaner/motorcykelbaner, baner til roadracing samt korridorer og baner til vandscootersejls i amtet, da der ikke er egnede lokalteter.

8.12 Fritidsflyvepladser**Svæveflyvning**

8.12.1 Der kan maksimalt være 4 svæveflyvepladser i amtet.

Faldskærmsflyvepladser

8.12.2 Der kan maksimalt være 2 faldskærmsflyvepladser i amtet.

Flyvepladser til ultralette fly

8.12.3 Der kan maksimalt være 2 flyvepladser til ultralette fly i amtet.

Modelflyvepladser

8.12.4 Der kan maksimalt være 1 modelflyveplads for hver kommune.

8.13 Motorsportsanlæg**Motocrossbaner**

8.13.1 Der kan maksimalt være 3 motocrossbaner i amtet.

Gokartbaner

8.13.2 Der kan maksimalt være 2 gokartbaner i amtet.

Knallertbaner

8.13.3 Der kan maksimalt være 1 knallertbane pr. kommune.

8.14 Skydebaner**Flugtskydebaner**

8.14.1 Der kan maksimalt være 23 flugtskydebaner i Vestsjællands Amt. Der skal normalt være mindst 10 km til nærmeste tilsvarende bane.

Skiveskydebaner

8.14.2 I det åbne land kan der kun etableres kortdistancebaner (25 og 50 m) sammen med en langdistancebane. Der kan maksimalt være 12 langdistancebaner i amtet (i det åbne land). Banerne i amtet skal være geografisk spredt. Der kan maksimalt være en bane pr. kommune, og der skal være mindst ca. 10 km til nærmeste tilsvarende bane. Hvis banen ved Høve Strand nedlægges, kan der dog efter en konkret vurdering etableres en nærliggende bane.

Andre interesser

8.14.3 Med hensyn til retningslinjer i øvrigt for anlæg i JORDBRUGSOMRÅDE og LANDSKABSOMRÅDE henvises til kapitel 1.8 og 1.9, og med hensyn til retningslinjer for efterbehandling af råstofområder til rekreative formål henvises til kapitel 9.4.

Henvisninger

Der henvises i øvrigt til:

- Kortemnet "Planlagte ferie- og fritidsområder (RP)"
- Retningslinjerne, Kapitel 12. Støjhensyn.
- Redegørelsen, Ad 8. Arealer til fritidsformål.
- Tillæg nr. 20 til Regionplan 2001-2012, Udvidelse af Korsør Golfbane. Maj 2005.

Råstof

9. Råstofforekomster

Indledning

Kapitel 9 handler om udnyttelse af råstofforekomster. Retningslinjerne fastlægger bl.a., hvilke områder der er udlagt som regionale graveområder og som råstofinteresseområder for sand, grus, sten og ler, samt hvorledes graveområderne skal efterbehandles.

Amtsrådet vil

- medvirke til at sikre en stabil råstofforsyning i regionen,
- arbejde for at fremme genanvendelse af bygge- og anlægsaffald fremfor opgravning af nye råstoffer,
- sikre en rationel indvinding af råstoffer gennem en sammenhængende planlægning, som hviler på en interesseafvejning af væsentlige samfundsmæssige hensyn, og
- koordinere og afveje råstofinteresser med andre interesser, samt beskytte værdifulde råstofforekomster, således at de ikke beslaglægges permanent til andre formål.

Retningslinjerne vedrørende råstofforekomster er fastsat i medfør af planlovens § 6, stk. 3, nr. 10, og råstofloven, lovebekendtgørelse nr. 569 af 30. juni 1997 med senere ændringer.

9.1 Regionale graveområder

Generelt

9.1.1 Der er udlagt regionale graveområder for sand, grus og sten som vist på kortemnet "Råstofområder (RP)" og fig. 9.1. I disse områder kan der ikke tillades aktiviteter eller ændringer af den hidtidige arealanvendelse, som kan forhindre eller vanskeliggøre en fremtidig råstofindvinding.

Optimal udnyttelse

9.1.2 Råstofferne skal udnyttes og oparbejdes optimalt, såvel over som under grundvandspejlet, i overensstemmelse med deres kvalitet.

9.2 Særlige retningslinjer for Bjergsted graveområde

Områdets opdeling

9.2.1 Bjergsted graveområde er vist på figur 9.2.

Råstofgravning på vilkår

9.2.2 Der må indvindes råstoffer efter de af amtet fastsatte vilkår samt godkendte grave- og efterbehandlingsplaner. Der skal tages udgangspunkt i de principper for fastsættelse af vilkår, som er beskrevet i Planlægningsdokument nr. 2 til Regionplan 1997-2008, Bjergsted Regionale Graveområde.

Gravning under grundvandsspejl

9.2.3 Råstofferne skal principielt udnyttes til bunds. Der må i væsentligt omfang graves under vand, bortset fra det sydligste område i delområde 5, ud mod Bregninge Å, samt i delområde 7, hvor der kun må graves under grundvandsspejl i beskedent omfang. Råstofindvinding, efterbehandling og den fremtidige anvendelse skal tage vidtgående hensyn til såvel miljømæssige forhold som grundvandsmæssige forhold.

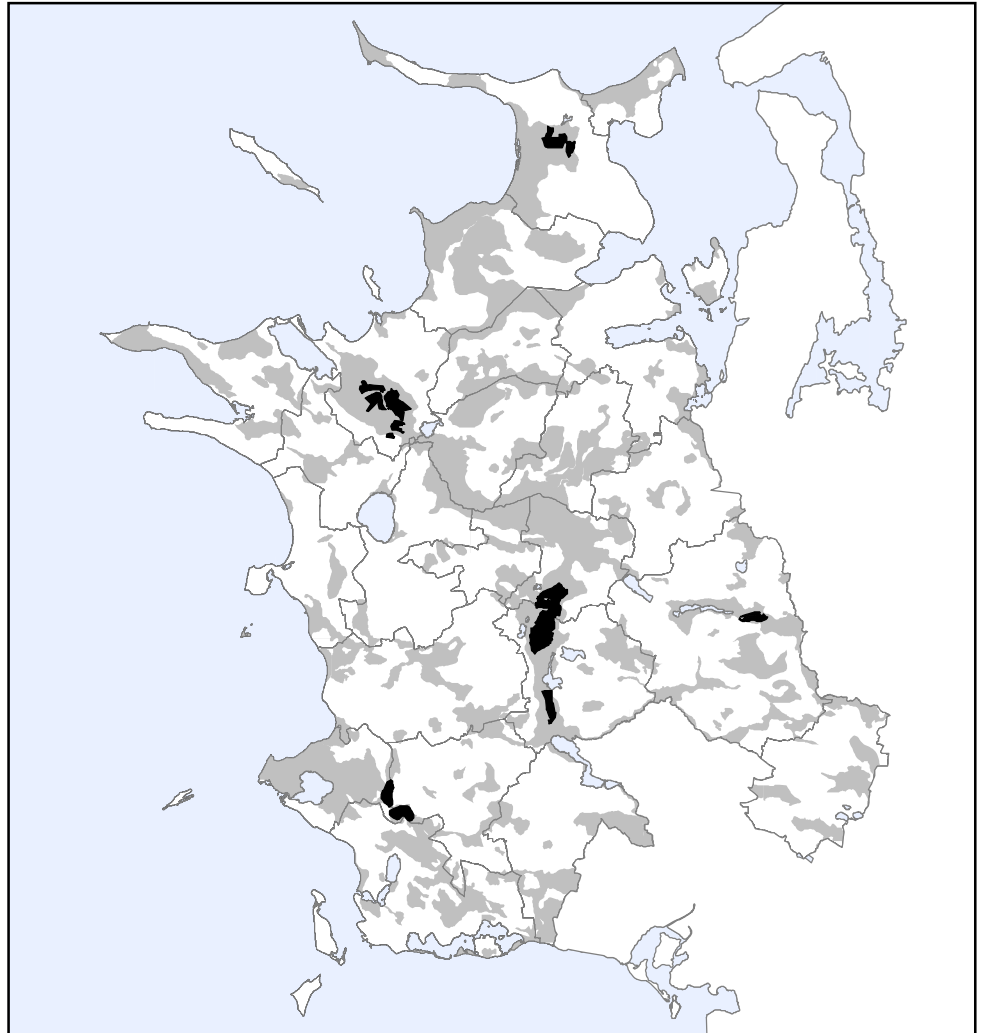

Fig. 9.1 Råstofinteresser

- Regionale graveområder
- Råstofinteresseområder for ler, sand, grus og sten

Genbrugsmaterialer

9.2.4 I graveperioden kan oparbejdning og knusning af bygge- og anlægsaffald til genbrug kunne ske efter forudgående miljøgodkendelse.

Trafik

9.2.5 Der henvises til trafikløsningerne beskrevet i Planlægningsdokument nr. 2 til Regionplan 1997-2008, afsnit 2.8.

Støjbegrensning

9.2.6 Støj fra råstofgravene skal begrænses af hensyn til de omkringboende, og der skal fastlægges driftstider. Der henvises til Planlægningsdokument nr. 2 til Regionplan 1997-2008, afsnit 1.4, om vilkår for bl.a. støjbegrænsning.

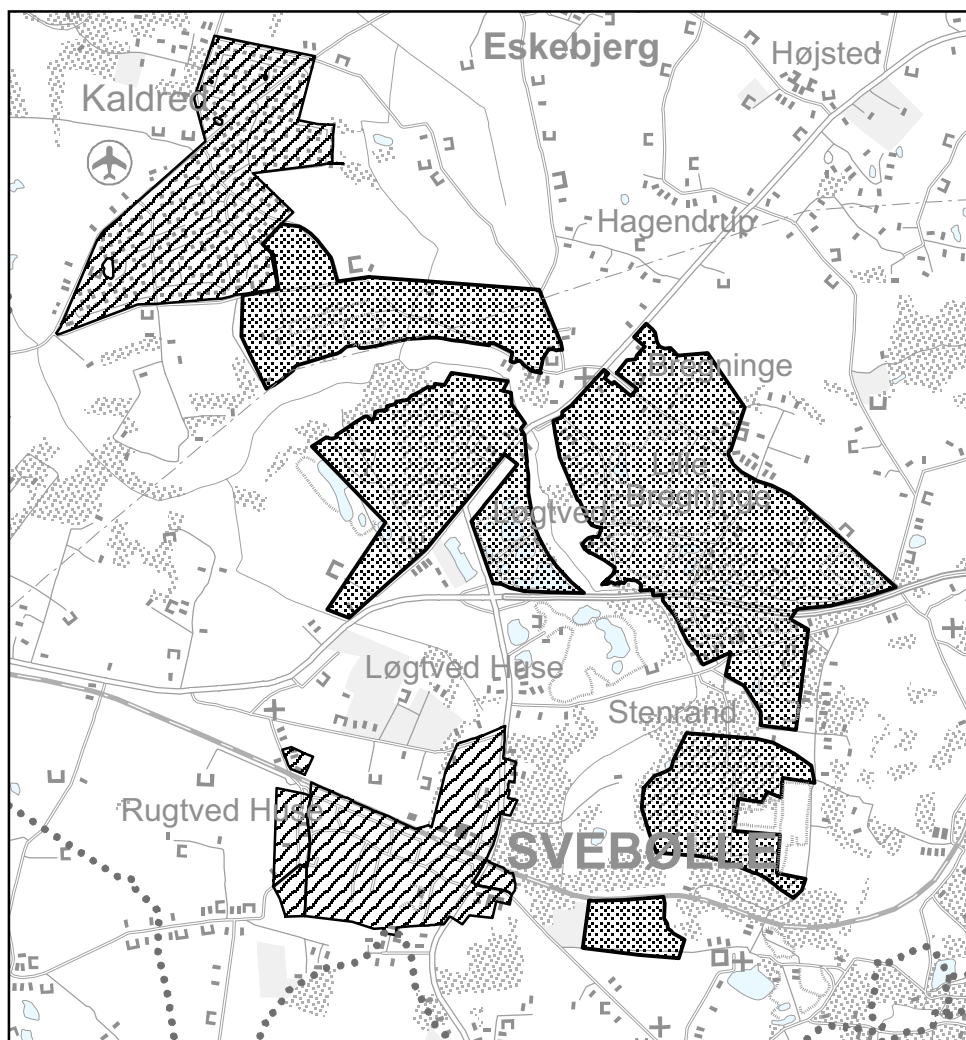

Fig. 9.2 Bjergsted graveområde

- Bjergsted graveområde
- BYOMRÅDE/SOMMERHUSOMRÅDE

Efterbehandling/ ny anvendelse

9.2.7 Efterbehandling skal ske til natur- og rekreative områder. Vilkår for efterbehandling fastsættes på baggrund af landskabsskitser og de beskrevne planer for delområderne i Planlægningsdokument nr. 2, afsnit 1.2 og 1.3 samt principperne for vilkår i kap. 1.4. Større anlægskrævende aktiviteter kan tillades på baggrund af en nærmere planlægning. I de områder, hvor naturinteresserne prioriteres højest, må der i forbindelse med den efterfølgende anvendelse kun planlægges for aktiviteter, der kan forenes med de biologiske interesser. Efterbehandlingen skal sigte mod at etablere et sammenhængende net af stier, således at området bliver tilgængeligt for offentligheden.

Geologiske profiler

9.2.8 Særlige værdifulde geologiske profiler skal udpeges og efter en konkret vurdering bevarer.

Jordbrugsområde**9.3 Råstofindvinding uden for graveområderne**

9.3.1 Uden for de regionale graveområder kan grusindvinding i JORDBRUGSOMRÅDE kun tillades i tidligere eller igangværende råstofgrave, hvor forekomsterne ikke er færdigudnyttede. Det er dog en forudsætning, at naturmæssige, kulturhistoriske, landskabelige, rekreative og landbrugsmæssige interesser ikke tilsidesættes.

Udnyttelse af ler til industriel anvendelse kan tillades, såfremt arealet kan efterbehandles på en måde, der er acceptabel i forhold til områdets karakter.

Landskabsområde

9.3.2 Uden for de regionale graveområder kan grusindvinding i LANDSKABSOMRÅDE kun tillades i tidligere eller igangværende råstofgrave, hvor forekomsterne ikke er færdigudnyttede. Det er dog en forudsætning, at naturmæssige, kulturhistoriske, landskabelige, rekreative og landbrugsmæssige interesser ikke tilsidesættes. De landskabelige forhold og de økologiske forbindelser skal forbedres.

Udnyttelse af ler til industriel anvendelse kan tillades, såfremt arealet kan efterbehandles på en måde, der er acceptabel i forhold til områdets karakter.

Hvis gravearealet ligger i et besøgsområde, skal det ved efterbehandlingen sikres, at arealets værdi som besøgsområde forbedres.

Beskyttelsesområde

9.3.3 Ny råstofindvinding i BESKYTTELSESOMRÅDE kan ikke tillades. Eksisterende råstofindvinding skal som hovedregel afvikles. Erhvervsmæssig indvinding af ler kan tillades i tilfælde, hvor det vurderes, at det efterbehandlede areal vil understøtte udpegningen af BESKYTTELSESOMRÅDET og hvor selve indvindingen ikke har langtidsvirkende negative konsekvenser for området.

9.4 Efterbehandling**Efterbehandling generelt**

9.4.1 Efter endt råstofindvinding skal arealerne efterbehandles under hensyntagen til de øvrige arealinteresser, f.eks. landskabs-, natur-, fritids- og vandindvindingsinteresser, der er knyttet til området. Inden en råstofindvinding må påbegyndes, skal der udarbejdes og godkendes en grave- og efterbehandlingsplan. Ved efterbehandling til landbrugsformål vil der i vandindvindingsoplande normalt blive stillet vilkår om, at arealerne skal efterbehandles til ekstensivt landbrug, dvs. uden brug af pesticider og kunstgødning. Endvidere skal økologiske forbindelser genskabes.

Returjord

9.4.2 Der gives som hovedregel ikke dispensation fra forbudet mod deponering af returjord i råstofgrave.

Bjergsted, Sorø-Stenlille ,
Højby og Bjergsted

9.4.3 De regionale graveområder Bjergsted, Sorø-Stenlille og Højby skal efterbehandles til naturområder og til rekreative formål. For Bjergsted graveområde henvises til 9.2.7 -9.2.8.

Lynge

9.4.4 Det regionale graveområde i Lynge skal efterbehandles til jordbrugsmæssige eller bymæssige og nærrekreative formål.

Fårdrup/Hemmeshøj
og Kværkeby

9.4.5 De regionale graveområder ved Fårdrup/Hemmeshøj og Kværkeby kan efter endt råstofindvinding efterbehandles til naturområder eller til rekreative eller jordbrugsmæssige formål.

9.5 Råstofinteresseområder

Sikring af interesseområder

9.5.1 Råstofinteresseområderne for sand, grus, sten og ler er illustreret på fig. 9.1. Disse områder må ikke gennem anden planlægning båndlægges til andre formål, der på længere sigt vil kunne forhindre råstofudnyttelse, medmindre det gennem undersøgelser og afvejninger er godtgjort, at der ikke forefindes råstoffer af så stor interesse, at de skal udnyttes først.

9.6 Genanvendelse af bygge- og anlægsaffald

Samarbejde

9.6.1 Gennem oplysning, rådgivning og samarbejde med råstof erhvervet vil amtet søge at fremme genbrug af beton, asfalt og tegl.

Henvisninger

Der henvises i øvrigt til:

- Kortemnet "Råstofområder (RP)".
- Redegørelsen, Ad 9. Råstofforekomster, side 192.

Indvinding

10. Vandindvinding

Indledning

Kapitel 10 handler om vandindvinding og grundvandsbeskyttelse i amtet. Med retningslinjerne er det fastlagt, hvordan vandressourcerne skal prioriteres og beskyttes, og hvordan der skal indvindes grundvand og overfladevand til almen vandforsyning, industri og landbrug.

I denne plan er der foretaget en yderligere prioritering af de områder, hvori der skal udarbejdes indsatsplaner for grundvandsbeskyttelsen. For at undgå misforståelser er betegnelsen "indsatsområder" ændret til "kortlægningsområder" og betegnelsen "indsatsområder" er reserveret til de områder indenfor kortlægningsområderne, hvor der udarbejdes en indsatsplan. På baggrund af ny viden er der foretaget en ændring i udpegning af nitratfølsomme områder. Det er desuden præciseret, at rensning af forurenede grundvand for forurenede stoffer er knyttet til rensning for miljøfremmede stoffer.

Amtsrådet vil

- beskytte godt grundvand gennem en sammenhængende indsats i samarbejde med borgere, erhverv og andre myndigheder,
- sikre, at borgere og erhverv forsynes med drikkevand fra godt grundvand eventuelt fra godt overfladevand, mens rensning af grundvand forurenede med miljøfremmede stoffer er en overgangsløsning,
- medvirke til, at der ikke anvendes mere vand end nødvendigt, og at erhverv kun forsynes med vand af drikkevandskvalitet, hvor dette kræves,
- administrere grundvandstruende aktiviteter restriktivt i områder med særlige drikkevandsinteresser og sikre at forureninger, der truer grundvandet, kommer under kontrol,
- sikre, at drikkevandsindvindingerne er i balance med grundvandsdannelsen inden for en fastlagt ramme, og
- sikre, at drikkevandsindvindingen foregår spredt under hensyntagen til vigtig natur.

Retningslinjerne vedrørende vandindvinding er fastsat i medfør af planlovens § 6, stk. 3, nr. 11. Øvrig lovgivning på området er nævnt under henvisninger sidst i kapitlet.

10.1 Prioritering af vandressourcen

Prioritering

10.1.1 I områder, hvor vandressourcen ikke er tilstrækkelig til at dække alle behov, prioriteres vandressourcen således:

1. Vand til befolkningens almindelige vandforsyning.
2. Vand til opretholdelse af vandføring i vandløb og vandstand i vådområder med henblik på at opfylde målsætningerne for disse.
3. Vand til øvrige formål, herunder vandforsyning til erhvervsformål og til markvanding mv. Prioriteringen er uddybet i redegørelsen.

Indvinding

10.2 Indvinding af grundvand

10.2.1 Indvinding af grundvand må ikke overstige grundvandsdannelsen.

10.2.2 Indvinding af grundvand kan tillades inden for fastlagte rammer, jf. fig. 10.1 om maksimale tilladelige grundvandsindvindinger og fig. 10.2 grundvandsoplande.

Fastlagt ramme for maksimal grundvandsindvinding		Opgørelse af:	
Område	Ramme i mio. m ³ pr. år	Tilladelser pr. 31.12.05 i mio. m ³ pr. år	Indvinding i 2005 i mio. m ³ pr. år
1. Odsherred - Holbæk	11,3	11,0	8,3
2. Kalundborg	8,5	6,6	4,0
3. Sydvestsjælland	19,3	13,3	8,3
4. Midtsjælland	21,9	16,1	12,9
5. Jyderup	2,7	1,7	1,3
6. Sorø - Tystrup	2,6	1,5	1,1
I alt	66,4	50,2	35,9

Fig. 10.1 Fastlagt ramme for grundvandsindvinding.

10.2.3 Indvinding må ikke koncentreres så meget, at lokale sænkninger bevirker, at der trænger vand af dårlig kvalitet (f.eks. saltvand) ind i grundvandsreservoirerne.

10.2.4 Ved nye eller ændrede tilladelser til at indvinde vand skal det vurderes, om der skal stilles vilkår om en bestemt fordeling af indvindingen på grundvandsmagasiner, boringer og over døgnet.

10.2.5 Vand oppumpet for at etablere permanente eller længerevarende grundvandssænkninger skal så vidt muligt nyttiggøres.

10.2.6 Indvinding af grundvand må ikke mindske vandløbenes vandføring i en sådan grad, at målsætningerne for vandløbene ikke kan opfyldes, eller så vandløbets naturtilstand forringes væsentligt.

10.2.7 Grundvandsindvindingen skal struktureres på en sådan måde, at vådområder, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, påvirkes mindst muligt og ikke i uacceptabel grad.

10.2.8 Øget indvinding skal som hovedregel undgås i oplandet til Bregninge Å (delstrækningerne 1 og 2)

10.2.9 Øget indvinding skal som hovedregel undgås i oplandet til Suså (delstrækningerne 1-3).

10.2.10 Øget indvinding skal som hovedregel undgås i oplandene til Munkebjergløbet, Tude Å (delstrækning 2-4), Ålerenden, Lyngbækken, Skovse Å samt tilløb fra vest til Sorø og Pedersborg søer.

10.2.11 Vandindvindingens følger virkninger skal overvåges gennem pejlinger, råvandsanalyser og afstrømningsmålinger.

Grundvandssænkninger

Vandløb og vådområder

Følgevirkninger

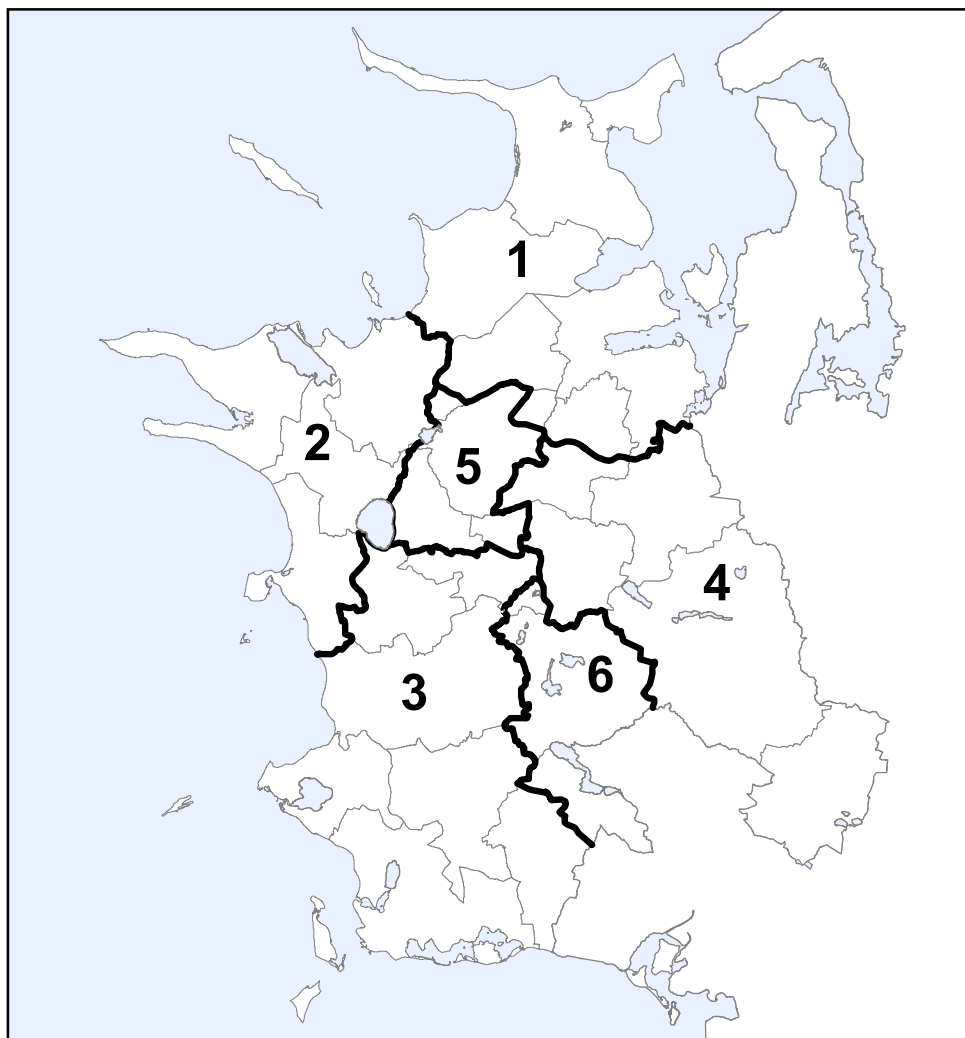

Fig. 10.2 Grundvandsoplande

Vandløb

10.3 Indvinding af overfladevand

10.3.1 Der kan ikke gives nye tilladelser til indvinding fra vandløb og eksisterende tilladelser skal som hovedregel afvikles, når de udløber. Undtaget er tilladelser til indvinding fra pumpe- og digelags afvandingskanaler og fra vandløb, hvor vandstanden er reguleret af havet eller større søer, hvorfra indvinding kan tillades.

Søer

10.3.2 Indvinding af vand fra søer kan tillades, såfremt indvindingen ikke har en uacceptabel effekt på søen eller dens omgivelser.

10.3.3 Indvinding af vand fra Tissø kan tillades inden for en ramme af 7 mio. m³ pr. år, heraf højst 3 mio. m³ i halvåret fra den 1/4 til den 1/10.

Områdetyper

10.4 Beskyttelse af drikkevandsinteresser

10.4.1 Amtets areal opdeles i 3 områdetyper, jf. kortemnet "Drikkevandsområder (RP)" og fig. 10.3

- Områder med særlige drikkevandsinteresser er områder, hvor alt grundvand beskyttes af hensyn til den fremtidige drikkevandsforsyning.
- Områder med drikkevandsinteresser er områder, hvor grundvandet beskyttes af hensyn til vandværkernes aktuelle eller fremtidige indvinding.
- Områder med begrænsede drikkevandsinteresser er områder, hvor grundvandet ikke beskyttes af hensyn til indvinding af drikkevand.

Områder med særlige drikkevandsinteresser

10.4.2 I områder med særlige drikkevandsinteresser kan den planlagte arealanvendelse ikke ændres, hvis ændringen vil føre til en ringere grundvandsbeskyttelse. Ændringer af arealanvendelsen, der sikrer godt grundvand, skal fremmes.

10.4.3 Særligt grundvandstruende aktiviteter kan ikke placeres i disse områder.

10.4.4 Inden for områder med særlige drikkevandsinteresser er der udpeget nitratfølsomme områder, jf. kortemnet "Nitratfølsomme områder (RP)" og fig. 10.4. Her er risikoen for nedsivning af nitrat til grundvandet særlig stor.

10.4.5 Nedsivning af spildevand kan som hovedregel ikke forøges i nitratfølsomme områder.

Områder med drikkevandsinteresser

10.4.6 I områder med drikkevandsinteresser skal etablering af anlæg eller aktiviteter, der medfører særlig risiko for forurening af grundvandet, så vidt muligt undgås.

10.4.7 Inden for områder med drikkevandsinteresser er der udpeget nitratfølsomme indvindingsoplande, jf. kortemnet "Nitratfølsomme områder (RP)" og fig. 10.4. Her er risikoen for nedsivning af nitrat til drikkevandsboringer særlig stor.

10.4.8 Nedsivning af spildevand kan som hovedregel ikke forøges i de nitratfølsomme indvindingsoplande.

Områder med begrænsede drikkevandsinteresser

10.4.9 I områder med begrænsede drikkevandsinteresser kan aktiviteter, der udgør en stor forureningstrussel mod grundvandet, placeres.

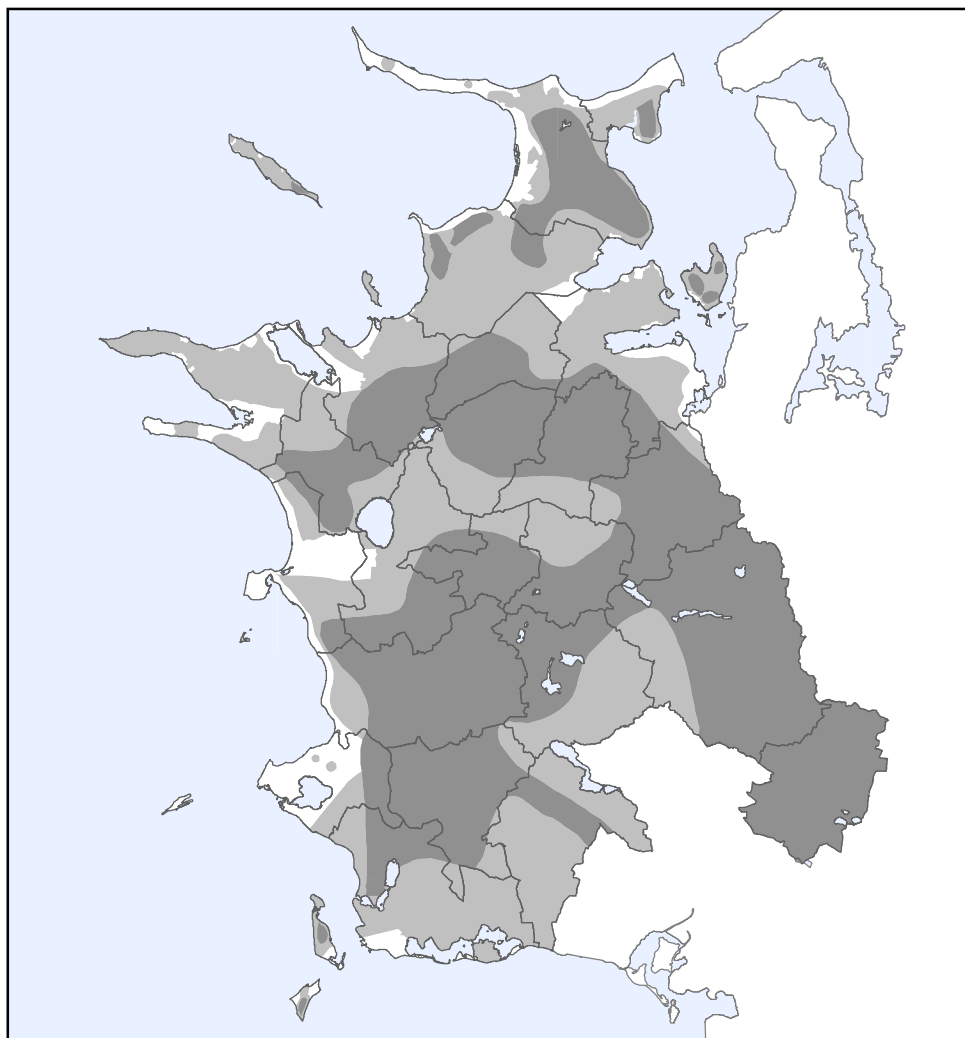

Fig. 10.3 Drikkevandsområder

- Område med særlige drikkevandsinteresser
- Område med drikkevandsinteresser
- Område med begrænsede drikkevandsinteresser

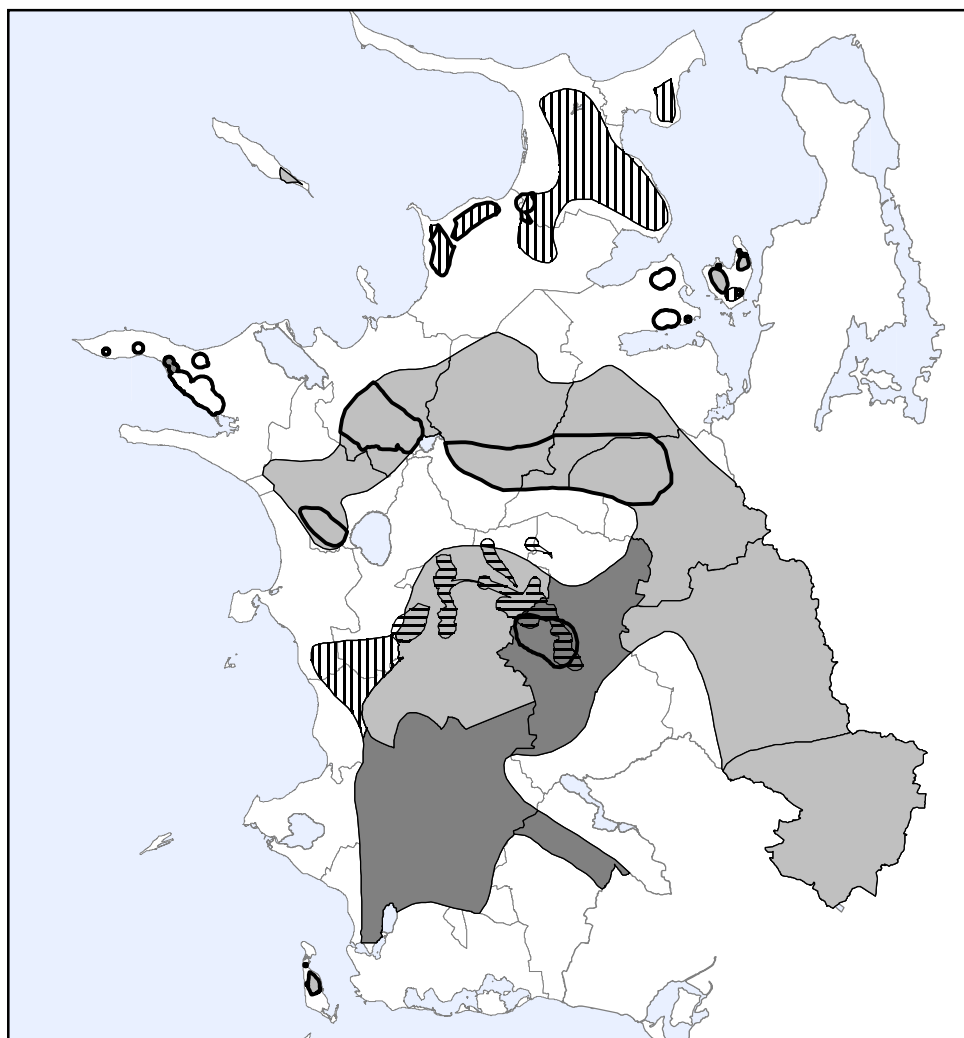

Fig. 10.4 Kortlægningsområder samt nitratfølsomme områder/nitratfølsomme indvindingsoplande.

Kortlægningsområder

- Periode indtil 2005
- Periode 2005-2008
- Periode 2009-2012

Nitratfølsomme områder/nitratfølsomme indvindingsoplande

Indsatsområder

Kortlægningsområder

10.5 Beskyttelse af grundvandet

10.5.1 I områder med særlige drikkevandsinteresser er der udpeget kortlægningsområder for grundvandsbeskyttelse. Afgrænsningen fremgår af kortemnet "Kortlægningsområder (RP)" og fig. 10.4.

10.5.2 Kortlægningsområderne er prioriteret efter to sideordnede principper:

- a) ressourcens størrelse og
- b) uerstattelige kildepladser.

Prioriteringen er foreløbig foretaget for perioden 2001 – 2008, jf. fig. 10.4.

10.5.3 Kortlægningsområder udpeget efter princippet om ressourcens størrelse er Bjergsted, Jernløse-Holbæk, Svinninge-Tornved, Hvidebæk, Stenlille-Sorø og Skælskør-Korsør-Hashøj

10.5.4 Kortlægningsområder udpeget efter princippet om uerstattelige kildepladser er Sejerø, Ringsted, Orø, Omø, Agersø og Fuglebjerg.

Indsatsområder

10.5.6 Der skal udarbejdes indsatsplaner for hvert enkelt område, der har behov for en særlig beskyttelsesindsats.

10.5.7 Indsatsplanerne udarbejdes i samarbejde med vandværker, kommuner, borgere og erhverv inden for de enkelte indsatsområder.

Nitratfølsomme områder og indvindingsoplande

10.5.8 I områder med særlige drikkevandsinteresser er der udpeget nitratfølsomme områder, og i områder med drikkevandsinteresser er der udpeget nitratfølsomme indvindingsoplande. Afgrænsningen fremgår af kortemnet "Nitratfølsomme områder" (RP) og fig. 10.4.

10.5.9 De nitratfølsomme områder og de nitratfølsomme indvindingsoplande kortlægges nærmere for at udpege indsatsområder med hensyn til nitrat.

10.6 Almen vandforsyning

Vandforsyning

10.6.1 Samlede bymæssige bebyggelser skal forsynes med vand fra fællesvandværker.

10.6.2 Vandforsyning af husholdninger bør baseres på godt grundvand.

Begrænsning af vandforbrug

10.6.3 Indvindingstilladelser gives og fornyes kun til et acceptabelt vandforbrug, idet svind og overforbrug skal minimeres.

10.6.4 Tildeling af indvindingstilladelse til almene vandforsyningsanlæg sker på baggrund af en konkret vurdering af behovet for vand.

Erhvervsområder**10.7 Virksomheders forsyningsforhold**

10.7.1 Vandbehov af drikkevandskvalitet til industri beliggende inden for udlagte erhvervsområder skal dækkes af det almene vandforsyningsanlæg, der har forsyningspligt i området.

10.7.2 Nye virksomheder, som ønsker at placere sig uden for udlagte erhvervsområder, kan ikke forvente at få dækket deres vandbehov.

Enkeltindvinding

10.7.3 Eksisterende tilladelser til enkeltindvinding kan kun fornys, såfremt virksomheden fortsat kan begrunde et vandbehov. Øget indvinding kan kun imødekommes inden for rammerne angivet i fig. 10.1.

Begrænsning af vandforbrug

10.7.4 Genbrug af vand, brug af sekundavand og vandbesparende teknologi skal fremmes.

10.7.5 Ved godkendelse af virksomheder efter miljøbeskyttelsesloven skal der opstilles et maksimalt tilladeligt vandforbrug for virksomheden.

Afgrødevalg og jordtype

10.8.1 Indvindingstilladelse til markvanding meddeles kun, såfremt afgrødevalg og jordtype kan begrunde et vandbehov.

Indvinding

10.8.2 Ny indvinding af grundvand til markvanding tillades normalt kun i dele af amtet. Disse områder er vist på kortemnet "Markvanding (RP)" og fig. 10.5.

10.8.3 Eksisterende indvindingstilladelser i områder der er utilgængelige for nye tilladelser kan dog fornys, jf. vandforsyningsloven.

10.9 Forsyning på tværs af amtsgrænsen**Import og eksport**

10.9.1 Vandbehov i amtet skal som hovedregel dækkes ved vandindvinding inden for amtsgrænsen.

10.9.2 Vandindvindingstilladelser til eksport kan dog gives efter de procedurer, der er aftalt mellem de regionale myndigheder i Vandplan Sjælland 1996-2020.

Henvisninger

Der henvises i øvrigt til:

- Kortemnerne "Drikkevandsområder (RP)", "Kortlægningsområder (RP)", "Indsatsplaner (RP)", "Nitratfølsomme områder (RP)" og "Markvanding (RP)".
- Redegørelsen, Ad 10. Vandindvinding, side 207.
- Vandforsyningsloven. Lov nr. 130 af 26. februar 1999 om vandforsyning.
- Miljøbeskyttelsesloven. Lovbekendtgørelse nr. 698 af 22. september 1998 med senere ændringer.

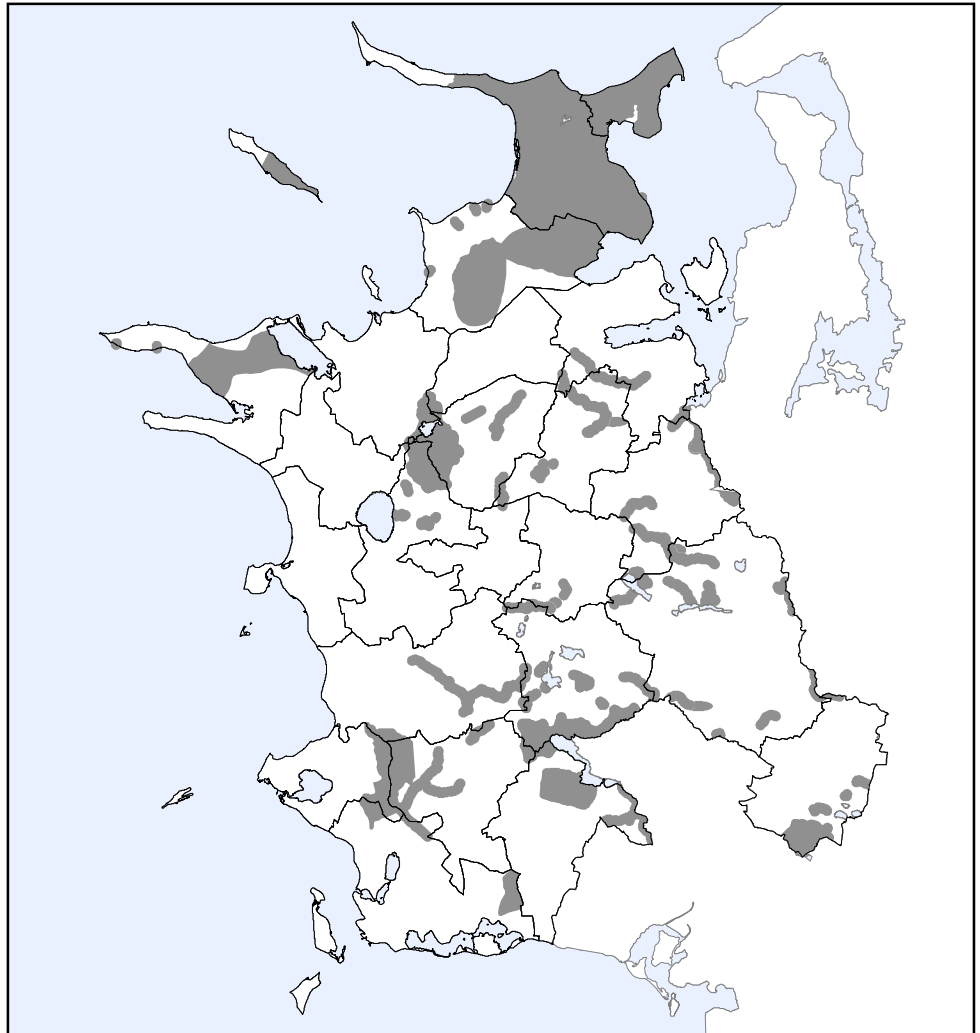

Fig. 10.5 Fremtidige markvandingsområder

- Ny markvanding kan tillades efter konkret vurdering
- Ny markvanding tillades normalt IKKE

Vand

11. Vandløb, søer og kystvande

Indledning

Kapitel 11 indeholder retningslinjer for kvaliteten og anvendelsen af vandløb, søer og kystvande. Der fastsættes målsætninger for de enkelte vandområder. Der skelnes mellem tre hovedmålsætninger: Skærpet, basis og lempet målsætning. Målsætningerne er fastsat på baggrund af en afvejning af naturinteresser mod andre interesser, herunder især spildevandsudledning, vandindvinding og råstofgravning. Desuden er der fastlagt retningslinjer for spildevandsrensning i det åbne land.

Amtsrådet vil

- medvirke til at sikre og forbedre levevilkårene for dyre- og planteliv i vandløb, søer og kystvande,
- medvirke til at sikre rent overfladevand, og
- medvirke til at sikre rent badevand.

Retningslinjerne vedrørende vandløb, søer og kystvande er fastsat i medfør af planlovens § 6, stk. 3, nr. 12. Øvrig lovgivning på området er nævnt under henvisninger sidst i kapitlet.

11.1 Vandløb

Målsætninger

11.1.1 Målsætningerne for de enkelte vandløb skal opfyldes inden udgangen af 2008. Målsætningerne fremgår af tabeller i vandløbsplanen og af kortemnet "Målsatte vandløb (RP)"

11.1.2 Vandløb, der ikke er angivet under kortemnet "Målsatte vandløb (RP)" har basismålsætning.

Kvalitetskrav

11.1.3 Til målsætningerne knytter sig kvalitetskrav og grænseværdier i henhold til vejledning i recipientkvalitetsplanlægning, vejledning i biologisk bedømmelse af vandløbskvalitet og EU's fiskevandsdirektiv. Krav til minimumsvandføring i de enkelte vandløb fremgår af tabeller i vandløbsplanen.

Grundlag for administration

11.1.4 Målsætningerne skal lægges til grund for administration af

- vandindvinding
- spildevandsudledninger, herunder regnvandsbetingede udløb, vandløbsvedligeholdelse, og
- vandløbsrestaurering, herunder genslyngning og åbning af rørlagte vandløb.

Vandindvinding

11.1.5 Ved vandindvinding skal det sikres, at minimumsvandføringen i de enkelte vandløb (i medianminimumssituationen) kan overholdes. Vandindvinding må ikke ske direkte fra vandløb, hvor vandstanden ikke er bestemt af vandstanden i en større sø eller i havet, jf. 10.3.1.

Spildevandsudledning

11.1.6 Ved spildevandsudledninger fra både bysamfund og fritliggende ejendomme skal der sikres tilstrækkelig spildevandsrensning. For spildevandsudledninger fra ejendomme med en belastning under 30 PE (personækvivalenter) beliggende uden for kommunale kloakoplande henvises til afsnit 11.4.

Vandløbsvedligeholdelse

11.1.7 Ved regnbetingede udløb skal der sikres tilstrækkelige bassinstørrelser, således at der ikke sker uacceptabel erosion eller forurening.

11.1.8 Vandløbsvedligeholdelse skal sikre afvandingen og samtidig udføres så skånsomt, at vandløbenes målsætninger kan opfyldes.

11.1.9 Vandløbsrestauration, herunder genslyngning og åbning af rørlagte vandløb skal bidrage til, at vandløbenes målsætninger opnås eller forbedres.

11.2 Søer

Målsætninger

11.2.1 Målsætninger for de større søer fremgår af kortbilag 4 og af skemaer i søplanen.

11.2.2 Søer, der ikke er angivet under kortemnet "Målsatte søer (RP)" har basismålsætning.

Spildevand

11.2.3 Spildevand fra samlet bebyggelse må ikke tillædes tilløb til søer. Dog kan der i oplandet til Tissø og Tystrup-Bavelse Søerne tillædes spildevand, såfremt spildevandets fosforindhold ikke overstiger 0,3 mg fosfor/l for anlæg større end 200 PE (personækvivalenter) og højst 1 mg fosfor/l for anlæg mellem 30 og 200 PE.

11.2.4 Ved regnbetingede udløb skal der sikres tilstrækkelige bassinstørrelser, således at fosfortilførslen til søerne begrænses.

11.2.5 For spildevandsudledninger fra ejendomme med en belastning under 30 PE beliggende uden for kommunale kloakplande henvises til afsnit 11.4.

11.3 Kystvande

Målsætninger

11.3.1 Målsætninger for kystvande fremgår af kortemnet "Målsatte kystvande (RP)"

11.3.2 Der er fastsat skærpet målsætning for internationale naturbeskyttelsesområder, områder udpeget som særlige naturvidenskabelige interesseområder, områder med marinbiologiske interesser, særligt følsomme naturområder, revområder, områder med gode badestrande samt områder med kulturhistoriske interesser.

11.3.3 Der er fastsat lempet målsætning omkring havbrug og klappladser, ved flere havne og spildevandsudledninger samt i områder med råstofindvinding.

11.3.4 Øvrige områder udlægges med basismålsætning.

Isefjord

11.3.5 Den samlede belastning fra renseanlæg i Isefjordens opland må højst udgøre 65 tons kvælstof/år og 15 tons fosfor/år.

11.3.6 Kravene til udledning af kvælstof for alle renseanlæg større end 200 PE (personækvivalenter) og til udledning af fosfor for alle renseanlæg større end 500 PE er:

- højst 4 mg kvælstof/l om sommeren
- højst 6 mg kvælstof/l om vinteren
- højst 1 mg fosfor/l.

Kystvand Sydvest

11.3.7 Spildevandsbelastningen af Skælskør Fjord og Skælskør Nor må maksimalt være 7 tons kvælstof/år og af Agersø Sund 49-78 tons kvælstof/år (afhængig af udbygningen af Stignæs regionale erhvervsområde og eventuel fjerntransport af spildevandet fra Skælskør by til Agersø Sund).

11.3.8 Afskæres spildevandsudledningen fra Skælskør Fjord til Agersø Sund, udlægges der et nyt område med lempet målsætning omkring udledningen i Agersø Sund.

Musholm Bugt

11.3.9 I Musholm Bugt må det samlede punktkildebidrag af kvælstof maksimalt være 100 tons/år.

11.3.10 Punktkildebidraget af kvælstof opdeles i 75 tons/år fra de samlede landbaserede kilder og 25 tons/år fra havbruget. Der kan ikke ske overførsel af kvælstofbidrag herimellem.

11.3.11 Det samlede punktkildebidrag af fosfor må maksimalt være 20 tons/år.

Sejerø Bugt

11.3.12 I Sejerø Bugt må det samlede punktkildebidrag af kvælstof maksimalt være 45 tons/år.

11.3.13 Det samlede punktkildebidrag af fosfor må maksimalt være 7,5 tons/år.

11.3.14 Udledninger til Nekselø Bugt må ikke ligge over 15 mg organisk stof/l.

Korsør Nor

11.3.15 Der tillades ikke spildevandsudledning til Korsør Nor bortset fra regnvandsbetingede udløb.

Farvandet omkring Korsør

11.3.16 I farvandet omkring Korsør må det samlede punktkildebidrag af kvælstof maksimalt være 40 tons/år.

11.3.17 Det samlede punktkildebidrag af fosfor må maksimalt være 7 tons/år.

Det sydlige Kattegat

11.3.18 I det sydlige Kattegat kan belastningen fra land ikke øges med næringssalte og organisk stof uden forudgående dokumentation for stofspredningen i og påvirkningen af havmiljøet.

Kalundborg Fjord

11.3.19 I Kalundborg Fjord må kvælstofbidraget fra industri og saltvandsdambrug maksimalt være 13 tons i sommerhalvåret og 20 tons i vinterhalvåret.

11.3.20 Det samlede fosforbidrag fra industri og saltvandsdambrug må maksimalt være 2,5 tons/år.

11.3.21 Der stilles ikke skærpede krav til eksisterende kommunale renseanlæg. Ved nyetablering af kommunale renseanlæg i Kalundborg Fjord vil der blive stillet krav om mindre end 8 mg kvælstof/l.

Jammerland Bugt

11.3.22 I Jammerland Bugt må det samlede kvælstofbidrag fra punktkilder eksklusiv spredt bebyggelse maksimalt være 155 tons/år.

11.3.23 Det samlede fosforbidrag fra punktkilder eksklusiv spredt bebyggelse må maksimalt være 35 tons/år.

Havbrug

Særlige aktiviteter

11.3.24 Havbrugene ved Musholm, Agersø og syd for Bisserup kan fortsat drives under forudsætning af, at havbrugene ikke påvirker omgivelserne på en måde, der strider imod målsætningerne.

11.3.25 Der er udlagt et nyt havbrugsområde i Storebælt, vest for Musholm, under kortemnet "Målsatte kystvande (RP)". I 2004 og 2005 kan der maksimalt udledes 50 tons kvælstof og 5,5 tons fosfor. Fra 2006 vil udledningerne kunne øges, såfremt dette ikke medfører uacceptable miljøpåvirkninger. Dette vil forudsætte en supplerende tilladelse samt - såfremt udvidelsen skønnes at have en væsentlig påvirkning af miljøet - tillige et regionplantillæg ledsaget af en redegørelse, der indeholder en særlig vurdering af anlæggets virkning på miljøet (VVM-redegørelse).

11.3.26 Havbrugsområdet udlægges med lempet målsætning.

11.3.27 For de på søterritoriet udlagte områder til havbrugsdrift i henholdsvis Musholm Bugt, Storebælt, Agersø Sund og Smålandsfarvandet gælder:

Koncentrationen af kobber i sedimentet under anlægget må ikke overstige 250 mg/kg glødetab eller en tilsvarende værdi på tørstofbasis. Udenfor en afstand af 200 meter fra havbrugets afmærkede produktionsområde må koncentrationen af kobber pr. liter havvand ikke overstige 1 µg. Udenfor en afstand af 200 meter fra havbrugets afmærkede produktionsområde må koncentrationen af de antibiotiske stoffer ikke overstige følgende koncentrationer pr. liter havvand. Trimethoprim: 1,6 µg Sulfadiazin: 0,13 µg og Oxylynsyre: 0,036 µg. Der må ikke ske en varig ophobning af de nævnte stoffer i sedimentet under anlæggene.

Klapning

11.3.28 Deponering af bundmateriale fra havne og sejltreder andetsteds på søterritoriet (klapning) skal ske på de udpegede klappladser, jf. kortbilag 4. Forurenede materialer skal dog deponeres på land eller i inddæmmede havneområder, jf. afsnit 2.8 Affald side 49.

11.3.29 Egnede klapmaterialer skal søges nyttiggjort som råstoffer eller anvendes i forbindelse med strandfodringsprocesser.

11.3.30 Der tillades ikke yderligere opfyldninger i Korsør Nor, udover allerede lokalplanlagte opfyldninger.

Råstofindvinding

11.3.31 Amtet kan som hovedregel ikke anbefale Skov- og Naturstyrelsen at tillade råstofindvinding i områder med skærpet målsætning samt i det sydlige Kattegat og Kalundborg Fjord.

Muslingefiskeri

11.3.31 Amtet kan som hovedregel ikke anbefale, at der gives tilladelse til muslingefiskeri i områder med skærpet målsætning samt i Kalundborg Fjord, Sejerø Bugt, Jammerland Bugt, Musholm Bugt og Isefjorden på vanddybder mindre end 6 meter.

Spildevandsrensning i det åbne land

Henvisninger

11.4 Spildevandsrensning i det åbne land

11.4.1 Spildevand fra ejendomme under 30 PE (personækvivalenter) skal som minimum renses svarende til den rensklasse, der ifølge beslutningsdiagrammet fig. 11.1 gælder for det pågældende opland, hvis spildevandet bidrager til forureningen af vandløb og søer, hvor målsætningerne ikke er opfyldt.

11.4.2 Kommunerne skal have vedtaget reviderede spildevandsplaner, der er i overensstemmelse med regionplanens retningslinjer, senest i 2003.

Der henvises i øvrigt til:

- Kortemnerne "Målsatte vandløb (RP)", "Målsatte søer (RP)", "Målsatte kystvande (RP)", "Deloplande spildevand (RP)".
- Redegørelsen, Ad 11. Vandløb, søer og kystvande.
- Vandløbsplan. Regionplan 2005-2016. Planlægningsdokument nr.1 VANDLØBSPLAN, december 2005.
- Rapporterne „Status for opfyldelse af vandløbsplanens mål“ opdelt på vandområderne-Suså systemet og øvrige oplande til Karrebæksminde Bugt, Køge Bugt, samt Roskilde Fjord. Tude Å systemet og øvrige oplande til Musholm Bugt, Korsør Nor, Skælskør Nor, Basnæs Nor, Holsteinsborg Nor, samt sydvestlige Storebælt. Åmose Å systemet og øvrige oplande til Jammerlands Bugt og Kalundborg Fjord. Oplande til Sejerø Bugt, Kattegat og Isefjord
- Søplan. Regionplan 1993-2004. Planlægningsdokument nr. 1: SØPLAN. Maj 1994.
- Planer for kystvande. Regionplan 1993-2004. Planlægningsdokument nr. 8. Planer for KYSTVANDE. November 1996.
- Vandløb, søer og kystvande er bl.a. reguleret af følgende love mv.:
- Miljøbeskyttelsesloven. Lovbekendtgørelse nr. 753 af 25. august 2001 med senere ændringer.
- Ændringslov nr. 325 af 14. maj 1997 om spildevandsrensning i det åbne land, med senere ændringer.
- Naturbeskyttelsesloven. Lovbekendtgørelse nr. 85 af 4. februar 2002 med senere ændringer.
- Vandløbsloven. Lovbekendtgørelse nr. 632 af 23. juni 2001 med senere ændringer.
- Fiskeriloven. Lov nr. 828 af 31. juli 2004.
- Lov nr. 476 af 30. juni 1993 om beskyttelse af havmiljøet med senere ændringer.
- Råstofloven. Lovbekendtgørelse nr. 569 af 30. juni 1997 med senere ændringer.
- Vejledning i recipientkvalitetsplanlægning. Del I Vandløb og søer. Vejledning nr. 1. Miljøstyrelsen. Januar 1983.
- EU's fiskevandsdirektiv. Rådets direktiv af 18. juli 1978 om kvaliteten af ferskvand, der kræver beskyttelse eller forbedring for at være egnet til, at fisk kan leve deri.
- Bekendtgørelse nr. 921 af 8. oktober 1996 om kvalitetskrav for vandområder og krav til udledning af visse farlige stoffer til vandløb, søer eller havet.
- Vejledning i biologisk bedømmelse af vandkvalitet. Vejledning nr. 5, Miljøstyrelsen 1998.

Støj

12. Støjhensyn

Indledning

Kapitel 12 handler om støj fra virksomheder, veje, jernbaner, flyvepladser, motorsportsbaner, vindmøller, skydebaner og forsvarrets øvelsesområder. Retningslinjerne skal sikre en hensigtsmæssig placering og regulering i landzone af henholdsvis støjende aktiviteter og arealer til støjfølsom anvendelse, således at der ikke opstår miljøproblemer som følge af støjbelastning.

Amtsrådet vil

- medvirke til at forebygge konflikter i landzone mellem støjende aktiviteter og støjfølsom arealanvendelse (f.eks. boligformål).

Retningslinjerne vedrørende støjhensyn er fastsat i medfør af samlebekendtgørelsens § 10 stk. 1.

12.1 Støj

Støjfølsomme områder/ virksomheder

12.1.1 Ved placering af nye støjfølsomme områder op til virksomheder og erhvervsområder og ved placering af nye virksomheder og erhvervsområder op til støjfølsomme områder må støjbelastningen ikke overstige Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

12.1.2 Ved lokalplanlægning for erhvervsområder skal der redegøres for støjforholdene i nabo-områder og for de foranstaltninger, der er nødvendige for at overholde retningslinje 12.1.1.

12.1.3 Ved lokalplanlægning for nye støjfølsomme områder skal der redegøres for støjforholdene i nabo-områder og de foranstaltninger, der er nødvendige for at overholde retningslinjerne 12.1.1 og 12.1.4.

Støjfølsomme områder/ veje og jernbaner

12.1.4 Ved placering af nye støjfølsomme områder i nærheden af veje og jernbaner må støjniveauet i området normalt ikke overstige Miljøstyrelsens grænseværdier for lydniveau (fra veje og jernbaner) i støjfølsomme områder.

Ved placering af nye veje op til støjfølsomme områder bør det tilstræbes, at lydniveauet i de støjfølsomme områder ikke overstiger de værdier, som er anført i Vejstøjudvalgets betænkning nr. 844, 1978, kap. 13.1.3.

Ved anlæg af nye jernbaner bør der ske en afvejning af støjhensynet og de andre hensyn, som ønskes varetaget ved etableringen af jernbanen.

Støjfølsomme områder/ flyvepladser

12.1.5 Ved placering af nye støjfølsomme områder i nærheden af flyvepladser må støjniveauet i området ikke overstige 45 dB(A).

Ved placering af nye eller ved udvidelse af eksisterende flyvepladser skal der udlægges konsekvensområder. Konsekvensområderne skal sikre, at nye støjfølsomme områder ikke placeres, så støjniveauet i området overstiger 45 dB(A) i nærheden af små lokale flyvepladser og 50 dB(A) i nærheden af flyvepladser af regional betydning. Det skal tilstræbes, at støjniveauet ved eksisterende støjfølsom bebyggelse holdes under 45 dB(A).

**Støjfølsomme områder/
støjende enkelt anlæg**

12.1.6 Nye støjfølsomme områder må ikke placeres nærmere end 1 km fra støjende enkeltanlæg (herunder skydebaner og motorbaner), medmindre det forinden dokumenteres, at støjni-veauet i området er tilfredsstillende.

Placeringen af nye støjende enkeltanlæg skal ske under hensyntagen til eksisterende og planlagt støjfølsom arealanvendelse, herunder støjfølsom landbrugsproduktion og fritliggende kirker.

Vindmøller

12.1.7 Ved opstilling af vindmøller skal det sikres, at disse ikke generer beboelse. I bekendtgørelsen om støj fra vindmøller er det fastsat, at støjbelastningen ikke må overstige 45 dB(A) ved udendørs opholdsarealer i umiddelbar tilknytning til nabobebyggelser i det åbne land. Ved udendørs opholdsarealer i boligområder og ved anden støjfølsom arealanvendelse må støjbelastningen ikke overstige 40 dB(A).

Forsvarets anlæg

12.1.8 Der må ikke gennem kommune- og lokalplanlægning udlægges arealer til støjfølsom anvendelse inden for den planmæssige støjgrænse fra militære anlæg af typen 1, 2 og 3, jf. Ad 12 Støjhensyn, før det ved undersøgelser er godtgjort, at der ikke er miljømæssige problemer forbundet hermed, jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 8 af 1997 om beregning af støjkonsekvensområder omkring Forsvarets øvelsesområder. Støjkonsekvensområder omkring Forsvarets anlæg er vist under kortemnet "Militære områder (RP)".

Forsvarets skydebaner

12.1.9 Arealer inden for støjkonsekvensområder omkring Forsvarets skydebaner, der er fastsat i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning for skydebaner nr. 1 og 2/1995, må ikke udlægges til støjfølsom anvendelse, før det ved undersøgelser er godtgjort, at der ikke er miljømæssige problemer forbundet med dette.

12.1.10 Der kan fastlægges bestemmelser for Forsvarets øvelsesarealer og omkring skydebaner, som begrænser almenhedens færdsel.

Henvisninger

Der henvises i øvrigt til:

- Kortemnet "Militære områder (RP)".
- Redegørelsen, Ad 12. Støjhensyn.
- Støjende fritidsanlæg, afsnit 8.11-8.14.
- Bekendtgørelse nr. 304 af 14. maj 1991 om støj fra vindmøller.
- Miljøstyrelsens vejledning for skydebaner nr. 1/1995.
- Miljøstyrelsens vejledning nr. 8 af 1997 om beregning af støjkonsekvensområder omkring forsvarets øvelsesområder.
- Samlebekendtgørelsen. Bekendtgørelse nr. 428 af 2. juni 1999, § 10, stk. 1.

Agenda 21

13. Agenda 21

Indledning

Kapitel 13 handler om amtsrådets mål for det fremtidige Agenda 21 arbejde. Kapitlet indeholder ikke retningslinjer for Agenda 21 arbejdet.

Vestsjællands Amt offentliggjorde i december 2003 for første gang en samlet strategi for arbejdet med Agenda 21. Amtet har dog i mange år arbejdet med mål og aktiviteter inden for en række Agenda 21 områder. Målet med denne første Agenda 21 strategi er at samle de mange aktiviteter under et.

Amtet arbejder med Agenda 21 inden for flg. indsatsområder:

1. Vestsjællands Amtsråd vil arbejde for, at mindske miljøbelastningen og ressourceforbruget.
2. Vestsjællands Amtsråd vil arbejde for at fremme en bæredygtig byudvikling og byomdannelse.
3. Vestsjællands Amtsråd vil arbejde for fremme af biologisk mangfoldighed.
4. Vestsjællands Amtsråd vil arbejde for inddragelse af befolkningen og erhvervslivet i det lokale Agenda 21-arbejde.
5. Vestsjællands Amtsråd vil fremme et samspil mellem beslutningerne vedrørende miljø-mæssige, trafikale, erhvervsmæssige, sociale, sundhedsmæssige, uddannelsesmæssige, kulturelle og økonomiske forhold.

Strategien vil blive revideret hvert 4 år inden udgangen af første halvdel af det siddende amtsråds valgperiode. Mål og aktiviteter vil løbende udvikles og ændres. Ambitionen er i første omgang primært at involvere amtets egne institutioner og koordinere Agenda 21 arbejdet internt i Vestsjællands Amt, som er amtets største virksomhed.

Nedenstående mål for Agenda 21 arbejdet blev vedtaget i Regionplan 2001-2012 og er stadig gældende:

Amtsrådet vil

- inddrage en vurdering af bæredygtighed i grundlaget for alle beslutninger,
- fremme en bæredygtig udvikling i amtet - både internt i amtet som virksomhed, og eksternt blandt borgere og virksomheder i amtet, og
- understøtte Agenda 21 aktiviteter.

Henvisninger

Der henvises i øvrigt til:

- Redegørelsen, Ad 13. Agenda 21.
- Strategi for lokal Agenda 21, Vestsjællands Amt, november 2003.

Redegørelse

Regionplan 2005-2016

Struktur

Ad 1. Hovedstruktur

Generelt

Retningslinjerne i kapitel 1 har til formål at fastlægge hovedstrukturen samt principperne for lokalisering af byvækst og arealanvendelse i øvrigt i områdetyperne: BYOMRÅDE, SÆRLIGT ERHVERVSOMRÅDE, SOMMERHUSOMRÅDE, JORDBRUGSOMRÅDE, LANDSKABSOMRÅDE og BESKYTTELSOMRÅDE. Desuden giver retningslinjerne et overblik over andre arealbindinger: Anlægsområder, kystnærhedszonen, vindmølleområder, særlig værdifulde landbrugsområder, skovrejsningsområder, større uforstyrrede landskaber, lavbundsarealer, internationale naturbeskyttelsesområder, økologiske forbindelser, kulturmiljøer, kirkeomgivelser, besøgsområder, regionale graveområder, drikkevandsområder samt nitratfølsomme områder og indvindingsoplande. Et givet areal er altid udlagt som én af områdetyperne, men kan være pålagt flere af de andre arealbindinger.

Her i redegørelsen er der særlig lagt vægt på en uddybning af hovedstrukturen med bl.a. afsnit om det fleksible bymønster, visioner og mål for uddannelses-, erhvervs-, kultur-, sundheds- og socialområdet, jordbrugsparcer og amtets indsats i landdistrikterne.

Hidtidig planlægning

I forhold til Regionplan 2001-2012 er de 5 egne erstattet af et fleksibelt bymønster, der lægger op til en differentieret planlægning alt efter hvilket sektor-/fagområde der er på dagsordenen.

Ad 1.1 Hovedstruktur

Generelt om bymønstret

Den hidtidige udvikling inden for infrastruktur, erhvervsliv mv. har skabt forskellige lokale betingelser i Vestsjælland. Hvis Vestsjælland fuldt ud skal udnytte de muligheder, det giver at være en del af en Øresundsregion i vækst, så er der behov for at satse på en strategi - et bymønster - der tager udgangspunkt i det som de enkelte områder eller byer er gode til. Det er baggrunden for, at bymønstret baserer sig på princippet om de regionale styrkepositioner.

De regionale styrkepositioner dækker altså kort og godt over hvad enkelte områder - og amtet som helhed - er gode til inden for eksempelvis erhvervs-, uddannelses- og kulturområdet.

Allerede i Regionplan 2001-2012 blev der med egnsbegrebet – de 5 egne - gjort op med det hidtidige princip om ligelig udvikling, idet tiden og samfundsudviklingen var løbet fra tanken om ligelig udvikling. Forbedringer i infrastrukturen som følge af Storebæltsbroen og Øresundsforbindelsen har skabt nye betingelser for erhvervslivet. Også den digitale infrastruktur og de regionale erhvervsvilkår er afgørende for Vestsjællands evne til at skabe vækst og udvikling. Globaliseringen, den internationale konkurrence og ændringer i forbrugs- og produktionsmønstre har sammen med Vestsjællands egne betingelser i form af infrastruktur, arbejdskraft, uddannelsesinstitutioner, samarbejdspartnere m.v. en afgørende betydning for udviklingen og den regionale økonomi.

Der har siden egnsbegrebet blev indarbejdet i Regionplan 2001-2012 været megen debat omkring egnstanken. Derfor blev der også med debatoplægget til Regionplan 2005 „Vækst og udvikling – hvordan?“ lagt op til en åben debat om, hvordan det kommende bymønster skulle se ud. Debatoplægget indeholdt forskellige modeller for, hvordan bymønsteret kunne se ud. I debatoplægget lagde amtsrådet op til, at bymønsteret tog udgangspunkt i egne, og understøttede de forskellige styrker i amtet, samtidig med at følgende modeller blev præsenteret:

Egns-modellen hvor der tages udgangspunkt i egnenes styrker og særkender samt forholdet mellem egnens enkelte byer og forholdet mellem by og land. Egns-modellens styrke er, at der tages udgangspunkt i de eksisterende samarbejder, det kulturelle og geografiske fællesskab samt egnens stærke og svage sider. En egn kan bestå af flere kommuner, hvor der enten eksisterer eller opstår et samarbejde. Samarbejdet i egnene er ofte interessebetonet og foregår på områder, hvor vilkår og muligheder er ensartede, eller hvor det er muligt at udnytte hinandens styrker. Egnene er ikke fastlagt på forhånd.

Hjørneby-modellen hvor udviklingen overvejende prioriteres omkring Kalundborg, Holbæk, Slagelse og Ringsted. Det er byer, som alle har en regional funktion, idet de har et serviceudbud der rækker ud over den enkelte kommune. Modellen tager udgangspunkt i, at amtets udvikling bedst fremmes ved at styrke amtets største byer, til gavn for også de mindre byer.

Båndby-modellen tager udgangspunkt i de eksisterende transportkorridorer Kalundborg-Jyderup-Holbæk med Nykøbing og Asnæs som satellitbyer samt Korsør-Slagelse-Sorø-Ringsted, der har Skælskør som satellitby. Haslev ligger ved transportkorridoren Næstved-Køge-København. Båndby-modellen har som mål, at udviklingen i højere grad foregår omkring den overordnede infrastruktur, der både sikrer en god tilgængelighed mellem de enkelte byer i båndene, men også en god tilgængelighed til hovedstaden samt til Fyn/Jylland.

Netværks-modellen hvor der tages udgangspunkt i den faktiske erhvervsudvikling, og i at Vestsjælland må ses som en sammenhængende enhed, trods funktionel og geografisk opsplittning. Den videnbaserede erhvervsudvikling åbner mulighed for en specialiseret arbejdsdeling mellem byerne, samt vidensnetværk mellem de forskellige byers erhverv. Planlægningens opgave er at understøtte denne udvikling ved at stille arealer til rådighed, der hvor væksten nu viser sig.

Tilbagemeldingerne fra kommuner og andre offentlige myndigheder, borgere og organisationer på debatoplægget var meget forskellige og der var ikke entydig opbakning til noget bestemt bymønster. Økonomiudvalget besluttede derfor, at der i regionplanforslaget skal arbejdes videre med et fleksibelt bymønster.

Det fleksible bymønster

Alle sektorer har ikke lige stor betydning for den fysiske planlægning, og de enkelte sektorer/fagområder har hver deres geografi. Problemstillingerne, udfordringerne og reguleringen af de enkelte sektorer/fagområder er derfor også vidt forskellig. Udfordringerne inden for f.eks. uddannelsesområdet er anderledes end udfordringerne inden for bosætning og boligmarkedet. Det er derfor ikke hensigtsmæssigt at fastlægge ét bymønster, som skal anvendes på alle sektorer. Løsningernes (bymønstrets) geografi skal i stedet for tilpasses problemernes geografi. Valget af et fleksibelt bymønster ligger i tråd med denne virkelighed.

Det fleksible bymønster er således ikke et på forhånd veldefineret bymønster. Som begreb dækker det fleksible bymønster netop over, at amtet ønsker, at bymønstret tager udgangspunkt i den givne virkelighed - og hermed også de regionale styrkepositioner - der kan være forskellig afhængig af tid, sted og sektor/fagområde.

Forslag til Regionplan 2005-2016 indeholder derfor et fleksibelt bymønster, som kan tilgodse kompleksiteten og mangfoldigheden inden for de enkelte sektor-/fagområder. Det fleksible by-

Dialogprojektet i Nordvestsjælland

mønster har flere formål. Det kan være med til at skabe et grundlag for placeringen af den fremtidige byvækst og visse regionale funktioner, som kræver et større opland end en kommune. Det kan understøtte muligheden for at skabe lokal og regional vækst og udvikling, under hensyntagen til naturen, miljøet og landskabet. Det fleksible bymønster kan endvidere være med til at understøtte at servicefunktioner opretholdes og placeres, så borgerne sikres en rimelig serviceforsyning. Samtidig giver det fleksible bymønster mulighed for at understøtte de forskellige lokale styrkepositioner i amtet, ligesom der kan tages hensyn til, at de fleste servicetilbud, findes i de største byer.

Det fleksible bymønster kan være med til at sikre, at planlægningen bliver differentieret og dermed mere virkelighedsnær, ligesom det giver mulighed for at understøtte de forskellige behov og ønsker, der er inden for de forskellige geografier. Netværk og brede samarbejder på tværs af administrative grænser er nødvendige, hvis der skal skabes en balanceret regional udvikling, fordi virkeligheden er kompleks og i konstant forandring.

De forskellige bymønster-modeller der er nævnt ovenfor, vil derfor variere alt efter hvilket sektor-/fagområde der er på dagsordenen. Eksempelvis vil det være hensigtsmæssigt, at bymønsteret tager udgangspunkt i båndby-modellen, når der drøftes problemstillinger i forhold til infrastruktur og transport. Er emnet derimod erhvervsudvikling og evt. turisme er egns-modellen oplagt, fordi der eksisterer lokale erhvervsamarbejder f.eks. i området omkring Kalundborg, i området omkring Holbæk og i Odsherred. Erhvervsudvikling sker dog også i samarbejde over amtsgrænserne inden for Vestsjælland Storstrøm Erhvervsamarbejdet. I forhold til den nuværende struktur for sundhedsvæsenet er det primært hjørneby-modellen der er oplagt. Amtet vil derfor heller ikke på forhånd fastlægge, hvilken bymønstermodel der skal gælde for hvert sektor-/fagområde. Modellerne er også tænkt så fleksible, at de kan kombineres efter behov. Det må afhænge af en konkret vurdering og af samlede overvejelser inden for det enkelte sektorområde, ligesom det må ske i løbende dialog med relevante aktører.

Formålet med dialogprojektet „Bymønster og Bykvalitet i Nordvestsjælland“ har været at analysere og vurdere Nordvestsjællands potentialer for en styrket udvikling, baseret på en fælles indsats.

Dialogprojektet blev igangsat i september 2003 som et fælles projekt for de 12, nu 13, nordvestsjællandske kommuner i samarbejde med Miljøministeriets Landsplanafdeling og medvirken fra Vestsjællands Amt. De medvirkende kommuner er: Holbæk, Tølløse, Jernløse, Tornved, Svinnige, Kalundborg, Bjergsted, Hvidebæk, Gørlev, Dragsholm, Trundholm, Nykøbing Rørvig. Efterfølgende er også Høng Kommune tilsluttet.

Dialogprojektet tager udgangspunkt i udviklingen af en arbejdsdeling mellem byerne i Nordvestsjælland med tilhørende oplande – med vægten lagt på lokale kompetencer og med blik for regionens sammenhæng med bl.a. hovedstadsområdet. Der har været fokuseret på udarbejdelse af strategiske politikker og initiativer med udgangspunkt i, hvad rollefordelingen betyder for den enkelte by. Visionen er at skabe en bæredygtig region, med bæredygtige byer, hvor fremtidens boliger, erhverv og service så vidt muligt integreres.

De politiske konklusioner foreligger i form af et oplæg – Strategi for Vækst og Udvikling, der er tiltrådt af de 12 kommuner. Desuden foreligger en kortlægning af områdets byer – Bykatalog. Strategioplægget indeholder en fælles vision og 4 strategiske indsatsområder inden for erhverv, turisme, sundhed og bosætning.

Erhvervspolitik

Erhvervs- og uddannelsesområdet

Amtsrådet har vedtaget 8 hovedindsatsområder for perioden 2002-2005. Et af hovedindsatsområderne er Et konkurrencedygtigt Vestsjælland. Amtsrådet ønsker at bidrage til at amtet er et godt sted at bo og drive erhverv. Når virksomhederne trives, beskæftigelsen øges og flere vælger at bo i Vestsjælland, skabes økonomisk grundlag for, at det offentlige er i stand til at finansiere og udbyde den efterspurgte service. Indsatsområdet et konkurrencedygtigt Vestsjælland handler om at sikre sammenhæng i amtets regionalpolitik og dermed de mange aktiviteter og politikker som har indflydelse på den regionale udvikling.

Amtsrådet vedtog i december 2001 en erhvervspolitik for perioden 2002-2005 med titlen "Midt i Danmark mellem broerne". Amtsrådet ønsker en stærk erhvervsudvikling baseret på vækstpotentialerne i de enkelte dele af amtet og baseret på amtets attraktive beliggenhed.

Vestsjællands beliggenhed giver gode muligheder for erhvervsudvikling. Nærheden til Hovedstadsområdet betyder en sammenhængende og funktionel arbejdsdeling på områder som transport, arbejdskraft og bosætning. Amtsrådet vil samarbejde med kommuner, erhvervsliv og andre aktører om erhvervsudviklingen. Der skal være sammenhæng mellem erhvervspolitikken og amtets mange andre aktiviteter. I erhvervspolitikken indgår følgende strategiske udviklingstemaer: Transportplan Vestsjælland, Uddannelse og kompetencefornyelse og Partnerskaber om vækstpotentialer. Resultaterne er, at der er vedtaget en transportpolitik, der er udarbejdet et kompetenceregnskab og nedsat en kompetencekomité for Vestsjællands og Storstrøms amter, samt at der er etableret et partnerskab mellem Storstrøms og Vestsjællands amter, kommuneforeningerne i de to amter, og Økonomi- og Erhvervsministeriet om styrkelse af den regionale erhvervsudvikling.

Vestsjælland-Storstrøm
Erhvervssamarbejdet

Vestsjælland-Storstrøm Erhvervssamarbejdet startede i 2001 og fungerer som en ramme og forum for erhvervspolitisk dialog og initiativer. En række regionale aktører har deltaget i udvikling af initiativer som led i erhvervssamarbejdet. En erhvervsredegørelse fra 2003 kortlægger regionens styrker, svagheder og udfordringer. På baggrund af høring af erhvervsredegørelsen blandt regionale parter er der i 2004 udarbejdet en erhvervspolitisk strategi med fem indsatsområder: Innovativt samspil, kompetenceudvikling og livslang læring, iværksættere, attraktivitet for erhvervsliv og borgere samt trafikale infrastruktur.

Samspil med naboregioner

Amtsrådet vedtog i december 2001 en international politik for perioden 2002-2005. Den internationale politik er en ramme for amtets internationale kontakter og relationer. Formålet med den internationale politik er bl.a. at styrke samarbejdet med naboregionerne til gavn for udviklingen i Vestsjælland.

Vestsjællands Amt er del af Øresundsregionen. Øresundsregionen omfatter det sydlige Sverige, København og Sjælland, der forbinder amtet med Øresundsregionen. Vestsjællands Amt er omfattet af EU programmet Interreg IIIA Øresund, der skal fremme samarbejde og integration mellem Skåne og Sjælland.

Amtet har desuden deltager i et samarbejde i den sydvestlige del af Østersøområdet (STRING-samarbejdet).

Uddannelsestilbud

Amtet sigter mod en ligelig geografisk spredning af amtets uddannelsestilbud til unge og voksne for at sikre en let adgang til uddannelse for amtets borgere uanset bopæl. Det er således målet, at der findes relevante undervisningstilbud i rimelig afstand for alle amtets borgere. Fastlæggelsen af hvad der kan betragtes som en rimelig afstand er forskellig for forskellige uddannelser og målgrupper. For videregående uddannelser som f.eks. sygeplejerskeuddannelsen må man - for at tilgodese kvalitetskrav til fagudbuddet - acceptere større afstande end for hovedparten af de øvrige uddannelser.

Flere udviklingstræk medvirker imidlertid til at reducere de fysiske afstandes betydning. Dels betyder et øget formelt samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner at stadigt flere uddannelser kan udbydes *forlagt* fra den institution, der har ansvaret for den pågældende uddannelse. Pædagoguddannelsen kan således gennemføres på Holbæk seminarium, der er et lærerseminarium. Et andet forhold der på sigt mindsker betydningen af de fysiske afstande er, at der på mange af uddannelsesinstitutionerne arbejdes med at udvikle fjernundervisning. Sygeplejerskolen i Slagelse, tilbyder således sygeplejerskeuddannelsen som delvis fjernundervisning.

Ved planperiodens begyndelse er der etableret specialskoler i de 4 hjørnebyer. Der er to Voksenuddannelsescentre med uddannelsessteder i de 4 hjørnebyer samt i Korsør, Haslev og Nykøbing S. Der er amts gymnasium i 3 af de 4 hjørnebyer. Endvidere er der gymnasium og HF i Sorø og Haslev, samt i Høng og Asnæs. Amtsrådet har i 2003 besluttet, at Haslev Gymnasium skal flyttes til nyopførte lokaler i Ringsted.

Der er et formelt samarbejde mellem Ankerhus, Holbæk, Slagelse, Hindholm seminarier og Sygeplejerskolen i CVU Sjælland (Center for Videregående Uddannelser) med sigte på en fusion senest 1. januar 2005. Sygeplejerskolen fortsætter som amtlig institution - fra 2005 henlagt til CVU Sjælland gennem en driftsoverenskomst.

CVU Sjælland omfatter endvidere videregående uddannelsesinstitutioner i Roskilde Amt. Handelshøjskolecentret i Slagelse danner sammen med handelshøjskolecentret i Nykøbing F et merkantilt CVU.

Derudover findes en række større, fortrinsvis selvejende institutioner med statsligt tilskud, som også har regional betydning. Det gælder f.eks. AMU-centre, handelsskoler, tekniske skoler, og videregående uddannelsesinstitutioner. Disse uddannelsesinstitutioner er selvejende institutioner, som i høj grad er finansieret af statstilskud. Nogle af disse institutioner udbyder også nogle af deres uddannelser andre steder i amtet. De statsstøttede kompetencegivende uddannelsesinstitutioner er vist på fig 1.6.

Kulturområdet

Vestsjællands Amt har sammen med Kommuneforeningen i Vestsjællands Amt (KVA) indgået en 4-årig regional kulturaftale med kulturministeren. Aftalen betyder, at kulturregion Vestsjælland har overtaget kompetence og ansvar for en række af statens hidtidige opgaver på kulturområdet. Aftalen omfatter perioden 2004 - 2007.

Statsstøttede

Uddannelsestilbud

Kulturaftale

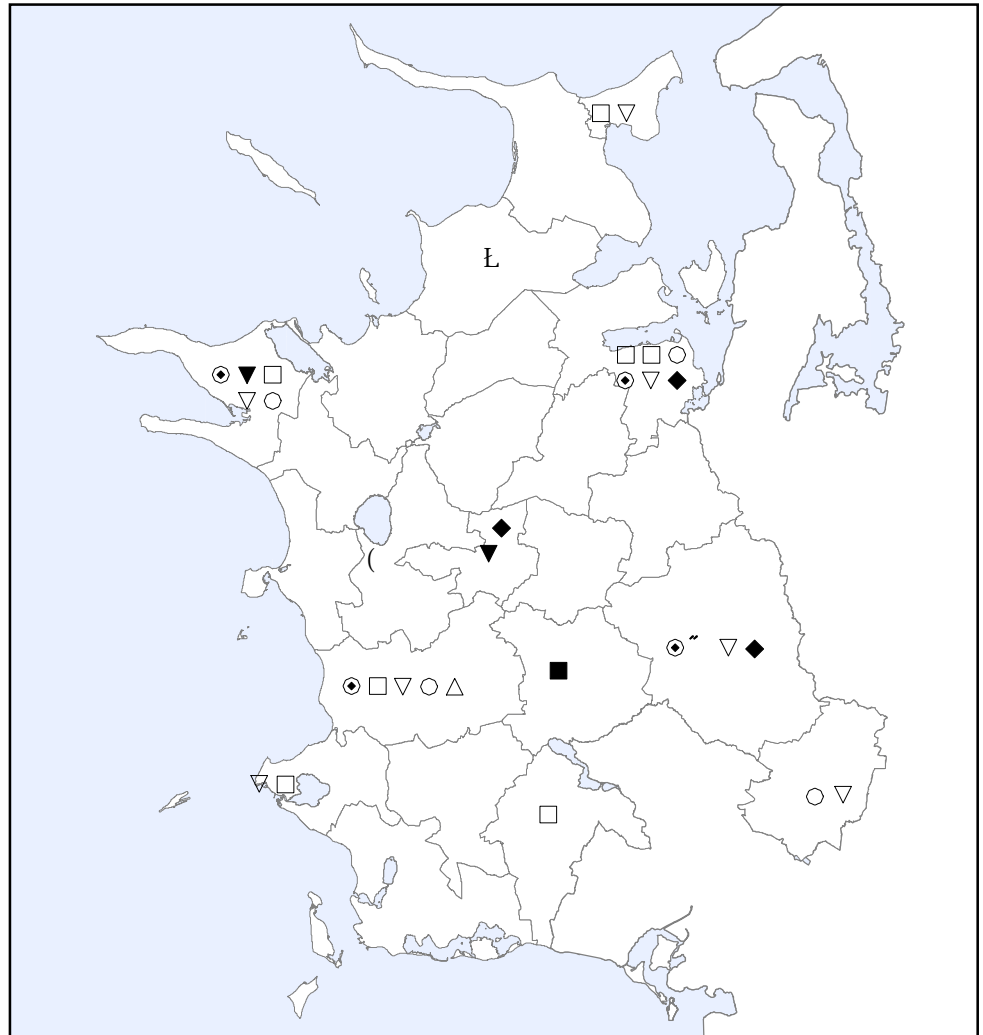

Fig. 1.5 Gymnasie- og specialskoler samt voksenuddannelsescentre

- ┆ Amtsligt gymnasium + HF
- ┆ Amtsligt gymnasium
- (Privat gymnasium og HF
- ° Statsdrevet gymnasium
- ▼ Landsdækkende specialskole
- ~ Specialskole
- ▽ Voksenuddannelsescenter / afdelinger
- ⊙ Sprogcenter
- * Sygeplejeskole
- fi Social- og sundhedsskole

Fig. 1.6 Statsstøttede kompetencegivende uddannelsesinstitutioner

- Ł Landbrugsskole
- (Erhvervsuddannelsescentre (EUC)
- ° Institutioner under centre for videregående uddannelser (CVU)

Mål og værdier for Kulturregion Vestsjælland

Kulturregion Vestsjælland finder det værdifuldt, at kommuner og amt i fællesskab får mulighed for at bygge videre på de resultater og erfaringer, der er opnået gennem det regionale kulturforsøg. Med udgangspunkt i de rammer og opgaver samt den økonomi, der stilles til rådighed igennem den regionale kulturaftale, er der skabt et kulturelt fællesje i Vestsjælland. Kulturregion Vestsjælland vil udnytte de beføjelser og frihedsgrader, der følger af aftalen, til at fremme samarbejde og udvikling på kulturområdet i henhold til følgende værdier og mål:

- Der skal udvikles et mangfoldigt og alsidigt kulturliv, der skal give borgerne mulighed for varierede og kvalitetsprægede kulturoplevelser. Kulturtilbuddene søges etableret ud fra et nærhedsprincip, der alene begrænses af kvalitetshensyn.
- Der arbejdes på at øge tilgængeligheden på kulturområdet, så kulturtilbuddene er for alle borgere.
- Kulturområdet skal have udviklingsmuligheder, så det kan skabe opmærksomhed omkring Vestsjælland, så bosætning, turisme og erhvervsudvikling fremmes.
- Kulturudviklingen skal fremmes ved samarbejde og arbejdsdeling mellem de kulturelle institutioner/initiativtagere, kommuner, kommuneområder og Vestsjællands Amt.
- Kulturformidlingen udvikles, så den præsenteres under tidssvarende former.
- Der tages initiativer, der understøtter og fremmer vilkårene for de professionelle kulturodvøvere/kunstnere.
- Der tages særlige initiativer, der giver børn og unge mulighed for at opleve og deltage i kvalitetsprægede kulturtilbud.
- De udviklingsmuligheder, der ligger i det kreative samspil mellem kulturliv og erhvervsliv, skal søges fremmet.
- Internationaliseringen på kulturområdet søges omsat i kvalitetsprojekter, der kan opnå ekstern finansiering.

Det vil være naturligt, at regionens kulturpolitiske værdier og mål afspejles i de aftaler, som regionen indgår med sine kulturinstitutioner. Med kulturaftalen er der endvidere besluttet en række mål og opgaver, der skal nås inden for kulturområderne musik, museer, teater, billedkunst og handicap/tilgængelighed.

Foruden de mål og værdier der søges nået gennem kulturregion Vestsjælland, har amtsrådet i 2000 vedtaget en vision på kulturområdet. Det er amtsrådets vision:

- at der i Vestsjællands Amt kan opleves et alsidigt og kvalitetspræget kulturliv, baseret på respekt for kulturarven, kultureernes mangfoldighed og kulturelt demokrati.

I tilknytning til visionen har amtsrådet vedtaget 13 værdier, der skal være gældende på kulturområdet i samme periode.

Amtsrådets vision og værdier

Mål for sundhedsvæsenet

Sundhedsområdet

Følgende mål er fastlagt for amtets sundhedsvæsen:

- Sundhedsvæsenets ydelser skal tilrettelægges med udgangspunkt i borgernes behov.
- Alle borgere i Vestsjællands Amt skal sikres lige adgang til sundhedsvæsenets ydelser.
- Det amtskommunale og primærkommunale sundhedsvæsen skal samarbejde og koordinere indsatsen til gavn for borgerne. Ressourcerne skal udnyttes hensigtsmæssigt, således at patienterne oplever sammenhæng i undersøgelse, behandling og pleje.
- Den sygdomsforebyggende og sundhedsfremmende indsats i Vestsjællands Amt skal styrkes.
- Den sygdomsbehandlende indsats skal udvikles, så undersøgelses- og behandlingstilbudene altid er tidssvarende.
- Alle faggrupper i sundhedsvæsenet skal være i stand til at udføre sundhedspædagogisk arbejde med udgangspunkt i den enkelte patients/borgers situation.
- Sundhedsvæsenets tilbud skal ydes på en sådan måde, at patienterne og deres pårørende aktivt kan medvirke i beslutningsprocesserne og samtidig opleve tryghed.
- Sundhedsinformationen skal styrkes og tilpasses målgruppens aktuelle behov.

De overordnede mål for sundhedsvæsenet i Vestsjællands Amt søges realiseret gennem en sundhedsplanlægning, der honorerer kravene i sygesikringsloven og som på udvalgte områder/temaer udmøntes i et samarbejde med de 23 kommuner.

Sundhedsplan

Sundhedsplanen skal i henhold til bestemmelserne i lovgivningen revideres i hver amtsrådsperiode. Den gældende Sundhedsplan dækker perioden 2002-2005.

Sygehusvæsenet

Der foreligger en specialeplan, der danner basis for udviklingen af sygehusvæsenet. Specialeplanen beskriver fordelingen af opgaver mellem sygehuse, praktiserende læger og speciallæger. Med planen er der skabt et grundlag for det fremtidige sygehusvæsen i amtet under mottoet „Et sygehusvæsen - et sygehus“. Et væsentligt element i planen er, at amtets sygehuse drives som en sammenhængende enhed „Sygehus Vestsjælland“, hvor de enkelte sygehuse samarbejder fremfor at konkurrere. Sygehus Vestsjælland består af 5 tværgående centre, der omfatter sygehusvirksomheden på alle de eksisterende 8 sygehus-geografier. Der er etableret tværgående såkaldte funktionsbærende enheder, der skal sikre et tilstrækkeligt patientunderlag for at opretholde og udvikle den faglige kvalitet. På en række områder har det betydet, at behandlingen af en række sygdomme, bl.a. kræftlidelser, er samlet et sted. Der sker til stadighed ændringer i sygehusvæsenet, senest fastlagt i Udviklingsplaner for henholdsvis medicin, kirurgi og psykiatri. På sigt vil amtets sygehusvirksomhed være samlet på 5 sygehuse i Holbæk, Kalundborg, Ringsted, Dianalund (psykiatri) og Slagelse. Den nuværende placering af psykiatrien på 4 geografier (Nykøbing Sjælland, Holbæk, Slagelse og Dianalund) bliver til 2 (Holbæk og Dianalund – almen psykiatri idet der fortsat opretholdes retspsykiatri i Nykøbing Sjælland).

Skemaet på næste side viser opgavevaretagelsen pr. 1/4 2004.

Lokalisering

Af fig. 1.7 fremgår lokaliseringen af de eksisterende sygehuse i Vestsjælland. Fordelingen af aktiviteter fremgår af skemaet.

	Kalundborg Sygehus	Holbæk Sygehus	Slagelse Sygehus	Ringsted Sygehus
Kirurgi (bløddelskirurgi)	X (planlagt)	X	X	
- Karkirurgi (3-amtsamarbejde)	-	-	X	
- mammakirurgi (brystkirurgi)	-	-	-	X
Ortopædkirurgi	(satelit / planlagt beh.)	X	X	X (planlagt)
- skadeklinik	X	X (+ satellit NSS)	X	X
Gynækologi/fødsler	(amb. gyn satellit)	X	X	
Øre-næse-hals	-	(satelit)	X	
- tand/mund/kæbe	-	-	X	
- høreklub	-		X	
Urologi (urinvejskirurgi)	(satelit)	X	(satelit)	
Øjensygdomme	-	X	-	
Anæstesi (narkose og intensiv observation)	(satelit)	X	X	(satelit)
Intern medicin	X	X	X	
- hjertesygdomme	X	X	X	
- kirtelsygdomme og sukkersyge	X	X	X	
- mave-tarmsygdomme	X	X	X	
- lungesygdomme og allergiske lidelser	X	X	X	
- nyresygdomme	-	X	(satellit)	
- gigttilidelser	-	X	X	
- Geriatri (alders-specifikke lidelser)	-	X	X	
- Genoptræning	X	X (på NNS)	X (på Korsør)	
Neurologi	-	X	-	
Arbejdsmedicin	-	-	X	
Børnesygdomme	-	X	(satellit)	
Klinisk biokemi (alm. blodprøveundersøgelser)	X	X (+ satellit NSS)	X (+ funktion Korsør)	X
Radiologi (alm. røntgenundersøgelser)	X	X (+ satellit NSS)	X (+ funktion Korsør)	X
Patologi (undersøgelse af vævsprøver)	-	(satelit)	X	(udfunktion)
Klinisk immunologi (blodbank)	(tappefunktion)	(satelit)	X (+tappefunktion NSS)	(tappefunktion)
Klinisk fysiologi	-	X	(satelit)	-
Klinisk mikrobiologi	-	-	X	-

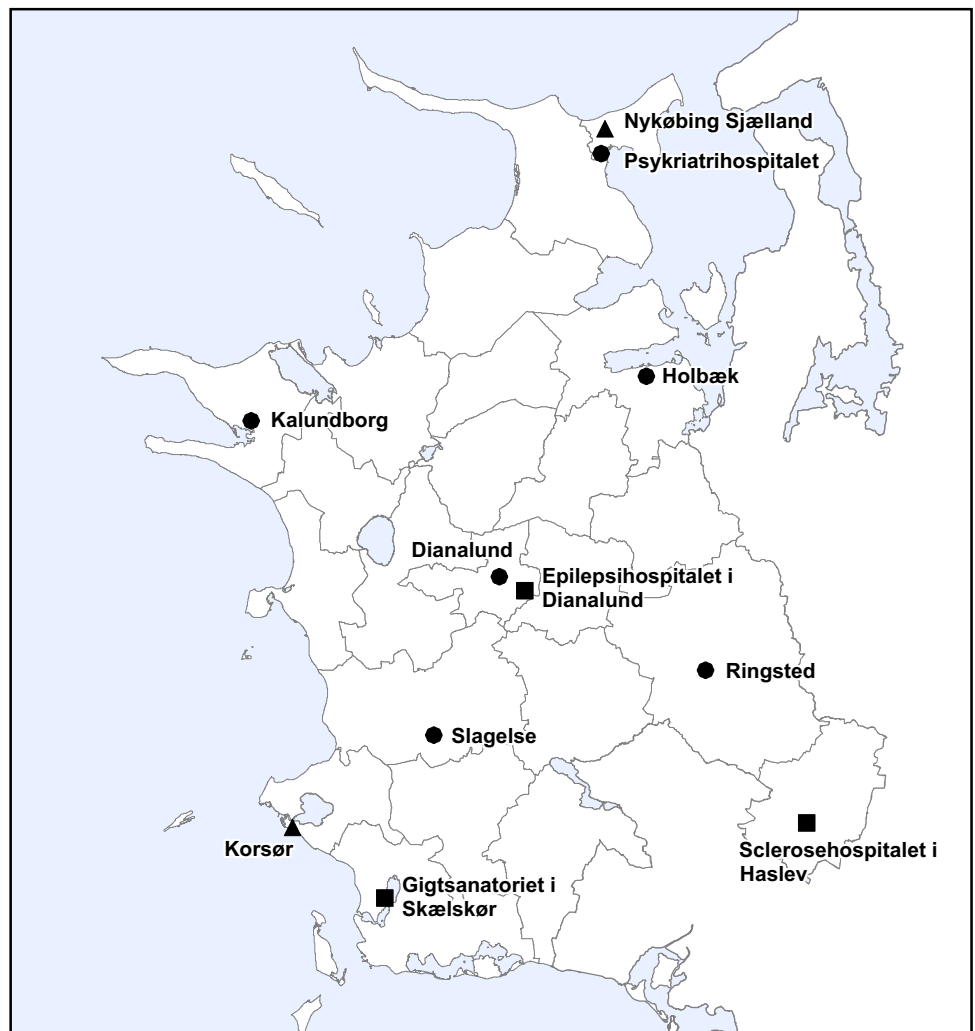

Fig. 1.7 Sygehusfunktionen

- Amtsligt sygehus
- Privat / foreningsejet sygehus / sanatorium
- ▲ Amtsligt sygehus. Funktionen ventes på sigt samlet på de øvrige sygehuse

Socialplan

Socialområdet

I et område af Vestsjællands Amts størrelse, vil den geografiske placering af de sociale tilbud naturligvis være af stor betydning for borgerens mulighed for at anvende tilbuddene og samtidigt opretholde sit sociale netværk. I tidligere socialplaner er princippet om en ligelig geografisk udbygning da også fastslået.

Et tilbud så tæt på borgeren som muligt er også i socialplanen fra 1997 udgangspunktet for de amtslige sociale serviceydelser. Princippet om den geografiske nærhed er på de enkelte områder dog nøje overvejet i sammenhæng med kravet om specialisering og en høj faglig kvalitet også på ganske små fagområder.

Det er således kendetegnende for amtets sociale tilbud, at dagtilbud hvor barnet, den unge eller voksne borger fortsat bor hos forældre, i eget hjem eller i lokale døgninstitutioner, når der er tale om almene dagtilbud findes i rimelig afstand fra boligen. Almene sociale døgntilbud er ligeledes placeret med en rimelig geografisk spredning i amtet.

Opgavevaretagelse i sygehusvæsenet pr. 1/4 2004

Det forventes, at brugere af amtets sociale tilbud også fremover vil have forståelse for, at mere almene ydelser, som eksempelvis aflastning og dagtilbud til handicappede, gives inden for en rimelig afstand, mens mere specialiserede tilbud af døgnkarakter godt kan have en mere regional dækning.

Endelig må det forventes, at en stigende specialisering kan medføre, at en stigende andel af de sociale tilbud alene vil kunne gives i regionale, landsdels- eller landsdækkende tilbud. Det må dog løbende sikres, at overvejelser om andre former for lokalisering af tilbuddene kan etableres hensigtsmæssigt, f.eks. ved satellitter eller samarbejde mellem flere institutioner eller myndigheder.

De amtslige sociale tilbud til voksne udviklingshæmmede har amtsrådet i perioden 2000 til 2004 vedtaget en række nye målsætninger for. Der er tale om nye målsætninger for boligernes standarder og placeringer samt erhvervs- og beskæftigelsestilbud for godt 1.500 borgere. Alle boliger planlægges renoveret eller nybygget som almene boliger. Forbedring af boligstandarden vil samtidigt – inden for de givne målsætninger – give anledning til vurderinger af boligernes beliggenhed, f.eks. i relation til handicappede personers adgangsmuligheder i og til byområder.

For erhvervs- og beskæftigelsesdelen er målsætningerne omkring voksne handicappede en større integrering i det ordinære arbejdsmarked koordineret gennem de i 2002 etablerede 5 VASAC centre (Vestsjællands Amt Sociale Arbejdsmarkeds Centre).

Lokalisering

Se Figur 1.8 og 1.9.

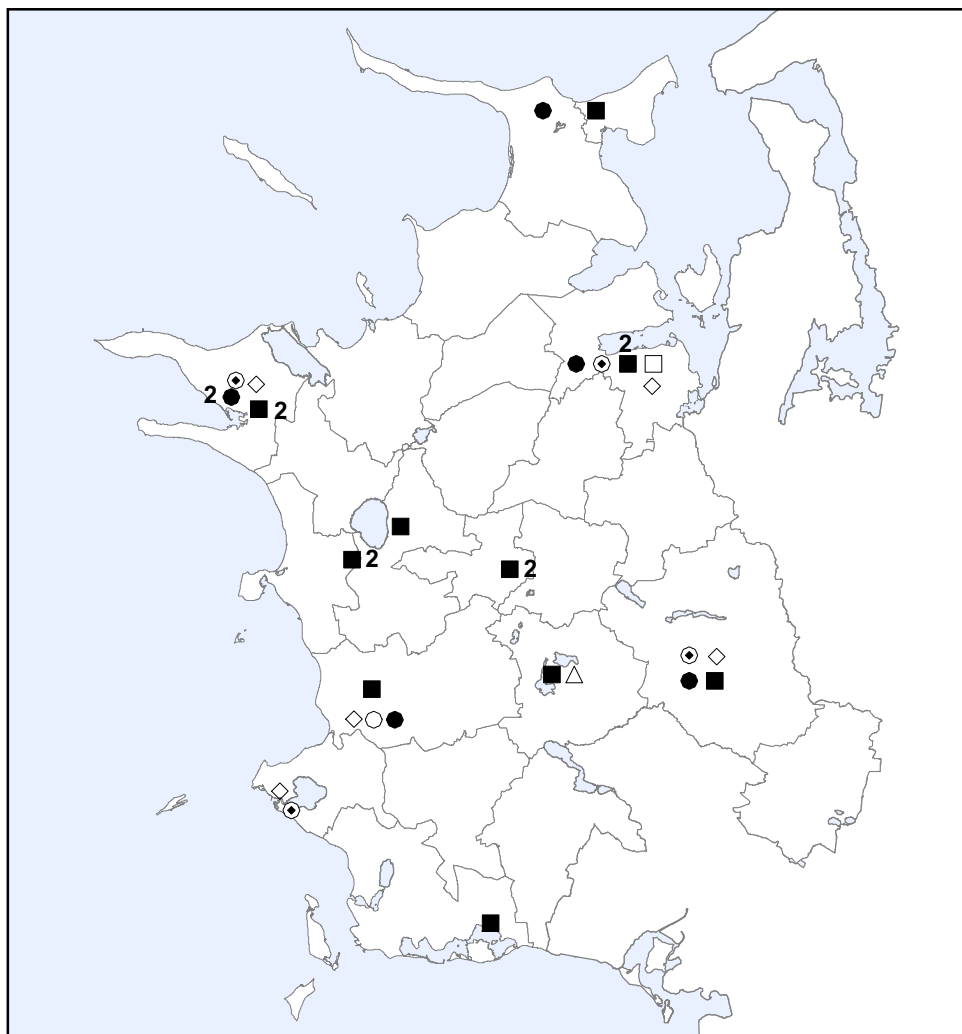

Fig. 1.8 Daginstitutioner for børn og voksne

- △ Rådgivningsenhed
- Specialbørnehaver
- ⊙ Fritidshjem
- Dagtilbud for voksne
- Særligt tandplejetilbud
- Hjælpemiddelcentral
- ◇ Misbrugscenter

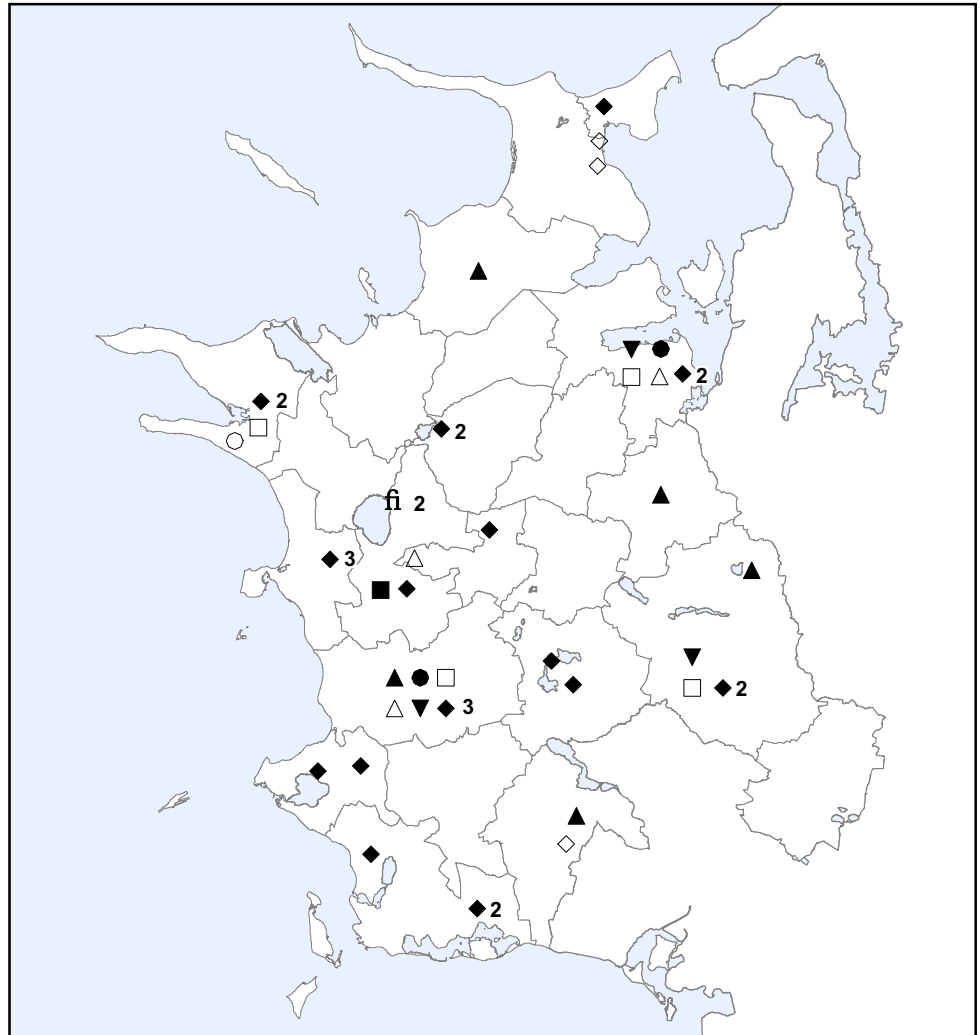

Fig. 1.9 Døgninstitutioner for børn, unge og voksne

- △ Elevhjem
- Aflastningshjem / aflastningspladser
- ▼ Børn- og ungecenter
- Erhvervsskoler
- Synscenter
- ▲ Skole- og behandlingshjem
- ◇ Sikret døgntilbud for unge og voksne
- ◆ Botilbud for voksne
- Forsorgshjem og krisecenter

Hidtidig planlægning

Ad Vejnettet

5 hovedområder

Ad 1.2 Det overordnede vejnet

Ved den politiske behandling af „Vejsektorplan 1999-2002“ blev det besluttet, at der som led i udarbejdelse af Regionplan 2001-2012 skulle fastlægges en ny klassifikation af det overordnede vejnet. Vejnettet er således inddelt i 4 klasser som beskrevet i retningslinjerne. Denne klassifikation har efterfølgende dannet grundlag for udarbejdelse af den gældende "Vejplan 2002-2013".

Med udsendelse af denne vejplan blev den hidtidige praksis omkring udarbejdelse af vejplanen ændret, så de fremtidige vejplaner har en 12-årig gyldighedsperiode ligesom regionplanen.

Landsdelsforbindelserne i Vestsjælland er statsveje. De forbinder Hovedstadsområdet med Storbæltsbroen samt færgehavnene i Kalundborg og på Sjællands Odde.

De regionale forbindelser i Vestsjælland er amtsveje. De er inddelt i tre klasser: A-veje, B-veje og C-veje. Fælles for alle tre klasser er, at amtsrådet er vejbestyrelse for disse veje.

A-veje giver forbindelse til/fra de store byer.

B-veje giver forbindelse til/fra de mellemstore byer.

C-veje giver forbindelse til/fra kommunale centre, der ikke falder ind under de to andre typer.

Ved store byer forstås byer med mere end 10.000 indbyggere.

Ved mellemstore byer forstås byer med mellem 2.500 og 10.000 indbyggere.

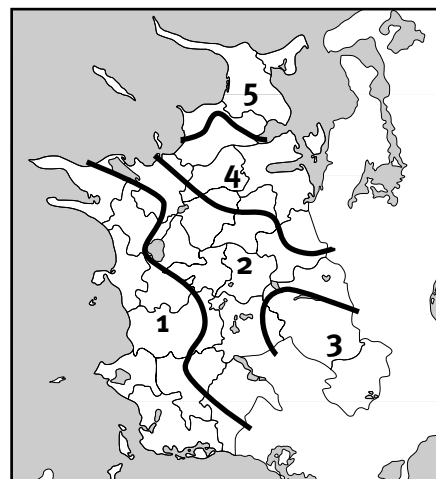
Ad 1.3 Områdetyper

Regionplanen opdeler amtets areal i områdetyperne; BYOMRÅDE, SÆRLIGT ERHVERVSOMRÅDE, SOMMERHUSOMRÅDE, JORDBRUGSOMRÅDE, LANDSKABSOMRÅDE og BESKYTTELSESOMRÅDE. Redegørelsen for hver enkelt områdetype følger nedenfor under Ad 1.5-1.10.

Naturgrundlaget

Naturgrundlaget er det samlede arealgrundlag med dyrkede/udyrkede arealer, skove, byer og infrastruktur. Naturgrundlaget kan groft forenklet opdeles i fem hovedområder:

1. Et vestligt kystnært slettelandskab.
2. Et centralt skov-, sø- og moselandskab.
3. Et østligt slettelandskab.
4. Et nordøstligt slettelandskab og den inddæmmede Lammefjord.
5. Odsherred, der terrænmæssigt minder om 2.

Slettelandskaberne

Til slettelandskaberne (1, 3 og 4) knytter sig de største jordbrugsmæssige interesser, og noget af landets højest boniterede landbrugsjord findes da også her. Dyrkningsprocenten er høj, og områderne er gennemgående mindre præget af skove.

Skov-, sø- og moselandskaberne

Skov-, sø- og moselandskaberne (2) er derimod skovrige og terrænmæssigt varierede. Jorderne har gennemgående lav bonitet, hvilket har virket hæmmende på den landbrugsmæssige udnyttelse. Til gengæld har herlighedsværdierne i de gamle skove, søerne og det afvekslende terræn tiltrukket adelen, og en række herregårde er derfor samlet her. Der findes mange forhistoriske spor. Området indeholder i øvrigt regionens største og vigtigste råstofforekomster, som har været genstand for udnyttelse gennem tiderne.

Odsherred

I Odsherred (5) tegner terrænet sig specielt tydeligt i landskabet med de store morænebakker, som omkranser inderlavninger. Området er præget af en kompakt landsbybebyggelse, der har været styret fra Dragsholm. Landbrugsmæssigt er området domineret af små brug. Også i dette område er der betydelige råstoffressourcer.

Ad 1.4 Andre arealbindinger**Andre arealbindinger**

Mens områdetyperne gensidigt udelukker hinanden, således at et område f.eks. ikke kan være både BYOMRÅDE og LANDSKABSOMRÅDE, så kan de andre arealbindinger så at sige lægges oven i hinanden, ligesom de alle er beliggende i en af regionplanens områdetyper. Man kan sige, at "andre arealbindinger" er et udtryk for varetagelsen af en række særlige interesser, der går på tværs af den overordnede inddeling af amtet i områdetyper.

Ad 1.5 Byområde**Ad Byområde**

Regionplanens BYOMRÅDER er interesseområder for byudvikling. BYOMRÅDERNE omfatter byzonearealer samt områder udlagt til eventuel fremtidig byudvikling. Ved nogle byer er der for perioden efter 2016 angivet en fremtidig byvækstretning med en lyserød pil, jf. kortemnet "Byområder (RP)".

Ad Byudvikling

BYOMRÅDE uden for byzone kan først byudvikles, når området gennem kommune- og lokalplanlægning er overført til byzone. Gennem kommune- og lokalplanlægningen skal det dokumenteres, at et areal er egnet til byudvikling, og at der er behov herfor. Bl.a. skal der sikres en passende afstand mellem eksisterende landbrug og ny bebyggelse m.v., således at nabogener såvidt muligt undgås, jf. Retningslinje 5.1.5. Af hensyn til bymiljøet er det vigtigt at bevare og sikre en grøn struktur i byerne, herunder bevaring af grønne kiler ud mod det åbne land.

Ad Nyudlæg

I kommuneplanerne kan der kun udlægges nye arealer til byformål på baggrund af en dokumentation af behovet, også selvom den ønskede arealudvidelse ligger inden for regionplanens BYOMRÅDE. Som det fremgår af retningslinje 1.5.5 stilles der krav til dokumentationens indhold. Amtet vil i sin vurdering af kommuneplanforslagene bl.a. se på

- ændringer i byggeriet i årene forud for den aktuelle planperiode,
- muligheder for fortætning og byomdannelse,
- behovet for en vis rummelighed i alle kommunens BYOMRÅDER,
- behovet for en vis fleksibilitet, da arealer udlagt til byformål ikke altid kan tages i brug i den ønskede rækkefølge bl.a. på grund af ejerforhold,
- andelen af arealer til nærrecreative formål,
- den forventede boligthed i de enkelte områder, samt
- terrænmæssige forhold.

Ifølge Overblik over statslige interesser i regionplanrevision 2005 er det et krav, at regionplanen angiver retningslinjer for de arealer, der forventes anvendt til byvækst i den kommende planperiode på 12 år. Staten lægger vægt på, at arealer til ny byvækst udlægges med omtanke af hensyn til arealressourcerne.

Grundvandsmæssige interesser

Ifølge retningslinje 10.4.2 må anvendelsen af arealer inden for områder med særlige drikkevandsinteresser ikke ændres, hvis det fører til en ringere grundvandsbeskyttelse. Det gælder også arealer i BYOMRÅDE. Almindelig bebyggelse til boliger og lignende vurderes dog ikke at være en mere grundvandstruende anvendelse end almindelig landbrugsdrift. De BYOMRÅDE-arealer, der ligger inden for områder med særlige drikkevandsinteresser, skal som hovedregel forbeholdes boliger og lignende. Hvis der ønskes en anden anvendelse, skal det vurderes konkret i forhold til grundvandsinteresserne i området. På de BYOMRÅDEarealer, hvor boligbebyggelse kan komme til at ligge tæt ved vandværksboringer, bør kommunerne tage hensyn hertil i deres planlægning.

Landbrugsmæssige interesser

Mange byer ligger på og ved god landbrugsjord. Retningslinjerne pålægger kommunerne at tage hensyn til landbrugserhvervet i kommuneplanlægningen. Når hensynet til en hensigtsmæssig byudvikling ikke tilsidesættes, skal der tages hensyn til jordbruget f.eks. ved valg af ringere landbrugsjorder før særlig værdifulde til byudvikling. På arealer, der gennem den kommunale planlægning viser sig at være uegnede til byformål, kan den almindelige landbrugsdrift fortsætte, og alle uudnyttede BYOMRÅDER skal så vidt muligt udnyttes landbrugsmæssigt, indtil de overgår til byudvikling. For at begrænse forbruget af landbrugsjord og for at forbedre grundlaget for kollektiv trafik er det fastsat, at der i gennemsnit skal bygges mindst 10 boliger pr. ha. Denne norm inkluderer også areal til fællesformål som veje, offentlig og privat nærservice og fritidsareal.

Endelig skal planlægningen sikre, at flest mulige af områdets naturmæssige, kulturhistoriske, landskabelige og rekreative værdier bevares for at give befolkningen adgang til nærrecreative oplevelser.

Ad Hensyn til veje

Amtsrådet tillægger det overordnede vejnet stor betydning. Det skal knytte byerne sammen og give adgang til de øvrige dele af landet. Arealanvendelses- og vejplanlægningen skal integreres, så regionplanens landsdelsforbindelser og regionale veje for fjern- og regionaltrafikken sikres.

Byudvikling på begge sider af en overordnet vej vil medføre lokal trafik på langs og tværs af vejen. Det vil nedsætte fremkommeligheden for den overordnede trafik og forringe trafikikkerheden for specielt de bløde trafikanter. Samtidig kan der opstå unødige og betydelige miljøgener og barrierevirkninger i den omkringliggende bebyggelse.

Ved ansøgninger om bygge- og anlægsarbejder i landzone skal hensynet til en nærliggende overordnet vejs funktion ligeledes indgå med betydelig vægt.

Der er medtaget en retningslinje for en beskyttelseszone omkring motorveje og landeveje. Hensigten er at sikre en klar afgrænsning mellem by og land, samt at værne om landskabelige værdier og bykvaliteter.

For at sikre byernes tætte og let opfattede struktur i landskabet og samtidig bibeholde den overordnede infrastrukturens enkle udtryk i både landskab og forbindelsesfunktion, ønskes den fremtidige byudvikling holdt på afstand af de overordnede veje.

Det er ikke ønsket at forhindre almindelig udvidelse af byerne langs de overordnede indfaldsveje inden for BYOMRÅDE -grænserne eller de "bymæssige ringveje", hvis dette i øvrigt opfylder kravene til en tæt og sammenhængende bystruktur.

Inden for BYOMRÅDE gælder retningslinjen om de 30 m fra vejmidte som udgangspunkt for alle arealer, der ikke er byzone, uanset om de er omfattet af kommuneplanrammer. Hvor en kommune imidlertid har foretaget væsentlige økonomiske dispositioner med henblik på kommende udnyttelse af kommuneplanrammerne, kan der efter konkret vurdering fastlægges en mindre beskyttelseszone. Inden for BYOMRÅDE skal beskyttelseszonerne udformes som beplantningsbælter, hvis tæthed afhænger af arealanvendelsen på de tilstødende arealer. Ved skæmmende arealanvendelse, f.eks. oplag, skal der etableres tætte beplantningsbælter.

Byudvikling bør ske i tilknytning til eksisterende bebyggelse. En observeret tendens til placering af by- og erhvervsfunktioner langs med de overordnede vejanlæg giver en u hensigtsmæssig byspredning og kan bevirke et samlet større transportarbejde.

Det er endvidere hensigten at bremse en tiltagende visuel forurening, som følge af, at forretninger og virksomheder placerer byggeri og reklameskiltning orienteret mod vejen. Det ødelægger oplevelsen af de landskabelige værdier, som der ofte er taget betydelige hensyn til ved planlægningen af vejenes forløb.

Reklameskiltning er ikke omfattet af retningslinjen, men naturbeskyttelseslovens generelle forbud mod reklamer i det åbne land vil blive administreret med respekt for de landskabelige værdier. Det gælder også opstilling af store og dominerende reklamer i byområder. Den type reklamer anses for at være i strid med naturbeskyttelsesloven, hvis de er synlige over lange afstande. Begrebet reklameskiltning kan også omfatte flag, produkter, vartegn og lyseffekter m.m.

Ved inddragelse og anvendelse af nedlagte lossepladser, depoter for farligt affald m.m. til byudviklingsformål, herunder især til forureningsfølsomme bebyggelser eller aktiviteter, må det ved undersøgelser godtgøres, at dette er sundheds- og miljømæssigt forsvarligt.

Ved amtets administration af jordforureningsloven foretages, i prioriteret rækkefølge og i områ-

Forurenede byarealer

Nykøbing-Rørvig Kommune

Slagelse Kommune

der omfattet af den offentlige indsats, historiske og tekniske undersøgelser af grunde, der kan være forurenet som følge af virksomhed inden for bl.a. følgende kategorier:

Tekstilfarverier og imprægnering, garverier, træimprægnering, maskinsnedkerier, møbelfabrikker, kemisk råstofindustri, pesticidproduktion, limfabrikker, farve- og lakfabrikker, medicinalvarefabrikker, asfaltfabrikker, tagpappproduktion, glasuld- og glasfiberproduktion, jern- og stålværker, jern- og metalstøberier, akkumulator- og tørrelementfabrikker, stålskibsværfter, maskinfabrikker, maskinværksteder, galvanisering, industrilakering og overfladebehandling, gasværker, renserier, mineralolieraffinaderier, autoværksteder, benzin- og servicestationer, benzin- og olieoplag (herunder virksomheder med store fyringsolieoplag, f.eks. mejerier, slagterier mv.), skrotpladser og produkthandlere, vejsaltdepoter og fyld- og lossepladser.

Hvis forurening konstateres, foretages der kortlægning i medfør af jordforureningsloven, som derefter kan få betydning for arealanvendelsen. For at undgå bekostelige løsninger af miljøproblemer som følge af etablering af f.eks. boliger eller børneinstitutioner på grunde, der efterfølgende viser sig at være forurenet, bør det, jf. ovennævnte kategorier, så tidligt som muligt vurderes, f.eks. ved kommune- og lokalplanlægningen, om det pågældende areal er forurennet.

Ad Lokale forhold

I Nykøbing skal byudvikling af det sydvestlige BYOMRÅDE ved Amtshospitalet og Grønnehave Skov ske under hensyntagen til de væsentlige natur- og landskabsinteresser i området. Også planlægningen af et sydøstligt BYOMRÅDE øst for Nykøbing Havn og syd for boligområdet ved Kingosvej skal ske under hensyntagen til de væsentlige natur- og landskabsinteresser.

BYOMRÅDET ved Slipset må kun anvendes til transportcenter, da området har en god beliggenhed i forhold til vejnet, banebetjening, det regionale marked, forbipasserende trafik og andre transportterminaler. Inden for området må der således ikke placeres andre anlæg og virksomheder end hvad funktionen som transportcenter betinger. Der kan f.eks. ikke placeres større supermarkeder, møbellande, køkkenlande, produktionsvirksomheder eller lignende.

Anlæg og virksomheder, der knytter sig til transportcenterfunktionen, kan f.eks. være: Tankanlæg, parkeringsarealer for biler og lastbiler, cafeteria, minimarked, teleservicecenter, turistinformation, autodele- og campingbutik, bil- og campingudlejning, vaskehaller, autoværksteder, dækcentre, vognmandsvirksomheder, speditører, lagerhoteller, distributionscentre, køle- og frostlagre, containerbehandling, af- og pålæsning af jernbanevogne o.lign. Inden for området "kan der planlægges for butikker til salg af dagligvarer og udvalgsvarer, herunder autodele og campingudstyr med et samlet bruttoetageareal på maks. 300 m². Hvis der kun etableres én butik, kan denne butik være 300 m². Herudover åbnes der i meget begrænset omfang mulighed for salg af lastbiler i tilknytning til 1-2 værksteder, da salg af lastbiler er tæt knyttet til værkstedsfunktionen og kun medfører et meget begrænset behov for udstilling i modsætning til salg af varevogne og personbiler. Med meget begrænset udendørs udstilling menes her 5-6 lastbiler. Desuden vil salg af lastbiler kun i meget begrænset omfang tiltrække kunder, der ikke i øvrigt benytter transportcentret."

Det er dog i forbindelse med udarbejdelsen af Regionplan 2005-2016 blevet besluttet at udvide listen med virksomhedstyper, der kan tillades i transportcentret med „virksomheder, hvor lager

Ad Lokalisering

og logistik har væsentlig betydning“ og „bilforhandlere for person-, last- og varevogne samt forhandlere af campingvogne og både, hvor udstillingsarealerne er maksimalt 1.500 m²“.

For at sikre indpasningen af transportcenteret i forhold til det åbne og vidtstrakte landskab mod syd og vest skal afgrænsningen af centeret mod det åbne land bestå af tætte beplantningsbælter. Arealerne langs Sdr. Ringgade skal udformes således, at der kun i mindre kiler er indsiget til transportcenteret, mens der fra motorvejen kan være større indsiget til centeret, dog afbrudt af grupper af træer, således at der samlet opnås indtryk af at færdes langs et område med grøn karakter.

Nordøst for Slagelse ved Ottestrup er der udlagt 24 ha til erhvervsformål. Der kan ikke placeres grundvandstruende virksomheder i området.

Ad 1.6 Særligt erhvervsområde

Regionplanen skal indeholde retningslinjer for, hvor der af hensyn til forebyggelse af miljøgener, kan placeres virksomheder med særlige beliggenhedskrav. Der findes ingen præcis definition af disse virksomheder. Der er imidlertid tale om virksomheder eller anlæg, der forventes at påvirke de nære omgivelser med støj, røg, lugt eller spildevand, selvom virksomhederne søger at begrænse forureningen samt virksomheder, der kræver særlig transporttilgang, energi- eller vandforsyning. Virksomhederne vil tillige ofte være omfattet af miljøbeskyttelseslovens bestemmelser om godkendelse af særligt forurenende virksomheder. I Planstyrelsens og Miljøstyrelsens "Håndbog om miljø og planlægning" er det angivet, hvorvidt en virksomhedstype bør lokaliseres i områder forbeholdt virksomheder med særlige beliggenhedskrav.

Baggrund

Retningslinjerne fastlægger lokaliseringmulighederne for særligt forurenende virksomheder på grundlag af de væsentligste forureningsaspekter, dvs. støj, grundvandsbeskyttelse, vandforsyning, luftforurening, affaldsbortskaffelse, beskyttelse af overfladevand, spildevandsbortskaffelse samt trafikale tilgængelighed.

Nogle virksomheder vil være omfattet af reglerne om Vurderinger af Virkninger på Miljøet (VVM).

Formålet med at udlægge SÆRLIGE ERHVERVSOMRÅDER er dels at adskille forurenende virksomheder fra forureningsfølsom arealanvendelse, dels at sikre lokaliseringmuligheder for virksomheder af enhver type i Vestsjællands Amt. Områderne er udlagt med henblik på at kunne rumme:

- a. Virksomheder, der kan forventes at påvirke de nære omgivelser med støj, røg, lugt og spildevand, selvom virksomheden søger at begrænse forureningen.
- b. Virksomheder, der i tilfælde af uheld kan indebære en risiko for forurening af grundvandet, samt særlig risikobetonet virksomhed omfattet af risikobekendtgørelsen.
- c. Virksomheder med særlige eller særligt store krav til transporttilgang, energiforsyning eller vandforsyning.

Arealudlæggene i regionplanen skal følges op i kommune- og lokalplaner. Gennem disse planer lægges bindinger på de udlagte områder og på de områder, der grænser op til disse, således at

Infrastrukturelle forhold

områderne reelt kan rumme miljøbelastende virksomheder. I planerne skal der bl.a. tages højde for, at der ikke må ligge forureningsfølsomme virksomheder mv. samt boliger i de SÆRLIGE ERHVERVSOMRÅDER, og at der ikke må udlægges boligområder, institutionsområder eller anden form for forureningsfølsomme aktiviteter i en radius på 500 m omkring disse områder. For at forebygge luftbåren risiko eller problemer med støjgener for omliggende spredt bebyggelse, kan en kommune zoneinddele området eller eventuelt inddrage tilstødende områder til erhvervsområder for at danne bufferzoner.

Ved gennemgangen af områdernes infrastrukturelle forhold indgår vejadgang, banebetjening, havneadgang og muligheden for energiforsyning.

Miljøteknisk vurdering

Erhvervsområderne er vurderet m.h.t. følgende miljøforhold:

- a. Mulighed for vandforsyning.
- b. Mulighed for afledning af spildevand i relation til renseanlæg og recipientforhold.
- c. Luftforurening.
- d. Støj.
- e. Risiko - grundvand (ved uheld).
- f. Risikobetonet virksomhed, jf. ovenfor.

Vandforsyning

Der er især i den vestlige og den nordlige del af amtet begrænsede grundvandsressourcer. Ifølge retningslinjerne i kapitel 10 Vandindvinding er de tilgængelige vandressourcer prioriteret til forskellige formål. Ud fra en viden om det gennemsnitlige vandforbrug pr. ha erhvervsareal (normalt 8.000 m³ pr. år) er det vurderet, i hvilken udstrækning de SÆRLIGE ERHVERVSOMRÅDER kan forsynes med vand. Denne vurdering drejer sig om mulighederne for forsyning med rent grundvand. Herudover er der mulighed for at anvende sekundavand (renset spildevand, saltvand, regnvand, forurenede grundvand og vand fra grundvandssænkning).

Spildevand

Ved vurderingen af mulighederne for afledning af spildevand er der dels set på recipientforhold, dels på hvilken type spildevandsrensning og kapacitet, der kan tilbydes på det kommunale renseanlæg.

Luftforurening samt støj

Ved udlægningen af SÆRLIGE ERHVERVSOMRÅDER til virksomheder med særligt støjende eller luftforurenende produktioner er der taget udgangspunkt i et generelt afstandskrav på 500 m til forureningsfølsom anvendelse/samlet bebyggelse. Placeringen i forhold til den fremherskende vindretning er også inddraget, men med mindre vægt.

Endvidere er det vurderet, hvorvidt transporten til/fra området medfører støjgener i boligområder.

Risiko - grundvand

Ifølge retningslinjerne skal beskyttelse af grundvandet tillægges afgørende vægt ved placering af anlæg eller aktiviteter. Grundvandstruende virksomheder kan placeres i SÆRLIGE ERHVERVSOMRÅDER, som ligger i områder med begrænsede drikkevandsinteresser, jf. fig. 10.3.

Oversigt over særlige erhvervsområder

Oversigt over områderne	Dragsholm	Kalundborg	Korsør	Ringsted	Skælskør	Sorø
Planstatus						
Ledigt areal ha	35	30	62	21	63	24
Byzone			+		+	+
Byggemodnet						
Infrastrukturelle forhold						
Adgang til landsforbindelse		+	+	+		+
Adgang til regional vejforbindelse	+	+		+	+	+
Mulighed for banebetjening		+	+		(+)	
Havneadgang		+	(+)		+*	
Energiforsyning	N	+	N	N	(N)	N
Miljøtekniske forhold						
Vandforsyning	(+)	(+)		(+)	(+)	(+)
Spildevands-afledning	+	+	(+)	+	+	+
Luftforurening	+	+	+	(+)	+	+
Støj	+	(+)	+	+	+	+
Risiko- grundvand	(+)	+	+		+	

+ = Velegnet

(+) = Mindre egnet

* = Privat retligt organiseret havn. Containerhavn og lokalhavn under planlægning.

N = Mulighed for naturgasforsyning

Risikobetonet virksomhed

Risikobetonet virksomhed (omfattet af risikobekendtgørelsen), der ved uheld kan medføre en luftbåren risiko, skal placeres i et SÆRLIGT ERHVERVSOMRÅDE med en minimumsafstand på 500 m fra virksomheden til forureningsfølsom arealanvendelse. Det skal altid vurderes, om afstandskravet skal skærpes i det konkrete tilfælde.

Ad Lokale forhold

I det følgende beskrives restrummeligheden, infrastrukturen og miljøforholdene for de enkelte områder. For yderligere gennemgang af de miljøtekniske forhold henvises til retningslinjerne.

Ad Dragsholm Kommune

Ved Fårevejle Stationsby er rummeligheden ca. 35 ha. Der er god vejadgang via Adelters Allé og mulighed for naturgasforsyning.

Ad Kalundborg Kommune

I Kalundborg er rummeligheden på ca. 30 ha. Der er gode vejforbindelser, og området grænser op til jernbanelinjen Kalundborg-København med teknisk mulighed for direkte banebetjening af området. Der er gode havnemuligheder i Kalundborg dybtvandshavn. Virksomheder med stort vandbehov kan anvende behandlet sekundavand (se ovenfor). Der er mulighed for at benytte spildvarme, men der er ikke idag etableret de nødvendige rørforbindelser.

Ad Korsør Kommune

Ved Vemmelev er rummeligheden ca. 62 ha. Motorvej E 20 gennemskærer området. Der er vestvendte til- og frakørselsramper til motorvejen direkte fra området. Fuldt tilslutningsanlæg findes øst for Vemmelev. Banelinjen København-Korsør skærer gennem den nordlige del af området, og der er evt. teknisk mulighed for direkte banebetjening. Der er ca. 10 km til Korsør, hvor der er adgang til dybtvandshavn. Området kan forsynes med naturgas.

Ad Ringsted Kommune

I Ringsted er rummeligheden ca. 21 ha. En del af området ejes af Danish Crown. Området betjenes af omfartsvejen øst om Ringsted med god vejadgang i alle retninger. Omfartsvejen er tilsluttet motorvejen Korsør-København. Der er mulighed for naturgasforsyning. At området er mindre egnet til luftforurenende virksomheder, skyldes hensynet til slagteriet Danish Crown, der lægger bindinger på anvendelsen af arealet nær slagteriet. Ny industri med væsentligt vandforbrug kræver etablering af en ny kildeplads.

Ad Skælskør Kommune

Ved Stignæs er rummeligheden ca. 63 ha beliggende i Stignæs regionale erhvervsområde. I området ligger et tidligere olieraffinaderi, et el-kraftværk, et saltvandsdambrug, forskellige affaldsbehandlende virksomheder samt et stort renseanlæg. Raffinaderiet er lukket i 1997, men terminalen for olie og benzin anvendes fortsat. Stignæs regionale erhvervsområde har gode vejforbindelser til Næstved og Slagelse. Der er mulighed for at etablere baneforbindelse til Skælskør-Slagelsebanen, såfremt godsmængden gør dette rentabelt. Det vil dog kræve en VVM-redegørelse. Der er dybtvandshavn i tilknytning til tankanlæggene ved det tidligere olieraffinaderi og kraftværket, og der kan etableres containerhavn i anlægsområdet ud for Stignæs regionale erhvervsområde. Hvis det opgives at etablere en containerhavn, kan der etableres en dybtvandshavn i tilknytning til virksomheder i Stignæs regionale erhvervsområde, såfremt der viser sig et behov herfor.

Der er mulighed for naturgasforsyning, såfremt energibehovet er tilstrækkeligt stort. Spildvarmen fra industrien vil dog indgå i størst muligt omfang. Virksomheder med stort vandbehov kan anvende sekundavand (se ovenfor).

Der er begrænsede muligheder for udledning af kvælstofholdigt spildevand, medmindre dette sker gennem renseanlægget i Stignæs regionale erhvervsområde.

Ad Sorø Kommune

Ved Sorø er rummeligheden ca. 24 ha. Området ligger nær tilslutningsanlægget til motorvejen E20 København - Odense samt landevej 145 Holbæk - Sorø. Der er krav om tilslutning til naturgasnettet.

Sommerhusområde

Ad 1.7 Sommerhusområde

SOMMERHUSOMRÅDE er forbeholdt ferieboliger og anden rekreativ anvendelse og bebyggelse. De fleste SOMMERHUSOMRÅDER ligger næsten udelukkende i kystnærhedszonen og er allerede bebygget med sommerhuse. Der er dog stadig mange ubebyggede og udstykkede arealer i SOMMERHUSOMRÅDERNE fortrinsvis i Odsherred.

Der kan ikke udlægges nye områder til sommerhusbebyggelse med mindre de bliver omfattet af et landsplandirektiv for udvidelse af eksisterende sommerhusområder primært i landets yderområder (L202 Lov om ændring af lov om planlægning (Udvidelse af sommerhusområder i kystnærhedszonen)). Ny bebyggelse til helårsformål samt ændret anvendelse af eksisterende sommerhuse fra sommer- og ferieboliger til helårsboliger kan normalt ikke tillades. Planlovens § 41 åbner dog mulighed for, at pensionister kan bo i sommerhuse hele året. Kompetencen med hensyn til helårsanvendelse af ejendomme, der i henhold til planloven ligger i sommerhusområde, ligger hos kommunalbestyrelserne.

Ad Koncentrerede ferieformer

Ved koncentrerede ferieformer forstås feriehoteller, feriecentre, feriebyer, feriekolonier, vandrerhjem og campingpladser samt fællesanlæg, der kan benyttes af sommerhusene i et helt område.

På større ubebyggede arealer inden for SOMMERHUSOMRÅDE ønskes en mere intensiv anvendelse end den, der følger af traditionelt sommerhusbyggeri. Her kan etableres nye feriehoteller, campingpladser mv., såfremt den fastlagte ramme for feriehoteller og campingpladser tillader det. Ligeledes kan der laves fællesanlæg, som kan benyttes af sommerhusene i et helt område. Sådanne anlæg vil være med til at gøre SOMMERHUSOMRÅDERNE mere attraktive og dermed intensivere benyttelsen. Det vil også øge muligheden for at udleje de eksisterende sommerhuse. Det er en forudsætning for placering af koncentrerede ferieanlæg, at de beskyttelsesmæssige interesser ikke tilsidesættes, samt at nabohensyn, adgangsforhold mv. kan løses på en tilfredsstillende måde.

Ad 1.8 Jordbrugsområde

Ad Jordbrugsområde

Hovedparten af JORDBRUGSOMRÅDERNE består af områder, som ifølge Jordbrugsanalyse 2000 er "særlig værdifulde landbrugsområder". Disse områder er primært forbeholdt jordbrugerhvervet, som herved får en høj grad af investeringssikkerhed. Derfor er antallet af restriktioner over for jordbrugerhvervet begrænset så meget som muligt. Dog har det været nødvendigt at åbne mulighed for placering af særligt arealkrævende anlæg og virksomheder, som af hensyn til miljøgener mv. bør placeres i det åbne land. JORDBRUGSOMRÅDERNE omfatter ca. 23 % af amtets areal.

Ad anlæg og bebyggelse

Placering af større mængder jord opfattes i regionplanmæssig sammenhæng som et anlæg. Det vil i visse tilfælde være muligt at placere jord i JORDBRUGSOMRÅDE, når det ikke forringer områdets dyrkningsmæssige forhold, og placeringen ikke giver anledning til betænkeligheder i forhold til de landskabelige, naturmæssige, kulturhistoriske, rekreative og miljømæssige interesser, herunder grundvandsbeskyttelsen.

Ad Jordbrugspareller

Udlæg af jordbrugspareller er reguleret ved cirkulære af 22. februar 2000 med rettelser af 27. august 2003. Cirkulæret medfører, bl.a. at:

- 1) Udlæg til jordbrugspareller skal respektere regionplanlægningen.
- 2) Udlæg til jordbrugspareller skal ske på baggrund af en landzonelokalplan, hvorefter det samlede arealforbrug ikke må overstige 1 ha pr. bolig.
- 3) Jordbrugspareller skal udlægges i umiddelbar tilknytning til eksisterende mindre bebyggelser, dvs. landsbyer med mindre end 1.500 indbyggere. Det skal tilstræbes, at udbygningen tilgodeser principperne om sammenhængende bebyggelse.
- 4) Ved egnscentre med mere end 15.000 indbyggere må der ikke udlægges jordbrugspareller inden for en afstand af 5 km fra byzonegrænsen.

De regionplanmæssige forudsætninger for jordbrugspareller er, at en jordbrugsparelle er en stor grund på op til én ha, der kan anvendes til fritids- eller hobbylandbrug. På parcellen er der foruden boligen plads til at dyrke afgrøder, og til at holde et begrænset, ikke erhvervsmæssigt dyrehold.

Formålet med at udarbejde retningslinjer for jordbrugspareller er at sikre:

- at bosætning i landsbyerne styrkes,
- at jordbrugspareller etableres steder, der er bedst egnede,
- at udstykning af jordbrugspareller fortsat sker på baggrund af en kommunal planlægning,
- at der tages hensyn til de landskabelige- og kulturhistoriske interesser, og
- at landsbyens karakteristika fastholdes.

Landsbyerne kan tilbyde noget andet end byerne, hvorfor jordbrugspareller skal ses som en mulighed for at styrke bosætningen i de tyndere befolkede områder. Jordbrugspareller er ikke byudvikling, og kan kun etableres i tilknytning til landsbyer. Jordbrugspareller må derfor som udgangspunkt ikke etableres på arealer, der er reserveret til egentlig byudvikling, (BYOMRÅDE) medmindre der er tale om byer med mindre end 1.500 indbyggere.

Jordbrugspareller er en ekstensiv arealudnyttelse og bør derfor alene etableres for at opfylde et behov for hobbylandbrug, og der bør derfor kun planlægges for et begrænset antal jordbrugspareller. Antallet af pareller afhænger dog af en konkret vurdering. Udlæg til jordbrugspareller bør således først ske efter en samlet afvejning af andre arealinteresser i det åbne land herunder hensynet til, at forbruget af landbrugsjord ikke bliver større end nødvendigt. Ifølge landbrugsloven kan landbrugspligten kun ophæves, hvis udstykningen til jordbrugspareller sker ved lokalplanlægning.

Jordbrugspareller danner grænsen mellem det åbne land og landsbyen. Parcellerne skal derfor placeres, så de ikke ødelægger landskabsbilledet, og så landsbyen opfattes som en helhed i landskabet. Også beplantning af jordbrugsparellerne bør foretages, så den harmonerer med eksisterende beplantning. Dette kan f.eks. ske ved at anvende egnstypiske træarter.

Ved planlægningen for jordbrugspareller skal der tages vidtgående hensyn til landsbyens særlige karakteristika og områdets kulturhistoriske træk, herunder byggeskik, terrænmæssige forhold, beplantning og udstykningsmønster. Landsbyer fortæller ofte en historie, gennem bygnin- gernes udseende og placering, som er vigtig at bevare.

Ad Forsøgsbyggeri

Amtet har i perioden 1996-2003 arbejdet med de politiske indsatsområder "Udvikling i landdistrikterne" og "Livet i det åbne land". Gennem arbejdet med disse indsatsområder har amtsrå-

det lagt op til øget valgfrihed og forsøg med nye bo- og byggeformer i landdistrikterne. De konkrete projektforslag vil give mulighed for at tilføre landdistrikterne nyt liv og tiltrække ressourcer stærke personer til området, som måske ellers ikke ville være flyttet dertil. Amtet har givet principgodkendelse til 2 forsøgsbyggerier ved henholdsvis Ubberup Højskole og Valsømagle. Der kan etableres yderligere 5 projekter med forsøgsbyggeri i amtet. Forsøgsbyggeriet kan etableres i JORDBRUGSOMRÅDE og LANDSKABSOMRÅDE. Forsøgsbyggeri kan ikke etableres i det åbne land, men kun i tilknytning til eller med udgangspunkt i en eksisterende bebyggelse, såfremt der er et særligt beliggenhedskrav. Det kan f.eks. være et beliggenhedskrav, hvis der samtidig med forsøgsbyggeriet skal drives landbrug. Placeringen vil dog altid afhænge af en konkret vurdering. Projekterne kan kun etableres, såfremt de har et natur-, miljømæssigt eller socialt bæredygtigt sigte. Det er svært entydigt at definere, hvornår noget har et natur-, miljømæssigt eller socialt bæredygtigt sigte, men der kan gives nogle foreløbige tilkendegivelser. Et projekt kan have et miljømæssigt bæredygtigt sigte, hvis formålet med byggeriet er at afprøve nye materialer som belaster miljøet mindre end traditionelle byggematerialer, hvis der arbejdes med at begrænse forbruget af ressourcer (energi og vand) samt produktion af affald, spildevand osv. Et projekt kan have et socialt bæredygtigt sigte, hvis et af formålene med byggeriet er at integrere marginale grupper (f.eks. mennesker med sociale problemer, handicappede, flygtninge m.m.), eller hvis der etableres et fællesskab, hvor man er fælles om ressourcerne og lægger vægt på gensidig hjælp.

Når forsøgsbyggeriet er opført, er der tale om et blivende byggeri. Det fremgår af retningslinjerne, at forsøgsbyggeriet skal respektere landsbyens og evt. den samlede bebyggelses karakteristika, herunder byggeskik. Dette er ikke til hinder for, at der f.eks. kan etableres bygninger i andre udformninger end det traditionelle længehus, ligesom der kan anvendes anderledes byggematerialer. Det væsentlige er at der sker en tilpasning af bebyggelsen til området. Højden på byggeriet må fastsættes i hvert enkelt tilfælde, men der skal være væsentlige argumenter, hvis byggeriet skal være højere end 8,5 m. Antallet af boliger afhænger af, hvor byggeriet ønskes placeret og af projektets dimensioner i øvrigt.

Ved afgørelsen af en sag om bygningsmæssig etablering eller udvidelse af en virksomhed i det åbne land skal sagen vurderes i forhold til de interesser, som er nævnt i retningslinjerne, og der kan stilles betingelser i forbindelse med en eventuel tilladelse. Virksomheders etablering i nybyggeri og/eller udvidelse af eksisterende bygninger vil normalt kunne tillades i begrænset omfang, når der er tale om virksomheder med lokalt tilhørsforhold.

En række virksomheder uden for BYOMRÅDE har allerede inden 1.1.1985 investeret i etablering af et større anlæg eller i væsentlige udvidelser af de bygningsmæssige rammer, som de oprindeligt flyttede ind i. Ofte er etableringen og udvidelsen sket i tillid til, at der heller ikke fremover ville ske en begrænsning af de videre udvidelsesmuligheder.

Der kan være særlige tilfælde, hvor bygningsmæssige udvidelser af sådanne virksomheder kan tillades. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis der er tale om renovering/udskiftning af bygninger, som oprindeligt har tjent til den aktuelle produktion, hvis der er tale om mindre virksomheder, som gennem en årrække har opbygget en lokal kundekreds, og som vil miste denne ved en eventuel flytning eller hvis der er tale om virksomheder, som vanskeligt kan indpasses i BYOMRÅDE.

Ad Erhvervsbyggeri

Landdistrikter

Ved landdistrikter forstås det åbne land og bysamfund med under 200 indbyggere.

Vestsjællands Amt består arealmæssigt overvejende af landdistrikter og mindre byer. Ca. 94 % af det samlede areal består af enten LANDSKABSOMRÅDE, JORDBRUGSOMRÅDE eller BESKYTTELSE-SOMRÅDE. Resten er BYOMRÅDE, SOMMERHUSOMRÅDE eller SÆRLIGT ERHVERVSOMRÅDE.

Amtets arbejde med landdistriktudvikling

Amtet beskæftiger sig på en række forskellige områder med landdistriktudvikling.

Landbrug

Det er først og fremmest landbrugserhvervet, der præger landskabet i landdistrikterne. I den udstrækning amtet har myndighed på området, administreres landbrugets brug af det åbne land. Det sker via udpegning af områdetyper i regionplanen. Desuden administrerer amtet en række støtteordninger til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger, som skal sikre, at særligt følsomme landbrugsområder friholdes for dyrkning eller drives mest muligt miljøvenligt uden tab for den enkelte landmand.

Boliger

Landdistrikterne er også hjemsted for ca. 20 % af den vestsjællandske befolkning. Der er ca. 32.000 husstande i det åbne land eller i landsbyer med under 100 husstande.

Amtet vil gerne styrke kvaliteterne ved at bo i det åbne land og i landsbyerne. Amtet har dog som myndighed ikke de store beføjelser inden for dette område. Amtet har derfor forsøgt at gå nye veje i dette arbejde.

Artikel 33

Amtet har udarbejdet en Regional handlingsplan 2003-2006 for tilpasning og udvikling af landdistrikterne i Vestsjællands Amt. I planen er der lagt vægt på:

- Bosætning for at fastholde og styrke befolkningstallet.
- Erhvervs muligheder, jordbrug, håndværk, turisme, infrastruktur og kollektiv trafik for at sikre lokale arbejdspladser og en bæredygtig bosætning.
- Service, friluftsliv, natur, kultur og lokalt liv for at fremme de kvaliteter, som efterspørges i forbindelse med bosætning.

Planen åbner mulighed for, at projekter i Vestsjællands Amt kan få tildelt midler fra staten og EU i henhold til Landdistriktsforordningens artikel 33. Projekterne kan f.eks. omfatte basale servicefaciliteter for erhvervslivet og befolkningen i landdistrikterne eller renovering, sanering og udvikling af mindre byer samt beskyttelse og bevarelse af kulturværdier.

Ad 1.9 Landskabsområde

Ad Landskabsområde

LANDSKABSOMRÅDE indeholder værdifulde naturområder, bevaringsværdige landskaber og kulturhistoriske værdier. LANDSKABSOMRÅDE er primært forbeholdt jordbrugserhvervet, som herved får en høj grad af investeringssikkerhed. Retningslinjerne er udformet på en sådan måde, at der, samtidig med at landbrugsdriften sikres, bliver taget vidtgående hensyn til bevaringsinteresserne. Mange af beskyttelsesinteressernes sikring forudsætter i øvrigt fortsat landbrugsdrift. Der er begrænsede anlægsmuligheder for ikke jordbrugsmæssigt byggeri. LANDSKABSOMRÅDERNE omfatter ca. 41 % af amtets areal.

Ad anlæg og bebyggelse

Placering af større mængder jord opfattes i regionplanmæssig sammenhæng som et anlæg. Det vil i sjældne tilfælde være muligt at placere jord i LANDSKABSOMRÅDE når det ikke forringer områdets dyrkningsmæssige forhold, og placeringen ikke giver anledning til betænkeligheder i forhold til de landskabelige, naturmæssige, kulturhistoriske, rekreative om miljømæssige interesser, herunder grundvandsbeskyttelsen.

Ad Jordbrugsparceller

Se afsnit Ad 1.8.

Ad Forsøgsbyggeri

Se afsnit Ad 1.8.

Ad Erhvervsbyggeri

Ved afgørelsen af en sag om bygningsmæssig etablering eller udvidelse af en virksomhed i det åbne land skal sagen vurderes i forhold til de interesser, som er nævnt i retningslinjerne, og der kan stilles betingelser i forbindelse med en eventuel tilladelse. Virksomheders etablering i nybyggeri og/eller udvidelse af eksisterende bygninger vil normalt kun kunne tillades i et omfang, der er rimeligt, når der er tale om virksomheder primært med lokalt tilhørsforhold.

En række virksomheder uden for BYOMRÅDE har allerede inden 1.1.1985 investeret i etablering af et større anlæg eller i væsentlige udvidelser af de bygningsmæssige rammer, som de oprindeligt flyttede ind i. Ofte er etableringen og udvidelsen sket i tillid til, at der heller ikke fremover ville ske en begrænsning af de videre udvidelsesmuligheder.

Der kan være særlige tilfælde, hvor bygningsmæssige udvidelser af sådanne virksomheder kan tillades. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis der er tale om renovering/udskiftning af bygninger, som oprindeligt har tjent til den aktuelle produktion, hvis der er tale om mindre virksomheder, som gennem en årrække har opbygget en lokal kundekreds, og som vil miste denne ved en eventuel flytning, eller hvis der er tale om virksomheder, som vanskeligt kan indpasses i BYOMRÅDE.

Landdistrikter

Se afsnit Ad 1.8.

Ad Beskyttelsesområde**Ad 1.10 Beskyttelsesområde**

I BESKYTTELESOMRÅDE kan der kun opføres bygninger, som er nødvendige for landbrugsdriften. BESKYTTELESOMRÅDE består af kerneområder i den vestsjællandske natur, og er helt centrale for oplevelsen af amtets større sammenhængende naturområder. De internationale naturbeskyttelsesområder indgår principielt i BESKYTTELESOMRÅDE. I og i nærheden af de internationale naturbeskyttelsesområder gælder der særlige regler for planlægning og administration, jf. bekendtgørelsen herom.

Også i denne områdetype skal der fortsat kunne drives landbrug. Der knytter sig mange og meget væsentlige interesser til området, som oftest bedst sikres ved fortsat landbrugsdrift. BESKYTTELESOMRÅDERNE omfatter ca. 23% af det åbne land. Disse arealer er tyndt bebyggede, da de overvejende består af skove, marginale landbrugsjorder samt op mod halvdelen af amtets gamle herregårde. En stor del af området arealer er fredede eller offentligt ejede. Antallet af konfliktsager må derfor antages at blive begrænset.

Ad anlæg og bebyggelse

Placering af større mængder jord opfattes i regionplanmæssig sammenhæng som et anlæg. Det vil som udgangspunkt ikke være muligt at placere jord i BESKYTTELESOMRÅDE. Hvis der gives tilladelse må det ikke forringe området's dyrkningsmæssige forhold, og placeringen må ikke give anledning til betænkeligheder i forhold til de landskabelige, naturmæssige, kulturhistoriske, rekreative om miljømæssige interesser, herunder grundvandsbeskyttelsen.

Ad Jordbrugsparceller

Se afsnit Ad 1.8.

Ad Forsøgsbyggeri

Der kan ikke etableres forsøgsbyggeri i områder, der er udpeget som BESKYTTELESOMRÅDE, da natur- og landskabsværdierne er betydelige.

Ad Erhvervsbyggeri

Da BESKYTTELESOMRÅDE er amtets primære interesseområde for fredning og offentlige opkøb, kan det her, i mangel af andre styringsmidler, komme på tale at rejse fredningssager for at regulere eller forhindre påtænkte landbrugsbyggerier, der kan true væsentlige beskyttelsesinteresser. Da landbrugsbyggeri kun i få tilfælde kræver tilladelse efter planlovens landzonebestemmelser, har amtet, for at bevare en reel mulighed for som regional fredningsmyndighed at kunne varetage beskyttelsesinteresserne, ønsket en mulighed for at vurdere et påtænkt byggeris konsekvenser. Derfor skal kommunerne løbende holde amtet orienteret om alle byggeandrager i BESKYTTELESOMRÅDE, som anmeldes til bygningsmyndigheden. Det er tanken på dette grundlag at vurdere, om der i det konkrete tilfælde bør rejses fredningssag. Denne bestemmelse medfører ikke, at landbruget stilles anderledes end hidtil. Anmelderen af et landbrugsbyggeri skal ikke orientere amtet, det gør kommunen. Byggeriet kan som hidtil påbegyndes, hvis ikke der inden for byggelovgivningens frist på 4 uger er kommet en reaktion. Kommunerne skal ved anmeldelse (§§ 37 og 38) om indretning af virksomhed i eksisterende bebyggelse gøre ansøger specielt opmærksom på, at senere udvidelser af bebyggelse og/eller udearealer kan komme i konflikt med de hensyn, som myndighederne skal varetage i BESKYTTELESOMRÅDE.

Landistrikter

Se afsnit Ad 1.8.

Anlægsområder**Ad 1.11 Anlægsområder**

De udlagte anlægsområder er vist på fig. 1.4. Heraf fremgår det, hvilken type anlægsområde, det drejer sig om. Retningslinjerne for det pågældende anlægsområde fremgår af regionplanens sektorafsnit: jernbaner, veje, havne og regionale ledningsanlæg, affaldsanlæg, feriehoteller, campingpladser, vandrerhjem, lystbådehavne, forlystelsesparker og kulturanlæg. Indtil det pågældende anlæg er etableret, administreres arealet i overensstemmelse med retningslinjerne for den underliggende områdetype.

Ad Kystnærhedszonen**Ad 1.12 Kystnærhedszonen**

Det danske kystlandskab har gennem årene været udsat for store påvirkninger. Byudvikling, sommerhusudbygning, råstofgravning, tekniske anlæg m.m. lægger i dag beslag på ca. 1/3 af Danmarks kyster. I Vestsjælland er knapt 1/2 af kystlandskabet anvendt eller planlagt til byformål, ferie- og fritidsanlæg, tekniske anlæg mv. Hensigten med planlovens kystbestemmelser er bl.a., at kystområderne fortsat skal udgøre en væsentlig natur- og landskabsressource. I princippet er kystnærhedszonen alle arealer i landzone og sommerhusområde i en afstand af op til 3 km fra kysten. De eksisterende byzoner er således ikke omfattet af kystnærhedszonen. Arealer i landzone inden for regionplanens BYOMRÅDE er regionplanmæssigt kystnærhedszone B, også selvom dette ikke umiddelbart fremgår af regionplanens kortemne „Kystnærhedszone (RP)“.

Planlovens bestemmelser

Inden for kystnærhedszonen gælder:

- at der kun må inddrages nye arealer i byzone og planlægges for anlæg i landzone, såfremt der er en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for kystnær lokalisering,
- at der bortset fra trafikhavneanlæg og andre overordnede infrastrukturanlæg kun i ganske særlige tilfælde kan planlægges for bebyggelse og anlæg på land, som forudsætter inddragelse af arealer på søterritoriet eller særlig kystbeskyttelse,
- at nye sommerhusområder ikke må udlægges, og at eksisterende sommerhusområder skal fastholdes til ferieformål,
- at ferie- og fritidsanlæg skal lokaliseres efter sammenhængende turistpolitiske overvejelser og kun i forbindelse med eksisterende bysamfund eller større ferie- og fritidsbebyggelser, og
- at offentlighedens adgang til kysten skal sikres og udbygges.

Opdeling i zoner

Kystnærhedszonen er på baggrund af en detaljeret bearbejdning og vurdering opdelt i to zoner. Zone A er den mest sårbare del af kystzonen, og zone B er den mindre sårbare del. Denne forskel i sårbarhed giver sig udslag i graduerede retningslinjer, efter zonerens generelle beskyttelsesbehov.

Zone A

Retningslinjerne sigter mod at fastholde landskabet i en status quo tilstand, idet dog landbrug og fiskeri kan placere de for driften erhvervmæssigt nødvendige bygninger med de begræns-

Zone B

Strandbeskyttelseslinjen

ninger, der følger af planloven- og naturbeskyttelsesloven. De rekreative interesser, der generelt knytter sig til sikring og udbygning af offentlighedens adgang og ophold i kystnærhedszonen, kan også tilgodeses, men det forudsættes, at det kan ske på en måde, der underordner sig landskabet. Zone A udgør et potentielt interesseområde for en blivende sikring, der f.eks. kan ske ved gennemførelse af egentlige fredninger eller ved offentlige opkøb.

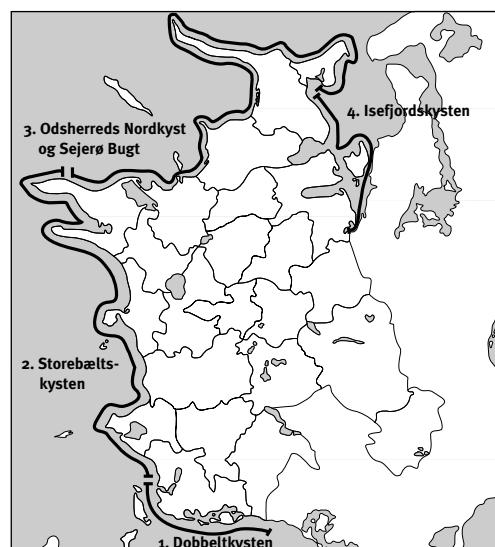
Retningslinjerne for zone B er udformet således, at de giver flere muligheder for fremtidig anvendelse, men stadig under respekt for placeringen i den generelt sårbare kystnærhedszone.

Langs kysten skal der udvises tilbageholdenhed med planlægning og tilladelser efter planloven inden for 300 m strandbeskyttelseslinjen fastlagt i henhold til naturbeskyttelsesloven.

Kystens delstrækninger

Vestsjællands kyst kan opdeles i delstrækninger ud fra dens landskabelige karakter, hidtidige anvendelse samt amtsrådets målsætninger. Delstrækningerne svarer til delområderne for turisme, jf. kapitel 8:

1. Dobbeltkysten,
2. Storebæltskysten,
3. Odsherreds nordkyst og Sejerø Bugt, samt
4. Isefjordskysten.

1. Dobbeltkysten

Dobbeltkysten udgør kyststrækningen mod Smålandsfarvandet fra Skælskør Fjord til amtsgrænsen ved Bjørnebækkens udløb. Den karakteristiske dobbeltkyst med rækken af øer med en forholdsvis lige kyst ud mod det åbne vand og de lave vandområder ind til den stærkt bugtede morænekyst på Sjællandssiden er særegen for Dobbeltkysten. Der er mange vådområder og kun en enkelt god badestrand ved Bisserup. Medregnet Agersø og Omø er Dobbeltkysten i alt 46 km lang.

Stignæs regionale erhvervsområde med bl.a. Stignæsværket er synligt over meget lange afstande og præger det meste af kyststrækningen. Stignæs regionale erhvervsområde optager 7% af kyststrækningen, ligesom BYOMRÅDE optager 3%. Sommerhusområderne ved Bisserup og på øerne optager 11%, mens 79% af kyststrækningen er udlagt til BESKYTTELSESOMRÅDE. Bortset fra i Stignæsområdet forventes der ikke noget egentligt pres mod denne kyststrækning.

Mål

Dobbeltkysten skal skånes for yderligere bebyggelse og større anlæg. Stignæsområdet kan dog udbygges, ligesom der kan etableres en international containerhavn eller en dybtvands- havn i tilknytning til erhvervsområdet. Ved Bisserup kan lystbådehavnen udvides.

2. Storebæltskysten

Storebæltskysten fra Ågerup SOMMERHUSOMRÅDE på nordsiden af Røsnæs til Skælskør Fjord er 115 km lang. Storebæltskysten består af morænelandskaber præget af landbrug med lave havskrænter visse steder afbrudt af flade strækninger af tidligere havdækket areal. 18% af kysten er BYOMRÅDE, mens 27% er SOMMERHUSOMRÅDE, BESKYTTELSESOMRÅDE og LANDSKABSOMRÅDE udgør henholdsvis 43 og 12% af Storebæltskysten. Der er mange gode badestrande, og sommerhusene ligger fortrinsvis ved disse. Den indre del af Kalundborg Fjord er stærkt præget af Kalundborg og dens havn med bl.a. Asnæsværket, olieraffineriet og masterne på Gisseløre. På Reersø findes også store masteanlæg. Korsør med industrianlæg, havne osv. dominerer denne del af kysten, ligesom Storebæltbroen kan ses i det meste af Storebæltregionen.

Mål

Storebæltskysten kan udvikles for flere turister, dels ved intensiveret udnyttelse af SOMMERHUSOMRÅDERNE, dels ved udbygning af lystbådehavne og mindre rekreative anlæg til støtte for bl.a. udvikling af den blå turisme.

Havnene i Kalundborg og Korsør kan udvides.

Der kan enkelte steder blive behov for kystsikring. Nye større tekniske anlæg, som kræver kystnær beliggenhed, kan efter nærmere planlægning placeres langs Storebæltskysten mellem Kalundborg og Korsør, dog ikke på Røsnæs, Asnæs og Reersø.

Korsør Kommune

Såfremt ANLÆGSOMRÅDE til udvidelse af Korsør Golfbane udnyttes, vil området ikke være så landskabeligt uberørt som hidtil og kyststrækningen vil ikke på samme måde opleves i en sammenhæng. Området vil derfor blive klassificeret som kystzone B, såfremt projektet realiseres.

3. Odsherreds nordkyst og Sejerø Bugt

Denne kyststrækning går fra Nykøbings sydlige grænse til SOMMERHUSOMRÅDET ved Ågerup på nordsiden af Røsnæs, og er inklusiv Sejerø og Neksælø 154 km lang. Kysten mellem Nykøbing og Korshage er en beskyttet fjordkyst med morænelandskab på Nakke og inddæmmede vådområder ved Hov Vig. Kysten mod Kattegat og Sejerø Bugt er i højere grad udlignet af havets påvirkninger. Den består af lave tidligere havdækkede arealer afbrudt af resistente morænepartier, hvoraf Bjergene, Veddinge Bakker og Klint er de mest karakteristiske. Ved Saltbæk Vig er et større inddæmmede område, som dog kun delvis er tørlagt. Der er mange gode badestrande langs både Odsherreds nordkyst og Sejerø Bugt.

Af kyststrækningen er 52% SOMMERHUSOMRÅDE, 5% BYOMRÅDE og 35 % BESKYTTELSESOMRÅDE, mens 8% er LANDSKABSOMRÅDE. De fleste SOMMERHUSOMRÅDER ligger ud til Kattegat og den nordlige del af Sejerø Bugt, mens den sydlige del af Sejerø Bugt i høj grad er BESKYTTELSESOMRÅDE.

De store masteanlæg ved Skamlebæk præger denne del af kysten, mens spidsen af Sjællands Odde præges af forsvarrets anlæg.

Mål

SOMMERHUSOMRÅDERNES anvendelse til rekreative formål kan intensiveres til understøttelse af turismen, mens de ubebyggede arealer uden for SOMMERHUSOMRÅDE og BYOMRÅDE friholdes for ny bebyggelse og anlæg. Der kan enkelte steder være behov for at etablere kystsikringsanlæg. Lystbådehavnene i Sejerby, Havnebyen og Havnsø kan udvides.

4. Isefjordskysten

Mål

Isefjordskysten fra bunden af Isefjorden til den sydlige grænse af Nykøbing BYOMRÅDE er inklusiv Orø 88 km lang. Den består dels af morænelandskab med dyrkede marker helt ned til vandet, dels af tidligere havdækkede arealer, hvoraf Lammefjorden og Sidinge Fjord er inddæmmede. Der er ingen rigtig gode badestrande, og en del steder går strandenge og vådområder ned til kysten.

Af kyststrækningen er 30% SOMMERHUSOMRÅDE, 7% BYOMRÅDE, 24 % BESKYTTESESOMRÅDE, mens 39% er LANDSKABSOMRÅDE. Sommerhusene ligger i mindre områder med åbne landskabsstrækninger imellem. Holbæk er den eneste større by.

Isefjordskysten bevares som en typisk dansk fjordkyst uden anden bebyggelse og anlæg end de eksisterende SOMMERHUSOMRÅDER, enkelte lystbådehavne, mindre bådebroer og andre mindre anlæg til rekreative formål, som understøtter udviklingen af den blå turisme ved Isefjord.

Offentlig adgang til kysterne

Som det også fremgår af kapitel 8, Arealer til fritidsformål, vil amtet gøre en indsats for at forbedre offentlighedens muligheder for at komme til kysten. Det forudsættes, at kommunerne yder en tilsvarende indsats og sikrer offentlig adgang til kysten ved udarbejdelse af lokalplaner, først og fremmest i SOMMERHUSOMRÅDER og BYOMRÅDER.

Henvisninger

Der henvises i øvrigt til:

- Kortemnerne: „Byområder (RP)“, „Særlige erhvervsområder (RP)“, „Sommerhusområder (RP)“, „Jordbrugsområder (RP)“, „Landskabsområder (RP)“, „Beskyttelsesområder (RP)“, „Planlagte tekniske anlæg (RP)“ og „Planlagte ferie- og fritidsområder (RP)“, „Kystnærhedszone (RP)“, „Vindmølleområder (RP)“, „Landbrugsområder (RP)“, „Potentielle vådområder (RP)“, „Skovrejsning (RP)“, „Større uforstyrrede landskaber (RP)“, „EF-fuglebeskyttelsesområder“, „Ramsarområder“, „EF-habitatområder“, „Økologiske forbindelser (RP)“, „Kulturmiljøer (RP)“, „Kirkeomgivelser (RP)“, „Besøgsområder (RP)“, „Råstofområder (RP)“, „Drikkevandsområder (RP)“, „Nitratfølsomme områder (RP)“.
- Retningslinjerne, kapitel 1. Hovedstruktur.
- Retningslinjerne, kapitel 5. Jordbrugsinteresser.
- Håndbog om Miljø og Planlægning. Miljøministeriet.
- Jordforureningsloven. Lov nr. 370 af 2. juni 1999.
- Risikobekendtgørelsen. Bekendtgørelse nr. 106 af 1. februar 2000 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer.
- Lovforslag nr. 439 om ændring af lov om naturbeskyttelse af 1. juni 1994. Bemærkninger vedr. 300 m strandbeskyttelseslinje.
- Bekendtgørelse nr. 128 af 23. februar 2001 om ikrafttræden for Vestsjællands Amt af strandbeskyttelseslinjen og af forskellige bestemmelser i naturbeskyttelsesloven.
- Bekendtgørelse nr. 782 af 1. november 1998 om afgrænsning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder.

Anlæg

Ad 2. Trafikanlæg og tekniske anlæg

Transportpolitikken

Vestsjællands Amt har i januar 2004 vedtaget en transportpolitik. Målene fremgår af Retningslinjer, Kapitel 2. Trafikanlæg og tekniske anlæg:

Amtets virkemidler er:

- Lobbyvirksomhed
- Planlægning og investeringer
- Netværkssamarbejde

Et af de væsentlige virkemidler til at få styrket transportkorridorerne mod Hovedstadsområdet er lobbyvirksomhed. Denne lobbyvirksomhed er de seneste år blevet styrket i det trafikpolitiske samarbejde mellem Roskilde, Storstrøms og Vestsjællands amter. Der arbejdes i det trafikpolitiske samarbejde bl.a. for at fremme følgende fælles prioriteringer af trafikprojekter i hovedkorridorerne mod Hovedstaden:

Forbedring af kapaciteten på motorvejene

- udvidelse af Holbækmotorvejen til 6 spor fra Fløng til Roskilde Vest og
- udvidelse af Køgebugtmotorvejen til 8 spor til Køge.

Forbedring af kapaciteten på jernbanerne:

- kapacitetsforbedring mellem København og Ringsted,
- udvidelse af Nordvestbanen mellem Lejre og Vipperød til 2 spor,
- optimering af banen mellem Hvidovre og Kastrup Lufthavn, og
- optimering af S - banen i Køge Bugt fingeren.

Der er i foråret 2004 igangsat et arbejde med at udarbejde et fælles 3-amts trafikregnskab. Målet med trafikregnskabet er at dokumentere belastningen på infrastrukturen i vores område ved tilvejebringelse af fakta om trafikken på hovedtrafikåre. Målet er gennem fakta at give 3-amtsarbejdet mere veldokumenterede og tungere argumenter. Argumentationen skal understøtte det trafikpolitiske samarbejde.

Ad 2.1 Jernbaner og kollektiv trafik

Hidtidig planlægning

De hidtidige arealreservationer for Lejre-Vipperød, Kongsted-Ringsted og Holbæk-Værsløv er ikke udnyttet og fastholdes derfor. I november 2003 har „Forslag til lov om projektering af en udbygning af Nordvestbanen“ været i høring. Lovforslaget er dog taget af bordet efter høringen, men forventes genfremsat i efteråret. Den faste forbindelse over Storebælt er anlagt. Anlægsområdet ved Storebælt er udlagt gennem et landsplandirektiv og fastholdes derfor, indtil Miljøministeriet ophæver direktivet.

Ad Jernbaner

Jernbanestrækningen København-Ringsted har alvorlige problemer med kapaciteten. Problemerne har især været mærkbare efter åbningen af Storebæltsforbindelsen og efter indvielsen af den faste forbindelse over Øresund. Netop kapacitetsproblemerne var baggrunden for den lov,

Ad Kollektiv trafik

som Folketinget vedtog i 1997 om projektering af jernbaneanlæg mellem København-Ringsted. Projekteringsloven fastlægger, at arbejdet skal munde ud i et forslag til en anlægslov. Som baggrund for anlægsloven har Banestyrelsen gennemført flere høringer, ligesom der har været set på, hvilken linjeføring der skulle ligge til grund for anlægsloven. Anlægsloven er dog aldrig blevet fremsat. Det skyldes bl.a., at Regeringen i november 1999 indgik en aftale med Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten om de økonomiske rammer for jernbaneområdet i de næste 5 år. Baggrunden for denne aftale er, at jernbanenettet i dag er i en sådan stand, at det kræver relativt store reinvesteringer i den eksisterende infrastruktur, før den kommer op på en rimelig standard. Aftalen medfører, at der ikke skal igangsættes større udbygninger af nettet, før kvaliteten af det eksisterende jernbanenet er i orden. Det betyder, at udvidelsen af jernbanestrækningen København-Ringsted foreløbig er sat i bero.

Med ændring af lov om projektering af jernbaneanlæg København-Ringsted i maj 2001 er Trafikministeren bemyndiget til at undersøge og projektere de nødvendige anlæg med henblik på anlæggelse af en ny dobbeltsporet jernbanestrækning mellem København og Ringsted via Køge. Der fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at de nødvendige arealer til eventuel fremtidig brug for anlæg af en jernbane bør reserveres dette formål. Arealreservationen er således vist på under kortemnet "Planlagte tekniske anlæg (RP)". Der er i november 2003 lavet aftale med regeringen om en mindre kapacitetsudvidelse på den eksisterende banestrækning København - Ringsted for 800 mio. kr.

Regeringen har indgået aftale med Amtsrådsforeningen og Hovedstadens Udviklingsråd om, at privatbanerne blev overdraget til amterne 1. januar 2001. Amterne har overtaget ansvaret for både drift og infrastruktur. Vestsjællands Amt har således overtaget ansvaret for jernbanestrækningerne Slagelse-Tølløse og Holbæk-Nykøbing Sjælland. Amtet er derfor i gang med et udredningsarbejde med henblik på beslutning om privatbanernes fremtidige rolle i den kollektive trafik.

Kollektiv trafikbetjening vurderes at medføre ressourcemæssige, miljømæssige og færdselsikkerhedsmæssige fordele.

Vestsjællands Trafikselskabs opgave er ud fra de givne økonomiske ressourcer at sikre et sammenhængende kollektivt trafiksystem, der i videst muligt omfang kan være et alternativ til privatbilismen. Trafikselskabet vil tilstræbe, at det kollektive trafiksystem opbygges på en sådan måde, at passagerernes transportbehov kan opfyldes bedst muligt.

Den kollektive trafik bør fortsat samordnes således, at der bliver gode omstigningsmuligheder mellem lokal-, regional- og fjerntrafik.

Byer der har en størrelse svarende til et lokalcenter, samt færgehavne bør fortsat betjenes af kollektiv rutetrafik. I hver kommune må der sikres befordringsmulighed mellem lokalcentre og kommunecentret. Gennem trafikplanlægningen må det til stadighed tilstræbes, at der findes kollektive trafikforbindelser mellem kommunecentrene og den nærmeste større by i egnen, og at der er sammenhæng med fjerntrafiksystemet. Kommunecentre og andre større byer søges fastholdt som knudepunkter i rutenettet.

Etableringen af den faste Storebæltsforbindelse har medført vækst i omstigningen til fjerntrafik i trafikknudepunkterne mellem Ringsted og Korsør. Denne vækst forventes at fortsætte i de nærmeste år.

Hidtidig planlægning

Ad 2.2 Veje

I november 2001 vedtog amtsrådet "Vejplan 2002-2013". Hermed opfylder amtsrådet vejlovens § 26, der stiller krav om, at amtet udarbejder planer for anlæg af nye veje, større forlægninger mv. Planen indeholder følgende hovedafsnit, som alle er politisk udpegede indsatsområder:

- Vejnetstrukturen,
- Trafiksikkerhed,
- Trafikmiljø,
- Vejvedligeholdelse og -drift, samt
- Vej- og trafikservice.

Planen danner grundlag for:

- Udarbejdelse af investeringsplaner,
- Udarbejdelse af årlige handlingsplaner,
- Planlægning af nyanlæg,
- Planlægning af belægnings vedligeholdelse og
- Fastlæggelse af arealreservationer.

Amtsrådet har i maj 2004 vedtaget Tillæg nr. 6 til Regionplan 2001-2012, inkl. VVM, Omfartsvej vest om Slagelse.

Generelt

Trafikministeren kan efter vejloven fastsætte nærmere regler for en lang række forhold omkring projektering, anlæg og vedligeholdelse af vejene. Disse vejregler er en del af grundlaget for amtsrådets arbejde med at nå de fastsatte mål for vejnettet i amtet.

Ad 2.2.1 Prioritering - regionale forbindelser (amtsveje)

Det er amtsrådets overordnede mål at sikre, at den del af vejnettet, som amtsrådet er vejbestyrelse for, er i en stand, som trafikens art og størrelse kræver. Med udgangspunkt heri og med udgangspunkt i amtets vision, er der politisk fastlagt principper, mål og delmål for 5 indsatsområder, som danner grundlag for prioritering af amtets investeringer på de regionale forbindelser.

Ad Principper

Vejnetstrukturen skal ifølge indsatsområdets mål udbygges til en standard, der giver den forventede trafik en rimelig fremkommelighed.

Trafiksikkerheden skal ifølge indsatsområdets mål fortsat forbedres med henblik på, at antallet af dræbte og alvorligt tilskadede fortsat reduceres år for år. Det sker bl.a. ved anlæg af cykelstier, ombygninger af vejnettet og ved informationskampagner, der har til formål at ændre trafikanternes holdninger og adfærd.

Trafikmiljøet skal ifølge indsatsområdets mål sikres ved at forholdene for vejenes omgivelser forbedres ved driftsarbejder og nyanlæg.

Vejvedligeholdelse og -drift skal udføres på en sådan måde, at trafikken sikres en fornuftig fremkommelighed, og at de investerede værdier i veje og broer fastholdes. Samtidig hermed må miljøet langs vejene ikke forringes.

Vej- og trafikservice skal ifølge mål i indsatsområdet tilrettelægges på en sådan måde, at trafikanterne kan få relevante oplysninger forud for turen og undervejs. Det sker ved hjælp af opdaterede vej- og trafikoplysninger samt en optimal vejvisning.

Folketingets Færdselssikkerhedskommission har fastlagt et landsdækkende mål for trafikikkerheden frem til 2012. Målet er, at antallet af dræbte og alvorligt tilskadede i 2012 skal reduceres med mindst 40 % i forhold til 1998.

Amtsrådet har i forbindelse med vedtagelsen af Vejplan 2002-2013 i november 2001 fastlagt nyt princip for indsatsområdet Trafikkerhed. Målsætningen svarer til den nye nationale målsætning for trafikikkerhed.

Ad 2.2.2 Prioritering - landsdelsforbindelser (statsveje)

Vejdirektoratet varetager administrationen af statsvejene, herunder også behandling af kommune- og lokalplanforslag.

Amtsrådet har som regionplanmyndighed og vejmyndighed interesse i trafikens fremkommelighed på statsvejene. Disse indgår derfor på lige fod med amtsvejene i vejplanmæssig sammenhæng.

De principper, mål og delmål der er beskrevet i Vejplan 2002-2013 for amtsvejene søges derfor også opfyldt for den del af vejnettet, som staten er vejbestyrelse for. Det sker ved forhandling med Vejdirektoratet.

Ad 2.2.3 Arealreservationer

For at sikre en rimelig trafikbetjening, reserveres de nødvendige arealer til nyanlæg, forlægninger og etablering af omfartsveje som anlægsområde. Der er medtaget 15 vejstrækninger som anlægsområde, men der er ikke foretaget nogen prioritering blandt disse strækninger.

Til nogle af reservationerne, se figur 2.1, er der følgende bemærkninger:

H1. Anlæg af ny landsdelsforbindelse mellem Holbæk og Vig.

På baggrund af en VVM-redegørelse (Vurdering af Virkninger på Miljøet) er der vedtaget en anlægslov for strækningen mellem Holbæk og Vig. 1. etape (Holbæk-Tuse) er under udførelse og anlægges som motorvej. Strækningen åbnes i 2006. 2. etape (Tuse-Vig) forventes anlagt i 2009-2012 og anlægges som motortrafikvej.

L2. Forlægning af landevej 125/126, omfartsvej vest om Slagelse.

På baggrund af en VVM-redegørelse (Vurdering af Virkninger på Miljøet) er der vedtaget et regionplantillæg den 26. maj 2003. Resultatet af VVM-redegørelsen kan findes i "VVM-redegørelse for omfartsvej vest for Slagelse". Omfartsvejen er under projektering.

Tillæg nr. 6 til Regionplan 2001-2012, inkl. VVM-redegørelse, videreføres således også i indeværende planperiode.

Ad Landsdelsforbindelser
(statsveje)

Ad Regionale forbindelser
(amtsveje)

L6 - L12. Forud for en gennemførelse af projekterne skal der (formentlig) udarbejdes en VVM-redegørelse, idet alle reservationer berører BESKYTTELSESOMRÅDE og/eller økologiske forbindelser. I forbindelse med planlægningen skal der tages nærmere stilling til forhold vedrørende støj, lavbundsarealer, landbruget, beskyttede naturtyper m.v. Herudover er der internationale naturbeskyttelsesområder i/nær L6, L11 og L12. Det medfører, at forholdet til de internationale naturbeskyttelsesområder skal afklares nærmere i forbindelse med eventuel projektering/detailplanlægning (VVM). Disse forhold vil kunne få betydning for projekternes udformning/gennemførelse.

H2, L1 og L13. Arealreservationerne er pricipielle. Ved politisk beslutning om at igangsætte projekterne skal der udarbejdes detaljerede planlægningsundersøgelser, herunder formentlig VVM, til belysning af den nærmere linjeføring.

Regionale forbindelser

Inden næste revision af den regionale planlægning må behov for en arealreservation til denne vejforbindelse overvejes:

- Ny højklasset landevejsforbindelse mellem Næstved og Slagelse (dvs. en vej med niveaufri skæringer og få tilslutninger). Et led i rute 22, Sydmotorvejen - Næstved - Vestmotorvejen.

Landsdelsforbindelser

Amtet vil søge at påvirke staten til at anlægge Odsherredsvejen (Holbæk - Vig) hurtigst muligt, og til at vurdere følgende mulige nyanlæg:

- Forlægning/udbygning af hovedlandevej 119 mellem Nr. Jernløse og Dramstrup.
- Forlægning/udbygning af hovedlandevej 120 mellem Viskinge og Tømmerup.

Ad 2.3 Havne

Regionplan 2001-2012 har, jf. også dette forslags retningslinje 2.3.5-2.3.11, retningslinjer for Stigsnæs Containerhavn. Forslag til nye retningslinjer kommer formentlig i offentlig høring i efteråret 2004 i form af Forslag til Tillæg nr. 13 til Regionplan 2001-2012 – Baltic Gate.

Ad Havne

En havn kan organiseres som en statshavn, en kommunal havn, en kommunal selvstyrehavn, et helt eller delvist kommunalt ejet aktieselskab eller en privatretlig organiseret havn. Ved havne forstås i dette afsnit havne, der anvendes til erhvervmæssig ekspedition af gods, køretøjer, personer og landinger af fisk i overensstemmelse med definitionen i lov om havne. Holbæk, Kalundborg, Korsør og Skælskør havne er efter havneloven kommunale selvstyrehavne.

Anlæg af en ny havn eller udvidelse af en bestående havn kræver tilladelse af Trafikministeren i medfør af lov nr. 326 af 28. maj 1999 om havne, § 2, stk. 1. Det er Kystdirektoratet, der udøver Trafikministerens beføjelser vedrørende udvidelse af en bestående havn.

Ad Kommunale selvstyrehavne

Havnene i Kalundborg og Korsør dækker hver især et større opland med alsidigt udbud af sø-transportløsninger. Havnene supplerer hinanden, og ekspederer stort set de samme varegrupper.

Ad Holbæk Havn

Holbæk Byråd har i 2001 besluttet at nedlægge Holbæk Havn som trafikhavn (erhvervshavn). Der er fortsat lidt erhvervsmæssig anvendelse, ligesom der er færgeforbindelse til Orø. Den fremtidige anvendelse vil overvejende være til bolig-, service- og fritidsformål. Holbæk Havn har derfor ikke længere regional betydning som erhvervshavn.

Ad Kalundborg Havn

Kalundborg Havn dækker hovedparten af behovet for transport af varer i store skibe, både i regionen og fra det øvrige Sjælland og Lolland-Falster. Derudover dækker havnen Nordvestsjællands behov for transport af varer i mellemstore skibe. Havnen har mulighed for at ændre og udvide aktiviteterne i takt med udbygningen af de ledige erhvervsarealer.

Havnens beliggenhed med direkte adgang til det overordnede vejnet og med banetilslutning gør, at havnen kan udbygges, uden at dette giver trafikale gener i byen.

Kalundborg Havn og de to private havne - Asnæsværkets og Statoils - fremtræder som ét samlet havnekompleks, hvis samlede godsomsætning er Danmarks største. Samspillet mellem de tre havne giver disse en særlig regional betydning.

Ad Korsør Havn

Med en vanddybde på 8 m og en trafikalt gunstig beliggenhed dækker Korsør Havn en stor del af regionens og Sjællands behov for transport af varer i store og mellemstore skibe. Der er store udbygningsmuligheder i såvel Inderhavn som Yderhavn for Korsør Flådestation. Samspillet mellem Korsør havn og Korsør flådehavn, havn for Farvandsvæsnet og havn for Post Danmarks og olieberedskabets skibe giver havnekomplekset en særlig regional betydning.

Ad Skælskør Havn

Skælskør Havn har ikke regional betydning, og kan overgå til lystbådehavn.

Ad Privatretligt organiserede havne

Vestsjællands fire privatretligt organiserede havne: Asnæsværkets, Statoils, Kuwait Petroleums og Stignæsværkets, er alle knyttet til en større virksomhed. Stignæsværkets havn fungerer som fordelingshavn for oversøiske kulleleverancer til andre kraftværker i Skandinavien. Der forventes ikke større ændringer for Asnæsværkets og Statoils havne i planperioden. Muligheden for at etablere en containerhavn ved Stignæs kan medføre ændringer i planperioden for Stignæsværkets og Kuwait Petroleums havne.

Ad Stignæs Containerhavn

Der kan etableres en international containerhavn i anlægsområdet ud for Stignæs regionale erhvervsområde, se kortemnet "Planlagte tekniske anlæg (RP)" og fig. 1.4.

Hvis det opgives at etablere en containerhavn, og hvis der viser sig et behov, kan der åbnes mu-

lighed for etablering af nye havnefaciliteter knyttet til eventuelle nye virksomheder på Stignæs, såfremt de naturmæssige, kulturhistoriske, landskabelige, rekreative og miljømæssige forhold kan tilgodeses. Som eneste lokalitet i Vestsjælland kan der ved Stignæs etableres havneanlæg med op til 18-20 m vanddybde.

Retningslinjerne for etablering af en containerhavn ved Stignæs er fastlagt med baggrund i de gennemførte undersøgelser af miljøkonsekvenserne for omgivelserne, jf. VVM-redegørelse for The Baltic Gate - hovedrapport og bilagsrapport samt sammenfatningerne og vurderingerne i Tillæg 7 til Regionplan 1997-2008. På baggrund af den nævnte VVM-redegørelse af november 1999 kan der kun etableres 1.150 m kajlængde i det udlagte anlægsområde. Det har været væsentligt for udformningen af retningslinjerne, at sikre, at miljøpåvirkningerne fra havnens landanlæg afbødes i størst mulig udstrækning. Se desuden Tillæg 7 til Regionplan 1997-2008, Containerhavn ved Stignæs.

Trafikministeriet har i 1998 givet Skælskør Kommune og Stignæs Innovators afslag på ansøgningen om anlæg af en ny containerhavn ved Stignæs med den begrundelse, at kravet i den daværende trafikhavnelov om en særlig grund for anlæg af en ny trafikhavn ikke var opfyldt. Trafikministeriet har dog efterfølgende accepteret, at der gennemføres en VVM-redegørelse. Trafikministeriet har pga. afslaget ikke taget endelig stilling til den del af VVM-redegørelsen for Baltic Gate, der vedrører søterritoriet.

Ad 2.4 Flyvepladser

Generelt

Almen flyvning er motorflyvning med fly mellem 170 kg og 7.500 kg.

Eksisterende flyvepladser

Der flyves almen flyvning fra følgende flyvepladser: Kaldred, Gørlev, Ringsted, Holbæk Flyveplads ved Hagested, Ormeslev Flyveplads samt Slagelse Flyveplads på Rødkildevej.

Begrebet almen flyvning dækker de af statens luftfartsvæsen definerede kategorier: erhvervsflyvning (taxiflyvning), rundflyvning, landingsøvelser samt privatflyvning (hvor også piloten/ejeren har et transportbehov enten erhvervmæssigt eller privat).

Amtsrådet ønsker at sikre, at der er flyvepladser, der kan dække egnens behov for almen flyvning, og det er vigtigt, at kommunerne i deres kommuneplaner søger at sikre de eksisterende pladsers beståen, bl.a. ved at der i støjkonsekvensområdet ikke inddrages arealer til støjfølsom arealanvendelse.

Ringsted og Kaldred flyvepladser har status som offentligt godkendte flyvepladser, hvorfor der uden særskilte tilladelser kan foretages erhvervmæssig flyvning fra pladserne. Amtsrådet vil støtte, at der fortsat er 2 pladser med denne status, idet de 2 flyvepladser, tillige med Holbæk Flyveplads, vurderes at være af regional betydning.

Herudover findes en række landingsbaner, der alene benyttes af ejeren. Disse landingsbaner kræver landzonetilladelse men ikke miljøgodkendelse, og det miljømæssige tilsyn ligger hos kommunerne.

Endelig findes en række flyvepladser, der alene anvendes til særlige flyveaktiviteter, dvs. svæveflyvning, faldskærmsflyvning og flyvning med ultralette fly, se fig. 8.12. Disse såkaldte fritidsflyvepladser er behandlet i afsnit 8.11 og 8.12 og ad 8.11 og 8.12.

Hidtidig planlægning**Generelt****Ad 2.5 Antennemaster**

Retningslinjerne for opstilling af antennemaster bygger på de retningslinjer, som Naturklagenævnet tidligere har udmeldt som følge af klagesager, behandlet i nævnet.

Antenneudstyr omfatter det tekniske udstyr til mobiltelefoni og radiotransmission, der kan monteres på en antennemast eller på eksisterende konstruktioner samt eventuelle kabineanlæg på terræn.

Antennemaster skal have landzonetilladelse, medmindre de opstilles i byzone eller sommerhusområde, eller i bygningsreglementet er fritaget for krav om byggetilladelse og etableres til brug for offentlige trafik-, forsynings- eller varslingsanlæg eller radio- og TV-modtagelse.

Ansøgninger om opstilling af antennemaster i landzone behandles som enkelt-sager efter planlovens landzonebestemmelser, og skal vurderes konkret i forhold til regionplanens områdetyper, beskyttelseslinjer mv.

Ad Lokalisering af antennemaster

De seneste års udvikling på mobiltelefonområdet har medført, at der er opstillet mange nye master. Der er aktuelt ønske om endnu flere sendeanlæg. Som landskabsmyndighed er det væsentligt for amtet, at der kommer færrest mulige anlæg i det åbne land, at selskaberne lejer sig ind hos hinanden og at de anlæg, der nødvendigvis skal placeres i det åbne land, placeres så hensigtsmæssigt som muligt.

Ad Vilkår

Ved tilladelser kan der stilles vilkår om, at anlægget skal stilles til rådighed for andre, om dæmpede farver, om nedtagning efter endt brug og om radiokabinens udformning. Der kan også stilles krav om afskærmende beplantning, hvis der placeres udstyr på jorden, som kan virke skæmmende.

Ad Større uforstyrrede landskaber

Der kan kun undtagelsesvist opstilles antennemaster i de større uforstyrrede landskaber, og kun hvis det er begrundet i en samfundsmæssig interesse, der ikke kan tilgodeses på anden måde.

Ad 2.6 Vindmøller**Vindmøllecirkulære**

Med ikrafttrædelsen af cirkulære nr. 100 af 10. juni 1999 om planlægning for og landzonetilladelse til opstilling af vindmøller kan der kun opstilles nye og udskiftes eksisterende vindmøller i områder, der er udpeget i en regionplan eller i en kommuneplan. Der skal som udgangspunkt ikke udpeges nye områder. Derimod skal de eksisterende områder og opstillede vindmøller revideres.

Udviklingen har vist, at nye vindmøller bliver større og større og dermed har vidtrækkende konsekvenser for både det omgivende landskab og de omkringboende. Udbygningen med vindmøller nødvendiggør derfor, at der i planlægningen for og ved meddelelse af landzonetilladelse til

Vindmøller og husstandsmøller

opstilling af møller tages omfattende hensyn ikke alene til muligheden for at udnytte vindressourcen, men også til landskab, natur, omkringboende, kulturhistoriske værdier og jordbrugsinteresser.

Vindmøller er møller med en totalhøjde over 25 m. Husstandsmøller er enkeltstående møller med en totalhøjde på op til 25 m, der opstilles i umiddelbar tilknytning til eksisterende bebyggelse i det åbne land.

Hidtidig planlægning

Retningslinjerne er i det væsentlige videreført i forhold til Regionplan 2001-2012.

Sanering af vindmøller

Miljøministeriet har i foråret 2004 opfordret regionplanmyndighederne til at bidrage til en udbygning med nye større vindmøller som erstatning for uheldigt placerede ældre og mindre møller. Amtet er positiv for en generel sanering af mindre møller og dermed for at samle effekten i større og mere effektive møller. Ved regionplanrevision 2001 er der udpeget vindmølleområder, som reelt er de eneste steder der kan opføres nye vindmøller.

Den nye skrottningsordning omfatter landbaserede vindmøller under 450 kW. Der er i dag fire udpegede vindmølleområder (12 møller), hvor møllerne er under 450 kW. Heraf vurderes det at de to (Stigs Bjergby og Slots Bjergby) muligvis kan rumme møller over 450 kW. Ved opstilling af vindmøller skal planens øvrige retningslinier overholdes for så vidt støj og afstand til naboer, samt miljølovgivningens øvrige rammer.

I alt er der i Vestsjællands Amt opstillet omkring 220 vindmøller med en effekt under 450 kW. Heraf er 41 husstandsvindmøller, der har en totalhøjde under 25 m.

Ved nyopstilling af vindmøller vil disse typisk have en totalhøjde over 80 m og/eller opføres i grupper med mere end tre møller. I sådanne tilfælde skal der altid foretages en VVM-vurdering. Hermed skal der samtidig foretages yderligere vurdering og planlægning i form af et regionplantillæg. Amtet vil derfor i forbindelse med behandlingen af fremtidige ansøgninger om nye vindmøller vurdere om der bør ændres i regionplanens eksisterende vindmølleområder eller om der eventuelt bør udlægges nye.

VVM

Ifølge samlebekendtgørelsen er vindmøller med en totalhøjde over 80 m og grupper med mere end 3 møller altid VVM-pligtige. Opstilling af færre eller mindre møller kan i særlige tilfælde være VVM-pligtige.

Ad Lokalisering af vindmøller med en totalhøjde over 25 m

Udpegningen af vindmølleområder er sket på baggrund af en vurdering af de eksisterende vindmøllers energieffekt og deres landskabelige påvirkning. Det er ligeledes vurderet, om de enkelte områder kan opleves som et afgrænset anlæg klart adskilt fra andre opstillede vindmøller. De udpegede områder er overvejende områder, hvor der kan genopstilles møller, som svarer til de eksisterende eller som er større.

Støj og visuel påvirkning

Den støjmæssige og visuelle påvirkning af nabobeboelsen er ikke vurderet for hvert enkelt område. Dette skal ske i forbindelse med den kommunale planlægning. Det er dog amtets opfattelse, at der med afstandskravene i retningslinje 2.6.10 og 2.6.11 er taget omfattende hensyn til de omkringboende.

Natur- og kulturhistoriske værdier

De udpegede vindmølleområders påvirkning af naturen og de kulturhistoriske værdier er vurderet til at være begrænset, da der ikke er udpeget områder i særlige naturområder og områder med kulturhistoriske værdier.

Landskab

Ved udpegningen af vindmølleområderne blev den landskabelige påvirkning af de daværende eksisterende møller med en totalhøjde over 25 m vurderet. Møller opstillet i kystnærhedszonen og i de større uforstyrrede landskaber belaster landskabet så meget, at de ikke kan genopstilles.

I de udpegede områder, hvor der kan opstilles vindmøller med grupper af 3 ens møller på en ret linje, er det vurderet, at landskaberne er så robuste, at vindmøllerne indgår som naturlige dele af det vestsjællandske landskab.

Ad Lokalisering af husstandsmøller

Ved opstilling af husstandsmøller skal der tages omfattende hensyn til omkringboende, landskab, natur, kulturhistorie mv.

Der kan ikke opstilles husstandsmøller i BESKYTTELSESOMRÅDE. Bidraget fra husstandsmøller til den samfundsmæssige produktion af vindenergi er ikke så stort, at det her kan opveje genevirkningerne i forhold til natur og landskab.

Ad Kystnærhed og større uforstyrrede landskaber

I kystnærhedszone A og B og de større uforstyrrede landskaber er de landskabelige interesser betydelige, hvorfor der som udgangspunkt ikke kan opstilles husstandsmøller.

Ad Opstilling af vindmøller

Opstilling og genopstilling af vindmøller forudsætter som regel kommune- og lokalplanlægning. En lokalplan for et vindmølleområde skal altid indeholde bestemmelser om møllernes præcise placering, antallet af møller, deres mindste og største effekt og totalhøjde samt deres udseende - herunder, at de skal fremstå ens inden for samme vindmølleområde. Der skal desuden være en bestemmelse om, at grupper af møller skal stå på én ret linje, og at møllernes nav skal ligge i samme (vandrette eller skrå) plan over terræn. Forholdet til omkringboende inden for 500 m skal også beskrives, ligesom forholdet til eksisterende vindmøller inden for 2,5 km skal være belyst. Dette gælder også for vindmøller i naboamter.

Ad Udskiftning af vindmøller udenfor de udpegede områder

Vindmøllecirkulæret giver landzonemyndigheden mulighed for undtagelsesvist at tillade genopstilling af en vindmølle udenfor de udpegede områder, hvis der foreligger en særlig begrundelse, som f.eks. at møllen er gået i stykker p.g.a. lynnedslag eller lignende.

Ad Antal og højde

Vindmøller skal ifølge vindmøllecirkulæret fortrinsvis opstilles i grupper. Ved grupper forstås normalt 3 ens møller opstillet i ét vindmølleområde.

Ved møllernes totalhøjde forstås højden målt til vingespids, når spidsen er højest over terræn. Den maksimale totalhøjde er afhængig af afstanden til omkringboende og skal fastsættes konkret i forbindelse med den kommunale planlægning.

Navhøjden er afstanden fra terræn til der, hvor vingerne sættes på.

Ad Husstandsmøllers højde

Muligheden for at opstille husstandsmøller med en totalhøjde på op til 25 m afhænger af den landskabelige påvirkning, afstanden til omkringboende, dimensionerne på den bebyggelse, som møllen opstilles i tilknytning til mv.

Ad Lydniveau og afstande

Den fastsatte minimumsafstand på 300 m er anbefalet af Miljøministeriet. Afstanden er bestemt af støjforhold og af de visuelle gener fra møllerne, især "rotationsflimmer".

Afstandskravet på 10 gange navhøjde er fastholdt for at kunne tage omfattende hensyn til nabobeboelse. Muligheden for at dispensere fra afstandskravet er også fastholdt. Ved amtets vurdering skal der udover over støj og visuel påvirkning tages hensyn til skyggemæssige påvirkninger.

De støjmæssige hensyn varetages af amtsrådet i medfør af Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 304 af 14. maj 1991.

Ad Tornved Kommune

For vindmølleområdet ved Ny Bjergby er der udarbejdet et regionplantillæg med tilhørende VVM for opstilling af 2 vindmøller på 127 meters totalhøjde – Tillæg 24 til Regionplan 2001-2012.

Ad Opstillingsmønstre**Ad Vindmøllers fremtræden**

Opstilling af vindmøller skal ske således, at anlæggene kan opfattes som harmoniske helheder, hvorfor det er vigtigt at stille krav til ensartethed og opstillingsmønstre.

Ad Udseende

Der er i de seneste år opstillet husstandsmøller, som har en 2-bladet rotor. Disse møller virker forstyrrende i landskabet, hvorfor der fremover stilles krav om 3-bladet rotor.

Det har stor betydning, at møllerne ved deres farve og materialevalg i øvrigt fremtræder så landskabeligt neutralt som muligt. Erfaringen viser, at grålige nuancer oftest passer til vejrlig og landskab. I henhold til naturbeskyttelseslovens § 21 må der ikke være reklamer på vindmøller.

Det er ligeledes vigtigt, at den enkelte mølle kan opfattes som harmonisk, derfor er der fastsat retningslinjer for forholdet mellem rotordiameter og navhøjde.

Ad Kulturhistoriske interesser**Ad Begrænsninger i forhold til andre anlæg mv.**

Så vidt muligt skal kirker, fredede bygninger, fortidsminder og kulturhistoriske anlæg fastholdes som betydningsfulde landskabselementer. Derfor tillægges det stor vægt, at vindmøller placeres så neutralt som muligt i forhold til væsentlige kulturhistoriske anlæg. De forhistoriske

Ad Radiokæder

anlæg, borgrester, gravhøje o.l. kan have en markant placering, der af hensyn til såvel landskabet som områdets kulturhistoriske fortællerværdi kræver hensyntagen ved placering af vindmøller.

Vindmøller placeret i en radiokædes sigtelinje vil kunne påvirke de radiomæssige forhold, således at signalet forringes væsentligt. I henhold til Telestyrelsens anbefaling vil vindmøller derfor som hovedregel ikke kunne placeres inden for 200 meter fra en radiokædes sigtelinje. Ved ansøgninger om opstilling af vindmøller inden for de 200 meter vil de af amtets registrerede radiokædeoperatører blive hørt. I tilfælde af tvivl i konkrete sager, skal Telestyrelsen høres med henblik på en vurdering af vindmølleprojektets indflydelse på radiokædestrækningen.

Ad Flyvepladser

Inden for afstande af 2,5 km fra en flyveplads og 1 km fra radionavigationsanlæg for luftfarten (VOR-stationer) forudsætter opstilling af vindmøller, at Statens Luftfartsvæsen, Flyvekontoret, vurderer og accepterer opstillingen. Vindmøller med en totalhøjde over 100 m skal anmeldes til Statens Luftfartsvæsen.

Belysningsafmærkning

Statens Luftfartsvæsen skal høres ved opstilling af vindmøller mellem 100 og 150 meter mht. om møllerne skal afmærkes med belysning.

Forsvarets arealer

Forsvarets Bygningstjeneste skal høres ved opstilling af vindmøller inden for en radius af 5 km fra forsvarrets øvelsespladser samt skyde- og øvelsesterræner.

Ad Naturgasledninger

Baggrunden for bestemmelsen om afstand til naturgasledninger er risikoen for lynnedslag og gensidige påvirkninger. Ved overordnede naturgasledninger af stål forstås hovedtransmissionsledninger (80 bar) og regionale fordelingsledninger (16 bar). Afstandsbestemmelsen er medtaget på foranledning af Dansk Naturgas A/S.

Overordnede veje

Af hensyn til trafikikkerheden og regulariteten på overordnede og vigtige vejforbindelser, skal der ved placering af vindmøller tages hensyn til, at der ikke må kunne ske eksempelvis nedblæsning eller udslyngning af isdannelser, vingspidser og lignende, eller optræde uheldige optiske virkninger for trafikanterne, hvorfor vindmøller som minimum bør placeres 4 gange møllens totale højde fra den overordnede vej. Af landskabsæstetiske og trafikikkerhedsmæssige grunde bør vindmøller ikke placeres i vejens sigtelinje, da det kan fjerne trafikanternes opmærksomhed fra vejen.

Ad 2.7 Regionale ledningsanlæg**Hidtidig planlægning**

Arealreservationerne til 400 kV højspændingsluftledninger bibeholdes. De lukker sammen med en ny reservation en sydlig og en nordlig ringstruktur. Den sydlige ring lukkes delvis af en forbindelse fra Bjæverskov over Rislev ved Næstved til Stignæsøsværket. Ringen lukkes helt med en ny forbindelse fra Stignæsøsværket til Herslev ved Høng. Forbindelsen er omtalt i Regionplan 1997-2008. Den nordlige ring lukkes af forbindelsen mellem Asnæsøsværket og Kyndbyværket.

Usikkerhed om behov og tidspunkt

Arealreservationen til en 132 kV højspændingsluftledning fra Nyrup til Snævre bibeholdes. Forbindelsen erstatter den eksisterende 50 kV forbindelse mellem Nyrup og Igelsø. I 1994 blev der udarbejdet et Forslag til tillæg nr. 3 til Regionplan 1993-2004 "Placering af kabel og omformerstation til Den Elektriske Storebæltsforbindelse" (dvs. på sjællandssiden). Forslaget blev aldrig vedtaget, men det blev indarbejdet i Regionplan 1997-2008. Arealreservationerne bibeholdes. På arealet til omformerstationen indgår et vekselstrøms-koblingsanlæg for tilslutning til den eksisterende 400 kV luftledning. Hvis forbindelsen mellem Herslev og Stignæsværket etableres inden omformerstationen, så etableres en station med vekselstrøms-koblingsanlægget først. Den vil så senere indgå i omformerstationen.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Udviklingen i forbrug, produktion og behov for eltransport vil afgøre, hvornår der er behov for de enkelte forbindelser. Forbindelsen mellem Asnæsværket og Kyndbyværket, samt mellem Nyrup og Snævre og Den Elektriske Storebæltsforbindelse er med en tidshorizont på op til ca. 10 år. Lukningen af den sydlige ring er med en tidshorizont på ca. 10 til 20 år. Det er her den nye reservation mellem Stignæsværket og Høng indgår. Behovet for at lukke den sydlige ring afhænger meget af væksten i landbaserede vindmøller og især havbaserede vindmøller syd for Sjælland.

Det skal ved alle ledningsanlæg i/nær internationale naturbeskyttelsesområder vurderes, om der skal foretages en konsekvensvurdering i henhold til bekendtgørelse nr. 477/2003, jf. i øvrigt også regionplanens retningslinje 7.1.5.

Generelt**Ad Højspændingsanlæg - vekselstrøm**

I publikationen "Overblik over statslige interesser i regionplanrevision 2005" henvises til rapporten "Principper for etablering og sanering af højspændingsanlæg", som er udarbejdet af Miljøministeriet i samarbejde med Boligministeriet, Amsrådsforeningen og elselskaberne. Af rapporten fremgår det, at elselskaberne i samarbejde med de regionale myndigheder bør tilrettelægge en samlet langsigtet planlægning af ændringerne i det eksisterende højspændingsnet og af udbygninger, for at nedbringe generne fra luftledninger mest muligt. Dette arbejde resulterede i analyser af den langsigtede netstruktur for eltransmissionsnettet, januar 1999.

Regionplanens arealreservationer udgør sammen med de tilhørende projekter med udbygninger og demonteringer denne planlægning på et overordnet niveau.

VVM

Ifølge samlebekendtgørelsen er "stærkstrømsluftledninger på mindst 2 km bygget til spændinger over 100 kV" omfattet af reglerne om Vurdering af Virkninger på Miljøet (VVM). Luftledninger er også medtaget på samlebekendtgørelsens bilag 2, således at også mindre luftledninger i visse tilfælde kan være VVM-pligtige.

Godkendelse i Skov- og Naturstyrelsen

Højspændingsanlæg med mere end 150 kV, der fremføres som luftledninger i det åbne land, skal godkendes af Skov- og Naturstyrelsen efter naturbeskyttelseslovens § 20, stk. 2.

Udviklingen i ledningslængder

Stignæs

Den Elektriske Storebæltsbindelse

Politisk baggrund

Energipolitisk baggrund

Ad Lokale forhold - vekselstrøm

De linjeføringer for højspændingsanlæg, der er nævnt i 2.7.9 og som fremgår af kortemnet "Planlagt tekniske anlæg (RP)" er principielle linjeføringer. De endelige linjeføringer fastlægges i regionplantillæg med tilhørende VVM-redegørelser, hvor bl.a. alternative linjeføringer belyses. Forholdet til de internationale naturbeskyttelsesområder vil også skulle vurderes, jf. bekendtgørelse nr. 477/2003.

Arealreservationerne er i størst mulig omfang lagt i eksisterende tracéer. Hvis projekterne realiseres som forudsat, så sker der en reduktion af de tracéer, hvor der er 132 kV luftledninger. Der sker alt i alt en reduktion af det samlede luftledningsnet over 100 kV. Et skøn for perioden frem til år 2020 er, at reduktionen bliver ca. 125 km med forbehold for de usikkerheder, som er knyttet til udviklingen.

Den planlagte højspændingsluftledning ved Stignæs er placeret delvist inden for fuglebeskyttelsesområde nr. 96, ligesom området er udpeget som Ramsarområde nr. 19. I henhold til §3 i bkg. nr. 477 med senere ændringer er der forbud mod planlægning for linjeføring af luftledningsanlæg i internationale naturbeskyttelsesområder. Videre planlægning for luftledningsanlægget inden for fuglebeskyttelsesområdet forudsætter således miljøministerens forudgående planlægningsstilladelse.

Ad Lokale forhold - jævnstrøm

Der er medtaget retningslinjer for placering af omformerstation og kabel til Den Elektriske Storebæltsforbindelse.

Folketinget henstillede den 10. marts 1992 til Miljø- og Energiministeren, at Elsam og Elkraft (senere Eltra og Elkraft System som pr. 1. januar 2005 ejes af staten og vil indgå i den statslige virksomhed Energinet.dk) blev opfordret til at træffe beslutning om etablering af en elektrisk forbindelse under Storebælt. Folketinget vedtog den 31. maj 1996 Lov om ændring af lov om elforsyning, hvorefter Miljø- og Energiministeren kan pålægge elforsyningsvirksomheder at etablere forbindelsen. Loven trådte i kraft 1. januar 1998. Etableringen er desuden i tråd med regeringens energihandlingsplan "Energi 21". Elsam og Elkraft har i 1992 indgået en aftale om at etablere forbindelsen. Amtsrådet kan tilslutte sig de landspolitiske målsætninger vedrørende bl.a. øget forsyningsikkerhed og el-produktion på de mest miljørigtige og økonomiske anlæg.

Elmæssigt er Danmark opdelt i to forsyningsområder adskilt af Storebælt. Projektet med Den Elektriske Storebæltsforbindelse har ligget stille fra 1995 til 1999. Der har været forskellige analyser og udspil i perioden. Siden oktober 1999 er der gennemført en fornyet vurdering af projektet i lyset af liberalisering og på baggrund af ny teknik. Undersøgelserne viser, at der ikke kan påvises økonomiske fordele, men at der kan være strategiske fordele. Fra statslig side er der primo 2004 igangsat et arbejde vedrørende en samlet handlingsplan for elnettet, hvori der også indgår en vurdering af et Storebæltskabel. Handlingsplanen blev udgivet d. 17. juni 2005 og indeholder et Storebæltskabel til idriftsættelse før 2010.

Omformerstationens placering

Hvis der kommer en beslutning eller et landspolitisk pålæg, kan der forventes en hurtig start og en etablering inden for 1 til 3 år.

I forbindelse med behandling af Forslag til Tillæg nr. 3 til Regionplan 1993-2004 blev 3 alternative placeringer for forbindelsens omformerstation særligt vurderet. Behandlingen af indsigelser og bemærkninger til regionplanforslaget, der aldrig blev endeligt vedtaget, endte med en prioritering af de alternative placeringer, således at en placering nord for Herslev i Høng Kommune blev fundet mere hensigtsmæssig end en placering umiddelbart nord for Høng eller ved Asnæsværket.

På denne baggrund blev en placering nord for Herslev medtaget ved den ordinære regionplanrevision i 1997.

Herslev

En placering ved Herslev er teknisk, økonomisk, planlægnings-, sikkerheds- og miljømæssigt optimal. Landskabeligt er der tale om et landskab i stor skala, som i forvejen er domineret af en 400 kV-ledning på 50 m høje master.

Arealbehovet til omformerstationen inklusiv 30 m randbeplantning er ca. 12,5 ha. Uden randbeplantning er arealbehovet ca. 8,7 ha. På et 50-80 ha stort areal uden om kan der etableres en rekreativ skov med offentlig adgang.

Naturgasledning, Slagelse-Stignæs

Miljøministeriets cirkulære nr. 109 af 26. maj 1981 udlægger en arealreservation på 40 meters bredde. Inden for arealreservationen må der ikke planlægges for anvendelse til bolig- eller erhvervsformål eller til andre foranstaltninger, herunder også rekreative anlæg. Det fremgår desuden af cirkulæret, at kommune- og lokalplaner skal udlægge de reserverede arealer til ledningssanlæg.

Ad 2.8 Affald

Hidtidig planlægning

Retningslinjerne er videreført stort set uændret i forhold til Regionplan 2001-2012.

Generelt

Regionplanen skal sikre, at der kan etableres behandlingskapacitet til affaldsmængderne fra erhverv og husholdninger. Det er fortsat amtsrådets holdning, at den bedste løsning på affaldsproblemerne er at nedbringe affaldsmængderne fra produktionen og forbruget. Amtsrådet har på dette område kun ringe kompetence, men vil gennem samarbejde, rådgivning og oplysning motivere til mindre affaldsfrembringelse.

Faldet i affaldsmængderne er udeblevet, selv om der i en vis udstrækning er indført renere teknologi, miljøledelse og grønne regnskaber i erhvervslivet. Også fra husholdningerne øges affaldsmængderne gennem øget forbrug. Det er derfor vigtigt at arbejde for, at genbruget øges - ikke kun kvantitativt, men også så kvaliteten af genbrugsmaterialerne øges.

Der gøres allerede meget fra kommunernes og affaldsselskabernes side for at øge genanvendelsen. Amtsrådet vil dog, hvor det er muligt, søge at motivere til yderligere nedbringelse af affaldsmængderne.

Ad afstandskrav

Uanset begrænsning af forbrug af ressourcer og øget genbrug er der dog behov for forbrænding og deponering af affald.

Amtet lægger vægt på, at affaldsbehandlingen sker på det nærmeste anlæg, hvor behandlingen kan ske miljømæssigt forsvarligt, så transporten af affaldet begrænses.

Placering af de fleste typer af affaldsanlæg støder ofte på konflikter i forhold til andre arealanvendelsesinteresser såsom bosætning, grundvandsbeskyttelse, naturinteresser m.m.

Kun på få områder er det muligt at pege på specifikke forhold, der skal tilgodeses, sådan som det er gjort for afstandskravet til beboelser i retningslinje 2.8.2 og hensynet til grundvandet i retningslinje 2.8.3 og 2.8.4. For komposteringsanlæg er retningslinje 2.8.2 formuleret med udgangspunkt i, at der er tale om åbne komposteringsanlæg, hvor det ikke er muligt at kontrollere lugtemissionerne som ved lukkede anlæg.

Placeringen af et affaldsanlæg skal således konkret afvejes overfor en lang række andre hensyn. Amterne på Sjælland og Lolland-Falster samt København og Frederiksberg kommuner har udarbejdet kriterier for en sådan vurdering og efterfølgende udarbejdet en række temakort for de enkelte arealanvendelsesinteresser. Ved at sammenholde disse temakort kan egnede lokaliteter indkredses. Disse temakort vil blive anvendt ved de konkrete vurderinger af, hvor nye affaldsanlæg kan placeres.

Ad Forurenet jord og

Der er store mængder overskudsjord fra etableringen af bygninger og vejanlæg, hvoraf en del er restprodukter samt mere eller mindre forurenede jordmaterialer. Amtet vil arbejde for, at mest muligt forbliver på byggepladsen, og at det der skal fjernes, separeres bedst muligt i rene og forurenede materialer.

Amterne på Sjælland og Lolland Falster samt København og Frederiksberg kommuner har i Vejledning i håndtering af forurenet jord på Sjælland vedtaget en række overordnede mål for håndtering af forurenet jord. Forurenet jord skal håndteres optimalt under hensyntagen til beskyttelsen af grundvandsressourcerne og til arealanvendelsen, og der skal spares på de primære ressourcer gennem genanvendelse af ren og lettere forurenet jord.

Amtet vil være relativt restriktivt i sin administration af godkendelser og tilladelser til anvendelse af forurenede materialer. Som det fremgår af de generelle retningslinjer for deponeringsanlæg og genanvendelse af bl.a. kraftigere forurenet jord, skal der foreligge meget specielle forhold, før andre regionplanmæssige interesser skal vige. Ved anvendelse af forurenede jord- og restprodukter vil der i alle tilfælde blive stillet krav til ansøger om at dokumentere, at anvendelsen af jord- og restprodukterne vil ske miljømæssigt forsvarligt.

Amtet vil i sin administration af godkendelser og tilladelser til genanvendelse af forurenede jord- og restprodukter forudsætte, at et projekt ikke har depotlignende karakter, men at der er tale om projekter, der har et klart genanvendelsesformål, og at der er tale om substituering af jomfruelige råstoffer. Lettere forurenet jord (klasse 2) med mobile forureningskomponenter som benzin, må ikke anvendes i „områder med særlige drikkevandsinteresser“. I „områder med drikkevandsinteresser“ eller „områder med begrænsede drikkevandsinteresser“ kan genanvendelse kun ske på baggrund af en risikovurdering.

Lettere forurenet jord (klasse 2) med immobile forureningskomponenter kan anvendes i bygge- og anlægsprojekter i „områder med særlige drikkevandsinteresser“, hvis en risikovurdering

Ad affaldsbehandlingsanlæg og deponeringsanlæg

godtgør, at anvendelsen kan ske miljømæssigt forsvarligt. Her vil der typisk være tale om jord forurenet med bly og benz(a)pyren.

Forurenet jord i klasse 3 og kraftigt forurenet jord i klasse 4 kan umiddelbart ikke genanvendes, men bør anvises til rensning eller deponering. I ganske særlige tilfælde kan der dog gives tilladelse til at genindbygge jord forurenet i klasse 3 og 4 med immobile forureningskomponenter på samme lokalitet i „områder med særlige drikkevandsinteresser“, i „områder med drikkevandsinteresser“, og i „områder med begrænset drikkevandsinteresse“. Indbygning kan kun ske på baggrund af en konkret risikovurdering, der med meget stor sandsynlighed skal vise, at det kan ske uden forøget påvirkning af jord og grundvand. En omplacering på samme lokalitet kan i nogle tilfælde ligefrem give en formindskelse af påvirkningen af jord og grundvand, hvis den forurenede jord samles på et mindre areal og overdækkes. I „områder med begrænset drikkevandsinteresse“ kan der på baggrund af en risikovurdering for påvirkningen på miljøet etableres depoter for forurenet jord.

Med hensyn til håndtering af vejjord har amtet udarbejdet en række principper, der skal være overholdt for at genanvendelse og nyttiggørelse af vejjord kan ske miljømæssigt forsvarligt indenfor vejskel/samme vejbestyrelse. Principperne beskriver blandt andet, at vejjord fra „områder med drikkevandsinteresser“ ikke må indbygges i „områder med særlige drikkevandsinteresser“.

Jord- og restprodukter kan ikke genanvendes, hvis de er forurenet i en sådan grad, at der er tale om „farligt affald“.

Etableringen af „jordhoteller“, eventuelt på eksisterende deponianlæg, vil kunne fremme genbrug.

Hvis der etableres et depot for forurenet jord ved Audebo Affaldsdeponi med et volumen på op til 4 mio. m³, vil der ikke blive kapacitetsmangel i regionplanperioden.

Deponeringsbekendtgørelsen medfører, at en række deponeringsanlæg skal nedlukke senest i juli 2009. Det drejer sig særligt om anlæg til deponering af specielle affaldstyper. Det kan betyde, at der skal indrettes særlige deponeringsenheder til specielle affaldsfraktioner på de to regionale deponeringsanlæg i Audebo og Forlev.

Der bliver formentlig ikke behov for en udvidelse af deponeringskapaciteten for blandet affald i regionplanperioden, idet deponikapaciteten på såvel Audebo Affaldsdeponi som Forlev Miljøanlæg er tilstrækkelig de næste 20 - 50 år med de nuværende opfyldningstakter. Affaldsselskaberne arbejder dog sammen med de øvrige affaldsselskaber på Sjælland bl.a. på at sikre optimal udnyttelse af deponeringskapaciteten. Amtet skal dog alligevel sikre at der er tilstrækkelig kapacitet. Der er et voksende behov for, at KAVO får bedre mulighed for at drive følgeaktiviteterne omkring affaldsbehandling og at etablere nye deponeringsenheder til mineralsk og internt affald, idet de nuværende snævre rammer på Forlev Miljøanlæg ikke giver mulighed for en optimal affaldsbehandling. Følgeaktiviteterne omfatter bl.a. kompostering af have-/parkaffald, mellemoplæg af forskellige affaldstyper og omlastningsaktiviteter. Der er igangsat en VVM for disse aktiviteter. KAVO ønsker, at der skal ske en udvidelse af Forlev Miljøanlæg til følgeaktiviteter og nye enheder på et ca. 18 ha stort areal, jf. fig. 2.3. Den igangsatte VVM skal vise, om det vil kunne ske uden at grundvandsmæssige hensyn og hensyn til de omkringboende tilsidesættes, eller om der skal findes en alternativ lokalitet til nogle af aktiviteterne.

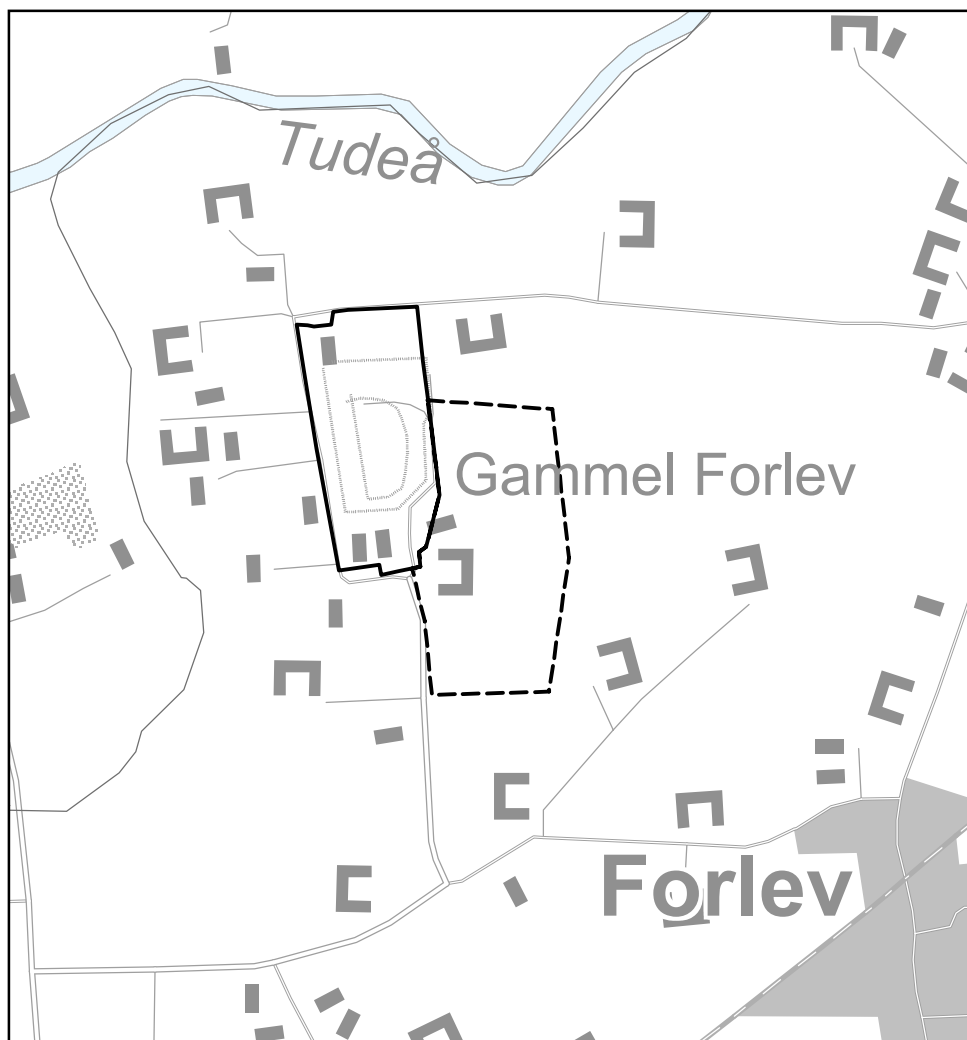

Fig. 2.3 Forlev affaldsbehandlingsanlæg

- Eksisterende deponianlæg
- Fremtidig udvidelse

Ad Flyveaske

Den nuværende kapacitet på i alt ca. 275.000 m³ i Vestsjælland til deponering af flyveaske m.m. er tilstrækkelig til at dække behovet for deponering i planperioden.

Det er kun lejlighedsvis og i mindre omfang, der er behov for deponering af flyveaske, da langt hovedparten af restprodukterne fra elproduktionen genanvendes i byggeindustrien (cement og gipsplader eller i bygge- og anlægsprodukter).

Ad Deponier for havnesediment

Rene oprensede materialer bør så vidt muligt nyttiggøres, f.eks. som råstoffer, til kystfodring eller til opfyldning af sugehuller.

Oprnsede materialer, der er forurenede, samt ikke genanvendelige rene materialer bør bortskaffes så tæt på oprnsningsstedet som muligt.

Der er derfor åbnet mulighed for, at der kan etableres depoter til indspuling af sediment og uddybningsmaterialer i en række havne, f.eks. i form af opfyldning af nye havnearealer.

Ad Forbrændingsanlæg

Der bliver stadig mere forbrændingseget affald, selv om genbruget øges. Dels stiger affaldsmængderne svagt generelt og dels trækkes stadig mere og mere forbrændingseget affald ud af deponeringsaffaldet.

Det har længe stået klart, at affaldsforbrændingsanlægget Energien i Slagelse ikke kan forbrænde al det forbrændingseget affald fra Vestsjælland, minus affald fra Ringsted og Haslev kommuner, som forbrændes hos FASAN. Affaldsselskaberne KAVO og NOVEREN har derfor sikret sig langtidskontrakt med Fynsværket om årlig afbrænding af 50.000 t affald.

Udover en langtidskontrakt med Fynsværket er det lykkedes affaldsselskaberne at tegne langtidskontrakter med forbrændingsanlæggene i Svendborg og Nykøbing Falster. Samlet er der således sikret kontrakter for forbrænding af alt affald for en periode, der rækker ud over regionplanperioden.

Retningslinje 2.8.8 åbner mulighed for en udbygning af forbrændingsanlægget i Slagelse, hvis der kan sikres tilstrækkelig varmeafsætning. En udbygning vil kunne kræve en forudgående VVM-redegørelse.

Andet affald

Der er flere typer overskudsprodukt/affald, som i dag bortskaffes ved genanvendelse, men hvor fremtidig genanvendelse er usikker på grund af eventuel manglende afsætning. Det drejer sig om ren jord, slagter fra affaldsforbrændingsanlæg og bioaske fra halmvarmeværker. Der er ikke i dag et fuldstændigt overblik over, hvor meget ren jord, der bortskaffes. Ren jord betragtes som udgangspunkt ikke som affald, og megen jord benyttes til terrænregulering mm. Der er i amtet flere steder, der modtager ren jord, som vil kunne dække de næste års behov, hvis genanvendelse ikke kan ske andre steder. Genanvendelse af forbrændingsslagter går trægt. Forklaringen er formentlig bl.a., at landbrug og erhvervsliv ikke ønsker at blive forureningskortlagt og få begrænsninger i rådigheden.

Eneste alternativ til genanvendelse er deponering af slagterne på kontrolleret affaldsdeponi, og her er der tilstrækkelig kapacitet på de eksisterende deponier til at dække behovet også ud over de næste 12 år. Mængden af bioaske er begrænset. Ved et eventuelt stop for spredning af bioaske på marker vil det ikke udgøre et kapacitetsmæssigt problem at deponere bioasken.

Ad Rense- og slammineraliseringsanlæg

Bebyggelsen til Sorø Rense- og Slammineraliseringsanlæg skal så vidt muligt opføres i områdets sydvestlige hjørne ved jernbanebroen og i tilknytning til den eksisterende bebyggelse. Anlægsområdets afgrænsning fremgår af kortemnet „Planlagte tekniske anlæg (RP)“ samt af figur 1 i Tillæg nr. 4 til Regionplan 2001-2012. Områdets sydvestligste hjørne er omfattet af en skovbyggelinje. Byggeri inden for skovbyggelinjen kræver, at der meddeles en dispensation i henhold til naturbeskyttelsesloven. Ved den endelige udformning af anlægget skal det sikres, at anlæg og bygninger gennem byggehøjder, farvevalg mm. i videst muligt omfang tilpasses de

eksisterende omgivelser, det vil sige landskabelige forhold og lokal byggeskik. Anlægget skal omgives af en skovlignende beplantning, der er bred nok til at danne en visuel oplevelse af et skovbryn. Trævalget skal være i overensstemmelse med de nærliggende skovbryn. Der henvises i øvrigt til principperne i visualisering af 9. august 2001. Det skal bemærkes at visualiseringen blev lavet for et arealmæssigt større projekt (10 ha) end det nu afgrænsede anlægsområde på 6 ha.

Der forventes adgang til anlægget fra Store Ladegårdsvej (amtsvej, landevej 511) ved den eksisterende overkørsel for en privat fællesvej. Vestsjællands Amt skal godkende adgangsforholdene, førend overkørslen tages i brug.

Banestyrelsen har meddelt, at gældende normer, regler og eldriftsservitutter på arealet skal respekteres.

Henvisninger

Der henvises i øvrigt til:

- Kortemnerne „Planlagte tekniske anlæg (RP)“ og „Virksomheder“.
- Fig. 2.2 Eksisterende affaldsanlæg, afsnit 2.8.
- Retningslinjerne, kapitel 2, Trafikanlæg og tekniske anlæg.
- Tillæg 7 til Regionplan 1997-2008 for en containerhavn ved Stignæs.
- Vejledning i håndtering af forurenet jord på Sjælland, juli 2001, samt rettelsesblad, maj 2004.
- Kriterier for lokalisering af affaldsanlæg på Sjælland og Lolland - Falster. December 2000.
- Samlebekendtgørelsen. Bekendtgørelse nr. 428 af 2. juni 1999 om supplerende regler i medfør af lov om planlægning.
- Regeringens affaldsstrategi, 2005-2008, september 2003.

Handel

Ad 3. Detailhandel

Hidtidig planlægning

Med planlovsændringen i 2002 skal regionplanen nu have retningslinjer for den *regionale* detailhandelsstruktur, og ikke længere for den *samlede* detailhandelsstruktur. Regionplanens retningslinjer og redegørelse for detailhandel er derfor ændret væsentligt i forhold til siden Regionplan 2001-2012. Reelt er der tale om, at de hidtidige retningslinjer for detailhandel helt er bortfaldet og erstattet af nye. Regionplanen har ikke længere retningslinjer for udvidelsesmulighederne i bymidterne, og mindre lokalcentre samt for mindre lokalbutikker, virksomhedsbutikker mm. Disse hidtidige retningslinjeområder er nu et spørgsmål for den kommunale planlægning.

Generelt

Regionplanen skal have retningslinjer for beliggenheden og størrelsen af butikker, når dagligvarebutikker overstiger 3.000 m² og udvalgsvarebutikker overstiger 1.500 m². Redegørelsen skal oplyse om de særlige planlægningsmæssige begrundelser for de store butikker. Regionplanen skal også have retningslinjer for beliggenheden og den samlede størrelse af bydelscentre og aflastningsområder, når det samlede eksisterende og planlagte bruttoetageareal til butikker overstiger 3.000 m².

Efter planlovens formålsbestemmelser skal planlægningen fortsat:

- 1) fremme et varieret butiksudbud i mindre og mellemstore byer samt i de enkelte bydele i de større byer,
- 2) sikre, at arealer til butiksformål udlægges, hvor der er god tilgængelighed for alle trafikarter, herunder især den gående, cyklende og kollektive trafik, og
- 3) fremme en samfundsmæssigt bæredygtig detailhandelsstruktur, hvor transportafstandene i forbindelse med indkøb er begrænsede.

Formålsbestemmelserne afspejler sig således også i amtsrådets mål for detailhandel under „Amtsrådet vil“. Miljøministeriet opfordrer i „Overblik over statslige interesser i regionplanrevision 2005“ amterne til i samarbejde med kommunerne at fastlægge en detailhandelsstruktur, der tilstræber at skabe balance mellem lokal købekraft og lokal omsætning.

Bymidter

Kommunerne fastlægger afgrænsningen af detailhandelsområder i bymidten – den centrale del af en by. Kommunerne fastsætter også rammerne for detailhandlens udvidelsesmuligheder i bymidten, dog skal de maksimale butiksstørrelser være i overensstemmelse med regionplanen. Miljøministeriets notat af 30. april 2002 redegør nærmere for afgrænsningen af bymidter. Det fremgår bl.a. af notatet, at afgrænsningen af bymidten bør tage udgangspunkt i regionplanens afgrænsning (Regionplan 2001-2012). Afgrænsningen er et retligt spørgsmål, der kan påklages til Naturklagenævnet.

Kommuneplaner skal revideres

Planlovens overgangsbestemmelser medfører, at indtil der efter den reviderede planlov er tilvejebragt bestemmelser i kommuneplanens hovedstruktur og rammer for lokalplanlægningen om den samlede detailhandelsstruktur i kommunen, kan der kun kommune- og lokalplanlægges for butikker i overensstemmelse med retningslinjerne i Regionplan 2001-2012 (Tillæg nr. 9 til Regionplan 1997-2008).

Bruttoetageareal**Ad Maksimale
butiksstørrelser****Ad Bydelscentre og
aflastningsområder****Særligt pladskrævende****Ad Generelle retningslinjer**

Alle størrelsesangivelser („m²“) i regionplanens retningslinje- og redegørelsesdel henviser til planlovens definition af „bruttoetageareal“, der fremgår af § 5 f. Ved bruttoetageareal forstås samtlige arealer til butikformål. Det vil sige salgsarealer, lager, overdækket varegård, interne adgangsarealer, personalerum, cafeteria m.v.

Der kan kun kommune- og lokalplanlægges for dagligvarebutikker med en størrelse på op til 3.000 m² og udvalgsvarebutikker op til 1.500 m², bortset fra de tilfælde hvor regionplanen har retningslinjer for større butikker under „Lokale forhold“, eller hvis der udarbejdes et regionplantillæg.

Planloven indeholder ingen definition af daglig- og udvalgsvarer. Ved dagligvarer forstås dog generelt „daglige fornødenheder“ som mad, rengøringsmidler o. lign. Dagligvarebutikker er eksempelvis supermarkeder, bagere og slagtere. Udvalgsvarer er „længerevarende forbrugsgoder“ som tøj, sko, bøger, hårde hvidevarer o.lign. Udvalgsvarebutikker er eksempelvis tøjbutikker og møbelforretninger.

Regionplanen angiver den omtrentlige beliggenhed af store butikker. Beliggenheden er angivet ved stednavn i Figur 3.1 og ved en „priksignatur“ under kortemnet "Detailhandel (RP)". Det er herefter op til den kommunale planlægning nærmere at fastsætte de store butikkers beliggenhed.

Efter planlovens § 5 d er et bydelscenter arealer til butikformål i de centrale områder af en bydel i en større by. Et aflastningsområde er arealer til butikformål (uden for bymidten) i det omfang det af hensyn til et bevaringsværdigt bymiljø ikke er muligt at udlægge tilstrækkelige arealer i den centrale del af byen. Miljøministeren har i forbindelse med lovbehandlingen anført, at hvis en kommune ønsker at udlægge flere mindre områder i en bydel til butikformål, kan det samlede areal til butikformål i bydelen ikke overstige 3.000 m², medmindre regionplanen åbner mulighed herfor. Hvis flere aflastningsområder eller aflastningsområder og bydelscentre udlægges i nærheden af hinanden, således at de i praksis kan fungere som ét område, skal de i relation til arealgrænsen på 3.000 m² behandles som ét område.

Der kan kun kommune- og lokalplanlægges for bydelscentre og aflastningsområder med en størrelse på op til 3.000 m², bortset fra de tilfælde hvor der eventuelt udarbejdes et regionplantillæg. Den samlede størrelse omfatter både den eksisterende og ønskede fremtidige detailhandel.

Regionplanen skal ikke have retningslinjer for et decentralt center til butikker med særligt pladskrævende varegrupper, selvom områdets samlede butikksareal overstiger 3.000 m². I de tilfælde, hvor de pladskrævende butikker kan overgå til almindelig handel, skal regionplanen dog have retningslinjer for området.

Lokalplaner skal ifølge planloven indeholde bestemmelser om det samlede bruttoetageareal, der kan anvendes til butikformål, dvs. både eksisterende og ny detailhandel. Det forudsættes, at kommunerne ved lokalplanlægningen redegør nærmere for forholdet til regionplanen.

Særligt pladskrævende varegrupper er grupper af varer, som i sig selv er store eller som kræver

varegrupper

store udstillingsarealer, som f. eks. biler, tømmer, byggematerialer, planter og havebrugsvarer, møbler og køkkenelementer. Det fremgår i øvrigt af et ministersvar i forbindelse med lovbehandlingen, at planlovens liste ikke er udtømmende. Der vil kunne anerkendes andre eksempler på pladskrævende varer. Det fremgår dog videre, at f.eks. beklædning, sportsudstyr, elektronik, radio/TV og hårde hvidevarer ikke tilhører gruppen af særligt pladskrævende varegrupper.

Ad 3.2 Lokale forhold

Regionplanen giver mulighed for en række store butikker, der alene forhandler særligt pladskrævende varegrupper. I Holbæk, Kalundborg, Ringsted og Sorø er der mulighed for at planlægge for tilsammen 10 store butikker. Figur 3.1 angiver antallet og størrelsen af store butikker inden for hver lokalitet. Eksempelvis betyder „2 x 2.500 m²“ mulighed for op til 2 butikker, hver med en størrelse på op til 2.500 m².

Ringsted og Sorø står relativt set ikke så stærkt inden for pladskrævende varegrupper. Endelig er alle byer, særligt Ringsted og Holbæk, i en særlig konkurrencesituation i forhold til Hovedstadsområdet. Det er den overordnede baggrund for udlæggene. I forslag til Regionplan 2005-2016 blev der givet mulighed for yderligere store butikker til pladskrævende varegrupper, men disse muligheder måtte udgå som følge af indsigelse fra miljøministeren.

I forslag til Regionplan 2005-2016 var der også medtaget en række aflastningsområder samt mulighed for visse store dagligvare- og almindelige udvalgsvarebutikker. Efter indsigelse fra miljøministeren måtte disse muligheder dog også udgå af den endelige regionplan.

Generelt

Ad 3.3 VVM-pligtige detailhandelscentre

Visse etableringer, ændringer eller udvidelser af butikker/butikcentre forudsætter en forudgående Vurdering af Virkninger på Miljøet i henhold til bekendtgørelse nr. 428 af 2. juni 1999, bilag 1, nr. 35, og bilag 2, nr. 10a og 13. Der kan også være VVM-pligt selv om et projekt i øvrigt ligger inden for kommune- og regionplanens bestemmelser. Hvis en enhed må skønnes at kunne være VVM-pligtig, eller der kan være tvivl herom, skal sagen forelægges amtet som VVM-myndighed.

Factory Outlet i Ringsted og Havnearkaderne i Korsør

Vestsjællands Amt har hidtil udarbejdet to VVM-redegørelser for detailhandel, nemlig for Factory Outlet i Ringsted, jf. Tillæg nr. 7 til Regionplan 2001-2012, samt for Havnearkaderne i Korsør, jf. Tillæg nr. 15 til Regionplan 1993-2004 .

Der henvises fortsat til regionplanredegørelsen og VVM-redegørelsen i Tillæg nr. 7 til Regionplan 2001-2012 for Factory Outlet i Ringsted.

Henvisninger

Der henvises i øvrigt til:

- *Regionplanens retningslinjer, Kapitel 3. Detailhandel.*
- *Tillæg nr. 7 til Regionplan 2001-2012 for Factory Outlet i Ringsted.*
- *Tillæg nr. 9 til Regionplan 1997-2008 – Detailhandel.*
- *Detailhandel i Vestsjællands Amt. Hovedrapport, Vestsjællands Amt 2000.*

VVM

Ad 4. Større enkeltanlæg

Generelt

Ved udarbejdelsen af planer for større enkeltanlæg, som må antages at påvirke miljøet i væsentlig grad, skal der foretages Vurderinger af Virkninger på Miljøet (VVM) i form af regionplantillæg. Det er fastsat i samlebekendtgørelsen, hvilke anlæg der er eller kan være omfattet af VVM-bestemmelserne.

Listen over anlæg, der altid er omfattet af VVM-bestemmelserne, indeholder 37 anlægstyper, f.eks. større kraftværker, større veje, større højspændingsledninger, større svine- og fjerkræfarme og større detailhandelscentre. Hertil kommer en liste, hovedsagelig over industrianlæg, der under visse omstændigheder også er omfattet af VVM-reglerne. Det er i det konkrete tilfælde amtet, der afgør om en VVM-behandling skal gennemføres.

Hidtidig planlægning

Tillæg nr. 2 til Regionplan 2001-2012, inkl. VVM, for udbygning af aktiviteterne på Novo Gruppens fabriksområde i Kalundborg er indarbejdet i denne regionplan, og afløser dermed det tidligere Tillæg nr. 15 til Regionplan 1997-2008 for Novo Insulinfabrik. Endelig er Tillæg nr. 5 til Regionplan 2001-2012, inkl. VVM, for Haldor Topsøe A/S Fabriksanlæg på Stigsnæs indarbejdet i regionplanen.

Ad 4.1 Stenlille naturgaslager

Landsplandirektiv

Retningslinjerne for Stenlille naturgaslager er fastlagt i et landsplandirektiv: Miljøministeriets cirkulære af 25. februar 1991. Naturgaslageret har til formål at udjævne forskellen mellem gasproduktion og gasforbrug. Samtidig skal lageret give den nødvendige forsyningssikkerhed ved et eventuelt svigt i gastilførslen.

Udvidelse

Landsplandirektivet og dermed regionplanen giver mulighed for at oplagre 3 mia. Nm³ naturgas, svarende til et arbejdsvolumen på 1,2 mia. Nm³. Lagerets nuværende kapacitet er på 800 mio. Nm³, svarende til et arbejdsvolumen på 300 mio. Nm³. Landsplandirektivet indeholder således mulighed for en udvidelse af det eksisterende naturgaslager.

Ad 4.2 Statoil raffinaderi

Sikkerhed

På et olieraffinaderi foregår der en række risikobetonede aktiviteter. Derfor er der fastlagt en sikkerhedszone på 300 m fra produktionsanlæg og tankvolde. Bestemmelserne for sikkerhedszonen fremgår af retningslinje 4.2.1.

Ad 4.3 Miljø- og messecenter ved Korsør

Rammer

Retningslinjerne for etablering af et miljø- og messecenter er fastlagt i Tillæg 10 til Regionplan 1997-2008 Miljø- og messecenter ved Korsør med tilhørende VVM-redegørelse. Etablering af miljø- og messecenteret skal være i overensstemmelse med rammerne i regionplantillægget og VVM-redegørelsen.

Gennem kommune- og lokalplanlægning skal det sikres, at miljø- og messecenteret i størst muligt omfang tilpasses visuelt i forhold til de landskabelige forhold og i forhold til de øvrige tekniske anlæg i området, ligesom der skal redegøres for, at der er de nødvendige parkeringsarealer til rådighed. Til selve kuplen skal der anvendes ikke-reflekterende materialer i ensfarvede mørkegrå nuancer. Den mørkegrå farve vil harmonere godt med de farver, der indgår i Storebæltsforbindelsens anlæg og på materielgårdens tag ved Halsskovvej. Den mørkegrå farve spiller desuden godt sammen med den eksisterende beplantning i området. Belysning af området skal ske med lysarmaturer, der oplyser lokalt og nedadrettet.

Der skal etableres et beplantningsbælte mellem motorvejen og den gamle tilkørselsvej til motorvejen, så trafikken på motorvejen ikke generes af lyset fra miljø- og messecenterets facade. Såfremt dette ikke er tilstrækkeligt, skal der opsættes en skærm. Det skal ligeledes sikres, at der ikke etableres beplantning for tæt på centerets glasfacader, så småfugle, der fouragerer i beplantningen flyver mod ruderne.

Ad 4.4 Carbogrit i Stignæs regionale erhversområde

Tillæg nr. 14 til Regionplan 1997-2008, inkl. VVM-redegørelse, videreføres i denne planperiode.

Ad 4.5 Novo Gruppens Fabriksområde i Kalundborg

Tillæg nr. 2 til Regionplan 2001-2012, inkl. VVM-redegørelse, videreføres i denne planperiode.

Ad 4.6 Haldor Topsøe A/S i Stignæs regionale erhversområde

Tillæg nr. 5 til Regionplan 2001-2012, inkl. VVM-redegørelse, videreføres i denne planperiode.

For Haldor Topsøe A/S's fabriksanlæg på Stignæs skal detailplanlægningen i form af kommune og lokalplanlægning sikre, at fabriksanlægget i størst muligt omfang tilpasses visuelt i forhold til både de industrielle og landskabelige omgivelser. Til nye bygninger og anlæg skal anvendes ensfarvede grå nuancer. Desuden kan der anvendes én anden lys støvet farve. Desuden skal den kommunale planlægning sikre, at de visuelle gener fra fabriksanlægget minimeres af hensyn til det omgivende landskab. Langs Stignæs Landevej og Klintevej skal der etableres og opretholdes en skærmende beplantning. Belysning skal være nedadrettet og skiltning må ikke være dominerende.

De miljømæssige konsekvenser af anlægs- og driftsfasen skal ligge indenfor rammerne i VVM-redegørelsen for Haldor Topsøe A/S - Fabriksanlæg på Stignæs. Det betyder blandt andet at lys på byggeplads og kraner normalt ikke må være tændt om natten af hensyn til nattrækkende fugle.

Ad 4.7 PVC-genanvendelses anlæg i Stignæs Industripark

Tillæg nr. 22 til Regionplan 2001-2012, inkl. VVM-redegørelse, videreføres i denne planperiode. For PVC-genanvendelses anlægget i Stignæs Industripark skal detailplanlægning i form af kommune- og lokalplanlægning sikre, at anlægget i størst muligt omfang tilpasses visuelt i forhold til både de industrielle og landskabelige omgivelser. Til nye bygninger og anlæg skal anvendes ensfarvede grå nuancer. Desuden kan der anvendes en anden lys støvet farve.

Desuden skal den kommunale planlægning sikre, at de visuelle gener fra anlægget minimeres af hensyn til det omgivende landskab. Belysning skal være nedadrettet og skiltning må ikke være dominerende, jf. naturbeskyttelseslovens § 21.

De miljømæssige konsekvenser af anlægs- og driftsfasen skal ligge inden for rammerne i VVM-redegørelsen for PVC-genanvendelses anlæg i Stignæs Industripark. Det betyder blandt andet, at lys normalt ikke må være tændt om natten af hensyn til nattrækkende fugle.

Skælskør Kommune vedtog den 9. oktober 2003 *Lokalplan nr. 126 for et område til affaldsbearbejdende virksomheder i Stignæs Industripark*. Lokalplanen indeholder retningslinjer for bl.a. bygningshøjder, farvevalg og beplantning.

Henvisninger

Der henvises i øvrigt til:

- Kortemnerne "Planlagte tekniske anlæg (RP)", "Øvrige anlæg (RP)" og "Regionplantillæg (RP)".
- *Retningslinjerne, kapitel 4, Større enkeltanlæg.*
- *Samlebekendtgørelsen. Bekendtgørelse nr. 428 af 2. juni 1999 om supplerende regler i medfør af lov om planlægning.*

Jordbrug

Ad 5. Jordbrugsinteresser

Generelt

Det overordnede mål med retningslinjerne for jordbrugsinteresser er at sikre, at anvendelse af landbrugsjord til jordbrugsformål sker under hensyntagen til et rent miljø og en mangfoldighed i natur og landskab samt at inddragelse af landbrugsjord til andre formål i størst muligt omfang begrænses.

Amtet vil gennem sin administration, samt ved dialog og samarbejde med landbrugets repræsentanter og den enkelte lodsejer arbejde for at støtte og påvirke en udvikling mod et mere miljø- og naturvenligt landbrug.

Hidtidig planlægning

Retningslinjerne for jordbrugsinteresser er videreført fra Regionplan 2001-2012 dog med en præcisering af, at hensynet til naturen og miljøet og samarbejdet med landbruget skal udbygges. Jordbrugsanalysen fra 2001 har dannet grundlag for udpegning af særlig værdifulde landbrugsområder. Den indeholder en række statistiske data om landbruget i Vestsjælland og en redegørelse for sammenhænge mellem landbrugets interesser og amtets øvrige arealinteresser nu og i den nærmeste fremtid.

Ad 5.1 Jordbrugsinteresser

Ad Særlig værdifulde landbrugsområder

De særlig værdifulde landbrugsområder er udpeget ud fra en vurdering af dyrkningsjordens sammensætning, terrænhældning samt mulighederne for tilladelse til markvanding. Områderne omfatter således lerede jorder (absolut dyrkningssikre, jordklassificeringens farvekode 4, 5, 6, 7 og 8) samt sandede jorder (almindeligt og betinget dyrkningssikre, jordklassificeringens farvekode 1, 2 og 3), der gennem markvanding kan opnå en bedre dyrkningssikkerhed.

De særlig værdifulde landbrugsområder er revideret, så områder der er inddraget til byudvikling, rekreative- og tekniske anlæg, BESKYTTELSESOMRÅDE m.v. er udtaget. De særlig værdifulde landbrugsområder (SVL) er sidst revideret med landbrugsanalysen i 1994. De særlig følsomme landbrugsområder (SFL) er først udpeget efter 1994, og kan justeres hvert år. Der kan være sammenfald mellem særlig følsomme og særlig værdifulde landbrugsområder. Dette er især muligt, hvor SFL-områderne er udpeget af hensyn til grundvandsbeskyttelse eller i oplandsområder til sårbare søer.

Ad Markvanding

Der vil ofte være mulighed for at få tilladelse til indvinding af grundvand til markvanding inden for de særlige værdifulde landbrugsområder. Vandingstilladelse har primært betydning for jorder under jordklassificering 1,2 og 3 (de almindelige og betingede dyrkningssikre jorder), men også afgrødevalget har betydning for vandingsbehovet.

Der er dog dele af amtet, hvor der normalt ikke kan opnås tilladelse til markvanding. Disse områder er vist på figur 10.5 i kapitel 10 om Vandindvinding. Der er begrænsning i mulighederne for indvinding langs højt målsatte vandløb. Der er fastsat en samlet ramme for indvinding af grundvand i amtets 6 grundvandsoplande. Tilladelser til markvanding er omfattet af disse rammer.

Ad Byvækst, tekniske anlæg m.v.

Arealer til jordbrugsdrift bør i størst muligt omfang friholdes for andre aktiviteter. Ved inddragelse af arealer til ikke-jordbrugsmæssige formål, herunder arealer til byvækst, til tekniske an-

Ad Nabogener

læg, samt til ferie- og fritidsformål, som er arealkrævende, forudsættes det, at der lægges vægt på, at forbruget af landbrugsjord ikke bliver større end højst nødvendigt, især inden for de særlig værdifulde landbrugsområder.

Ved udlæg af arealer til BYOMRÅDE, skal der tages hensyn til, at god landbrugsjord i størst muligt omfang bevares til landbrugsformål. Derfor skal der så vidt muligt planlægges for, at det er den dårligste jord, der inddrages til BYOMRÅDE.

I den udstrækning der skal placeres tekniske anlæg, som er uvedkommende for landbrugsdriften i JORDBRUGSOMRÅDE, bør anlæggene beslaglægge mindst muligt areal og placeres til mindst mulig gene for landbrugsdriften.

Ved administrationen af plan- og miljølovgivningen skal kommune og amt så vidt muligt forebygge nabogener ved ikke at tillade ny bebyggelse så tæt på et eksisterende landbrug, at det kan begrænse landbrugets normale udvikling.

Udvidelse af husdyrbrug

Amtet har en målsætning om at gennemføre en helhedsorienteret miljø- og naturindsats, der målrettes mod de områder, der er særligt sårbare overfor landbrugets påvirkninger af omgivelserne. Ved ønske om udvidelse, ændring eller etablering af husdyrbrug skal amtet vurdere miljøpåvirkningen i henhold til planlovens samlebekendtgørelse. For at synliggøre hvilke forhold der tages højde for, når amtet vurderer om et anlæg er omfattet af VVM-pligt (Vurdering af Virkningerne på Miljøet), har amtet den 24. februar 2005 vedtaget et administrationsgrundlag; Administrationsgrundlag for VVM-screeninger af husdyrbrug i Vestsjællands Amt.

Ad Landbrugsstøtteordninger

Som en del af den fælles landbrugspolitik i EU har Danmark implementeret en række støtteordninger til landbruget, herunder ordningen om Miljøvenlige Jordbrugsforanstaltninger (MVJ), som administreres af amterne. MVJ-ordningen, som er en frivillig ekstensiveringsordning, har primært til formål at nedsætte belastningen fra kvælstof og pesticider til det omgivende miljø. Ordningen giver desuden mulighed for, at landmænd kan indgå frivillige aftaler, der beskytter eksisterende natur og fremmer etablering af ny natur på bedriften.

For at sikre at ordningen målrettes mod områder, der har behov for beskyttelse, har amtet udpeget en række Særligt Følsomme Landbrugsområder (SFL-områder). Tilskud fra MVJ-ordningen kan således kun søges til arealer beliggende inden for SFL-områder.

Ad Samarbejde

Amtet vil gennem målrettet information og inddragelse af landbrugets parter medvirke til en indsats til gavn for såvel landbruget som natur- og miljøinteresserne, herunder beskyttelsen af grundvandet.

På den baggrund er der nedsat en dialoggruppe bestående af repræsentanter fra landbrugets organisationer og amtet ved Natur & Miljø.

Lokale forhold

Tillæg nr. 10 til Regionplan 2001-2012, inkl. VVM-redegørelse, for en udvidelse af svineproduktion i Dalby i Gørlev Kommune videreføres i denne planperiode, og produktionen skal være i overensstemmelse hermed. Der henvises til kortemnet "VVM-husdyrbrug (RP)".

Der kan ikke foretages ændring af produktionen, udvidelse af produktionen ud over 362,4 DE eller ske ændring af udspretningsarealerne, uden at amtet forinden har foretaget en konkret vurdering af, om ændringen forudsætter en fornyet VVM-behandling.

Ad Potentielle vådområder

Ad 5.2 Lavbundsarealer, der er potentielt egnede som vådområder

Med vedtagelsen af Vandmiljøplan III blev det besluttet, at der på landsplan ud over de arealer der skulle udtages i Vandmiljøplan II skulle udtages yderligere 4000 ha lavbundsarealer af omdriften. Arealerne skal genoprettes som vådområder med henblik på at reducere kvælstofudvaskningen. Ved lavbundsarealer forstås tidligere vådområder, herunder afvandede ådalsstrækninger, samt inddæmmede vige og fjordarme, som ved tidligere sænkning af vandstanden er indvundet som landbrugsareal. Endvidere forstås tilgrænsende arealer, hvor afvanding dybden ved vandstandshævningen vil blive reduceret i forhold til almindelig drænybde.

Vådområder er præget af høj naturlig grundvandsstand og fremstår som våde enge, moser, sumpe, kildevæld, lavvandede søer, sumpskove, strandsumpe eller som overrislingsarealer. Den høje vandstand kan være permanent i form af udstrømningsområder (kilder, væld og kær) og stillestående områder (søer og moser). Eller den høje vandstand kan være temporær i form af oversvømmelser af vandløbsnære arealer, engvanding og engoverrisling. Vådområderne skal fremstå som naturprægede områder, hvor der ikke sker en dyrkning af jorden.

For de lavbundsarealer, der ikke er udpeget som potentielle vådområder, jf. Miljø- og Energiministeriets cirkulære nr. 132 af 15. juli 1998, gælder fortsat retningslinje nr. 7.1.4.

Bestemmelserne om byggeri og anlæg i de udpegede lavbundsarealer omfatter opførelse af bolig- og erhvervsbebyggelse, som ikke er erhvervsmæssigt nødvendigt for jordbruget, herunder beboelses- og driftsbygninger uden tilknytning til eksisterende landbrugsbebyggelse, samt væsentlige ombygninger af overflødigjorte driftsbygninger til ikke-jordbrugsmæssige formål. Endvidere omfatter bestemmelsen opstilling af vindmøller, antennemaster og lignende.

De udpegede lavbundsarealer kan ikke inddrages til BYOMRÅDE eller foreslås anvendt til andre formål, hvis den forslåede anvendelse vil kunne forhindre, at det naturlige vandstands niveau kan genskabes. Bestemmelserne omfatter derimod ikke udstykninger i forbindelse med mageskifte og arronderinger mv. af landbrugsejendomme.

I de etablerede vådområder skal der ske en samlet forbedring af de naturmæssige forhold. Det vil derfor i overvejende grad være på dyrkningsjorder, der vil blive genskabt vådområder. Det kan dog ikke undgås, at eksisterende beskyttede naturområder også vil blive berørt. Ved at genskabe det naturgrundlag, som fandtes på arealet inden vandstands niveauet blev sænket, vil det naturlige dyre- og planteliv, der er tilknyttet disse områder, få bedre livsgrundlag. Selv i eksisterende naturområder, vil en genskabelse af tidligere tiders vandstands niveau ofte have en positiv effekt på naturforholdene. Mange af de plante- og dyrearter, som i dag er truede, er tilknyttet vådområderne.

Henvisninger

Der henvises i øvrigt til:

- Kortemnerne "Landbrugsområder (RP)", "VVM-husdyrbrug (RP)" og "Potentielle vådområder (RP)".
- Fig. 5.1 Jordbrugsinteresser.
- Retningslinjerne, kapitel 5 Jordbrugsinteresser.
- Jordbrugsanalyse 2001. Vestsjællands Amt, december 2001

- *Samlebekendtgørelsen. Bekendtgørelse nr. 428 af 2. juni 1999 om supplerende regler i medfør af lov om planlægning.*
- *Cirkulære nr. 132 af 15. juli 1998 om regionplanlægning og landzoneadministration for lavbundsjorder, der er potentielt egnede som vådområder.*
- *Bekendtgørelse nr. 129 af 22. februar 2000 om jordbrugsanalyse og jordbrugsplanlægning m.v.*
- *Cirkulære nr. 35 af 3. juni 2005 om varetagelsen af de jordbrugsmæssige interesser under region-, kommune- og lokalplanlægningen mv.*

Skov

Ad 6. Skovrejsning

Generelt

Kapitel 6 om skovrejsning, er en revision af tidligere skovrejsningsplaner, der har været udarbejdet som Tillæg 4 til Regionplan 1989-2000 og Tillæg 6 til Regionplan 1997-2008.

I 1990 havde Vestsjællands Amt et skovareal på 26.370 ha, hvilket svarede til en skovprocent på ca. 8,4 % mod landsgennemsnittet på ca. 9,5 %.

Skovene er koncentreret i den midterste og østlige del af amtet. Skovprocenten i amtets kommuner svinger meget, lige fra 18,5 % i Sorø Kommune og 20 % i Tornved Kommune til 0,4 % i Gørlev Kommune.

Siden godkendelse af den første Skovrejsningsplan i 1992 er der rejst ca. 1.000 ha ny skov i Vestsjællands Amt. Heraf er omtrent halvdelen offentlig skovrejsning og halvdelen privat skovrejsning. Der har primært været tale om tilplantning med løvtræer.

Det samlede skovareal i Vestsjællands Amt skønnes i dag til ca. 27.400 ha, hvilket svarer til en skovprocent på godt 9 %.

Skovrejsningsplanen danner grundlag for lokaliseringen af den statslige skovrejsning, idet nye statsskove skal placeres inden for skovrejsningsområde. Desuden danner Skovrejsningsplanen grundlag for administrationen af tilskudsordninger til privat skovrejsning. Disse tilskud administreres af Skov- og Naturstyrelsen i samarbejde med de lokale Statskovdistrikter. Amtet inddrages kun, såfremt der opstår tvivl om områdernes afgrænsning.

Udpegningen til skovrejsningsområde forhindrer ikke, at området kan anvendes som hidtil. Områdets status som skovrejsningsområde vil dog indgå i sagsbehandlingen ved ansøgning om tilladelse til ændret anvendelse efter anden lovgivning.

Regionplanens retningslinjer om skovrejsning skal ikke følges op af kommuneplaner og lokalplaner, som er bindende for grundejeren. Men da regionplanen angiver områder, hvor der er forbud mod tilplantning i henhold til bekendtgørelse nr. 460 af 13. juni 2005, vil den i sig selv være bindende for grundejeren.

Tilsyn

Det påhviler amtet at føre tilsyn med, at der ikke plantes skov på landbrugsejendomme i de områder, hvor skovrejsning er uønsket. Skov- og Naturstyrelsen skal i forbindelse med henvendelser om skovrejsning også påse, at der ikke plantes skov, hvor det er uønsket.

Dispensation

I henhold til bekendtgørelse nr. 630 af 26. juli 1999 om skovplantning på landbrugsejendomme kan amtsrådet, hvor særlige forhold taler for det, meddele tilladelse til skovplantning i områder, hvor skovrejsning er uønsket (minusområder). Amtsrådet kan således, på baggrund af en konkret ansøgning og efter en nærmere vurdering, tillade tilplantning af mindre dele af minusområderne. En nærmere vurdering af de udpegede minusområder kan undertiden vise, at en rigtig udformet tilplantning med skov, vil berøre en mindre del af et minusområde, og kan være en fordelagtig, og i øvrigt problemløs afrunding af skoven. Amtet følger her en restriktiv praksis. Skovtilplantning betegnes i denne forbindelse som beplantninger, der inden for et rimeligt tidsrum vil danne skov af højstammede træer, jf. § 4 i skovloven. Som regel betragtes sådanne beplantninger dog først som skov, når de er større end 0,5 ha og mere end 20 m brede. Afhængig af bevoksningens karakter anses følgende former for tilplantning normalt ikke som skovtilplantning:

Revision af skovrejsningsplanen

- Pyntegrønt og juletræer
- Læhegn og læplantninger
- Vildtremiser og kratbevoksninger mv.
- Energiskov
- Spredte træer, selvsåede bevoksninger, planteskoler, frugtplantager mv.

I alle tvivlstilfælde bør amtet kontaktes. Tilplantning i områder, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens generelle bestemmelser vedrørende vådområder, enge, fortidsminder mv. kræver desuden særlig tilladelse.

Skovrejsningsplanen er sidst revideret med Tillæg 6 til Regionplan 1997-2008, og blev endeligt vedtaget den 26. juni 2000. Det har dog været nødvendigt at revidere skovrejsningsplanen igen i forhold til de nye områdeudpegninger i Regionplan 2001-2012 på baggrund af:

- udpegning af områder til opstilling af vindmøller, jf. kapitel 2.
- udpegning af lavbundsarealer, der er potentielt egnede som vådområder, jf. kapitel 5.
- udpegning af kulturmiljøer, jf. kapitel 7.
- udpegning af kirkeomgivelser, jf. kapitel 7.
- internationale naturbeskyttelsesområder, jf. kapitel 7.

Ad Skovrejsningsområde

Med Tillæg 6 til Regionplan 1997-2008 var der udpeget 11.900 ha som skovrejsningsområde i Vestsjællands Amt.

I Regionplan 2001-2012 var der udpeget ca. 10.600 ha som skovrejsningsområde, dvs. områder hvor skovrejsning er ønsket.

Ad Skovrejsning mulig

Områder hvor skovrejsning er mulig, er områder, som er beliggende uden for skovrejsningsområde og udenfor områder, hvor skovrejsning er uønsket samt uden for BYOMRÅDE, SOMMERHUS-OMRÅDE og SÆRLIGT ERHVERVSOMRÅDE. I områder hvor skovrejsning er mulig, kan der plantes skov. Det er ca. 123.825 ha.

Størstedelen af det åbne land er udpeget som område, hvor skovrejsning er mulig. Sammen med skovrejsningsområderne vil i alt ca. 56 % af det åbne land kunne tilplantes.

Ad Skovrejsning uønsket

Områder, hvor skovrejsning er uønsket, (minusområder) er udpeget på baggrund af naturmæssige, kulturhistoriske og landskabelige interesser. Beskyttede naturtyper og fortidsminder samt arealer omfattet af beskyttelseslinjer er desuden sikret mod tilplantning gennem naturbeskyttelseslovens generelle bestemmelser. Fredede områder, og områder hvor fredning er under forberedelse, indgår i minusområderne.

For fredningsplanens højst prioriterede landskaber (landskabsbilleder) er der foretaget en nærmere registrering af karakteristiske landskaber, skovlommer, skovbryn, stengærder m.m. Disse områder skal bevares på bekostning af både skovbrugets og landbrugets interesser i tilplantning.

Områder, der er udpeget som regionalt graveområde, er også udpeget som minusområder, men kan ved ophævelse af området som regionalt graveområde udlægges som skovrejsningsområde eller område, hvor skovrejsning er mulig.

Yderligere information

Områder, der i regionplanen er udpeget til opstilling og udskiftning af vindmøller, samt de tilgrænsende arealer i en afstand af 2 km mod sydvest, faldende til 500 m i nordøstlig retning, er friholdt, for udlæg til skovrejsningsområder. Regionplanens øvrige anlægsområder, herunder vejtraceer og ledningstraceer, er ligeledes defineret som minusområder. Endeligt er områder, der er udpeget som beskyttelsesområde omkring kirkerne (kirkeomgivelser) og udvalgte kulturmiljøer, som tidligere har været mulige skovrejsningsområder, udlagt til minusområde. Områder, som hidtil har været udlagt til skovrejsningsområde, er alle vurderet i forhold til kirkeomgivelser. Visse steder har det betydet, at skovrejsningsområdet i mindre omfang er beskåret. I Tillæg 6 til Regionplan 1997-2008 var der udpeget ca. 65.000 ha hvor skovrejsning var uønsket. Med Regionplan 2001-2012 var der udpeget ca. 112.000 ha, hvor skovrejsning er uønsket

Information om tilskudsordningerne for offentlig og privat skovrejsning kan fås hos:

- Odsherred Statsskovdistrikt, Mantzhøj, Ulkerupvej 1, 4500 Nykøbing Sjælland, tlf. 5932 8016, e-mail d20@sns.dk
- Falster Statsskovdistrikt, Egehus, Hannenovvej 22, Tingsted, 4800 Nykøbing Falster, tlf. 5443 9013, e-mail d21@sns.dk

Se også Skov- og Naturstyrelsens hjemmeside www.sns.dk for oplysninger om tilskudssatser mm.

Henvisninger

Der henvises i øvrigt til:

- Kortemnet "Skovrejsning (RP)".
- Fig. 6.1 Skovrejsningsplan.
- Retningslinjerne, kapitel 6, Skovrejsning.
- Tillæg 6 til Regionplan 1997-2008. Skovrejsningsplan for Vestsjællands Amt. Juni 2000.
- Planlægning af skovrejsning - en vejledning til amternes regionplanlægning, Miljø- og Energiministeriet 1999.
- Skovloven. Lovbekendtgørelse nr. 453 af 9. juni 2004.
- Naturbeskyttelsesloven. Lovbekendtgørelse nr. 85 af 4. februar 2002 som ændret ved lov nr. 454 af 9. juni 2004.
- Landbrugsloven. Lovbekendtgørelse nr. 435 af 9. juni 2004.
- Bekendtgørelse om jordressourcens anvendelse til dyrkning og natur. Bekendtgørelse nr. 460 af 13. juni 2005.

Beskyttelse

Ad 7. Natur- og kulturinteresser

Hidtidig planlægning

Amtets tidligere fredningsplanlægning er en væsentlig del af grundlaget for retningslinjerne om natur- og kulturinteresser. Fredningsplanlægningen er i tidens løb suppleret og revideret, ligesom der er kommet nye temaer til. Det gælder ikke mindst registreringen af beskyttede naturtyper, der har givet mulighed for at revidere og i mange tilfælde konkret afgrænse amtets net af økologiske forbindelser. Kulturmiljøerne er udpeget ved at revurdere og supplere fredningsplanlægningen, og de tidligere uafgrænsede kulturmiljøer er ved denne revision blevet afgrænset. I forbindelse med regionplanrevision 2001 blev der udpeget større uforstyrrede landskaber og kirkeomgivelser.

Generelt

Opdelingen af amtet i JORDBRUGSOMRÅDE, LANDSKABSOMRÅDE og BESKYTTELSESOMRÅDE og retningslinjerne for disse er med til at beskytte de landskabelige og kulturhistoriske værdier samt levesteder for planter og dyr. Der er imidlertid også behov for mere detaljerede og handlingsorienterede retningslinjer for at sikre f.eks. truede plante- og dyrearter, særlige kulturhistoriske og landskabelige værdier og offentlighedens adgangs- og opholdsmuligheder i naturen. Retningslinjerne om natur- og kulturinteresser har dette formål.

Ad 7.1 Naturinteresser

Det er amtsrådets målsætning, at friluftslivet bør underordne sig beskyttelsesinteresserne. Denne målsætning har ligget til grund for afvejningen mellem beskyttelses- og benyttelsesinteresser.

Ad Større uforstyrrede landskaber

Skov- og Naturstyrelsen gennemførte i 1992 et pilotprojekt for udpegning af større uforstyrrede landskaber i to amter. Større uforstyrrede landskaber var her sammenhængende landområder over 100 km², der er upåvirket af store tekniske anlæg, f.eks. stærkt trafikerede veje, store el-ledningsnet, vindmølleparker, lufthavne, kraftværker, større by- og sommerhusområder m.m. Med Regionplan 2001-2012 blev der for første gang udpeget større uforstyrrede landskaber i Vestsjællands Amt. Imidlertid bevirker bebyggelsesforholdene i Vestsjælland, at det næppe ville være muligt at udpege ét samlet uforstyrret landskab, hvis alle kriterierne, der opstilles i pilotprojektet, skulle følges. I Vestsjælland er der imidlertid storslåede og særprægede landskaber med en relativt ringe bebyggelsesgrad, der gennem planlægning og administration kan fastholdes eller forbedres. Der er derfor udpeget 4 uforstyrrede landskaber. Nordligst er det østlige Odsherred og Isefjorden på 190 km² udpeget. Dette landskab er forholdsvist uforstyrret, når der ses bort fra nogle sommerhusområder langs kysterne. Herefter følger den sydvestlige del af Odsherred, Saltbæk Vig, Røsnæs og Asnæs halvøerne samt farvandene omkring området - et areal på ca. 338 km². I dette område er der set bort fra en del større veje og sommerhusområder. Midt i amtet er landskabet omkring Tissø og en del af Store- og Lille Åmose udpeget - et areal på i alt 230 km². I dette landskab er der især set bort fra visse større trafik- og elforsyningsanlæg. Landskabet har tidligere været betegnet som "Vestsjællands Naturpark". Det sidste område, der er udpeget, er landskabet ved Tystrup-Bavelse søerne, ca. 170 km², hvor der især er set bort fra påvirkningen fra områdets større byer. Også dette område har i tidens løb været omtalt som en naturpark.

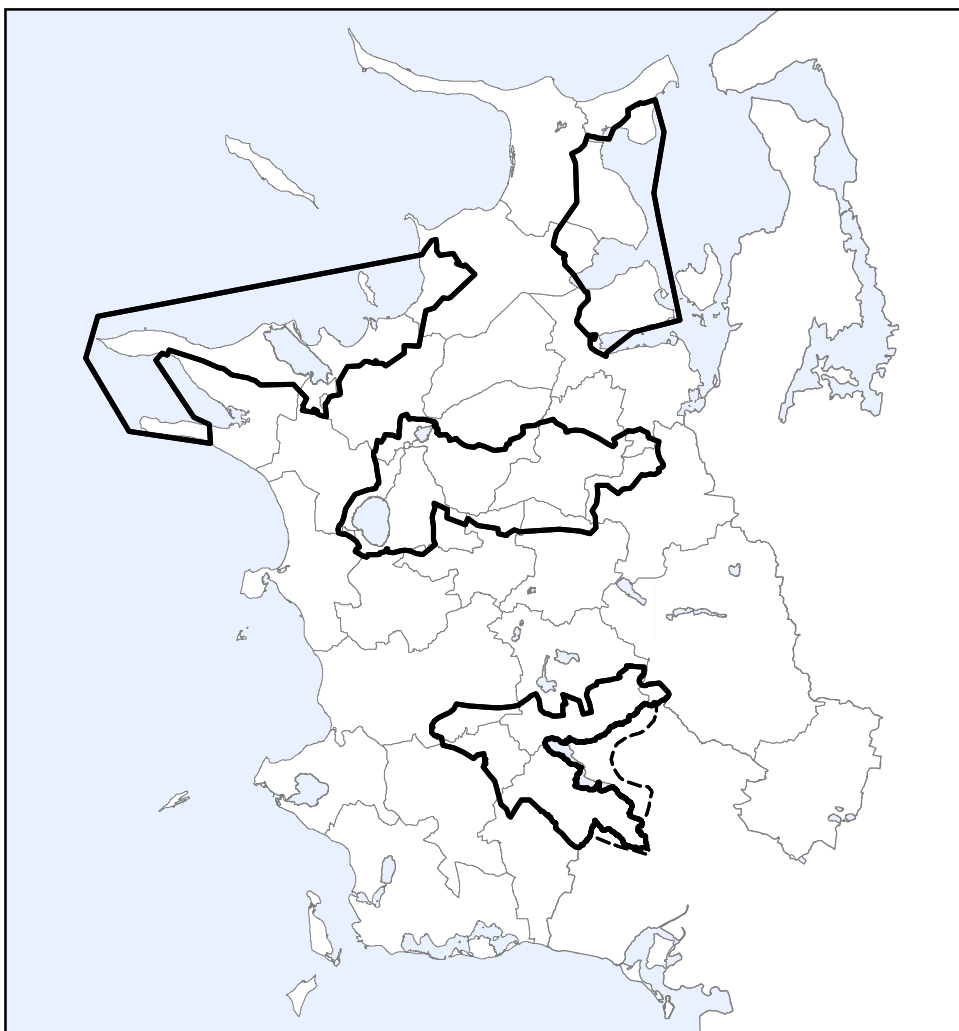

Fig. 7.3 Større uforstyrrede landskaber

- Større uforstyrrede landskaber
- Større uforstyrrede landskaber i Storstrøms Amt

Ad Lavbundsarealer

Lavbundsarealer omfatter typisk afvandede eller drænedede enge, moser, søer og havområder. Ved ophør af landbrugsdrift på disse arealer vil værdifulde naturområder kunne opstå naturligt eller gennem naturgenopretning. Derfor bør disse områder friholdes for byggeri og anlæg. Retningslinjen forhindrer ikke byggeri og anlæg, der er nødvendige for den jordbrugsmæssige drift. Sådanne anlæg skal dog så vidt muligt placeres og udformes under hensyntagen til mulighederne for en eventuel fremtidig naturgenopretning.

Ad Internationale naturbeskyttelsesområder

De internationale naturbeskyttelsesområder er en samlet betegnelse for Ramsarområder, EF-fuglebeskyttelsesområder og EF-habitatområder. Ramsarområderne er udpeget for at beskytte vådområder af international betydning navnlig som levesteder for vandfugle. EF-fuglebeskyttelsesområder er udpeget med særlig henblik på at beskytte områder med mange trækfugle og for at forbedre vilkårene for fuglearter som er truede, særligt sårbare eller sjældne. Tilsvarende er EF-habitatområder udpeget for at beskytte en række dyr og planter og for at sikre visse naturtyper særlig beskyttelse.

Planforslag som enten i sig selv eller i forbindelse med andre planer kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt skal konsekvensvurderes. Ved tilladelser, dispensationer eller godkendelser, der vil kunne påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt, skal der af afgørelsen fremgå, at det ikke indebærer forringelser af naturtyperne og levestederne for arterne i området eller medfører forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for.

Habitatdirektivets artikel 12 indeholder krav om streng beskyttelse af forskellige dyrearter, som fremgår af direktivets bilag IV. Det betyder, at den planlæggende myndighed eller den myndighed, der giver tilladelse, dispensation eller godkendelse er forpligtet til at redegøre for, hvorvidt der forekommer arter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV inden for de pågældende områder, som vil kunne blive påvirket af planer og projekter. Amtsrådet inddrager hensynet til de arter, der er omfattet af Habitatdirektivets bilag IV i sin administration.

Administrationen af de internationale naturbeskyttelsesområder sker efter den eksisterende lovgivning og efter retningslinjer i bekendtgørelse nr. 477 af 7. juni 2003 om afgrænsning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder.

Alle områder, der er omfattet af bekendtgørelsen, er vist under kortemnerne „EF-fuglebeskyttelsesområder“, „Ramsarområder“ og „EF-habitatområder“, og er i princippet også udlagt til BESKYTTESOMRÅDE. Afgrænsningen af de internationale naturbeskyttelsesområder fremgår endvidere af fig. 7.1.

Ad Økologiske forbindelser

Med udpegningen af økologiske forbindelser ønsker amtet bl.a. at skabe og beskytte et net af grønne forbindelser, der giver dyr og planter mulighed for spredning i eller gennem landskabet. Dyr og planters spredningsmuligheder i og mellem de internationale beskyttelsesområder ønskes i særlig grad fremmet. På længere sigt skal et net af levesteder sikre overlevelse af områdets dyr og planter - herunder ikke mindst de arter, som udgør udpegningsgrundlaget for de internationale naturbeskyttelsesområder. Mange dyr og planter har haft en stor tilbagegang. I de seneste årtier har årsagen til arternes tilbagegang ofte været, at bestandene er blevet isolerede i forhold til hinanden. Herved bliver bestandene sårbare overfor genetisk indavl og tilfældige "katastrofer" af menneskelig eller naturlig oprindelse.

Ad Naturforvaltning

De truede arter vil typisk være opført på de "røde lister" over særligt beskyttelseskrævende arter. Indsatsen for at forbedre arternes spredningsmuligheder og fri bevægelighed vil derfor i høj grad fokusere på, hvilke behov disse rødliste arter har. Som eksempel på sårbare eller truede arter i Vestsjælland kan nævnes hasselmus, perlemorsommerfugl, den lille dagsommerfugl, fransk bredpande, oddere, samt de sjældne vilde orkideer mygblomst og pukkellæbe. Der er udpeget økologiske forbindelser mellem ens naturtyper. Ud over de internationale beskyttelsesområder er det primært områder med truede arter, der er søgt forbundet med tilsvarende områder. Hvor de økologiske forbindelser følger større sammenhængende naturområder, eller hvor der i et område er flere ensartede men mindre naturområder, er disse områder udpeget som BESKYTTELSESOMRÅDE. Tilsvarende er de områder, der i regionplanen er udpeget som potentielle vådområder - de såkaldte våde enge - også udpeget som BESKYTTELSESOMRÅDE. Interessen kan til dels varetages ved administration af naturbeskyttelseslovens § 3, miljøbeskyttelsesloven mv., men det vil være nødvendigt med et samarbejde med landbruget, der sikrer de dele af nettet, som ikke er omfattet af lovens bestemmelser. Kommunerne bør i det videre kommuneplanarbejde søge at sikre det mere finmaskede net af økologiske forbindelser.

Naturforvaltning omfatter naturovervågning, tilsyn med fredede arealer, fortidsminder og beskyttede naturområder, naturpleje og naturgenopretning, forbedring af offentlighedens adgangs- og opholdsmuligheder i naturen samt formidling. Amtsrådet har ifølge naturbeskyttelsesloven ansvaret for tilsyn med og pleje af fredede arealer og for beskyttelse af vådområder, heder, overdrev, ferske enge og strandenge over en vis størrelse, samt jord- og stendiger. Med udgangspunkt i disse bestemmelser er der fastlagt retningslinjer for den overordnede prioritering af naturforvaltningen. Naturforvaltning søges samlet i særlige interesseområder. Etablering af nye levesteder for dyre- og planteliv kan ske i områder, der grænser op til eksisterende naturområder, i områder der for længere tid udtages af jordbrugsdrift samt i områder i tilknytning til landsbyer, hvor der gøres en særlig indsats for at forbedre offentlighedens levilkår. Det Grønne Råd inddrages i det overordnede og principielle arbejde med mål og handlingsplaner. Borgere inddrages i forbindelse med amtets egne naturforvaltningsprojekter.

Mål for naturforvaltning

For naturforvaltning foreligger der følgende langsigtede mål :

- Eksisterende levesteder for et naturligt dyre- og planteliv er sikret.
- Der er etableret nye levesteder for dyre- og planteliv.
- Landskabets kulturhistoriske fortællerværdi er bevaret og understøttet.
- Mulighederne for adgang til og oplevelse af det åbne land er forbedret.

Ad Fredning og offentlige opkøb

Indsatsen for naturfredning tænkes så vidt muligt koncentreret i områder, der er udlagt som BESKYTTELSESOMRÅDE eller udpeget som et kulturmiljø. Da amtets natur- og kulturværdier ikke alene findes i disse områder, kan rejsning af fredningssager dog også blive aktuelt i andre områder.

Der verserer fredningspåstand for Bjergene i Dragsholm Kommune. Desuden arbejdes der med vurderinger af behovet for yderligere fredninger i Åmose-komplekset. En vurdering af behovet for revision af eksisterende og måske utidssvarende fredninger i amtet som helhed er udarbejdet i 2001.

Naturparkplaner i Åmosen

Fredningssager kan også rejses for at sikre offentlighedens adgang til rekreation og naturoplevelser. Her vil indsatsen især blive koncentreret i besøgsområder med særlig vægt på de bynære muligheder. Offentlige opkøb vil ofte kunne erstatte rejsning af fredningssager. Amdsrådet vil anbefale opkøb efter naturbeskyttelsesloven i besøgsområder samt i områder der i øvrigt kan gavne befolkningens friluftsliv uden at skade væsentlige natur- og kulturhistoriske interesser.

Åmosens væsentlige kulturhistoriske værdier og truede naturværdier har betydet, at der længe har været ønske om, at hæve vandstanden i Åmosen og genskabe de naturværdier som gik tabt i forbindelse med den store afvanding i 1960. Projektet „Naturpark Åmosen-Tissø“ udspringer af, at Miljøministeren udpegede syv naturområder i Danmark som statslige pilotprojekter for nationalparker. Området ved Åmosen og Tissø var på tale, men blev ikke udvalgt som pilotprojekt.

Friluftsrådet, kommunerne i området og Vestsjællands Amt tog sammen med en række organisationer i området initiativ til et lokalt forankret, fælles undersøgelsesprojekt. Dette skal klarlægge mulighederne for at etablere en naturpark i området.

Naturparkforslaget omfatter den egentlige Store Åmose, arealer omkring Tissø og Skarresø og arealer langs Åmose Å fra Undløse Bro til udløbet i Storebælt og arealer langs Sandlyng Å og Bøstrup Å. I alt omfatter projektområdet 80 km², men hvis der opnås aftale med lodsejerne, vil det være muligt og ønskeligt at udvide området især mod øst.

Området har store internationale værdier som især knytter sig til de arkæologiske fund fra stenalder og vikingetid samt væsentlige naturmæssige interesser. Størstedelen af projektområdet er udpeget som EF-fuglebeskyttelsesområde og EF-habitatområde.

Naturgenopretningsprojekt i Østlige Åmose

Staten bevilligede i 2005 penge til, at der kunne iværksættes forundersøgelser med henblik på at genskabe et større vådområde i den østlige Åmose. Dette projekt er ikke en del af naturparkplanerne, men på mange områder er målet det samme, nemlig at sikre de arkæologiske værdier og bevare og genskabe naturindholdet i denne del af Store Åmose.

Projektområdet er ikke endeligt afgrænset med vil formentlig blive ca. 12 km² og være beliggende mellem Undløse Bro og Ulkestrup Lyng. En væsentlig del af dette projekt er en øget vandstand, men det er endnu ikke bestemt til hvilket niveau. Det er derfor forventeligt, hvis projektet gennemføres, at der dannes en stor, lavvandet sø i den centrale del af dette projektområde.

Gennemførelsen af projektet vil ske gennem opkøb af jord og jordfordeling eller ved erstatning af værdiforringelser.

Det er Skov- og Naturstyrelsen som står for projektet, men der er nedsat en følgegruppe med repræsentanter fra amt, kommuner, lodsejere og organisationer.

Ad 7.2 Kulturhistorie

Regionplanerne skal indeholde retningslinjer, der sikrer værdifulde kulturmiljøer i det åbne land, og at byudvikling, anlægsarbejder, skovtilplantning og naturgenopretning samt forvaltning af landskabet i øvrigt sker i respekt for de kulturhistoriske interesser. Som grundlag for retningslinjerne skal der udpeges værdifulde kulturmiljøer. Et kulturmiljø skal forstås som et geografisk afgrænset område, der ved sin fremtræden afspejler væsentlige træk af den samfundsmæssige udvikling.

I Vestsjællands Amt blev der i begyndelsen af 1980'erne udarbejdet et stort og grundigt materiale som baggrund for fredningsplanlægningens kulturhistoriske del. Arbejdet blev udført i et samarbejde mellem amtets tekniske forvaltning og Amtsmuseumsrådet. Hele amtet blev analyseret og beskrevet, og resultaterne blev fremlagt dels i en samlet rapport og 23 kommunehæfter, dels i 2 fredningsplandokumenter med vurderinger og prioriteringer af spor fra hhv. forhistorisk og historisk tid. Udpegningen af kulturmiljøer er sket ved at revurdere og supplere dette materiale. Dette arbejde har bl.a. foregået i samarbejde med det faglige regionale kulturmiljøråd.

De udpegede kulturmiljøer er spredt ud over hele amtet og omfatter en mangfoldighed af spor fra især de seneste århundreder, men mange har rødder meget længere tilbage. I kulturmiljøerne kan der indgå få elementer af samme type, eller der kan være tale om meget komplekse helheder bestående af mange forskellige elementer som f.eks. bebyggelse, gade-, vej- eller hegnsstrukturer, grønninger og gadekær, driftspræget natur eller en karakteristisk arealtypefordeling. Bevaringstilstand, oplevelses- og fortællerværdi, videnskabelig værdi, autenticitet, sjældenhed eller egnstypiskhed spiller forskelligt ind i de enkelte udpegninger, men der er altid tale om en kombination af flere af disse udpegningskriterier.

Vestsjællands Amt er i kulturhistorisk henseende uhyre rigt. De mange gravhøje, voldsteder og andre fredede fortidsminder vidner om menneskelig brug og bebyggelse i mange tusind år. De ældste spor er ikke umiddelbart synlige, men ligger gemt i de store moser, hvoraf nogle er fredet. De fredede fortidsminder er generelt ikke medtaget i udpegningen, da de i forvejen er beskyttet af naturbeskyttelsesloven. Der kan dog være behov for at beskytte sammenhænge mellem fortidsminder eller grupper af fortidsminder og deres omgivelser samt arkæologiske forekomster i jorden (kun undtagelsesvis medtaget her), og sådanne områder kan tages op ved de efterfølgende regionplanrevisioner.

Der findes også mange fredede bygninger fra forskellige perioder i amtet. Disse er generelt kun medtaget i udpegningen, når de indgår i større, bevaringsværdige helheder eller sammenhænge.

En del af de smukkeste og mest interessante landskaber er fredet som landskabsfredninger efter naturbeskyttelsesloven, og en del af kulturmiljøerne indgår i sådanne fredninger. Disse fredninger tilgodeser dog ikke altid beskyttelsen af kulturmiljøerne.

En stor del af de udpegede kulturmiljøer er ikke omfattet af anden beskyttelse end den, der ligger i udpegningen og de tilknyttede retningslinjer. En mindre del af kulturmiljøerne er omfattet af lokalplaner. Den bedste beskyttelse ligger i den opmærksomhed og interesse, som ejerne, beboerne i området, interesseorganisationer og de kommunale og amtslige ansatte omfatter kulturmiljøerne med til daglig. Med indsigt i og omtanke for kulturmiljøernes kvaliteter vil der

ofte kunne træffes valg, der både tilgodeser bevaring og ny udvikling. En del af kvaliteterne ved kulturmiljøerne vil bl.a. kunne fremmes ved anvendelse af naturforvaltningsmidlerne.

Langs kysten findes endnu mange spor efter menneskers aktiviteter ved og på havet i form af fiskerlejer, ladepladser, færgehavne, fyrtårne o.l. - og selvfølgelig de sidste små 100 års feriebebyggelser - og i brede zoner inden for ligger herregårdene med slotte, avlsgårde, parker og de karakteristiske godslandskaber med store marker, alléer og allehånde huse til godsets folk og funktioner, fra godsinspektørens villa til hønsehuset. I de frugtbare slettelandskaber, hvor landbruget i århundreder har haft de bedste vilkår, har de senere års udvikling medført, at de fleste hindringer for ploven er fjernet, men de store landsbyer rummer stadig mange værdier i form af smukke gårdanlæg fra forskellige perioder, gadehuse til landarbejdere eller håndværkere og funktionsbygninger som forsamlingshuse og frysehuse og skoler i mange forskellige aldre og udformninger. Landsbyernes grønninger, gadekær og gadestruktur ligger mange steder stadig som de gjorde det for 2-300 år siden og har rødder meget længere tilbage, som kirkerne og præstegårdene viser det. Især de indre dele af amtet er visse steder stærkt kuperet og skovbevokset, og her finder man endnu skovbygdens små landsbyer. Her er hegnsstrukturen ofte velbevaret og viser tilbage til tidligere tiders brugs-, ejendoms- og administrationsforhold. Rundt omkring findes også rester af den natur, som århundredes brug har formet til sjældne naturtyper som hede, overdrev eller græsningsskov. Og spredt ud over amtet findes mindre områder med en kombination af enkeltelementer med stor bevarings- og fortællerværdi som gamle vejforløb med broer og kroer eller vandmøller med tilhørende damme og opstemningsanlæg. Med fredningsplanen i 1985 blev der udpeget en række særlige bevaringsværdige byer. Disse har frem til Regionplan 2001-2012 indgået i regionplanerne som særlige bevaringsværdige landsbyer og stationsbyer med en tilhørende retningslinje om bevaring af bygningskulturelle og bymæssige værdier. Med udpegningen af kulturmiljøer er begrebet "Bevaringsværdige landsbyer" udgået af regionplanen.

Dokumentation på internettet

Det var i regionplan 2001-2012 vigtigt at få alle kulturmiljøer i Vestsjælland vist, selvom det havde været ønskværdigt med en grundigere bearbejdning af de enkelte kulturmiljøer. Det medførte bl.a. at man måtte opgive at foretage en fysisk afgrænsning af alle kulturmiljøer. Der er nu gennemført en grundigere bearbejdning således, at det i denne regionplan har været muligt at afgrænse alle kulturmiljøer. I regionplan 2001-2012 var kulturmiljøerne beskrevet i et tilhørende plandokument (nr 3). I nærværende regionplan afløses denne beskrivelse af en elektronisk database, placeret på internettet. Denne database fortæller om bevaringsinteresserne for de enkelte kulturmiljøer, de bærende elementer, og eventuelt om kulturmiljøets sårbarhed overfor trusler der kan påvirke miljøets integritet og oplevelsesværdier. Desuden er der ved fotos vist eksempler fra miljøerne. Databasen er forsøgsvis opbygget således at der er mulighed for interesserede borgere at uploade (udlægge) seriøse tekster og fotos, således at databasen kan medvirke til at samle interessante informationer om de beskyttede kulturmiljøer.

Andre bymiljøer

Det skal understreges, at der udover de udpegede kulturmiljøer findes en lang række landsbyer og stationsbyer, som indeholder bevaringsværdige helheder eller enkeltelementer, som så absolut bør beskyttes. Her tænkes f.eks. på kirkerne med deres præstegårde, kirkelader, ringer-

Ad Kirkeomgivelser

boliger osv., fortepladser med gadekær, specielle gadeforløb, helstøbte husrækker eller enkeltstående arkitektoniske eller kulturhistoriske bygninger.

Der er foretaget en konkret vurdering af de enkelte kirkers betydning for landskabsoplevelsen. Der foreligger således en beskrivelse og en fotodokumentation for hver kirkes nær- og fjernpåvirkning af omgivelserne. Materialet har været udsendt til teknisk vurdering hos menighedsråd og kommuner.

Udpegningen er foretaget for at sikre kirkernes betydning for oplevelsen af landskabet. Da det store flertal af kirker traditionelt er placeret markant i landskabet, og da der i Vestsjælland er tale om ca. 140 kirker, er der samlet set tale om et stort område, som pålægges retningslinjer. Retningslinjerne og udpegningen er derfor baseret på, at der ved rettidigt at have udpeget betydningsfulde områder omkring kirkerne skabes forståelse for deres landskabelige betydning, således at nye anlæg undgås eller placeres på en acceptabel måde i landskabet.

Kirkernes centrale placering i flertallet af amtets byer bevirker, at retningslinjerne der skal sikre kirkens landskabelige betydning, kan komme i konflikt med ønsker om byudvikling. Det er hensigten med retningslinjerne at sikre, at der kun sker byudvikling på arealer uden større betydning for oplevelsen af kirken, og at en sådan byudvikling kun sker, hvor den ud fra en samfundsmæssig betragtning er nødvendig.

Amtet har mulighed for at rejse en fredningssag for at sikre kirkens betydning, såfremt et byggeri lægger op til at påføre et værdifuldt kirkemiljø væsentlig skade.

Henvisninger

Der henvises i øvrigt til:

- *Retningslinjerne, kapitel 7, Natur- og kulturinteresser.*
- *Naturbeskyttelsesloven. Lovbekendtgørelse nr. 85 af 4. februar 2002 som ændret ved lov nr. 454 af 9. juni 2004.*
- *Bekendtgørelse nr. 477 af 7. juni 2003 om afgrænsning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder.*
- *Fredningsplandokumenterne FPD 1 og FPD 2 - for Vestsjællands Amt.*
- *Et kulturhistorisk bidrag til fredningsplanlægningen. Vestsjællands Amtsmuseumsråd 1983. Vestsjællands Amt. (kan ses som PDF-fil på internettet: www.vestamt.dk/natur under Kulturhistorie*
- *Planlægningsdokument nr. 3 til Regionplan 2001-2012. Beskrivelse af Kulturmiljøer i Vestsjællands Amt. December 2001. (er afløst af en elektronisk database, der kan ses på internettet: www.vestamt.dk/natur under kulturhistorie*
- *Kirkeomgivelserne er beskrevet og fotograferet, denne registrering ligger i en elektronisk database, som kan ses på internettet: www.vestamt.dk/natur under kulturhistorie.*

Fritid

Ad 8. Arealer til fritidsformål

Hidtidig planlægning

Retningslinierne fra Regionplan 2001 - 2012 er videreført med mindre ændringer. De væsentligste ændringer er, at der er nu yderligere udvidelsesmulighed for hotel Vilcon i Hashøj kommune og mulighed for etablering af mindre hotelvirksomhed på Sejerø. Desuden er der åbnet mulighed for, at der på Kragerupgaard i Høng kommune kan etableres flere sengepladser.

Udvidelsesmulighederne for lystbådehavnen på Gisseløre er realiseret i planperioden og fremgår derfor ikke længere som anlægsområde. Der er desuden sket en udvidelse af rammen for lystbåde i Havnebyen i Trundholm kommune.

Regionplantillæg for Isefjordsbadet i Nykøbing - Rørvig kommune samt ØKO-land i Tornved Kommune er blevet indarbejdet i regionplanen. Under "Kulturanlæg" er der desuden givet mulighed for indretning af et anlægsområde til udstillings- og fritidsformål ved Annebjerggård Hovedgård samt et historisk formidlingsværksted, Ulvsborg, i Dragsholm kommune.

Endelig er der sket en opdatering af de informationer og grundlag, der ligger til grund for planlægningen hvorfor det bl.a. vil fremgå at en lang række regionale rekreative stier er realiseret i planperioden. Der er i overvejende omfang tale om stier der er blevet til ved lokale projekter.

Generelt

Retningslinjerne i kapitel 8 skal sikre, at amtets ønsker for den rekreative udvikling i videst mulige omfang kan realiseres. Den rekreative hovedstruktur består af 4 dele:

1. Delområder for turisme, der danner grundlag for lokalisering af større rekreative anlæg.
2. Besøgsområder, der danner grundlag for lokalisering af anlæg til ekstensive friluftaktiviteter.
3. Det regionale rekreative stinet, som fuldt udbygget vil binde amtet sammen for cyklister og vandrere.
4. Det nationale cykelrutenet, der giver langturscyklister mulighed for at følge skilte ruter.

Ad 8.1 Rekreativ hovedstruktur

Ad Delområder for turisme

Turismen skal udvikles med udgangspunkt i de enkelte egenes særlige karakter. De ni delområder er udpeget ud fra en samlet vurdering af naturgrundlaget, de landskabelige forudsætninger og de eksisterende friluftinteresser. Delområderne benyttes som grundlag for turismeplanlægningen.

Delområderne er:

1. Dobbeltkysten
2. Storebæltskysten
3. Vestlige del af Odsherred
4. Østlige del af Odsherred
5. Vestsjællands Naturpark
6. Tystrup-Bavelse området
7. Det østlige godsområde
8. Øvrige områder i indlandet
9. Øerne

Områderne er angivet på fig. 8.1.

1. Dobbeltkysten

I det følgende gives nogle forslag til, hvorledes turismen kan udvikles i de enkelte delområder, uden at naturgrundlag mv. lider skade.

Området har særprægede landskaber med mange naturhistoriske og kulturelle interesser og et spændende miljø omkring Skælskør og dens havn. Det er interessant som udflugtsområde for den individuelle natur- og kulturturisme. Området bør først og fremmest udvikles som et udflugtsområde. Egentlige turistanlæg kan placeres i Skælskør by, i Kobækområdet og ved Bisserrup.

Det beskyttede vandområde langs kysten er velegnet til ro- og sejlsport. Der er god badestrand ved Bisserrup. Der bør sættes på en udbygning af stier, parkeringspladser, informationstavler, fugletårne m.m. samt på godsernes specielle miljø i turistøjemed med henblik på at forbedre udflugtsmulighederne.

2. Storebæltskysten

De store SOMMERHUSOMRÅDER langs kysten har potentiale til at udvikle overnatningsturismen, såfremt flere ejere vil leje deres sommerhuse ud. Stort set hele kyststrækningen har interesse som udflugtsmål. Der er mange fine badestrande, og badevandet er næsten alle steder meget rent.

Der skal tilskyndes til øget sommerhusudlejning og forbedringer i SOMMERHUSOMRÅDERNE. Aktiviteter der udnytter kysten og vandet skal fremmes, dvs. sejlsport, fiskeri m.m. Stier til gavn for cykelturismen kan udbygges.

Der bør sættes på at udbygge større turistanlæg i byerne, specielt i Korsør og Kalundborg, og mindre anlæg i SOMMERHUSOMRÅDERNE samt i de mindre byer i baglandet. Storebæltbroen har udviklet sig til en turistattraktion og Trelleborg til et historisk oplevelsescenter.

3. Odsherred vest

Der bør sættes på at øge sommerhusudlejningen, at forbedre SOMMERHUSOMRÅDERNE samt at øge aktiviteterne i baglandet. De mange SOMMERHUSOMRÅDER har et stort potentiale til at udvikle overnatningsturismen, såfremt flere ejere vil leje deres sommerhuse ud. Der er desuden mange campingpladser og feriekolonier, hvis faciliteter kan åbnes for sommerhusbeboere og turister generelt. Det vestlige Odsherred har flere fine badestrande langs store dele af kysten. Landskabeligt er området varieret og interessant. Aktiviteter, der udnytter kysten og vandet, herunder lystfiskeri, kan oplagt videreudvikles i turistøjemed. En forbedring af campingpladsernes faciliteter vil også kunne øge turismen. Cykel- og vandreriturismen kan videreudvikles, og det rekreative stinet bør forbedres.

Området ved Højby kan med fordel udbygges som et samlet rekreativt område, hvor Sommerland Sjælland og golfbanen allerede tiltrækker mange turister.

4. Odsherred øst

Hele kyststrækningen kan sammen med resten af Isefjord og Roskilde Fjord videreudvikles som et interessant område for lystsejlere, roere, lystfiskere og andre, som udnytter det beskyttede vand i deres aktiviteter. Faciliteterne i lystbådehavnene bør forbedres, og der bør laves flere ophalingspladser. Desuden bør der etableres flere primitive lejrladser efterhånden som Isefjordsstien forlænges langs hele fjorden. I Isefjord og Roskilde Fjord kan der udvikles et nyt turistkoncept, som bygger på samlede feriepakker i lejrede både og for brugere af stisystemet. Der bør udvikles flere attraktioner i baglandets byer, og det rekreative stinet bør forbedres.

5. Vestsjællands Naturpark

Det kuperede terræn specielt ved Bjergsted, Jyderup og Brorfelde, de store skove og søerne Skarridsø og Igelsø gør området landskabeligt værdifuldt. Sammen med de mange godser, fortidsminder og andre kulturhistoriske attraktioner er området interessant som udflugtsområde og som mål for cykel- og vandrereturisme. Der bør sættes på at udbygge stier, parkeringspladser og informationstavler, ligesom området har brug for et egentligt formidlingscenter, der f.eks. kunne ligge i Jyderup.

6. Tystrup-Bavelse

Med sine store skove og søer og den historisk og kulturelt interessante by Sorø beliggende centralt i området, er der gode muligheder for at videreudvikle området som udflugtsområde. Kongskilde Friluftsgård er et turist- og friluftsmæssigt støttepunkt, og golfbanen er også et aktiv for turisterne.

Når grusforekomsterne er udnyttet, kan området omkring Bromme udvikles til et sammenhængende rekreativt område.

Cykelturismen kan videreudvikles.

7. Det østlige godsområde

Sammen med områder i naboamterne er området et interessant landskabsområde præget af store godser og skove. Ved Skjoldenæsholm findes flere attraktioner såsom golfbane og sportsmuseum. Området er et attraktivt udflugtsmål, hvor cykelturismen kan videreudvikles.

8. Øvrige områder

Spredt i området findes mange mindre attraktioner som fortidsminder, kirker, herregårde og andre historiske bygninger, der tilsammen udgør et interessant turistprodukt. Amtets tre største byer Holbæk, Slagelse og Ringsted ligger i dette område.

Området kan først og fremmest udvikles som udflugtsområde. Cykelturismen har visse muligheder, da der aldrig er langt mellem attraktionerne.

Landboturismen er en ferieform, som kan udvikles.

Ved Åmosen bør placeres en attraktion, der formidler kendskab til Åmosen fra forhistorisk tid til i dag. I de større byer kan der desuden udvikles aktiviteter og attraktioner, som understøtter turistområderne langs kysten.

9. Øerne

Øerne er først og fremmest interesseområder for lystsejlere og for udflugtsturisme. En vis udbygning af faciliteterne på havnene og forbedringer for campingturister samt forbedringer af sommerhusene kan supplere den nuværende turisme samtidig med, at de små øsamfund bevarer.

Ad Besøgsområder

Besøgsområder ligger i tilknytning til større byer samt i de mest attraktive rekreative områder og er egnede til ekstensivt, ikke særligt anlægskrævende friluftsliv. Nye anlægskrævende, intensive fritidsfunktioner som f.eks. campingpladser, feriebyer, feriecentre og feriehoteller henvises til BYOMRÅDE eller SOMMERHUSOMRÅDE.

I besøgsområderne kan der især etableres stier, opholdsarealer, mindre parkeringspladser, informationstavler, minimuséer, spejderhytter, lejrhytter, teltpladser, naturskoler, mindre friluftsgårde o.l. Anlæggene skal placeres på en måde, der tilgodeser væsentlige beskyttelsesinteresser.

Besøgsområderne skal på sigt detailplanlægges, og indtil da må den friluftsmæssige udvikling

Ad Regionale rekreative stier

bedømmes fra sag til sag med hovedvægten på hensynet til eventuelle beskyttelsesinteresser. Kysterne er vigtige friluftsområder, og der er et generelt behov for at forbedre offentlighedens adgang til kysterne. Dette kan ske ved at opkøbe eller frede arealer og eventuelt anlægge parkeringspladser og toiletter. Der er desuden behov for at forbedre adgangsmulighederne til udvalgte naturområder og badestrande for handicappede.

Stiprojekter er et væsentligt led i amtets opbygning af en friluftsmæssig infrastruktur. Stierne forbinder de attraktive områder for friluftslivet indbyrdes og med de større byer. De regionale rekreative stier er primært etableret ved at sammenknytte de eksisterende stier og mindre veje i amtet. Belægningsstandarden er derfor meget svingende, men udgangspunktet er, at stierne skal være egnede til at cykle på med almindelige turistcykler.

De rekreative stier etableres på flere måder: Efter forhandlinger med lodsejere om frivillige ordninger om offentlig adgang, ved optagelse af private veje som offentlige stier efter vejloven, ved åbning af gennemgående veje efter naturbeskyttelsesloven, undtagelsesvis ved ekspropriation efter vejloven eller ved rejsning af fredningssager med påstand om offentlig adgang.

Amtet støtter, i det omfang det er muligt, etablering af lokale (kommunale) stier, når disse kan indgå i det regionale stinet. Omfanget af helt nye stistrækninger bliver formentlig ret beskedent. Hvis stier følger lande- eller hovedveje, skal der søges etableret cykelstier langs vejen. De regionale rekreative stier er for fodgængere og cyklister. Motor- og knallertkørsel vil blive forbudt for uvedkommende, bortset fra de strækninger, der følger offentlige veje. Ridning er normalt ikke tilladt på stierne. Visse strækninger vil af hensyn til sårbarhed eller vanskelige stigningsforhold kun være for fodgængere.

Det fremtidige regionale rekreative stinet er på ca. 700 km. Der er i de forløbne år realiseret forskellige dele af stinettet:

- a. Jyderupstien mellem Hjembæk og Kongskilde er 45 km.
- b. Værsløvstien mellem Kalundborg og Gørlev er ca. 20 km.
- c. Fjordstien mellem Rørvig og Kongsøre skov er ca. 27 km og Tempel Krog-Holbæk er ca. 18 km.

Ad Nationale cykelruter

Som led i det nationale cykelrutenet er der afmærket 4 cykelruter i Vestsjælland på tilsammen ca. 290 km.

Cykelrutenettet føres i princippet ad asfalterede svagt trafikerede veje, der er velegnede til cykelstifærdsel.

Til støtte for cykelturismen og det regionale stinet har amtet udgivet et cykelkort, der indeholder oplysninger om de nationale cykelruter samt asfalterede cykelstier langs det overordnede vejnet eller i eget tracé.

Friluftslivet i Vestsjællands Amt

Vestsjællands Amt er et grønt amt med store kyststrækninger, flotte landskaber og mange kulturhistoriske værdier. Amtet søger at sikre mulighederne for, at friluftslivet i amtet kan udfolde sig inden for nogle grænser, hvor både landbrugets, lokalbefolkningens og turisternes interesser tilgodeses samtidig med, at friluftslivet udfoldes på et bæredygtigt grundlag. Dette gøres

Amtet som friluftssted

Offentlighedens adgang

bl.a. gennem interesseafvejning i den daglige administration af lovgivningen og gennem den overordnede planlægning. I forbindelse med interesseafvejningen har amtsrådet vedtaget en målsætning om, at friluftslivet som udgangspunkt bør underordne sig beskyttelsesinteresserne.

For at Vestsjællands Amt skal være et godt sted for friluftslivet, er det vigtigt, at der er adgang til spændende arealer og oplevelser i amtet. Amtet ønsker at forbedre offentlighedens adgang til det åbne land og til attraktive rekreative arealer. Samtidig ønsker amtet at sikre, at der er plads til mange forskellige friluftsoplevelser i amtet. De efterfølgende afsnit om friluftsliv er opdelt i tre dele. I første del beskrives kort hvad amtet gør for at sikre offentlighedens adgang til naturen. I anden del redegøres for nogle af de initiativer der iværksættes for at sikre, at der er attraktive arealer til friluftsliv. I tredje del beskrives amtets indsats for at skabe mulighed for forskellige former for friluftsoplevelser. Herudover beskrives hvilke oplevelser, der er til vands.

Adgang i det åbne land

Adgangen til det åbne land, skove, strande m.m. reguleres af naturbeskyttelseslovens bestemmelser. For at sikre offentlighedens adgang i henhold til lovgivningen har amtet bl.a. gennem flere år kørt kampagner om ulovlig skiltning og generel information om adgang til det åbne land. Amtet bidrager eksempelvis også med afmærkning og skiltning af stier i fredede områder.

Regionale stier

Amtet etablerer regionale rekreative stier som et led i amtets opbygning af en friluftsmæssig infrastruktur. Stierne forbinder de attraktive områder for friluftsliv i amtet indbyrdes og med de større byer. Amtet arbejder desuden på at forbedre bevægelseshandicappedes muligheder for naturoplevelser.

Nye vejanlæg i amtet søges placeret på en måde, så de rekreative stier m.v. sikres, når der nødvendigvis sker krydsninger.

Spor i landskabet

Projektet Spor i landskabet er et andet forsøg på at forbedre offentlighedens muligheder for at færdes i det åbne land. Idéen er, at private lodsejere frivilligt skal være med til at give offentligheden adgang til at færdes på deres jorder. Projektet er blevet til i et samarbejde mellem Amtsrådsforeningen, Dansk Skovforening, Friluftsrådet, Landbrugsrådet og Skov- og Naturstyrelsen. Amtet finder projektet vigtigt og har bidraget til at formidle projektet. Der er på nuværende tidspunkt etableret fem spor i Vestsjællands Amt.

Skove

Skove har stor betydning for friluftslivet. I forbindelse med amtets planlægning for skovrejsning, lægges der vægt på, at der udpeges bynære skovrejsningsområder. Der er imidlertid mange hensyn og interesser, der skal varetages i forbindelse med udpegning af skovrejsningsområder. Det er derfor hverken muligt eller hensigtsmæssigt at udpege bynære skovrejsningsområder ved alle byområder i amtet.

Friluftsliv**Arealer i det åbne land**

Der er mange forskellige former for friluftaktiviteter. Det stiller forskellige krav til de rekreative arealer. Det er vigtigt, at der er plads til både organiseret og uorganiseret friluftsliv i amtet. De uorganiserede friluftaktiviteter som for eksempel cykling, vandring og ridning kræver ikke særskilte arealer, men derimod adgang til en række forskellige spændende områder. De fleste organiserede friluftaktiviteter som for eksempel golf, paintball, motorsport m.m. kræver egentlige anlagte områder. Ved mange organiserede friluftaktiviteter vil der ofte også være støjhensyn, der skal varetages.

De uorganiserede friluftaktiviteter synes de senere år at have ændret karakter, så både eksisterende og nye primitive overnatningsmuligheder ønskes indrettet med flere faciliteter. Amtet er opmærksom på udviklingen, og vil se på hvordan alle hensyn kan varetages, så der tages hensyn til friluftslivet og de bevaringsmæssige interesser.

Naturgenopretning

Amtet er aktivt med til at forbedre naturens tilstand, og skaber herigennem gode arealer til friluftslivet. Blandt andet igangsætter og tilskynder amtet til naturgenopretningsprojekter. Derudover udfører amtet pleje af og tilsyn med en række fredede arealer. Som eksempler kan nævnes Eskebjerg Vesterlyng og Nekselø.

Naturvejledning**Oplevelser i det åbne land**

Amtet har en natur- og miljøvejledningsfunktion, der arrangerer og koordinerer ture og aktiviteter om natur, miljø og kulturhistorie i amtet. To gange om året udsendes hæftet Ta´ på tur, der beskriver forskellige friluftaktiviteter rundt omkring i amtet.

Cykelkort

Til støtte for cykelturismen og det regionale stinet har amtet i samarbejde med Østdansk Turisme udgivet et cykelkort, der indeholder oplysninger om de nationale cykelruter samt asfalterede cykelstier langs det overordnede vejnet eller i eget tracé.

Lodsejerinformation

På amtets internetside tilbydes lodsejerinformation ("Informationer på kort"), hvor det er muligt at se nærmere på de enkelte ejendomme i amtet. På grundlag af luftfoto og en række spezialkort er det muligt at se, om en ejendom er omfattet af udpegninger, der f.eks. giver mulighed for støtte til skovrejsning eller til miljøvenlig landbrugsdrift. Lodsejerinformationen bliver løbende revideret og udvidet med nye temaer.

Tilsyn med fortidsminder

I Vestsjællands Amt findes der ca. 2.000 fredede fortidsminder. Fortidsminderne er en vigtig del af vores kulturarv og et smukt indslag i landskabet. Der er offentlig adgang til de fortidsminder der plejes af amtet, og for at sikre fortidsminderne for eftertiden, har amtet gennem en årrække ført ekstra ordinært tilsyn med udvalgte fortidsminder for at tilse, at naturbeskyttelseslovens krav om en dyrkningsfri 2 m bræmme omkring fortidsminderne overholdes.

Dyrelivet

Dyrelivet er et vigtigt element i forbindelse med friluftoplevelser. For at sikre værdifulde naturoplevelser har amtet bl.a. opstillet fugletårne. Som eksempel kan nævnes fugletårnet ved Fla-

sken nær Reersø, vest for Tissø, på den nu nedlagte Fugledegård samt ved Tamosen på Suserupgård.

Oplevelser til vands

Størstedelen af de vestsjællandske vandløb er åbne for sejlads med ikke-motordrevne fartøjer som f.eks. kanoer. Amtet har valgt at koncentrere indsatsen omkring ét vandløb, Susåen, hvor over 25.000 kanosejlere hvert år bliver mange naturoplevelser rigere. Langs Susåen findes i dag alle faciliteter i form af isætnings-, raste- og lejrpladser. Kanoer kan lejes, eller man kan medbringe sin egen kano med gyldig nummerplade (købes hos Natur & Miljø), hvis man bor i en af de kommuner, der grænser op til Susåen. Ellers kan man købe en gæste-nummerplade på Kongskilde Friluftsgård.

Alle disse faciliteter findes ikke langs amtets øvrige vandløb, og sejlere anbefales derfor selv at træffe aftaler med bredejerne om isætning og landgang. På amtets hjemmeside www.vestamt.dk under ”friluftsliv” er der en oversigt over, hvor man må sejle på vandløbene. Når der er visse strækninger, hvor sejlads er helt eller delvist forbudt, er det af hensyn til dyrelivet. På hjemmesiden kan man endvidere downloade folderen ”I kano på Susåen”, som indeholder såvel kort som al nødvendig information for kanosejlere

Ad 8.2 Feriehoteller

Definition

Hoteller er i denne sammenhæng defineret som “overnatningsvirksomheder med serveringsmulighed”, jf. lov om restaurations- og hotelvirksomhed. Feriehoteller i det åbne land er hoteller uden for byerne; Asnæs, Haslev, Holbæk, Jyderup, Korsør, Kalundborg, Nykøbing, Ringsted, Skælskør, Slagelse og Sorø, herunder også feriecentre, feriebyer, kursuscentre, konferencehoteller og kroer.

Ad Lokalisering

Feriehoteller kan placeres inden for BYOMRÅDE. Amtet mener, at en placering i forbindelse med eksisterende bysamfund kan medvirke til en bedre udnyttelse af såvel overnatningsfaciliteter som de tilknyttede restauranter, svømmehaller m.m. Dels har byens fastboende befolkning mulighed for at benytte hotellets faciliteter, dels har hotelgæsterne byens attraktioner, der ikke er så sæsonbetonede som naturattraktionerne, i nærheden. Endelig findes der attraktive naturområder i nærheden af mange af de vestsjællandske byer.

Nye feriehoteller kan desuden placeres i SOMMERHUSOMRÅDE, som ofte ligger ved de bedste badestrande og dækker en meget stor del af amtets kyststrækninger. Da den traditionelle sommerhusbebyggelse kun giver en meget begrænset udnyttelse, kan der etableres ferie- og fritidsanlæg, herunder feriehoteller, på ubebyggede arealer. Hensynet til bevaring og friholdelse af de åbne kyststrækninger tilsidesættes således ikke.

Der findes fortsat flere ubebyggede og udstykkede arealer i SOMMERHUSOMRÅDE inden for de kystnære områder, hvor der kan placeres mere koncentrerede ferieformer som f.eks. feriehoteller. Regionplanens feriehotelramme sætter dog grænser for, hvor mange hotelsenge der kan etableres inden for de enkelte kommuner og områder, jf. nedenfor. Samtidig er der en række hensyn, som skal varetages, bl.a. hensynet til naboerne.

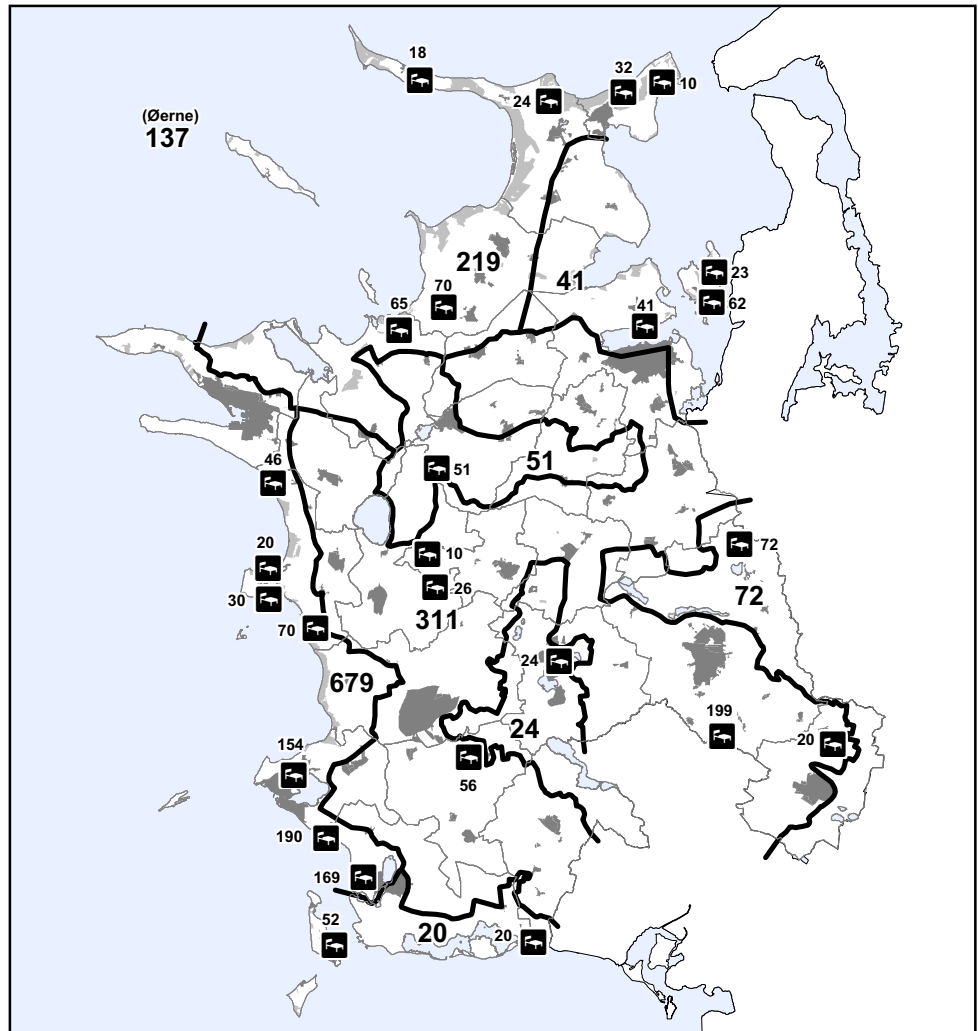
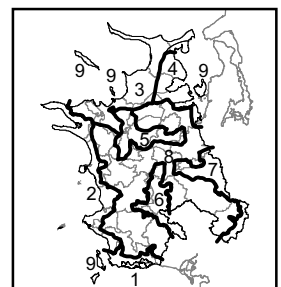

Fig. 8.7 Eksisterende feriehoteller udenfor de større byer

- BYOMRÅDE
- SOMMERHUSOMRÅDE
- f Eksisterende feriehoteller
- 70 Antal senge i eksisterende feriehoteller
- 420** Antal senge pr. delområde
- Grænse for delområde for turisme

Ad Enhedsstørrelser

Endelig kan amtet, på grundlag af en regionplanrevision eller et tillæg til regionplanen, udlægge særlige snævert afgrænsede anlægsområder til feriehoteller. Det vil amtet kun gøre, hvis der er meget vægtige grunde til, at feriehotellet ikke placeres i et af de nærliggende BYOMRÅDER eller SOMMERHUSOMRÅDER. En sådan grund kunne f.eks. være, at projektet udnytter et større eksisterende bygningskompleks som en herregård el. lign., som ellers ville være ubenyttet og eventuelt forfalde, hvorved bevaringsværdige bygningsanlæg ville gå tabt.

Da feriehotellerne skal tilpasses omgivelserne, er der fastsat en øvre grænse for deres størrelse. Denne grænse varierer efter placeringen. Maksimumstørrelsen skal ikke opfattes som en automatisk ret til at opføre et feriehotel af denne størrelse. Et konkret feriehotel skal altid vurderes i forhold til beskyttelsesmæssige og andre interesser i området. Det må i forbindelse med kommune- og lokalplanlægningen afklares, hvorledes disse interesser tilgodeses. Der er fastsat en nedre grænse for, hvad der betragtes som regionplanrelevant. Amtet finder, at nyetablering af kroer, pensionater o.l. på op til 10 værelser/20 sengepladser ikke er et regionplananliggende. Inden for kystnærhedszonen skal planlovens intentioner om ikke at inddrage nye fritliggende arealer til byggeri og anlæg dog respekteres.

Ad Feriehotelrammen

For hver kommune og hvert af delområderne er der fastlagt en ramme for feriehoteludbygningen i planperioden frem til år 2016. Rammen indeholder såvel eksisterende som planlagte og nye feriehoteller. Den er fastlagt ud fra områdets sårbarhed, herunder landskabets bæredygtighed. Rammen for delområde 2, Storebæltskysten, er sat højt, da området er forholdsvis robust, og fordi amtet vil intensivere turismen i Storebæltområdet.

Nyt feriehotelbyggeri såvel som udvidelser af eksisterende feriehoteller skal ske inden for den fastlagte ramme. Den ledige ramme reduceres, så snart det pågældende projekt er planlagt, det vil typisk sige, når lokalplanen er endeligt vedtaget. Såfremt en kommune vælger at ophæve en lokalplan for et planlagt feriehotel, kan et tilsvarende antal sengepladser etableres et andet sted inden for området.

Ad 8.3 Campingpladser**Campingpladser**

Som helhed betragtet er der ikke behov for en udvidelse af campingkapaciteten i Vestsjælland. Der kan dog være områder, der ikke er tilstrækkeligt dækket med de nuværende campingpladser, og områder, der er fuldt optaget i højsæsonen. Derfor kan der etableres nye campingpladser, og de eksisterende pladser kan udvides.

Der er ikke fastlagt nogen maksimumgrænse for, hvor store campingpladser må blive. Hensynet til f.eks. natur- og kulturinteresser samt adgangen til området sætter dog grænser for størrelsen af den enkelte campingplads. Ifølge campingreglementet kan der kun etableres nye campingpladser på minimum 100 campingenheder, men såfremt særlige forhold gør sig gældende, kan mindre pladser etableres.

For hver kommune og hvert delområde er der fastlagt en ramme. Eksisterende campingpladser er indeholdt i rammen, som er fastlagt ud fra områdets sårbarhed, herunder landskabets bæredygtighed. I område 2, Storebæltskysten, er rammen forholdsvis høj på grund af amtets ønske om at intensivere turismen i Storebæltområdet. Amtet vil være imødekommende over for øn-

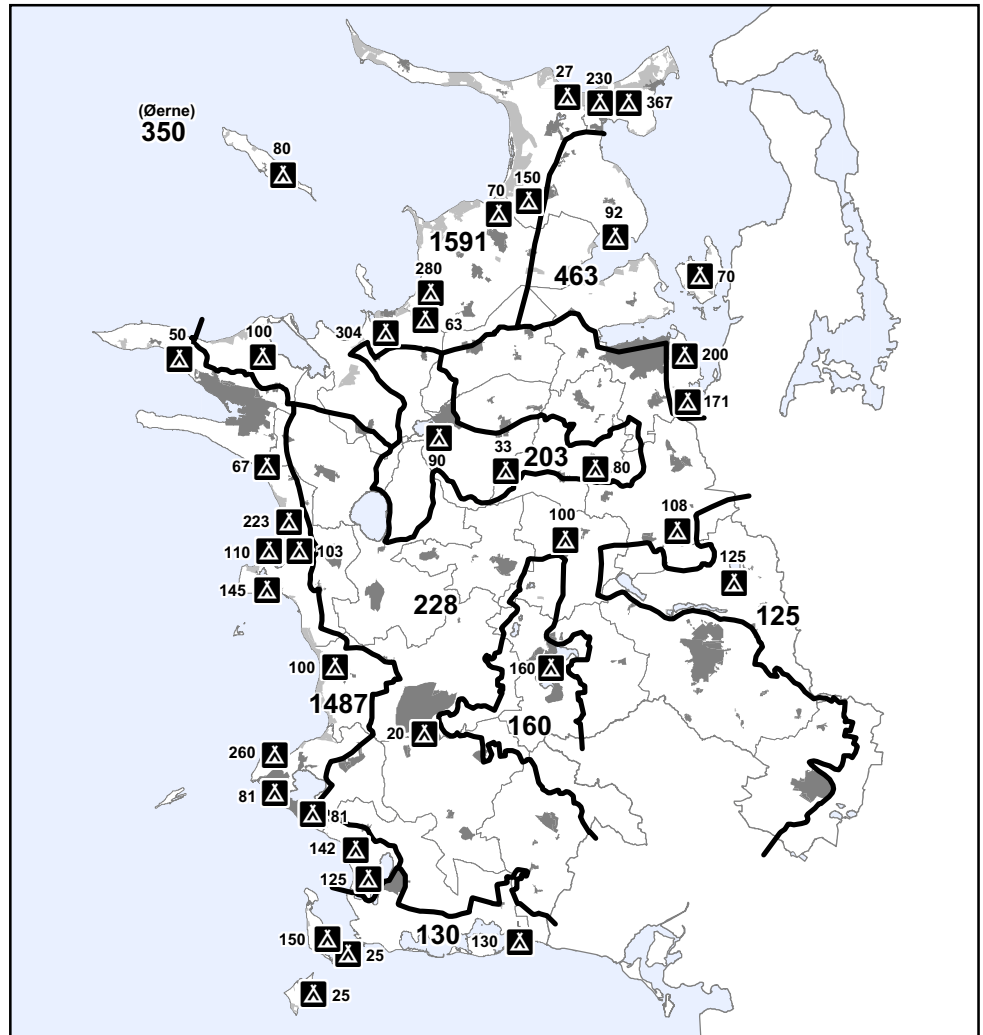
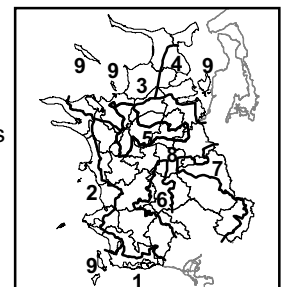

Fig. 8.8 Eksisterende campingpladser

- BYOMRÅDE
- SOMMERHUSOMRÅDE
- ▲ Eksisterende campingpladser
- 70 Antal campingenheder på eksisterende campingplads
- 200** Antal campingenheder pr. delområde
- Grænse for delområde for turisme

Sanddobberne

sker om vintercampering, vinteropbevaring af campingvogne og opførelse af campinghytter på eksisterende campingpladser. Dog kan f.eks. særlige beskyttelsesinteresser nogle steder være en hindring.

Det er en forudsætning for at opnå en campingtilladelse, at kommunens udtalelse foreligger, og at vandforsyning, spildevandsafledning og de sanitære installationer er tilstrækkelige.

Der udlægges ikke campingpladser til permanent opstillede campingvogne. Eksisterende campingpladser med permanent campering skal afvikle denne efter nærmere aftale med amtet, jf. bestemmelserne i campingreglementet.

Campingpladsen ved Sanddobberne kan ikke udvides, og på langt sigt arbejdes der videre med at finde en alternativ placering.

Ad 8.4 Friluftsgårde, naturskoler, spejderhytter, lejrhytter og teltpladser

Definitioner

Friluftsgårde er anlæg, der normalt kan rummes i eksisterende bygninger, f.eks. overflødiggjorte landbrugsbygninger. Friluftsgårdene skal have et alment socialt og pædagogisk sigte på naturformidling. Kongskilde Friluftsgård opfattes som den udbyggede model for begrebet friluftsgård. Fremtidige friluftsgårde kan altså godt have en betydelig mindre udbygningsgrad end Kongskilde.

Retningslinjen for primitive overnatningspladser gælder uanset, om der betales et mindre vederlag for benyttelsen, og om der i øvrigt gives adgang til faciliteter på ejendommen.

Ad 8.5 Vandrerhjem

Definition

Vandrerhjem defineres som overnatningssteder etableret i forståelse med Landsforeningen Danmarks Vandrerhjem, eller som overnatningssteder etableret af kommuner eller organisationer, der drives efter tilsvarende retningslinjer.

Amtet ønsker ikke at åbne for nyopførelse af vandrerhjem i det åbne land. Derimod kan der etableres vandrerhjem i eksisterende bygninger i alle områdetyper, hvis beskyttelsesinteresser ikke hindrer det.

Ad 8.6 Landboturisme

Definition

Ved landboturisme eller bondegårdsferie forstås kortvarig udlejning af ferielejligheder/værelser på landbrugsejendomme eller beboelsesejendomme.

Denne overnatningsform er et alternativ til sommerhusudlejning, hoteller, vandrerhjem og campingpladser. Landboturisme kan etableres overalt i amtet. Fra et turistmæssigt synspunkt kan det være hensigtsmæssigt med overnatningstilbud, der ligger uden for de store turistområder, og som giver bedre kontaktmuligheder mellem turister og fastboende end de traditionelle ferie-

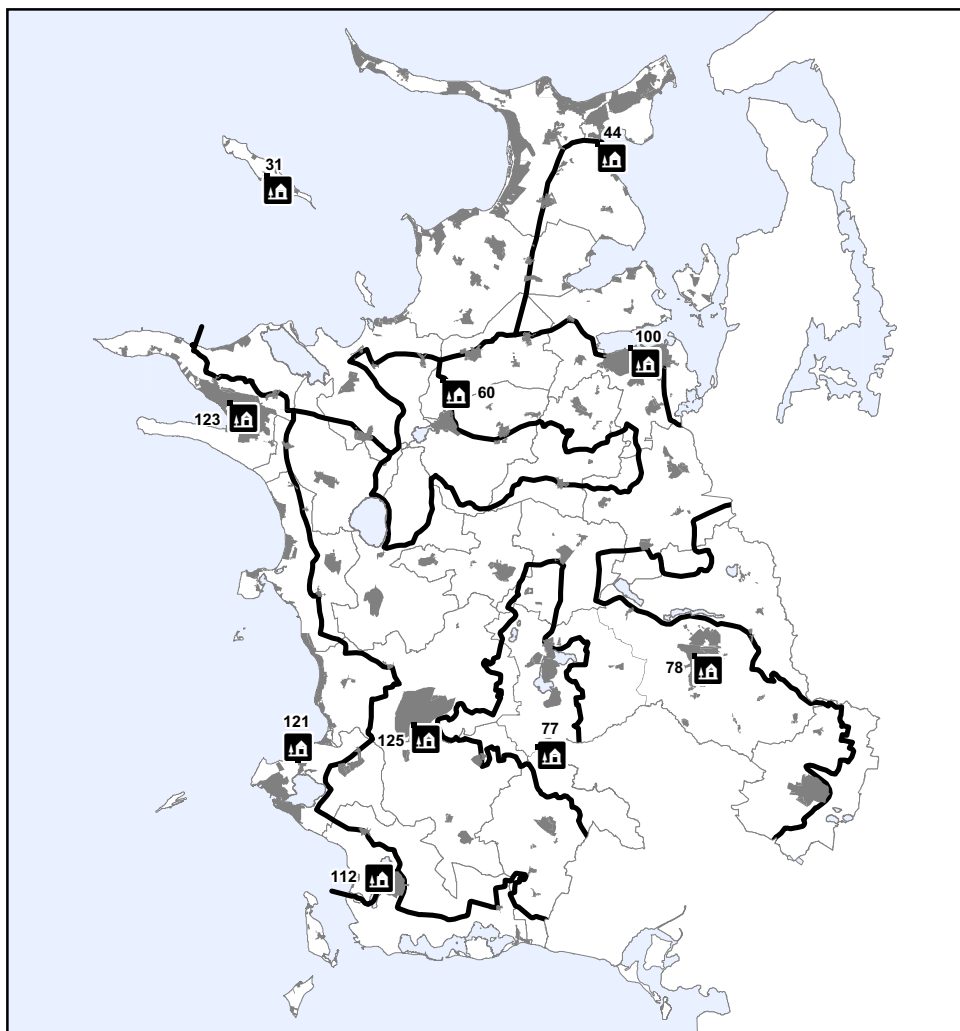
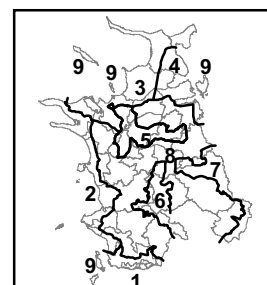
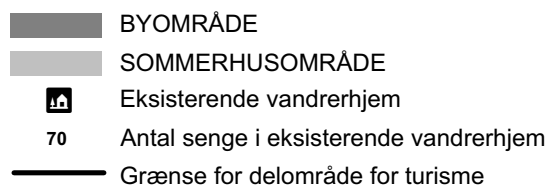

Fig. 8.9 Eksisterende vandrerhjem

Lystbådehavne

former.

Ferielejligheder i landzone kan etableres i tiloversblevne driftsbygninger på nuværende eller tidligere landbrugsejendomme, hvis ejeren bor på ejendommen, og hvis anvendelsen i øvrigt holdes inden for sommerhuslovens bestemmelser, som administreres af Skov- og Naturstyrelsen.

Landboturisme har ikke hidtil givet anledning til landskabelige problemer.

Ad 8.7 Lystbådehavne

Anlæg af lystbådehavne forudsætter tilladelse fra Kystdirektoratet i kraft af statens højhedsret over søterritoriet; ændringer af bestående lystbådehavne forudsætter ligeledes Kystdirektoratets tilladelse. Retningslinjerne for anlæg af lystbådehavne bygger dels på de turistpolitiske mål for udbygning af sejlturismen, dels på ønsket om at beskytte meget sårbare fugleområder, ikke mindst Ramsar- og EF-fuglebeskyttelsesområder i Sejerø Bugt og ved farvandene omkring Omø, Agersø og Glænø, som Danmark har forpligtet sig til at sikre.

Imidlertid er der netop i disse områder meget store rekreative interesser. Derfor tillades i visse tilfælde udvidelser og nyanlæg her, men på betingelser der begrænser muligheden for havnepladser for hurtigt sejlende motorbåde.

Amtet mener, at der bør kunne etableres primitive overnatningspladser i tilknytning til lystbådehavnene. Specielt i lokalsamfund uden campingplads eller vandrerhjem vil dette fremme muligheden for sejlads med mindre både. Sådanne funktioner betragtes imidlertid ikke som havnefunktioner og må respektere strandbeskyttelseslinjen, medmindre en konkret vurdering gør det muligt at dispensere herfra.

Ad 8.8 Golfbaner

Golfbanerne tiltrækker en del inden- og udenlandske turister, som tager på golf ferie, og der er ofte ønske om overnatningsmuligheder i tilknytning til disse baner. Golfturnisten kan således bo fast i tilknytning til en bane, men kan besøge andre baner i området i løbet af ferien. Det er en attraktion med flere golfbaner inden for en afstand, som gør det muligt at besøge og gennemspille f.eks. 5-6 baner fra et fast udgangspunkt. I betragtning af, at overnatningsønsket begrundes i green-fee-spillerne (altså ikke medlemmerne), og at feriemønstret ofte er som nævnt, synes det ikke absolut nødvendigt, at golfbane og hotel ligger på samme sted.

En stor del af fornøjelsen ved golfspillet er kontakten med naturen. Golfbaner søges derfor ofte placeret i værdifulde naturområder med kuperet terræn af hensyn til udfordringerne i sporten. Netop i disse områder vil der ofte være begrænsede muligheder for etablering af bygningsanlæg til overnatning, ligesom det ofte er områder, hvor der i regionplanen er forudsat en ekstensiv udnyttelse. Det er en forudsætning for etablering af golfbaner, at der tages hensyn til de naturmæssige, kulturhistoriske, friluftsmæssige, grundvandsmæssige og sikkerhedsmæssige forhold. Golfbaner er generelt uacceptable i fredede områder, i områder omfattet af naturbeskyttelsesloven, i fredskov samt i internationale naturbeskyttelsesområder.

Golfbaner

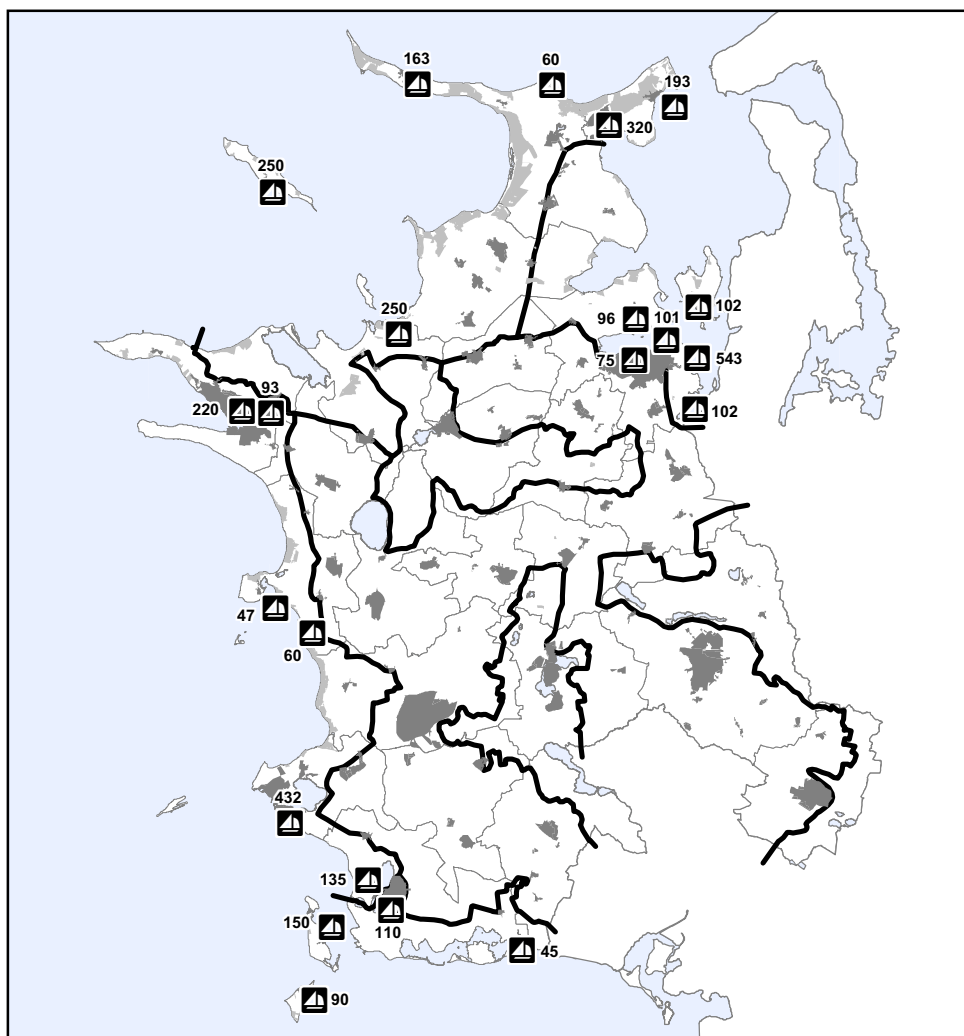
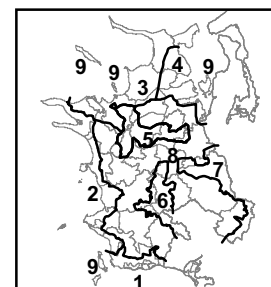

Fig. 8.10 Eksisterende lystbådehavne

- BYOMRÅDE
- SOMMERHUSOMRÅDE
- Eksisterende lystbådehavne
- 70 Antal bådpladser i eksisterende lystbådehavne
- Grænse for delområde for turisme

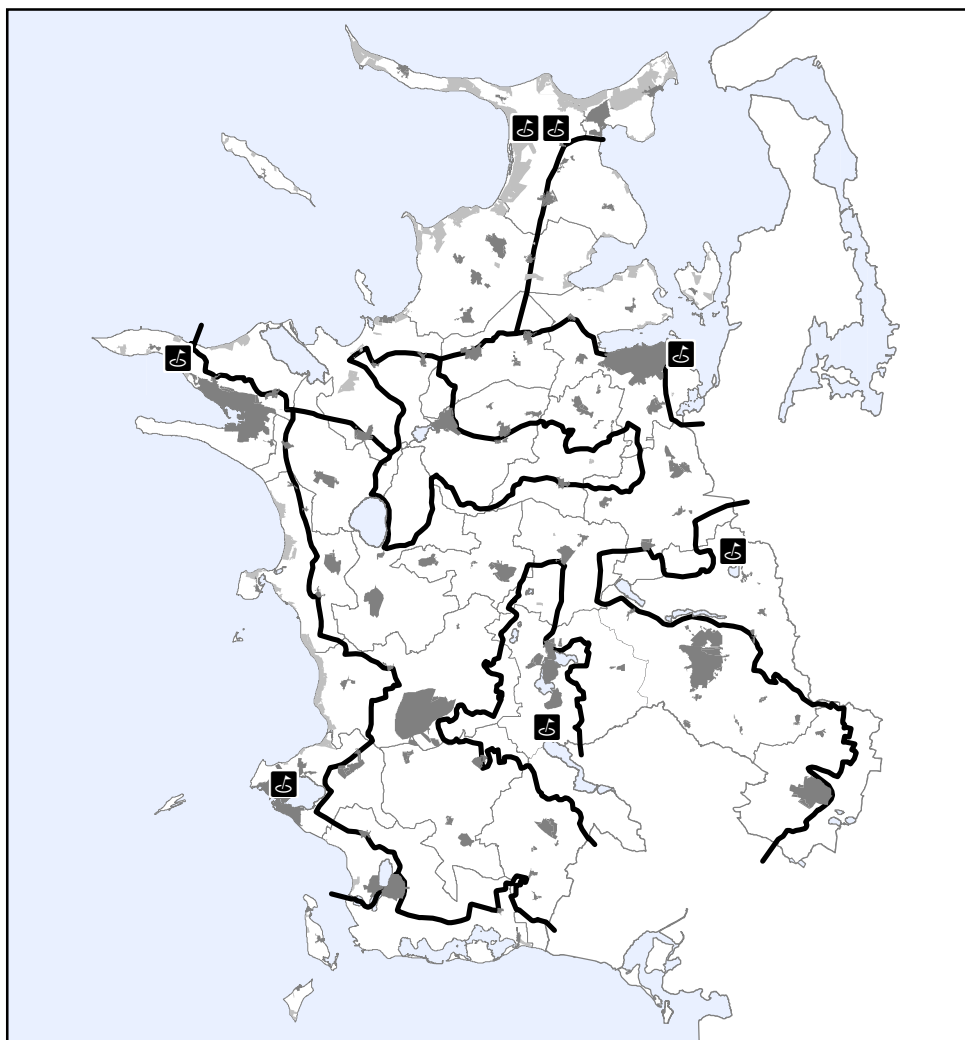
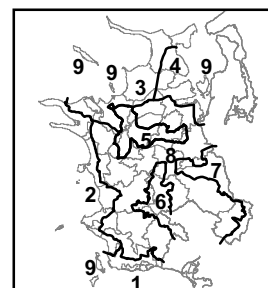
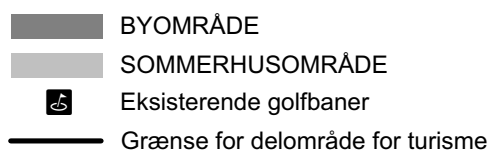

Fig. 8.11 Eksisterende golfbaner

Golfhoteller

Golfhoteller vil i planlægningsammenhæng blive betragtet som feriehoteller, og hvis det ønskes at etablere golfbaner med overnatning, må det i princippet ske i BYOMRÅDE eller SOMMERHUSOMRÅDE. Imidlertid er golfbaner i sig selv netop anlæg, som kan placeres i tilknytning til eksisterende overnatningsanlæg som støtte for opretholdelsen af disse eller som baggrund for en øget udlejning i SOMMERHUSOMRÅDERNE.

Korsør Kommune

Der er udlagt et ANLÆGSOMRÅDE nordøst for Korsør Golfbane på knapt 30 ha til en udvidelse af den eksisterende bane med 9 huller.

Området er et afvandet areal beliggende kystnært og har en landskabelig sammenhæng med området omkring Korsør Nor. Det er derfor vigtigt, at området ikke tilføres dominerende elementer, eks. gennem terrænændringer.

Af hensyn til den landskabelige helhed og områdets samlede naturværdi og landskabelige helhed må to beplantede høje ved Ørnumvej samt den del af Høneklint, der ligger uden for 100 meter fra kysten, ikke inddrages i golfbaneanlægget.

For at sikre offentlighedens hidtidige mulighed for adgang gennem området til Korsør Nor, skal der bibeholdes en stiforbindelse gennem ANLÆGSOMRÅDE.

Ad 8.9 Forlystelsesparker mv.**Kommunal planlægning**

En forlystelsespark kan kun etableres på grundlag af kommunal planlægning. Dette sikrer varetagelsen af lokalbefolkningens interesser, da kommune- og lokalplanforslag skal fremlægges offentligt, og eventuelt suppleres med borgermøder.

I lokalplanen for en forlystelsespark skal der være retningslinjer om vejadgang samt om brug af højtalere, lysreklamer og områdebelysning, der bringer forlystelsesparkens karakter i overensstemmelse med områdets karakter i øvrigt.

Der skal i samarbejde med amtet udarbejdes en terræn- og beplantningsplan for det område, hvor en forlystelsespark skal etableres.

Ved eventuelt ophør af forlystelsesparker, kan der stilles krav om reetablering af området.

Forlystelsesparker generelt

Etablering af en forlystelsespark kræver godkendelse efter miljølovens kap. 5, § 33.

Etablering af adgang til en forlystelsespark kan kræve tilladelse fra vejbestyrelsen for den offentlige vej, hvorfra adgang ønskes, jf. lov om offentlige veje §§ 70, 71 og 80. Vilkår i en tilladelse kan være krav til placering, udformning mv., herunder til ombygning af den offentlige vej med midterrabat, kanalisering, lyssignal o.l. Vejbestyrelsen kan i særlige tilfælde kræve, at vedkommende ejer eller bruger selv, helt eller delvis, betaler for dette.

Amtet vil sikre, at forlystelsesparker ikke skaber væsentlige følgegener i form af betydelige trafikale påvirkninger af omgivelserne, ligesom amtet vil arbejde for en hensigtsmæssig geografisk fordeling.

Med hensyn til støj henvises til regionplanens retningslinjer om placering af nye virksomheder op til støjfølsomme områder, jf. kap. 12, Støjhensyn.

Ad Temaparker

Forlystelsesparker med et stort forbrug af vand til springvand, søger m.m. bør sikre sig, at der er vand til rådighed.

Regionplanen giver retningslinjer for etablering af forlystelsesparker, som kan opdeles i 5 kategorier: Sommerlande, temaparker, vandlande, mindre aktivitetsområder samt tivoliparker.

Det tidligere Belt Link samarbejde, der bestod af Fyns Amt, Vestsjællands Amt, Nyborg og Korsør Kommuner, Industriministeriet (nu Økonomi- og Erhvervsministeriet) samt A/S Storebæltsforbindelsen pegede på Vestsjællands Amts muligheder som lokaliseringssted for temaparker. På europæisk niveau viser det sig, at kun nogle få af disse anlæg overlever, og at der er tale om anlæg i meget stor målestok og med store krav til befolkningsunderlag og trafikale beliggenhed. Der har ikke været vist interesse for etablering af sådanne anlæg i Vestsjællands Amt.

Ad Vandlande

Store vandlande med tilknyttede overnatningsfaciliteter kræver meget stort befolkningsunderlag og meget stor omsætning. Nærhed til store befolkningskoncentrationer og en god beliggenhed ved det internationale vejnet vil være en forudsætning. Der vil formentligt højst være basis for etablering af et enkelt stort vandland på Sjælland. Hvis et sådant skal placeres i Vestsjælland, bør det ske i Korsør, Slagelse, Sorø eller Ringsted-Haslevområdet, hvor der er gode (internationale) trafikale forbindelser.

Mindre vandlande/svømmehaller uden overnatningsmuligheder er traditionelle byfunktioner, der hvis de har en attraktiv udformning, kan betjene både den fastboende befolkning og turister. Mindre vandlande/svømmehaller kan desuden, sammen med andre aktivitetsprægede funktioner, placeres i de SOMMERHUSOMRÅDER, hvor man ønsker en intensiveret udnyttelse.

Ad Sommerlande

Ved et sommerland forstås en større forlystelsespark af regional betydning indrettet på betjening af et publikum ud over det, der - eventuelt blot midlertidigt - bor i lokalområdet, og med en ringe grad af maskinel, mekanisk og elektronisk drift af forlystelserne.

Et sommerland vil typisk dække et areal på 20-25 ha eller derover. Den bærende ide er, at der betales entre, og at parkens forlystelser herefter er gratis. Ud over forlystelser kan der i parken findes kiosker, restaurant, cafeteriaer og enkelte butikker. Et sommerland er typisk mål for en planlagt udflugt. Kun meget få af gæsterne vil være "strøgkunder".

Disse forlystelsesparker har et meget stort opland. Det betyder, at der er grænser for, hvor tæt de kan ligge. Der ligger i dag et sommerland ved Højby i Trundholm Kommune.

Ad Mindre aktivitetsområder

Denne type forlystelsesparker er typisk knyttet til campingpladser, feriecentre el. lign. til betjening af helt lokale behov.

Bjergsted kommunalbestyrelse har udarbejdet forslag til placering af et mindre aktivitetsområde ved Havnsø i tilknytning til en campingplads og et vandrerhjem.

Ad Tivoliparker

Tivoliparker er forlystelsesparker, der er baseret på en høj grad af maskinel, mekanisk og elektronisk drift af forlystelserne. Tivoliparker vil typisk også have aftenåbent og vil i udstrakt grad bruge kunstig belysning.

Ad Lokale forhold

ØKO-land i Mørkøv defineres som en „Forlystelsespark mv.“, hvorfor alle generelle retningslinjer og redegørelser herfor omfatter parken. Der er imidlertid ikke tale om et koncept, der i øvrigt bør sammenlignes med egentlige forlystelsesparker. ØKO-land er en økologisk lege- og oplevelsespark hvor nøgleordene for parkens opbygning er genbrug, anvendelse af ressourcebesparende materialer og selvforsyning. Der er fri adgang til parken, og det er som udgangspunkt gratis at anvende parkens aktiviteter. Parkens aktiviteter er natur- og økologisk baserede og indeholder eksempelvis naturlegeplads, bål- og grillpladser, naturlabyrinth, klatrevæg mm. Parken skal desuden anvendes som omdrejningspunkt for lokale grønne foreninger og som videnscenter for økologi.

Vejadgang skal ske fra Holbækvej ad en ny adgangsvej etableret på matr.nr. 5a Syvendekøb By, Skamstrup. Der skal i forbindelse med adgangsvejen etableres parkeringspladser svarende til det aktuelle besøgstal, som minimum 50 p-pladser, således at alt parkering foregår inden for anlægsområdet. Det forventes, at en lang række besøgende vil ankomme med offentlige transportmidler, gående eller cyklende. Denne ikke motoriserede trafik vil blive ledt ad stisystemer gennem byen til parken.

Der skal ved detailprojektering tages hensyn til de omboende ved placering af aktiviteter, terrænregulering og beplantning. Således kan egentlige aktivitetsområder kun etableres i anlægsområdets vestlige del.

Støj fra ØKO-land, Mørkøv skal overholde støjbekendtgørelsens vejledende støjgrænser. ØKO-land, Mørkøv skal ude fra opleves, som en del af det omgivne landskab. Det synsmæssige indtryk skal derfor være en oplevelse af naturarealer, beplantning og terrænformationer. Som en del af grundlaget for etablering af ØKO-land skal der på det område hvorover adgangsvejen føres, beplantes. Beplantningen skal etableres af hensyn til den visuelle adskillelse mellem Syvendekøb og Mørkøv.

Aktiviteter af støjende karakter

Der er opstået flere aktivitetscentre for aktiviteter af støjende karakter såsom udlejning af vandscootere til sejlads, gokartkørsel m.m, og de er kendetegnet ved, at de benyttede maskiner er droslet ned, så uprofessionelle kan håndtere maskinerne. At en maskine er droslet ned betyder, at der er foretaget en teknisk ændring af maskinen, som bevirker, at den ikke kan køre så stærkt, og derved ikke larmer så meget. Støjniveauet for de neddrolede maskiner er væsentligt lavere end for konkurrencemaskiner. Omvendt er banernes åbningstider lange og ligger i aften- og weekendtimerne. Derfor sidestiller amtet denne type aktivitetscentre med almindelige erhvervsvirksomheder rent støjmæssigt, hvilket betyder væsentligt lavere støjgrænser end gældende for sportslige støjende fritidsaktiviteter.

Selv om støjniveauet for nye typer af vandscootere m.m. til udlejning er relativt lavt, finder amtet ikke, at korridorer til vandscootersejlads, optræk af paraglidere m.m. er foreneligt med hverken de natur- og miljømæssige hensyn, eller de turistmæssige hensyn, som amtsrådet ønsker at fremme, idet en vis støjpåvirkning ikke vil kunne undgås.

Generelt

Ad 8.10 Kulturanlæg

Kulturanlæg er betegnelsen for anlæg, hvor der kan etableres kulturelle oplevelser, som f.eks. kunstmuseer. Til et kulturanlæg kan høre udstillingsvirksomhed, et mindre areal til salg af mindre kunstgenstande, postkort samt i mindre omfang fødevarer samt restaurationsvirksomhed. Nye kulturanlæg kan kun etableres i anlægsområder, der er udlagt specifikt hertil.

I forbindelse med Malergården ved Plejerup i Dragsholm Kommune er der udarbejdet forslag til et skitseprojekt for etablering af et museum og kulturcenter, som skal danne rammen for formidling af værkerne fra egnens kunstnere.

Det udlagte anlægsområde i Dragsholm Kommune på sydsiden af Nordkanalen mellem Asnæs og Grevinge udlægges til et historisk formidlingsværksted, der i historiske rammer formidler middelalderen i en middelalderkontekst, i form af stormandsgården Ulvsborg.

For Isefjordsbadet ved Nykøbing henvises fortsat til redegørelsen i Tillæg nr. 8. Regionplan 2001-2012.

På Parnas grunden syd for Sorø by i Sorø Kommune kan der anlægges et kunstmuseum.

På Annebjerggård Hovedgård udlægges et anlægsområde til udstillings- og fritidsformål indeholdende Annebjerg-samlingerne, Odsherred Museum, vandrerhjem, naturskoler mv.

Ad 8.11 Støjende fritidsanlæg generelt

Ad Generel lokalisering

Begrebet støjende fritidsanlæg dækker anlæg for udøvelse af motorsport, herunder også modelflyvning o.l., friluftsanlæg for skydesport, samt andre typer sportsbetonede fritidsaktiviteter, hvor de benyttede maskiner ikke er neddroslede. At en maskine er neddroslat betyder, at der er foretaget tekniske ændringer i maskinen, som bevirker, at den ikke kan køre så stærkt, og dermed ikke larmer så meget. Støjgrænserne for støjende fritidsanlæg er højere end de generelle støjgrænser, fordi disse baner kun udnyttes få timer om ugen.

En forudsætning for at de støjende fritidsanlæg kan benyttes med så få indskrænkninger som muligt er, at lokaliseringen er valgt under hensyntagen til især støjfølsomme områder.

På grund af de miljømæssige problemer, der følger af de støjende fritidsanlæg, ønsker amtet, at antallet af anlæg begrænses, og at nye behov søges dækket ved udvidelse af eksisterende anlæg.

Ad Specifik lokalisering

Planlægningen er baseret på en opgørelse af udtrykte behov fra organisationer og kommuner sammenholdt med en definering af opland for de enkelte anlægstyper. Oplandsdefineringen er hovedsagelig udformet ud fra brugernes:

- alderssammensætning
- grad af "professionalisme"/specialisering, samt
- fritidsanlæggets egnethed som klubaktivitet.

På dette grundlag er der opstillet fordelingsmæssige kriterier for eventuel nyetablering af de enkelte anlægstyper, normale afstandskrav af hensyn til støjproblemer og krav til lokaliseringen i

Anden planlægning

form af, hvilke områdetyper der må etableres nye anlæg i. Desuden er der for enkelte anlægstyper i redegørelsen foretaget konkrete vurderinger af allerede udpegede placeringsmuligheder. Ved lokalisering af støjende fritidsanlæg kan der være tale om placering i tidligere eller eksisterende råstofgrave, idet gravenes skrænter virker som naturlige støjvold. Ved etablering af støjende fritidsanlæg i råstofgrave skal der tages udgangspunkt i eventuelle planer for gravenes efterfølgende funktion og risikoen for forurening af grundvandet, ligesom der ved placering i igangværende grave skal tages hensyn til det samlede støjbillede, jf. kapitel 9 Råstofinteresser. Amtet vil som udgangspunkt ikke dispensere fra de vejledende støjgrænser ved etablering af nye støjende fritidsanlæg. Amtet finder, at der i Vestsjællands Amt ikke er mulighed for at placere de største og mest støjende typer motorsportsbaner, såsom automobilsportsbaner, speedwaybaner, baner til konkurrencer for vandscootere o. lign. set i relation til de natur- og miljømæssige interesser, som amtet ønsker at fremme. Denne type anlæg vil medføre meget store støjkonsekvensområder.

Etablering af et støjende fritidsanlæg vil ofte forudsætte, at der foretages en vurdering af virkningerne på miljøet (VVM). Desuden skal kommuneplanlægningen og oftest også lokalplanlægningen være på plads før etableringen.

Ad 8.12 Fritidsflyvepladser

Ad Svæveflyvning

Der er i amtet 4 svæveflyvepladser, hvorfra der jævnligt drives svæveflyvning, og pladserne ligger rimelig geografisk fordelt. Det drejer sig om Slagelse flyveplads, Slaglille flyveplads nordøst for Sorø, flyvepladsen syd for Tølløse by og Kaldred flyveplads.

Svæveflyvning er ikke særlig oplandsafhængig, og mange brugere af de Vestsjællandske pladser kommer fra Københavnsområdet.

Svæveflyveklubberne forventer stigende operationstal såvel ved optræk med spil som ved de mere støjende metoder; flyvning med motorsvævefly og især optræk med fly.

Amtet finder, at de eksisterende 4 svæveflyvepladser vil kunne dække behovet.

Ad Faldskærmsflyvepladser

Der har tidligere været drevet faldskærmsflyvning fra flere almene flyvepladser (mindre flyvepladser til blandede aktiviteter), men af miljømæssige og sikkerhedsmæssige grunde drives der ikke længere faldskærmsflyvning fra almene flyvepladser. Der findes i dag to faldskærmspladser i amtet: Havbyrd syd for Ringsted og Lerchenborg.

Faldskærmsflyvning er ikke særlig oplandsafhængig. Derfor er der kun åbnet mulighed for 2 faldskærmsflyvepladser i Vestsjælland. Faldskærmsflyvepladsen ved Lerchenborg benyttes kun i mindre omfang og vil ikke kunne udvides. Der er derfor åbnet mulighed for, at der kan etableres en erstatningsplads, hvis der kan findes en mere velegnet lokalitet i den nordvestlige del af amtet.

Ad Flyvepladser til ultralette fly

Flyvning med ultralette fly med en egenvægt under 150 kg er relativt billig. Der flyves i mindre omfang fra nogle almene flyvepladser. Det er kun flyvepladsen ved Halkevad og ved Gørlev,

Fig. 8.12 Eksisterende flyvepladser

- (Modelflyvepladser
- Ł Flyvning med ultralette fly
- ° Faldskærmsflyvning
- Ž Svæveflyvning
- “ Almen flyvning

Ad Modelflyvepladser

som er beregnet til flyveplads for ultralette fly.

Der vil kunne etableres en ny flyveplads til ultralette fly på en egnet lokalitet i den nordlige eller østlige del af amtet.

Modelfly er ca. 1,5 m lange og vejer normalt op til 5-7 kg. De fleste modelfly drives af en lille benzinmotor. Brugerkredsen er aldersmæssigt bredt sammensat, og pladsernes brugerreds kommer normalt fra pladsens nære omgivelser/samme kommune.

Der er især ønsker om etablering af nye pladser i den midterste og sydvestligste del af amtet. Modelflyvepladser skal have landzonetilladelse, men de skal ikke miljøgodkendes. Pladserne skal dog overfor det kommunale tilsyn vise, at de generelle støjkrav, jf. kapitel 12, kan overholdes.

Ad 8.13 Motorsportsanlæg

Ad Motocrossbaner

Der er to motocrossbaner i amtet, en bane syd for Slagelse og en bane nordøst for Svebølle. Kørsel med motocrossmaskiner er ikke særlig oplandsafhængig og de 2 baner vurderes stort set at kunne dække behovet.

Der kan dog etableres en motocrossbane i den østlige del af amtet.

Ved Høng findes endvidere en bane, som kun kan benyttes til kørsel med mikrocrossmaskiner op til 80 cc.

Ad Gokartbaner

Der kan højst være 2 gokartbaner til sportskørsel i amtet, da denne type sportsaktivitet vurderes ikke at være særlig oplandsafhængig.

I dag findes der en gokartbane i Korsør til konkurrencekørsel, og der vil yderligere kunne placeres en bane i den nordlige eller østlige del af amtet. For gokartbaner der ikke anvendes til konkurrencekørsel henvises til retningslinjerne i afsnit 8.11.

Der er således to gokartbaner (ved Harmskrydset i Holbæk og ved Løgtved) der reguleres som erhvervsvirksomheder. Disse falder ikke ind under retningslinjen, men derimod ind under de generelle retningslinjer for støj, herunder afsnit 12.1

Ad Knallertbaner

Der er 3 kommunalt ejede knallertbaner, henholdsvis i Gørlev, Holbæk og Ringsted kommuner, samt 1 bocartbane i Hvidebæk Kommune. Alle baner er drevet i ungdomsskoleregi.

Da knallertbaner fortrinsvis benyttes af børn og unge, er der fastlagt en oplandsstørrelse svarende til én bane pr. kommune. I stedet for knallerter kan der etableres baner til f.eks. bocarts, der falder ind under retningslinjen.

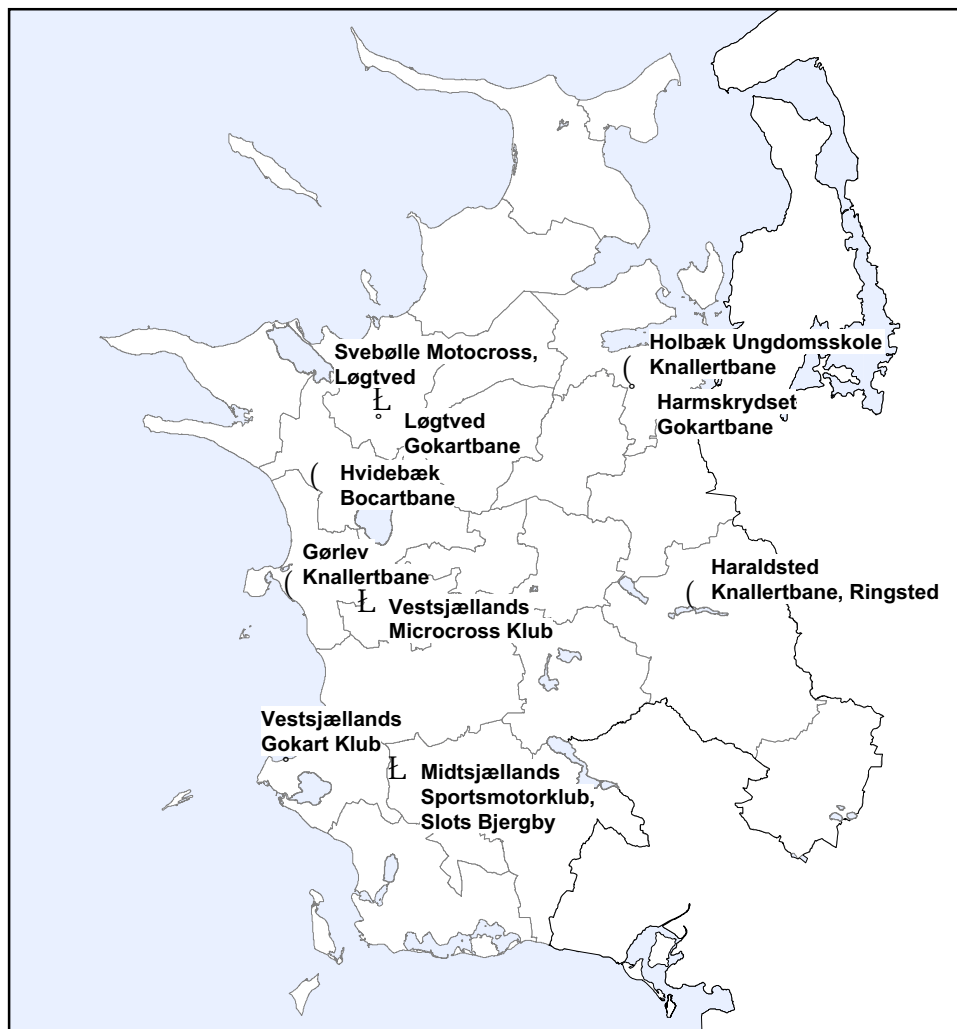

Fig. 8.13 Eksisterende motorsportsanlæg

- (Knallertbaner / ungdomsskolebaner
- ⊥ Motocrossbaner
- ° Gokartbaner

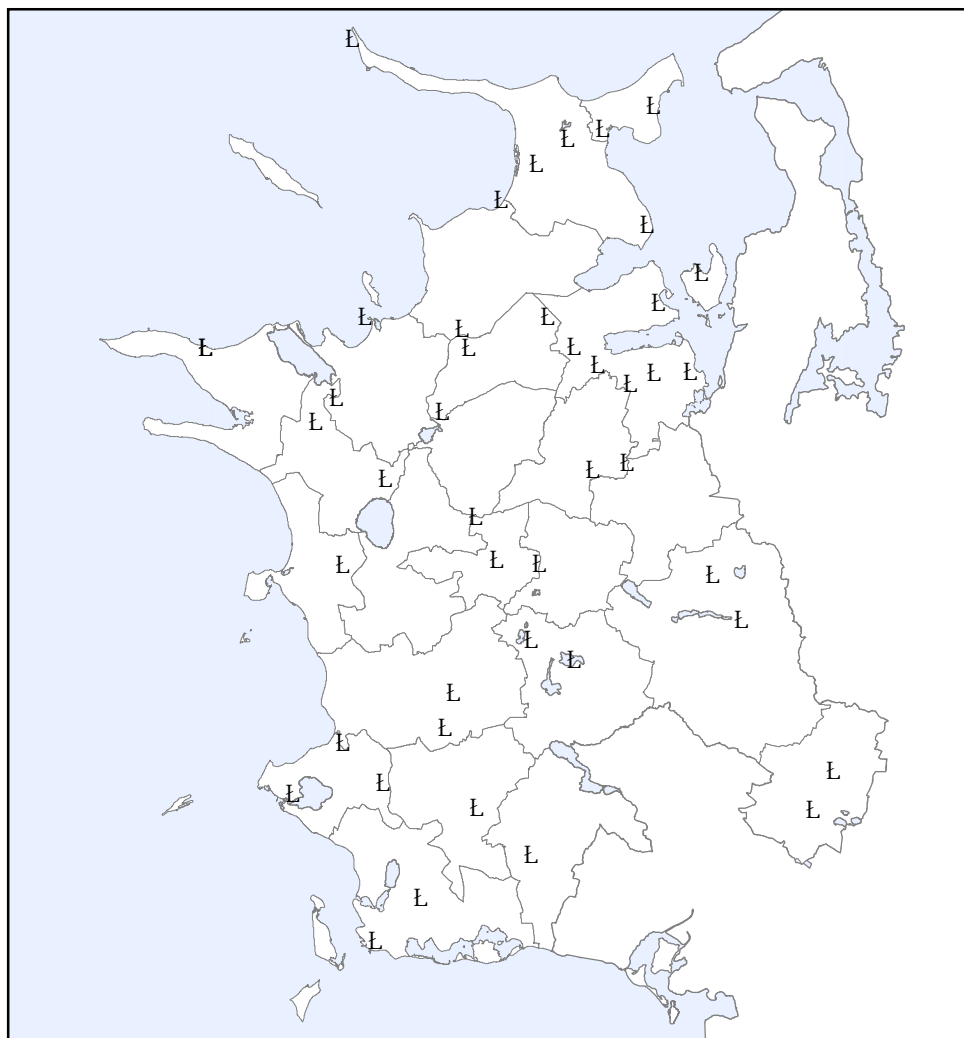
Generelt**Ad Flugtskydebaner****Ad Skiveskydebaner**

Ad 8.14 Skydebaner

Rent militære anlæg er ikke omfattet af retningslinjerne i afsnit 8.14.

Der er flugtskydebaner spredt i hele amtet. I enkelte kommuner er der 2-3 stykker, i andre ingen. Flugtskydning har en bred brugerkreds af såvel unge som voksne og kræver ikke et større anlæg. Det vurderes derfor at være rimeligt med et opland på 1-2 kommuner. Flugtskydebaner skal etableres under hensynstagen til omgivelserne, dvs. med stor afstand til støjfølsomme områder. Der kan desuden etableres en flugtskydebane i Bjergsted, eventuelt ved grusgravsområdet ved Svebølle, som erstatning for flugtskydebanen på "Stold", og på længere sigt som erstatning for flugtskydebanen ved Smakkerup, idet begge baner ligger nær SOMMERHUSOMRÅDER. I kommuner med skydebaner, som ligger meget tæt, dvs. med mindre end 10 km's afstand, bør aktiviteterne på længere sigt samles.

Skiveskydning har også en bred brugerkreds af såvel unge som voksne, dog med størst tilslutning til skydning på kortdistancebaner. Da kortdistancebaner kan etableres i BYOMRÅDE eventuelt indendørs, skal det åbne land friholdes for udendørs kortdistancebaner, medmindre de kan etableres sammen med en langdistancebane, som oftest kræver en placering i det åbne land. Da langdistancebaner har en mindre brugerkreds, og kræver en særlig placering, pga. såvel støj som arealforbrug, er der fastsat et oplandskrav på mindst to kommuner med mindst ca. 10 km til nærmeste tilsvarende bane. Dog kan der, på trods af nærliggende bane, ved nedlæggelse af skydebanen ved Høve Strand (som ligger i et BESKYTTELSESOMRÅDE), efter en konkret vurdering etableres en erstatningsbane, enten ved erhvervsområdet ved Fårevejle St. eller ved udbygning af banen ved Vejleby i Dragsholm Kommune.

Figur 8.14 Eksisterende skydebaner (Sidst opdateret ved Regionplan 2001-2012)

L Eksisterende skydebaner

Henvisninger

Der henvises i øvrigt til:

- Kortemnet "Planlagte ferie- og fritidsområder (RP)".
- Retningslinjerne, kapitel 8, Arealer til fritidsformål.
- Støjende fritidsanlæg. Forslag til sektorplan 1993. Vestsjællands Amt, maj 1993.
- Naturbeskyttelsesloven. Lovbekendtgørelse nr. 85 af 4. februar 2002 som ændret ved lov nr. 454 af 9. juni 2004.
- Bekendtgørelse nr. 671 af 1999 af lov om offentlige veje.
- Bekendtgørelse nr. 203 af 31. marts 1998 om restaurations- og hotelvirksomhed m.v.
- Campingreglementet. Bekendtgørelse nr. 68 af 26. januar 2000 om tilladelse til udlejning af arealer til camping og om indretning og benyttelse af campingpladser.
- Miljøbeskyttelsesloven. Lovbekendtgørelse nr. 753 af 25. august 2001 om miljøbeskyttelse, med senere ændringer.

Råstof

Ad 9. Råstofforekomster

Hidtidig planlægning

Retningslinjerne er kun revideret lidt i forhold til Regionplan 2001-2012. Ændringerne skønnes ikke at få nævneværdig indflydelse på indvindingsstrukturen i amtet, idet ændringen kun har betydning for indvinding af ler i beskyttelsesområde.

Råstofkortlægning

Ifølge råstofloven skal amterne kortlægge råstoffernes beliggenhed, udstrækning, mængde, art og kvalitet. Kortlægningen skal dels danne baggrund for udpegningen af regionplanens graveområder, dels bruges i interesseafvejningen, så arealer med værdifulde råstoffer ikke beslaglægges til andre formål, der vil gøre en senere indvinding umulig.

Råstofplanlægning

I Miljøministeriets godkendelse af amtets råstofplan fra 1984 er det forudsat, at der bliver udarbejdet mere detaljerede planer for de enkelte graveområder. Disse planer udarbejdes som regionplantillæg.

Råstof erhvervet

Råstof erhvervet er inde i en omstillingsproces. Der er en tendens til, at den indvundne råstofmængde, som eksempelvis i perioden 1994-1999 er steget med ca. 35%, produceres af færre større indvindingsvirksomheder. Antallet af indvindingssteder (mest grusgrave) er svagt stigen. Indvindingsvirksomhederne skal desuden opfylde stadigt større krav til kvaliteten af råstofferne. Ca. 60% af sand-, grus- og stenproduktionen i Vestsjælland anvendes til vej- og anlægsformål, mens 31% anvendes som tilslag til beton og mørtel. Andelen af betontilslagsmaterialer er i Vestsjælland større end for landet som helhed, hvilket afspejler den høje råstofkvalitet, der findes i amtet.

Råstofproduktion

Der blev i 2003 produceret ca. 2,0 mio. m³ sand, grus og sten i amtet. Denne produktion stammer fra ca. 45 indvindingsenheder hovedsageligt beliggende i de udlagte graveområder. Kun 9 indvindingsenheder ligger uden for de udlagte graveområder, heraf 2 i LANDSKABSOMRÅDE og 2 i BESKYTTELSESOMRÅDE. Tilsammen producerede disse 9 enheder i 2003 kun ca. 250.000 m³.

Sømaterialer og byggeaffald

Der landes stort set ikke sømaterialer i Vestsjællands Amt. Anvendelsen af brugbart bygge- og anlægsaffald er veludbygget i Vestsjællands Amt. Genbrugsindustrien, som typisk ligger i aktive grusgrave, aftager stort set alt tilgængeligt bygge- og anlægsaffald.

Anmeldte rettigheder

Efter vedtagelsen af den første råstoflov i 1972 skulle igangværende og påtænkt råstofindvinding indberettes til godkendelse hos amtet i form af en såkaldt anmeldt rettighed. Anmeldte rettigheder bortfalder for andre råstoffer end sten, grus og sand den 1. juli 2003, jf. § 52 i den gældende råstoflov af 30. juni 1997. Tilladelse til indvinding af andre råstoffer end sten, grus og sand vil oftest kræve en VVM-vurdering. Andre råstoffer end sand, grus og sten omfatter især ler, kalk og tørv. I 1999 blev der ikke indvundet ler, kalk eller tørv på grundlag af anmeldt ret.

Ad 9.1 Regionale graveområder

Med udgangspunkt i Regionplan 1997-2008 og den nuværende indvindingsstruktur er der udlagt seks regionale graveområder for sand, grus og sten.

I graveområderne tillades kun virksomheder og anlæg, som har direkte tilknytning til råstofindvindingen. Af hensyn til arealernes anvendelse efter endt råstofindvinding kan en tilladelse til etablering af bygninger og anlæg blive betinget af, at disse fjernes, når indvindingen er afsluttet.

De regionale graveområder ligger alle i LANDSKABSOMRÅDE og administreres efter denne områdetypes retningslinjer, indtil indvindingen påbegyndes, og igen når efterbehandlingen er afsluttet. Der er dog mulighed for placering af nogle typer af støjende fritidsanlæg i dele af tidligere eller eksisterende råstofgrave, så længe dette ikke giver konflikter med den planlagte råstofindvinding eller efterbehandling, jf. Ad 8.11 Støjende fritidsanlæg generelt.

I de regionale graveområder er råstofreserven tilstrækkelig stor til at kunne opretholde en stabil leverance af gode materialer i planperioden.

Sorø-Stenlille graveområde

I forbindelse med forslag til Regionplan 1993-2004 blev der af Miljøministeriet nedlagt veto mod udpegningen af dele af Bromme Plantage til Regionalt Graveområde. Det blev indføjet i retningslinjerne, at der fortsat skulle arbejdes med en endelig afgrænsning, med henblik på en samlet afvejning af bl.a. natur- og kulturinteresserne i forhold til interesserne i grusgravning. Der er således sket en ny udpegningslinje af dele af Bromme Plantage. Det udpegede område skønnes at ligge udenfor områderne med de mest interessante natur- og kulturinteresser. Udpegningen er sket på baggrund af nye registreringer af natur og kulturspor samt en grundig råstofundersøgelse.

Som et led i udpegningen af dele af Bromme Plantage er der ligeledes udarbejdet en aftale (nogle rammer) for den fremtidige drift af den øvrige del af plantagen. Rammerne er udarbejdet af Stiftelsen Sorø Akademi som ejer og er tinglyst på ejendommen. Rammerne beskriver, hvorledes den fortsatte drift af plantagen skal udføres for samtidig at bevare højryggede agre. Endvidere vil denne drift gøre agrene mere tilgængelige. Kulturarvsstyrelsen forventer, at de højryggede agre i den resterende del af plantagen herefter kan fredes efter bestemmelserne i museumslovens §29e, uden at der skal betales kompensation til lodsejeren. Amtet vil desuden arbejde for en bedre formidling end hidtil.

Bjergsted graveområde

For at sikre en mere hensigtsmæssig afslutning på råstofindvindingen, samt sikre en værdifuld råstofressource i den nordlige del af delområde 6.2 er graveområdet udvidet med 4,3 ha.

Ad Optimal udnyttelse

Skov- og Naturstyrelsen har gennemført et projekt omhandlende konflikten mellem grusindvinding og vandindvinding. Det fremgår heraf, at selve grusgravningen både over og under grundvandspejlet ikke medfører særlige vandressourceproblemer, såfremt visse standarder vedrørende indretning og drift af gravene er opfyldt. Derimod skal der i forbindelse med efterbehandlingen tages særlige hensyn for at beskytte grundvandet mod forurening.

Ved grusgravning under vand skal det tillige vurderes, om indvinding og efterbehandling er i konflikt med væsentlige naturinteresser.

Indvinding af ler

Indvindingen af ler er så begrænset, at der ikke er behov for at udlægge egentlige graveområder hertil. Der har hidtil kunnet gives tilladelse til indvinding af ler i JORDBRUGS- og LANDSKAB-SOMRÅDE. Dette er nu også muliggjort i BESKYTTELSESOMRÅDE med en ændring af retningslinje 9.3.3.

Ad 9.2 Særlige retningslinjer for Bjergsted graveområde**Generelt**

Bjergsted graveområde er afgrænset som vist på fig. 9.2 .

Retningslinjerne i afsnit 9.2 henviser til planlægningsdokument nr. 2 til Regionplan 1997-2008 Bjergsted Regionale Graveområde. Planlægningsdokumentet indeholder en vejledende indvindings- og efterbehandlingsplan. Der redegøres endvidere for diverse arealinteresser, og der foretages en afvejning heraf. Planlægningsdokumentet indgår i amtets administrationsgrundlag for råstoftilladelser, behandling af kommunal planlægning, samt anden administration for området. Hensigten er blandt andet, at der herigennem skal sikres en samlet løsning på efterbehandlingsmulighederne.

Ad 9.3 Råstofindvinding uden for graveområderne**Uden for graveområderne**

Fra tiden før råstofloven blev vedtaget, findes der grusgrave, hvor indvindingen er ophørt, men hvor arealet ikke er efterbehandlet. Hvor sådanne råstofgrave er beliggende uden for de regionale graveområder, kan der ofte gennem yderligere råstofindvinding og efterbehandling skabes muligheder for at anvende arealerne til f.eks. natur- og fritidsformål.

For at sikre at råstofferne udnyttes til bunds i disse råstofgrave, åbner regionplanens retningslinjer mulighed for at myndighederne kan give tilladelse til færdiggravning af en given forekomst. Der skal udvises størst muligt hensyn til områdets overordnede karakter. Det betyder, at hvor en råstofforekomst ønskes udnyttet optimalt, kan udnyttelsen af forekomsten kun finde sted til naturligt forekommende grænser i landskabet, f.eks. veje, jernbaner, åer, diger m.m. Der findes endnu ingen opgørelse over antallet af gamle ikke-efterbehandlede råstofgrave, hvor råstofindvinding eventuelt kan komme på tale. Råstof erhvervets interesse for at anvende disse råstofgrave har hidtil været begrænset.

Ad 9.4 Efterbehandling**Ad Efterbehandling generelt**

Råstofindvinding foregår ofte under grundvandsspejl, hvorved der skabes direkte forbindelse til grundvandet. Grundvandet er derfor særligt sårbart overfor den efterfølgende arealanvendelse, herunder brugen af pesticider, næringsstoffer samt henlæggelse af affald.

Ved efterbehandling til landbrugsformål kan der opstå problemer med pesticider, idet nedsvivning af pesticider til grundvandszonen vil øges efter grusgravning. Årsagen hertil er bl.a. fjernelsen af en del af den zone i de øverste jordlag, som ikke er konstant vandmættet. Når den

Ad Returjord

umættede zone fjernes, sker der ikke den samme nedbrydning af forurenende stoffer inden ned-sivning til grundvandet.

I langt hovedparten af råstofgravene i Vestsjællands Amt bliver der gravet under grundvands-spejlet.

Efterbehandlingsplaner for råstofgrave udarbejdes efter afvejning af arealinteresserne i områ-det. Råstofgrave efterbehandles hovedsageligt til naturformål, men også til andre formål, her- under jordbrug. Selvom tidligere råstofgrave er efterbehandlet til jordbrug, betyder det meget sjældent, at der bliver drevet intensivt landbrug, idet tidligere grusgrave normalt ikke har en særlig stor landbrugsmæssig værdi. Ofte bliver arealerne afgræsset af kvæg eller lign. I vand-indvindingsoplande, hvor drikkevandsressourcerne skal beskyttes, kan amtet fastsætte vilkår om, at der ved den efterfølgende arealanvendelse ikke må benyttes pesticider eller kunstgød-ning.

I forbindelse med den videre planlægning for de regionale graveområder tager amtet løbende efterbehandlingsplanerne for de forskellige områder op til overvejelse.

I Miljøministeriets rapport om konflikter mellem grusindvinding og vandindvinding konkluderes det, at deponering af selv let forurenede jord i råstofgrave, dvs. jord som indeholder forurenings-parametre under detektionsgrænsen for jordanalyse, kan medføre en ikke uvæsentlig grund-vandsforurening. Af bl.a. denne årsag gives der som hovedregel ikke dispensation fra forbudet i jordforureningsloven mod at deponere returjord i råstofgrave.

Ved dispensation til modtagelse af ren jord i råstofgrave anvendes de fælles retningslinjer, der er aftalt mellem amterne på Sjælland. Medio 2003 har kun 2 råstofgrave tilladelse til modtagel-se af ren jord.

Returjord indgår imidlertid ofte i de efterbehandlingsplaner, som er blevet udarbejdet i forbin-delse med gravetilladelser, der er meddelt inden forbudet mod modtagelse af returjord. Disse efterbehandlingsplaner skal i de fleste tilfælde revideres, da returjord indtil forbudets indførel-se ofte indgik i både landskabsmodellering og jordforbedring.

Ad 9.5 Råstofinteresseområder

Råstofinteresseområder

På grundlag af kendskabet til eksisterende råstofgrave, boreprofiler indeholdende råstoffer og fordelingen af overfladenære jordarter, er der foretaget en kortlægning af råstofferne sand, grus, sten, ler, kalk og tørv. For råstofferne sand, grus, sten og teglværksler er der udlagt inte-resseområder med gode forekomstmuligheder.

Råstofinteresseområderne søges sikret således, at potentielt råstofholdige arealer ikke beslag-lægges til byudvikling eller andre formål, der hindrer en senere indvinding.

Hvis der inden for råstofinteresseområderne overvejes større arealdispositioner, som kan be-slaglægge råstofressourcerne, skal der foretages en råstofkortlægning. Hvis der herved konsta-teres en værdifuld forekomst, må det overvejes, om forekomsten bør udnyttes, inden arealet benyttes til en anvendelse, der vil kunne forhindre en fremtidig råstofindvinding.

Råstofinteresseområderne udpeges ikke som områder, hvor skovrejsning er uønsket, medmin-

Samarbejde

Henvisninger

dre de forventes at indgå i amtets råstofforsyning inden for overskuelig fremtid. En undersøgelse af amtets ressourcebehov og en mere detaljeret kortlægning skal i den næste periode indgå i overvejelser om, hvilke områder der forventes udlagt til regionale graveområder til amtets fremtidige forsyning med råstoffer.

9.6 Genanvendelse af bygge- og anlægsaffald

For at spare på den naturbundne råstofressource, skal genanvendelse af bygningsmaterialer og anvendelse af restprodukter fra anden industri fremmes. Da amtet ikke har direkte indflydelse på råstof erhvervets driftsformer, vil amtet gennem målrettet information og inddragelse af involverede parter medvirke til at fremme genbrug af beton, asfalt og tegl.

Der henvises i øvrigt til:

- Kortemnet "Råstofområder (RP)".
- Fig. 9.1.
- Fig. 9.2.
- Retningslinjerne, kapitel 9.
- Projekt om konflikter mellem grusindvinding og vandindvinding. Fase I, overblik og problemkonkretisering. Miljøministeriet 1992.
- Vejledning i håndtering af forurenede jord på Sjælland. Udgivet af amterne på Sjælland og Lolland-Falster samt Frederiksberg og Københavns kommuner. Januar 2000.
- Råstofloven. Lovbekendtgørelse nr. 569 af 30. juni 1997 med senere ændringer.
- Jordforureningsloven. Lov nr. 370 af 2. juni 1999.
- Tillæg 2 til Regionplan 1997-2008, Bjergsted Regionale Graveområde.

Indvinding

Ad 10. Vandindvinding

Hidtidig planlægning

Regionplan 2001-2012 fastlagde bl.a., at beskyttelse af grundvandets kvalitet skulle tillægges afgørende vægt ved placering af anlæg eller aktiviteter, der kan medføre forurening af grundvandet. I regionplan 2001 - 2012 blev der udpeget indsatsområder - nu kortlægningsområder - til grundvandsbeskyttelse. Retningslinjerne om indvinding og forsyning er i det væsentligste videreført.

Ny planlægning

Der er foretaget en ændring i udpegningen af de nitratfølsomme områder på baggrund af ny viden fra kortlægningen til grundvandsbeskyttelsen. Der vil fortsat skulle ske en ændring i udpegningen i takt med, at der skabes ny viden i forbindelse med kortlægningen. I takt med at der skabes ny viden vil der blive gennemført en revision af regionplanens udpegning gennem udarbejdelse af tillæg til regionplanen. Indtil der foreligger et regionplantillæg, vil administrationen af retningslinjerne for de nitratfølsomme områder ske på baggrund af den nyeste viden.

Ad 10.1 Prioritering af vandressourcen

Ad Prioritering

Den overordnede prioritering af vandressourcen skal sikre, at målsætningerne for vandindvinding og grundvandsbeskyttelse opfyldes. Prioriteringen svarer til den prioritering, de øvrige regionplanmyndigheder på Sjælland bruger.

- Første prioritet gives til almindelig vandforsyning i husholdning, almindeligt landbrug (dyrehold, rengøring), institutioner og mindre vandforbrugende erhverv inden for områder med almen vandforsyning.
- Naturbeskyttelse prioriteres efter almen vandforsyning, men højere end vand til øvrige formål. Dette sker for at opfylde målsætningerne for vandføring i vandløb og for at tage hensyn til vigtig natur i øvrigt. I tilfælde, hvor det ikke er muligt at indvinde tilstrækkelige vandmængder går indvinding til almen vandforsyning således forud for hensynet til miljø- og naturinteresser.
- Vand til egenindvinding til erhvervsmæssige formål og til markvanding kan dækkes i det omfang, hvor indvinding kan ske uden konflikt med almen vandforsyning og naturbeskyttelse.

Ad 10.2 Indvinding af grundvand

Ad Indvinding

Det er et mål, at grundvandsindvindingen ikke må overstige grundvandsdannelsen. Amtet er opdelt i 6 grundvandsoplande, hvor den maksimale tilladelige indvinding er fastsat for det enkelte grundvandsopland. Mængderne er fastsat ud fra en opgørelse af grundvandsreserverne, dog er der i begrænset omfang taget hensyn til allerede givne tilladelser. Indvindingsmængderne er angivet i fig. 10.1.

Der kan i en kortere periode indvindes mere grundvand, end der dannes, men herved mistes indvindingsmuligheden på lang sigt. Lokal overindvinding kan føre til opsivning af salt grundvand, af forurenede eller af nitratholdigt terrænnært grundvand, selv om der i grundvandsoplandet som helhed dannes mere grundvand end der indvindes.

Ad Grundvandssænkninger

Indvindingen af grundvand til almen vandforsyning er inden for de seneste 10 år reduceret med ca. 25%. Det skyldes, at mange vandværker har fået renoveret deres ledningsanlæg. Samtidig er forbrugerne blevet mere bevidste om deres forbrug, efter at prisen på vand er steget blandt andet som følge af at der er indført gebyrer til gennemførelse af indsatsplanlægning for grundvandsbeskyttelse og at der er indført vandmålere. I takt med det faldende vandforbrug er tilladelser til indvinding af grundvand til almen vandforsyning reduceret med ca. 20%.

Det er et mål at øge genbrug af vand, hvilket bl.a. kan ske ved anvendelse af vandet fra grundvandssænkninger.

Ad Vandløb og vådområder

Det er et mål, at grundvandsindvindingen tager hensyn til naturen. Indvindingsmulighederne er afvejet mod vandføringen i vandløbene, jf. vandløbsplanen, planlægningsdokument nr. 1. Acceptabel påvirkning af vådområder er ikke tilsvarende fastlagt. Den acceptable påvirkning af vådområder fastsættes ved afvejning mellem amtsrådets mål for grundvand og amtsrådets mål for naturforvaltning.

Indvinding af grundvand til udpumpning i vandløb for at afbøde påvirkning fra anden grundvandsindvinding bør kun anvendes for at sikre EF-habitatområder eller naturområder af tilsvarende værdi. I andre områder bør afbødning af påvirkninger af vandføringen i vandløb ske ved udledning af rensat spildevand til vandløbene.

Ved amtets prioritering af vandressourcen har opretholdelse af vandføringen prioritet 2 efter vand til befolkningens almindelige vandforsyning. Såvel § 3 i naturbeskyttelsesloven samt Natura 2000 indgår i vurderingen af anvendelsen af vandressourcen.

Økologiske forbindelser

Nogle økologiske forbindelser indgår i områder med særlige drikkevandsinteresser. Blandt de økologiske forbindelser er udvalgt tre, som forbinder vigtige naturområder uden for områder med særlige drikkevandsinteresser. Oplandene til disse tre økologiske forbindelser søges friholdt for øget vandindvinding, således at forbindelserne Saltbæk Vig-Åmosen, Åmosen-Tystrup Sø og Holmegårds Mose-Øvre Suså ikke udtørres.

Ad Følgevirkninger

Følgevirkningerne af vandindvinding overvåges gennem pejlinger, afstrømningsmålinger i vandløb og analyser af grundvandet.

Ad 10.3 Indvinding af overfladevand**Ad Vandløb**

Indvinding direkte fra vandløb påvirker vandføringen betydeligt mere end tilsvarende grundvandsindvinding. Indvinding af grundvand giver derfor en mindre påvirkning af naturen. Derfor gives der som hovedregel ikke nye tilladelse til indvinding fra vandløb, ligesom tilladelser, som udløber normalt ikke fornys, medmindre en konkret vurdering viser, at der foreligger et særligt tilfælde, der berettiger en fornyet tilladelse. Undtaget herfra er dog indvinding fra Lammefjordens landkanaler, Sidinge Fjords landkanaler, Nedre del af Tuse Å indtil Nybro, Nedre del af Tude Å indtil Valbygårds bro, Bregninge Å og Saltbæk Vig Landkanal indtil Vejle

Ad Søer

bro samt Øvre Halleby Å. Der vil undtagelsesvis, efter en konkret vurdering kunne opnås tilladelse til at indvinde overfladevand på øerne med det formål at øge grundvandsdannelsen for at sikre den ferske vandressource på øerne. Her tænkes særligt på Agersø, Omø, Sejerø og Orø.

Indvinding af vand fra søer til almindelig vandforsyning sker på nuværende tidspunkt fra Gyrstinge Sø, Haraldsted Sø og Tissø. Indvindingen fra Tissø kan øges inden for en ramme på 7 mio. m³/ år. Indvindingen af vand fra Tissø tænkes delvist anvendt til at erstatte grundvandsindvinding. Påvirkningen af Tissø og omgivelserne til søen skal følges med fortsat måling af vandstand, vandføring og en overvågning hvert 5. år af vegetationen på udvalgte målesteder. Anden indvinding af vand fra søer sker typisk til brug for markvanding. For at undgå at indvindingen har en uacceptabel effekt på søen eller dens omgivelser, foretages der i hvert enkelt tilfælde en konkret vurdering af påvirkningerne, inden der træffes en afgørelse.

Ad 10.4 Beskyttelse af drikkevandsinteresser

Staten ønsker at forbedre beskyttelsen af grundvandet gennem en målrettet indsats og/eller ved at koncentrere beskyttelsesindsatsen til områder med særlige drikkevandsinteresser. Selv om der udpeges områder med særlige drikkevandsinteresser, skal grundvandet i de øvrige områder fortsat beskyttes.

Efter ændring af vandforsyningsloven i 1998 skal amterne i regionplanen udpege nitratfølsomme områder og indvindingsoplande. Disse områder er udpeget efter de kriterier, der er givet i Miljøstyrelsen Vejledning nr. 3, 2000 om Zoner:

- nitratkoncentrationer over 25 mg/l i en eller flere indvindingsboringer eller i grundvandsmagasinet, eller
- nitratkoncentrationer over 5 mg/l med stigende tendens over en årrække i en eller flere indvindingsboringer eller i grundvandsmagasinet eller
- ringe geologisk beskyttelse overfor nitrat.

Udpegningen af nitratfølsomme områder omfatter to typer, dels en som findes i en landskabsform, der giver dårlig beskyttelse af grundvandet samtidig med at der er fundet forhøjet indhold af nitrat i grundvandet og dels en som findes i en landskabsform, hvor ændret gødsugning eller forøget vandindvinding kan medføre, at området bliver nitratfølsomt.

I takt med at kortlægning giver ny viden ændres udpegningen af de nitratfølsomme områder. Ændringen af udpegningen sker gennem tillæg til regionplanen. Amtet vil tilrettelægge sin administration på baggrund af den nyeste viden.

Ved udpegningen og prioriteringen er der ikke skelnet mellem de to typer områder, men begge typer er udpeget som nitratfølsomme ud fra forsigtighedsprincippet.

Nitratfølsomme områder

Ad Områder med særlige drikkevandsinteresser

Hovedprincippet for amtets administration i områder med særlige drikkevandsinteresser er, at den planlagte arealanvendelse ikke kan ændres, hvis ændringen vil føre til en ringere grundvandsbeskyttelse. Det betyder, at hvor der er tvivl om, hvorvidt en aktivitet vil true grundvandet, kommer tvivlen grundvandet til gode. Grundvandsbeskyttelsen gælder både nuværende og mulige fremtidige vandindvindinger. Aktiviteter, hvor der enten ved direkte udledning eller ved håndtering af stoffer, er en risiko for grundvandskvaliteten, betegnes som grundvandstruende. Med princippet er der ikke indført en generel begrænsning i mulighederne for landbrugsdrift inden for den gældende lovgivning på området.

I den konkrete sagsbehandling vil amtet tage stilling ud fra forsigtighedsprincippet.

Ved at udpege områder som „nitratfølsomme områder“ sikres det, at der vil ske en detaljeret kortlægning med henblik på, at få udpeget indsatsområder med hensyn til nitrat. I nogle tilfælde vil en detailkortlægning vise, at kun en del af det udpegede område er følsomt område. Tilsvarende kan kortlægningen vise, at andre områder er nitratfølsomme.

I områder med særlige drikkevandsinteresser er der udpeget følgende nitratfølsomme områder:

- Orø.
- Bregninge Hedeslette.
- Området omkring Munke Bjergby.
- Agersø.
- Omø.
- Området vest for Tissø og syd for Ubby.
- Nord for Åmosen i området fra Gl. Tølløse i øst til Skarresø i vest.
- Vejrhøjbuerne i Dragsholm Kommune.
- En del af indvindingsoplandet til Høve Strands Vandværk i Trundholm Kommune.

Nord for Åmosen er udpeget et område, hvor der ved en ændret vandindvindingsstrategi og øget gødskning kan skabes nitratproblemer. Se "Nitratfølsomme områder (RP)" og fig. 10.4.

Forurenede grunde

Amtets kortlægning af grundvandstruende forureninger koncentrerer sig til områder med særlige drikkevandsinteresser. Arbejdet koordineres med indsatsplanerne for grundvandsbeskyttelse. Kortlægning af grundvandstruende forureninger i de øvrige områder vil generelt først blive påbegyndt, når arbejdet er afsluttet i områder med særlige drikkevandsinteresser.

Kortlægning af grundvandstruende forureninger prioriteres som hovedregel højere end konkrete oprydning og afværgeforanstaltninger.

Oprydningssindsatsen skal ske på baggrund af overblik og med udgangspunkt i miljø- og sundhedshensyn. Oprydning af forurenede grunde foretages i en prioriteret rækkefølge, således at de mest grundvandstruende forureninger i områder med særlige drikkevandsinteresser ryddes op først.

Deponering af affald

Deponeringsanlæg og specialdeponier kan ikke placeres i områder med særlige drikkevandsinteresser, da de må forventes at have en negativ virkning på grundvandskvaliteten. Der kan dog efter en konkret vurdering eventuelt opnås tilladelse til specialdeponier for materialer, der ikke er problematiske for vandmiljøet.

Anlægsarbejder

Der kan i anlægsarbejder, som ikke antager deponilignende karakter, såsom vejanlæg, støjvolde og lignende, anvendes jord og restprodukter, hvis indhold af grundvandstruende forureningskomponenter er meget lavt. Der kan være tale om ren jord og let forurennet jord, jf. Vejledning i Håndtering af forurennet jord på Sjælland. Indholdet af mobile forureningskomponenter må ikke overstige grænseværdierne for ren jord. Indholdet af mindre mobile forureningskomponenter må ikke overstige grænseværdierne for let forurennet jord, Jf. afsnit 2.8 Affald.

Virksomheder

Der kan ikke lokaliseres særligt grundvandstruende virksomheder i områder med særlige drikkevandsinteresser. Særligt grundvandstruende virksomheder er virksomheder, der har produktion, håndtering eller oplag af stoffer, der udgør en grundvandstrussel. Hvorvidt der er tale om en grundvandstrussel vil afhænge af stoffernes egenskaber og de typer af foranstaltninger, der kan etableres for at imødegå en forurening. Der vil således skulle foretages en konkret vurdering af de enkelte produktioner og oplag.

Ved udvidelse af en eksisterende virksomhed med produktion, håndtering eller oplag af stoffer, der udgør en grundvandstrussel, skal grundvandstruslen begrænses mest muligt, bl.a. ved at minimere transport, oplag og håndtering af de grundvandstruende stoffer. Der skal endvidere foretages nøje overvågning ved oplag og håndtering af de grundvandstruende stoffer.

Tanke til olie og kemikalier

Godkendelse og placering af tanke til olie og kemikalier administreres fortrinsvis af kommunerne. I kommunernes administration og planlægning må det vurderes, hvorvidt der skal fastsættes særlige krav til placering af tanke. Nedgravning af tankene bør så vidt muligt undgås. Gør særlige forhold nedgravning nødvendig, bør der stilles krav om særlige grundvandsbeskyttende foranstaltninger.

Nedsivning af spildevand

Tilladelser til etablering af fælles nedsivningsanlæg eller til tæt nedsivning for flere end 30 PE (personækvivalenter) kan som hovedregel ikke opnås i disse områder. Der kan dog gives dispensation, når det kan dokumenteres, at nedsivningen vil kunne ske uden risiko for forurening af grundvandet. Dette gælder dog kun anlæg, hvor spildevandet forinden nedsivning renses biologisk.

Nedsivning af spildevand fra mindre anlæg

Nedsivning af spildevand fra anlæg mindre end 30 PE (personækvivalenter) bør ikke øges i de nitratfølsomme områder, indtil der er foretaget en endelig kortlægning af sårbarheden i disse områder. Der er derfor medtaget en retningslinje om ikke at øge nedsivningen af spildevand i disse områder.

De nitratfølsomme områder er områder, der er karakteriseret ved en ringe beskyttelse over for nitrat. Beskyttelsen over for miljøfremmede stoffer fra spildevand forventes desuden at være ringe i disse områder. Tilladelse til nedsivningsanlæg i disse områder, kan meddeles, hvis anden afledningsform ikke eller kun meget vanskeligt kan benyttes.

Dette gælder især i områder med nedsivning fra flere ejendomme inden for samlede bebyggelser.

Tilladelser til fælles nedsivningsanlæg mindre end 30 PE administreres af kommunerne.

Grundvandskøleanlæg m.m.

Nedpumpning af vand til grundvandsmagasinet anses generelt for grundvandstruende. Derfor kan grundvand anvendt i grundvandskøleanlæg m.m. ikke ledes direkte tilbage til grundvandsmagasinet i områder med særlige drikkevandsinteresser.

Råstofgrave

Råstofgravning skal ske under særlig hensyntagen til grundvandet. Der skal efterbehandles til en arealanvendelse, der er skånsom over for grundvandet, her tænkes f.eks. på naturområder.

Landbrugsstøtteordninger

Et væsentligt formål med de miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger er at nedbringe kvælstof- og pesticidbelastningen af grundvandet. Derfor vil anvendelsen blive fremmet i områder med særlige drikkevandsinteresser.

Naturgenopretning

Naturgenopretning vil i et vist omfang blive anvendt til at fastholde en arealanvendelse, der er skånsom over for grundvandet. Her tænkes f.eks. på ekstensivt landbrug uden brug af pesticider og kunstgødning.

Ad Områder med drikkevandsinteresser

I områder med drikkevandsinteresser vurderer amtet i den konkrete sagsbehandling om en ændret arealanvendelse giver en særlig risiko for forurening af grundvand, der indvindes til vandforsyning. Det svarer til den nuværende administration i det meste af amtet.

Nitratfølsomme indvindingsoplande

I områder med drikkevandsinteresser er der udpeget følgende nitratfølsomme indvindingsoplande:

- Østlige del af Tuse Næs.
- Orø.
- Røsnæs i Kalundborg Kommune.
- En del af indvindingsoplandet til Høve Strands Vandværk i Trundholm Kommune.
- Omø.
- Agersø.

Der skal ske en yderligere kortlægning inden for de nitratfølsomme indvindingsoplande, og der skal på den baggrund ske en udpegning af indsatsområder med hensyn til nitrat.

Udpegningen fremgår af kortemnet "Nitratfølsomme områder (RP)" og fig. 10.4.

Forurenede grunde

Indenfor indvindingsoplandet for almene vandforsyningsanlæg foretager amtet, efter Jordforureningsloven, kortlægning og eventuelt afværgeforanstaltninger overfor arealer, hvor der er forurening eller forureningskilder, der kan have skadelig virkning på grundvandet. Amtet igangsætter dog som hovedregel ikke kortlægning og afværgeforanstaltninger, før det tilsvarende arbejde er afsluttet i områder med særlige drikkevandsinteresser.

Hvis der konstateres en forurening af grundvandet forestår amtet, i samarbejde med kommunerne, en opsporing af forureningskilder. Som udgangspunkt sker denne opsporing alene indenfor indvindingsoplandet for almene vandforsyninger, og amtet vil i hvert enkelt tilfælde vurdere situationen, og prioritere indsatsen i forhold til amtets øvrige opgaver i relation til især arbejdet indenfor områder med særlige drikkevandsinteresser.

Deponering af affald

Deponeringsanlæg, fyldpladser og specialdeponier kan kun placeres her, såfremt en nærmere vurdering sandsynliggør, at deponeringen ikke kan true nuværende eller fremtidig indvinding til vandforsyning.

Anlægsarbejder

Der kan i anlægsarbejder, som ikke antager deponilignende karakter, såsom vejanlæg, støjvolde og lignende anvendes jord og restprodukter, hvis indhold af grundvandstruende forureningskomponenter er lavt til middel. Der kan være tale om ren jord eller let forurennet jord. Niveauet for mobile forureningskomponenter må ikke overstige grænseværdierne for let forurennet jord. Indholdet af mindre mobile forureningskomponenter må ikke overstige grænseværdierne for forurennet jord. Betegnelse af jordtype refererer til Vejledning i håndtering af forurennet jord på Sjælland. Januar 2000.

Restprodukter med højere indhold af forureningskomponenter kan eventuelt anvendes, hvis udvaskningsforsøg viser meget ringe udvaskning.

Virksomheder

Der vil efter en nærmere vurdering kunne etableres virksomheder, som har produktion, håndtering eller oplag af stoffer, der udgør en grundvandstrussel. Grundvandstruslen vil afhænge af stoffernes egenskaber og de typer af foranstaltninger, der kan etableres for at imødegå en forurening. Der vil således skulle foretages en konkret vurdering af de enkelte produktioner og oplag.

Ved etablering af en sådan virksomhed skal grundvandstruslen begrænses mest muligt, bl.a. ved at minimere transport, oplag og håndtering af de grundvandstruende stoffer. Der skal endvidere foretages nøje overvågning ved oplag og håndtering af de grundvandstruende stoffer. Det samme gælder ved udvidelse af en eksisterende virksomhed af ovennævnte karakter.

Nedsivning af spildevand

De nitratfølsomme indvindingsoplande er områder, hvor det grundvandsdannende opland til en vandforsyning eller et magasin er karakteriseret ved en ringe beskyttelse over for nitrat. Beskyttelsen over for miljøfremmede stoffer fra spildevand forventes også at være ringe i disse områder.

Nedsivning af spildevand bør ikke øges i de nitratfølsomme indvindingsoplande, før sårbarheden i disse områder er blevet nærmere kortlagt. Tilladelse til nedsivningsanlæg i disse områder, kan meddeles, hvis anden afledningsform ikke eller kun meget vanskeligt kan benyttes. Dette gælder især i områder med nedsivning fra flere ejendomme inden for samlet bebyggelse. Tilladelse til etablering af nedsivningsanlæg for færre end 30 PE administreres af kommunerne.

Ad Områder med begrænsede drikkevandsinteresser

I områder med begrænsede drikkevandsinteresser er det andre hensyn såsom luftkvalitet, recipientkvalitet, planmæssige forhold m.v., der er afgørende for, om aktiviteten kan foregå.

Forurenede grunde

Indenfor indvindingsoplandet for almene vandforsyningsanlæg foretager amtet, efter Jordforureningsloven, kortlægning og eventuelt afværgeforanstaltninger overfor arealer, hvor der er forurening eller forureningskilder, der kan have skadelig virkning på grundvandet. Amtet igangsætter dog som hovedregel ikke kortlægning og afværgeforanstaltninger, før det tilsvarende arbejde er afsluttet i områder med særlige drikkevandsinteresser og områder med drikkevandsinteresser.

Hvis der konstateres en forurening af grundvandet forestår amtet, i samarbejde med kommunerne, en opsporing af forureningskilder. Som udgangspunkt sker denne opsporing alene indenfor indvindingsoplandet for almene vandforsyninger, og amtet vil i hvert enkelt tilfælde vurdere situationen, og prioritere indsatsen i forhold til amtets øvrige opgaver i relation til især arbejdet indenfor områder med særlige drikkevandsinteresser.

Ad 10.5 Beskyttelse af grundvandet

Indsatsområder

Efter ændringen af vandforsyningsloven i 1998 skal amterne udpege indsatsområder for grundvandsbeskyttelse i de særlige drikkevandsområder. Der er udpeget kortlægningsområder og foretaget en prioritering af rækkefølgen for kortlægningen og for udarbejdelsen af planer for indsatsen for grundvandsbeskyttelsen for perioden frem til og med 2008.

Primære kriterier

Der arbejdes med to primære kriterier i forbindelse med udpegning og prioritering af kortlægningsområderne:

- a) ressourcens størrelse og
- b) uerstattelige kildepladser

Ressourcens størrelse

Et af de vigtigste kriterier i udpegningen og prioriteringen er, at der eksisterer en betydelig grundvandsressource af en god vandkvalitet. Her opereres der både med de vandressourcer, der allerede udnyttes, og med de vandressourcer, der endnu ikke udnyttes.

Uerstattelige kildepladser

De største kildepladser i amtet repræsenterer en stor samfundsinvestering i form af tilhørende vandværk, borer og distributionsnet mv., og de bør derfor beskyttes. Det vil være forbundet med store økonomiske tab, hvis en stor kildeplads er nødt til at lukke på grund af manglende vandressource.

På øerne er ressourcen så begrænset, at det ud fra et forsyningsmæssigt synspunkt er nødvendigt at udarbejde en indsatsplan for at beskytte vandressourcerne.

Afgrænsning af kortlægningsområderne

Der er taget udgangspunkt i de afgrænsninger af grundvandsmagasiner, som man kender i dag, og de er herefter søgt tilpasset kommunegrænser.

Prioritering af kortlægningsområder

Arbejdet med kortlægning og udarbejdelse af indsatsplaner for grundvandsbeskyttelsen er prioriteret for perioden 2001-2008.

Perioden 2001-2008

I den foregående periode fra 2001 - 2005 har følgende kortlægningsområder været prioriteret ud fra kriteriet ressourcens størrelse:

Bjergsted, Jernløse-Holbæk, Svinninge-Tornved og Hvidebæk.

For perioden 2005-2008 er yderligere 2 områder prioriteret efter dette kriterium, nemlig Sorø-Stenlille kortlægningsområde (nr. 5). Magasinerne vurderes at være dårligt beskyttede. Kortlægningen i dette område vil bidrage til at give den fulde forståelse af Tude Å området. En del af

	Indsats-område	Primære		Sekundære		
		Grundvands-dannelse (mm/år)	Uerstattelige kildepladser	Lokal interesse	Forurenings-tryk**	Vand-kvalitet
*	Tude Å	35	x	stor	-	god
*	Tølløse	60	x	-	-	god
*	Suså	40	xx	-	-	god
1	Bjergsted	140	xx	-	0,9	brugbar
2	Jernløse Holbæk	50	xx	stor	0,6	god
3	Svinninge Tornved	50	x	-	1,1	god
4	Hvidebæk	40	x	stor	0,86	god
5	Stenlille Sorø	40	x	-	-	-
6	Skælskør Korsør Hashøj	30	x	-	-	-

* indsatsplaner påbegyndt

** udtrykt som antal grundvandstruende lokaliteter/km²

- kendes ikke

x mindre svær at erstatte

xx middelsvær at erstatte

xxx meget svær at erstatte

Fig. 10.6 Prioritering af kortlægningsområder for perioden indtil 2008 ud fra ressourcens størrelse

	Indsats-område	Primære		Sekundære		
		Grundvands-dannelse (mm/år)	Uerstattelige kildepladser	Lokal interesse	Forurenings-tryk***	Vand-kvalitet
a	Sejerø	5	xxx	stor	0,9	dårlig
b	Ringsted	60	xxx	-	0,79	god
c	Orø	80	xxx	stor	0,63	brugbar
d	Omø	80	xxx	stor	0	dårlig
e	Agersø	80	xxx	-	0	brugbar
f	Fuglebjerg	20	xx	-	-	-

*** udtrykt som antal grundvandstruende lokaliteter/km²

- kendes ikke

x mindre svær at erstatte

xx middelsvær at erstatte

xxx meget svær at erstatte

Fig. 10.7 Prioritering af kortlægningsområder for perioden indtil 2008 ud fra uerstattelige kildepladser

Indsatsplaner

Ad Nitratfølsomme områder og indvindingsoplande

Ad sikring af forsyning med drikkevand

Ad Begrænsning af vandforbrug

Ad Erhvervsområder

grundvandet i sidstnævnte kortlægningsområde dannes angiveligt i Sorø-Stenlille kortlægningsområde og Skælskør-Korsør-Hashøj kortlægningsområde (uden Fuglebjerg) (nr. 6). Dette område får samme udstrækning som i den nuværende regionplan.

I den foregående periode fra 2001 - 2005 har følgende kortlægningsområder været prioriteret ud fra kriteriet uerstattelige kildepladser: Sejerø, Ringsted, Orø, Omø og Agersø.

For perioden 2005-2008 er yderligere 1 område: Fuglebjerg kortlægningsområde (f), som bliver et mindre område, hvor der bliver tale om at koncentrere den foreløbige kortlægning omkring to kildepladser.

Indsatsplanerne igangsættes sideløbende for de to primære kriterier; størrelse og uerstattelighed.

Der er før 2001 igangsat indsatsplanarbejde i Suså-området, Tude Å- oplandet og i Tølløse.

Planperioden 2008-2012

Der vil blive arbejdet i Dragsholm, Gørlev, Høng, Nykøbing-Rørvig og Slagelse kommuner.

Indsatsplaner udarbejdes i samarbejde med vandværker, kommuner, borgere og erhverv.

Nitratfølsomme områder og indvindingsoplande er beskrevet i de pågældende afsnit under Ad Områder med særlige drikkevandsinteresser og under Ad områder med drikkevandsinteresser.

Ad 10.6 Almen vandforsyning

Dette afsnit berører især det 2. og 3. af amtsrådets mål om grundvand.

Det er i denne regionplan præciseret, at rensningen af forurenede grundvand, som en overgangsordning, knytter sig til rensning for miljøfremmede stoffer. Der vil kunne ske rensning af andre stoffer, herunder salt for at sikre en tilstrækkelig mængde fersk vand til drikkevandsforsyning, bl.a. på øerne.

Siden 1. januar 1999 har det været et lovkrav, at der skal være vandmålere hos alle forbrugere. Vurderingen af vandværkernes vandbehov tager udgangspunkt i de målte forbrug. Vurderingen sammenholdes med et teoretisk vandbehov ud fra forbrugerkredsens sammensætning og vandforbrug.

Ad 10.7 Virksomheders forsyningsforhold

Dette afsnit berører især det 3. af amtsrådets mål for grundvand.

I de udlagte erhvervsområder er der investeret i udbygning af vandforsyning mv. For at opnå en hensigtsmæssig udnyttelse af investeringerne, skal virksomhedernes vandbehov dækkes herfra.

Ad Enkeltindvinding

I visse tilfælde kan virksomheder uden for erhvervsområder betjenes af den almene vandforsyning.

Omkostningerne ved at vandforsyne virksomheder i det åbne land med vand fra almene vandværker vil være høje. Derfor vil det i mange tilfælde være hensigtsmæssigt, fortsat at udnytte investeringerne og forny virksomheders tilladelser.

Vandforsyning til erhvervsformål uden for områder med almindelig vandforsyning har tredje prioritet.

Erhverv forsynes kun med vand af drikkevandskvalitet, hvor dette kræves.

Ad Begrænsning af vandforbrug

Det er et mål at frigøre vand til nye forbrugere gennem vandbesparelser mv. For at fremme rene- re teknologi fastsættes derfor som hovedregel et maksimalt tilladeligt vandforbrug i virksomhedsgodkendelser. Genbrug af vand i industri skal fremmes, og store erhvervsbehov skal søges dækket med sekundavand, hvor der ikke kræves vand af drikkevandskvalitet. Ved sekundavand forstås spildevand, saltvand, regnvand, søvand, forurenede grundvand og vand fra grundvandssænkning.

10.8 Landbrugets forsyningsforhold

Dette afsnit berører især det 3. af amtsrådets mål for grundvand.

De nuværende tilladelser til markvanding er ret små, 75 % af tilladelserne er mindre end 15.000 m³/år. Miljøpåvirkningen fra en enkelt indvinding af den størrelse er begrænset, mens et afslag kan forhindre udbygning af jordbrug og lokalt erhverv. Der er dog områder, hvor miljøpåvirkningen selv fra mindre indvindinger normalt er uacceptabel. Det gælder:

- a) I områder, hvor grundvandets kvalitet er truet af overindvinding.
- b) Inden for 500 m fra højt målsatte vandløb (A-målsætninger hhv. B1-målsætninger).
- c) Inden for 500 m fra lavere målsatte vandløbsstrækninger, hvor lokale kildevæld bidrager med store dele af vandløbets vandføring.
- d) I områder hvor kildevæld og vandløb som nævnt under pkt. b og pkt. c ligger særligt tæt.

Fig. 10.5 viser de områder, hvor ovennævnte forhold gør sig gældende, altså områder hvor der normalt ikke kan gives ny tilladelse til markvanding.

Her ud over vil amtet normalt ikke give tilladelse til ny eller forøget indvinding :

- e) I områder hvor øget indvinding vil mindske vandløbenes vandføring, så den ikke overholder kravene til den aktuelle målsætning (jf. retningslinie 10.2.5).
- f) I områder hvor indvinding fra mange nye tilladelser truer grundvandets kvalitet eller påvirker naturforholdene uacceptabelt.

Figur 10.6 supplerer fig. 10.5 med områder omfattet af pkt. e) og f). I disse områder er der allerede givet så store tilladelser, at det kan blive vanskeligt at opfylde kravene til vandføring i vandløbene, hvis alle tilladelser udnyttes fuldt ud. Figuren viser forholdene i år 2005, senere tilladelser eller ophør af indvindinger kan ændre fordelingen af områderne. I de områder, hvor der fort-

Ad Indvinding

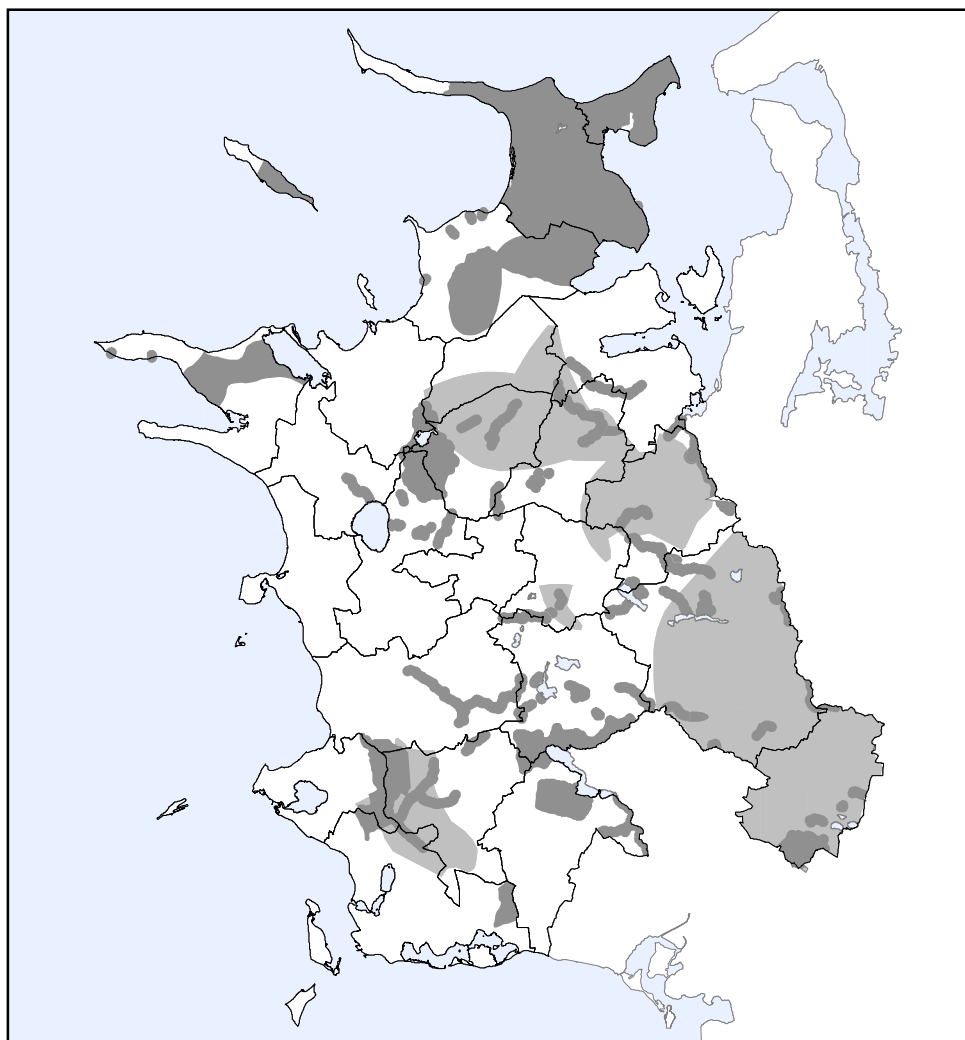

Fig. 10.6 Fremtidige markvandingsområder

- Ny markvanding tillades normalt IKKE
- Ny markvanding tillades normalt kun i det omfang, at eksisterende tilladelser (2005) falder bort
- Ny markvanding kan tillades efter konkret vurdering

sat er vand til rådighed for markvanding, meddeler amtet umiddelbart tilladelse til indvindinger mindre end 15.000 m³/år forudsat, at indvindingen ikke ønskes placeret meget tæt ved et vådområde omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. I sådanne tilfælde og ved ansøgninger større end 15.000 m³/år vurderer amtet, hvilke undersøgelser, der er nødvendige for at fastslå, om indvindingen fører til væsentlige miljøpåvirkninger.

Ad Import og eksport

d 10.9 Forsyning på tværs af amtsgrænsen

Vestsjælland har hidtil været selvforsynende med vand og haft overskud til en begrænset vand-eksport. Selvforsyning er fortsat målet. Den nuværende indvinding til eksport forventes fastholdt, da vandbesparelserne i Hovedstadsområdet kun forventes at kompensere for forurenede kildepladser der. Øget indvinding til eksport er ikke forudsat i den aktuelle prioritering af vandressourcen. Vandressourcerne i grænseområderne kan dog udnyttes fra indvindingsanlæg i naboamtene.

Ad Vandplan Sjælland

Hvis det inden for amtsgrænsen ikke er muligt at fremskaffe den nødvendige mængde grundvand til at erstatte den mængde, der er bortfaldet på grund af reduktion af indvinding i et problemområde, må amtet drøfte med et naboamt, om det er muligt at udpege nye indvindingsområder blandt de områder, der indgår i Vandplan Sjælland-samarbejdet.

Forinden der udpeges et nyt indvindingsområde, skal det dog undersøges, hvorvidt området kan levere den nødvendige mængde og kvalitet. Endvidere skal det undersøges, om den påtænkte indvinding er bæredygtig, således at vandløb ikke påvirkes i uønsket grad, og således at grundvandskvaliteten ikke forringes.

Henvisninger

Der henvises i øvrigt til :

- Kortemnet "Drikkevandsområder (RP)", "Kortlægningsområder (RP)", "Indsatsområder (RP)", "Nitratfølsomme områder (RP)" og "Markvanding (RP)"
- Retningslinjerne, kapitel 10 Vandindvinding.
- Vejledning i håndtering af forurenede jord på Sjælland. Januar 2000.
- Vandplan Sjælland 1996-2020. Januar 1996.
- Vandindvindingsplanen. Rettet Vandindvindingsplan for Vestsjællands Amt, godkendt af Miljøministeriet den 15. august 1988.
- Risikobekendtgørelsen. Bekendtgørelse nr. 106 af 22. februar 2000 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer.
- Miljøbeskyttelsesloven. Lovbekendtgørelse nr. 698 af 22. september 1998 med senere ændringer.
- Vandforsyningsloven. Lov nr. 130 af 26. februar 1999.
- Vandløbsplanen, Forslag til Planlægningsdokument nr. 1 til Regionplan 2005-2016.

Vand

Ad 11. Vandløb, søer og kystvande

Hidtidig planlægning

Regionplanen indeholder de overordnede retningslinjer og målsætninger for vandløb, søer og kystvande. Vandløbsplanen, søplanen og planer for kystvande indeholder mere detaljerede informationer, herunder tabeller og skemaer med målsætninger for de enkelte vandløbsstrækninger og søer.

I Regionplan 1997-2008 skete der ændringer på følgende områder: Vandløb, der før havde lempet målsætning med hensyn til spildevandspåvirkning, kan nu opfylde en basismålsætning på grund af bl.a. forbedret spildevandsrensning. Det tidligere mål om, at alle spildevandstilledninger fra samlet bebyggelse til søer var afskåret senest i 1998, var endnu ikke opfyldt i år 2000 for alle kommuners vedkommende. Det tilstræbes, at kommunerne snarest muligt opfylder kravet. Kravene til udledningen af kvælstof og fosfor for alle renseanlæg større end henholdsvis 200 og 500 PE (personækvivalenter), der udleder til Isefjorden, blev opfyldt i år 2000. Som følge af lovkrav er der indført retningslinjer for spildevandsrensningen i det åbne land.

Administration

Der er endvidere sket ændringer indenfor amtets administration vedrørende landbruget. I Søplanen (planlægningsdokument nr. 1, 1994) og Planer for kystvande (planlægningsdokument nr. 8, 1996) er der fastsat målsætninger (skærpet, basis, lempet) for de enkelte søer og kystvandsafsnit.

I omtalen af de virkemidler, som skal medvirke til at få disse målsætninger opfyldt, er der om belastningen med fosfor og kvælstof fra landbruget anført, at det falder uden for amtsrådets kompetence. Der henvises til målene i den nationale vandmiljøplan. Med ændringen af planlovens regler om VVM for husdyrbrug i 1999 fik amtsrådet imidlertid til opgave at vurdere miljøpåvirkningen ved etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug.

Hvis Amtsrådet finder, at udvidelsen vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, skal der udarbejdes en nærmere redegørelse (VVM) som kan medføre, at der fastsættes en række særlige vilkår for produktionen. I situationer hvor kvælstof eller fosfor er problemet, kan landbrugeren alternativt indsende et projekt med balance i kvælstof- og fosforregnskabet, således at der ikke tilføres markerne flere næringsstoffer end der fjernes med afgrøderne i forhold til nutidig drift. Administrationen af VVM-reglerne medvirker således til at opfylde recipientmålsætningerne. Amtet har udarbejdet et administrationsgrundlag for denne praksis.

For amtets fjorde og nor gælder, at der er et stort opland set i forhold til recipientens vandareal. I fjorde og nor er vandudskiftningen endvidere ringe på grund af områdernes snævre forbindelse med havet. For disse områder gælder, at målsætningerne om et upåvirket eller kun svagt påvirket miljø, ofte ikke er opfyldt eller er under pres. De er således sårbare overfor yderligere belastning med næringssalte, såvel kvælstof som fosfor. De kystnære havområder i Vestsjællands Amt er ligeledes karakteriseret ved, at målsætningerne ikke er opfyldt. De er således også sårbare overfor yderligere tilførsel af næringssalte. Ser man på landbrugets bidrag til belastningen med kvælstof i forhold til den samlede belastning fås, at andelen til fjorde og nor og åbne havområder udgjorde mellem 75 og 86% i 2001 og 2002.

De store målsatte søer i amtet er endvidere særligt sårbare overfor yderligere belastning med fosfor. Der forskes fortsat i udvaskningen af fosfor til vandmiljøet, hvor landbrugets bidrag har vist sig at være større end hidtil antaget. Landbrugets bidrag til fosforbelastningen af eksempelvis Tissø, udgjorde i 2001 26 %, mens landbrugets bidrag til Tystrup Sø udgjorde ca. 40 % i 2001.

Ved udgangen af 2003 trådte miljømålsloven i kraft. Loven implementerer EU's vandrammedirektiv fra 2000. Amtsrådet skal frem til 2009 udarbejde basisanalyse, gennemføre yderligere overvågning og undersøgelser samt i dialog med andre interessenter og myndigheder udarbejde indsatsplaner, der - som hovedregel - skal sikre, at der opnås god økologisk tilstand i alle vandområder i 2015. Indtil da administreres på grundlag af regionplanens målsætninger og retningslinjer.

I henhold til miljøbeskyttelsesloven har kommuner og amtet, som hidtil, mulighed for indgreb overfor punktkilder, herunder ulovlige udledninger fra landbrug og røggas til atmosfæren.

Ad 11.1 Vandløb

Målsætninger

For flertallet af vandløbene er det målet, at de skal have et naturligt og alsidigt dyre- og planteliv. Tilstanden skal være upåvirket eller kun svagt påvirket af spildevandsudledning, vandindvinding, afledning af vand eller andre kulturbetingede påvirkninger, som kan reguleres gennem planlægningen. Denne målsætning betegnes som basismålsætning. Vandløb, som har et særligt værdifuldt dyre- og planteliv, har skærpet målsætning. Vandløb, som i højere grad tillades påvirket af spildevandsudledning, vandindvinding eller afvanding, har lempet målsætning. Målsætningerne er delt op i A, B, C, D, E og F målsætninger, jf. nedenfor.

Skærpet målsætning

A Særligt naturvidenskabeligt interesseområde: Vandløb, hvor særlige naturværdier skal beskyttes.

Basismålsætning

Basismålsætningen er delt op i fire fiskevandmålsætninger bestemt af vandløbets størrelse, fysiske form, fald, bundforhold og sommervandføring.

B0 Vandløb uden fisk: Vandløb, hvor der skal kunne trives et alsidigt dyre- og planteliv, selvom ringe eller manglende vandføring i perioder forhindrer, at der kan trives fisk.

B1 Gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk: Vandløb, der skal kunne anvendes som gyde- og yngelopvækstområde for ørred og andre laksefisk.

B2 Laksefiskevand: Vandløb, der skal kunne anvendes som opvækst- og opholdsområde for ørred og andre laksefisk.

B3 Karpesfiskevand: Vandløb, der skal kunne anvendes som opvækst- og opholdsområde for ål, aborre, gedde og karpesfisk.

Lempet målsætning

C Afledning af vand: Vandløb, der alene skal tjene til afledning af vand, og som derfor kræver en effektiv vedligeholdelse.

D Spildevand: Vandløb, der tillades påvirket af spildevand i en grad, så der ikke kan opretholdes et alsidigt dyre- og planteliv.

E Vandindvinding: Vandløb, hvor vandføringen tillades mindsket som følge af vandindvinding i en sådan grad, at der ikke kan opretholdes et alsidigt dyre- og planteliv.

F Okkerpåvirket: Vandløb, der tillades påvirket af okker i en grad, så der ikke kan trives et alsidigt dyre- og planteliv.

Målsatte vandløb

Alle vandløb er omfattet af planerne, også selvom de ikke er nævnt i regionplanen eller vandløbsplanen. I så fald har de basismålsætning.

Alle render betragtes som vandløb, hvis de indeholder vand en så stor del af året, at de har betydning som levested for det naturlige dyre- og planteliv, som trives i vandløb.

De fleste vandløb er desuden registrerede efter Naturbeskyttelseslovens § 3. De registrerede vandløb er vist på amtets hjemmeside „Informationer på kort, naturområder, beskyttede vandløb“ (<http://vsanm.cbkort.dk/>). Her kan ses hvilke vandløb der er beskyttede. Det betyder, at naturtilstanden ikke må ændres. Dog kan vandløb vedligeholdes i det omfang, det er gjort hidtil (skære grøde, fjerne aflejringer i form af sand og slam).

Status

Hidtil har indsatsen især omfattet forbedret rensning fra større spildevandsanlæg og skånsom vedligeholdelse af vandløb målsatte som laksefiskevand.

Dette har forbedret vilkårene for dyre- og plantelivet i mange større vandløb, mens forholdene stadig er uacceptable i de fleste mindre vandløb.

Opfyldelse af hidtidig plan

Vestsjællands Amt har ca. 720 vandløbsmålestationer fordelt på ca. 1200 km særskilt målsatte vandløb.

Resultaterne af det regionale tilsyn i 2002 og 2003 er det væsentligste grundlag for en vurdering af, om målsætningen i de enkelte vandløb er opfyldt. Konklusionen er, at kun ca. 50% af vandløbsstationerne opfylder målsætningens krav til faunaklasse.

Herudover foretager amtet en biologisk bedømmelse af vandløb før og efter spildevandsudledning fra renseanlæg.

Årsagerne til den manglende målopfyldelse er typisk for dårligt rensset spildevand, regnvandsbetingede udløb, for stor vandindvinding og/eller for hårdhændet vandløbsvedligeholdelse.

Ændringer

I forhold til Regionplan 2001-2012 er der sket justeringer af Vandløbsplanen. Enkelte nye vandløb er kommet med, nogle har ændret målsætning eller målsætningsklasse i takt med amtets øgede kendskab til vandløbene. Andre vandløb er røget ud af planen, fordi de er blevet så ubetydelige, at de næppe kan opretholde et naturligt dyre- og planteliv.

I Regionplan 2001-2012 havde 11% af de målsatte vandløbsstrækninger skærpet målsætning, 79% basismålsætning og 10% lempet målsætning. Heraf har 7% lempet målsætning med hensyn til afledning af vand og 3% lempet målsætning med hensyn til vandindvinding.

Ændringerne i vandløbsplanen betyder, at omfanget af målopfyldelse er praktisk taget uændret. Målsætningerne skal ifølge retningslinjerne nås inden udgangen af 2008.

Vigtige indsatsområder

Der er fortsat behov for supplerende rensningsforanstaltninger ved en række småbyer og fritliggende ejendomme, der udleder til mindre vandløb.

Ved regnbetingede udløb skal der etableres tilstrækkeligt store bassiner.

Det kan være nødvendigt at begrænse vandindvinding ved flere vandløb, jf. også retningslinjerne for vandløb og vådområder i afsnit 10.2.

Skånsom vandløbsvedligeholdelse er påkrævet i de fleste vandløb.

Det tilstræbes, at rørlagte vandløb frilægges som åbne vandløb, når de ved omlægninger, repa-

Fiskeri og vildtopdræt

rationer m.m. indgår i målsatte vandløb og naturlige vandløb, der er registreret efter naturbeskyttelsesloven.

Målet er, at flest mulige vandløb er åbne vandløb af hensyn til dyre- og plantelivet og virkningen som spredningsveje for dyr og planter.

Udsætning af fisk kræver tilladelse fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Amtsrådet kan ikke anbefale ministeriet, at der udsættes fisk eller andre dyrearter, som ikke er naturligt hjemmehørende i de pågældende vandløbssystemer. Der må ikke oprettes dambrug ved vandløb.

Ænder, gæs eller lignende må ikke udsættes i et sådant omfang, at vandløbet forurenes. Fodring må ikke finde sted.

Intensiveret indsats

Vandløbsplanen omfatter knap 200 km vandløb, der vedligeholdes af private, knap 800 km vandløb, der vedligeholdes af kommunerne, og godt 300 km større vandløb, der vedligeholdes af amtet. Kommunerne driver de fleste store fælles vandindvindinger og spildevandsudledninger. Mange fritliggende ejendomme har egen vandindvinding og spildevandsudledning under kommunalt tilsyn. Både private, amtet og især kommunerne har derfor afgørende indflydelse på, at vandløbenes målsætninger opnås og fastholdes.

For at målene kan nås inden udgangen af 2008, skal der gøres en samlet indsats for de enkelte vandløb.

Amtet er indstillet på et tæt samarbejde med de berørte parter, så målene ud fra en helhedsbetragtning kan opnås og fastholdes.

Ad 11.2 Søer**Ad Målsætninger**

For flertallet af søerne er målet, at de skal have et naturligt og alsidigt dyre- og planteliv. Tilstanden skal være upåvirket eller kun svagt påvirket af spildevandstilledning, vandindvinding eller andre kulturbetingede påvirkninger, som kan reguleres gennem planlægningen. Denne målsætning betegnes som basismålsætning.

Målsætningen er skærpet for søer, som har et særligt værdifuldt dyre- og planteliv eller andre særlige naturhistoriske værdier eller kulturhistorisk eller landskabelig betydning, eller som anvendes til badning eller til vandindvinding.

Søer, som i større grad tillades påvirket af spildevandsudledning eller vandindvinding, har lempet målsætning.

Status

I Vestsjællands Amt er 55 større søer individuelt målsat. For 36 af disse er målsætningen ikke opfyldt.

Naturbeskyttelseslovens § 3

Alle søer over 100 m² eller søer i forbindelse med andre beskyttede naturtyper er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Det betyder, at tilstanden ikke må ændres.

Næringssalte

Søerne påvirkes især af tilførsel af for store mængder næringssalte. Næringssaltene giver anledning til en alt for kraftig vækst af de mikroskopiske alger, der findes som svæv i vandet. Vandet bliver uklart og farves kraftigt grønt. Bundplanter forsvinder, og rovfisk erstattes af tætte bestande af skidtfisk. Med tiden dækkes søbunden af sort slam, og der optræder iltmangel i bundvandet. Denne tilstand, der betegnes eutrofieret, er den fremherskende i søerne i amtet. Fosfor (i form af fosfat) er det næringssalt, som er af størst betydning for tilstanden i søerne. Søerne er meget følsomme for tilførsel af fosfor. Fosfor udvaskes fra jorden og tilføres i små mængder med nedbøren, men de væsentligste kilder er landbrugets bidrag samt bidraget fra spildevand.

Ad Spildevand

Retningslinjerne vedrørende søer sigter primært mod at nedbringe spildevandsbelastningen. For at basismålsætningen kan betragtes som opfyldt, må fosfortilførslen fra spildevand højst være 25% af den naturlige tilførsel. Det forudsættes, at spildevand til alle andre søer end Tystrup-Bavelse Søerne og Tissø afskæres, og at spildevandet inden for disse søers oplande renses bedst muligt for fosfor.

Fosforkoncentrationen i udløb fra spildevandsanlæg skal opstrøms søer være:

- højst 0,3 mg/l for anlæg større end 200 PE (personækvivalenter)
- højst 1,0 mg/l for anlæg mellem 30 og 200 PE

For overløbsbygværker fra fælleskloakerede arealer kræves etableret bassiner, hvor det er nødvendigt for at opfylde målsætningen.

For spildevandsudledninger fra ejendomme med en belastning under 30 PE beliggende uden for kommunale kloakoplande henvises til afsnit Ad 11.4.

Sørestauring

Søer reagerer oftest meget langsomt på ændringer i belastningen. Selvom spildevandsudledningen ophører, kan der gå mange år inden tilstanden er forbedret. Derfor er der flere søer, som ikke lever op til den målsatte tilstand, selv om belastningen er nedbragt tilstrækkeligt. Udviklingen kan fremskyndes ved sørestauring, f.eks. ved fjernelse af skidtfisk eller udsætning af rovfisk. Der er ikke krav om sørestauringer, men amtet stiller sig generelt positivt overfor sådanne projekter.

Miljøskadelige stoffer

Tungmetaller, olie, sprøjtemidler og andre miljøskadelige stoffer må ikke udledes i mængder, der kan medføre skader på søerne.

Fiskeri

Nogle søer er genstand for erhvervsmæssigt fiskeri. Fiskeri med trawl må ikke skade bundvegetationen, der er af stor betydning for søers generelle miljøtilstand. Dambrug i søer forekommer ikke i Vestsjællands Amt og må ikke etableres, da fodring af fiskene medfører kraftig forurening. Af samme grund må fritlevende fisk ikke fodres f.eks. i forbindelse med lystfiskeri. Udsætning af fisk kræver tilladelse fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Der må kun udsættes naturligt hjemmehørende fisk. Undtaget er dog sandart, der i stærkt forurenede søer kan medvirke til, at fiskebestanden forskydes i gunstig retning.

Vildtopdræt og jagtfodring

Fodring af andefugle i søer medfører kraftig vandforurening og er ikke tilladt. Fodring på land i nærheden af søer har samme effekt og må ikke finde sted i et sådant omfang, at søens miljøtilstand påvirkes.

Søplan

En mere detaljeret redegørelse for retningslinjerne vedrørende søer findes i søplanen. Søplanen forventes ikke revideret, før der i 2009 godkendes indsatsplaner i medfør af lov om miljømål.

Ad 11.3 Kystvande**Ad Målsætninger**

Princippet i fastsættelse af målsætninger for kystvande er, at områder med skærpet og lempet målsætning afgrænses i forhold til det øvrige kystvand, der har basismålsætning.

Basismålsætning

Basismålsætningen gælder for områder med et upåvirket eller kun svagt påvirket dyre- og planteliv. En eventuel påvirkning må ikke kunne henføres til identificerbare kilder, f.eks. spildevandsudledning eller opdyrkning af jord.

Skærpet målsætning

Der gælder skærpet målsætning for seks typer områder: Særlige naturvidenskabelige interesseområder, stenrev, badevand, særlig følsomme naturområder og internationale naturbeskyttelsesområder. Denne målsætning medfører skærpet kontrol og opstilling af specifikke krav. Der er ingen forskel på områder med skærpet målsætning og basismålsætning, hvad angår vandkvalitet.

Lempet målsætning

I nogle områder accepteres aktiviteter, der påvirker miljøet således, at basismålsætningen ikke kan opfyldes. I disse områders umiddelbare nærhed tildeles lempet målsætning. Påvirkningerne kan være i form af spildevand, kraftværker, havne, havbrug, råstofindvinding, klapning m.m.

Status

Amtets kystvande er som udgangspunkt tildelt basismålsætningen, der omfatter områder med et upåvirket eller kun svagt påvirket dyre- og planteliv. Herved opfyldes de krav, der stilles gennem miljøbeskyttelsesloven, ligesom naturafhængige interesser tilgodeses.

Opfyldelse af hidtidig plan

På nuværende tidspunkt er basismålsætningen ikke opfyldt i 40 % af amtets kystvande, og målsætningen er truet for de resterende 60 %. Det skyldes, at den stigende tilførsel af kvælstof og fosfor til fjorde, nor og åbne havområder frem til slutningen af 1980'erne har medført en stadig stigende eutrofiering (overgødsning). Igennem de seneste 10 år har belastningen med fosfor været markant faldende, og kvælstofbelastningen er svagt reduceret, men mængden af næringssalte i havet er større, end de tilstedeværende planter og dyr kan omsætte i naturlig balance. I de danske kystvande er det primært kvælstofniveauet, der er bestemmende for planteproduktionen.

Der ses stadig forekomst af bl.a. iltsvind med døde fisk og bunddyr til følge.

Reduktion af kvælstof og fosfor

For at opnå basismålsætningen er det nødvendigt at reducere tilførslen af kvælstof og fosfor til havet. Færre næringssalte i vandet vil medføre en lavere produktion af bl.a. mikroskopiske alger og trådalger. Dermed opnås en bedre vandkvalitet samtidig med, at tilslamning af havbunden forhindres. Iltforholdene ved bunden vil forbedres, hvilket betyder, at der bliver basis for et rigere og mere varieret liv af bunddyr og fisk.

Punktkilder og diffuse kilder

Havbrug i Vestsjællands farvande

Vandkvalitetskrav for kobber og antibiotika fra havbrug

Belastningen med kvælstof og fosfor stammer fra punktkilder (industri, renseanlæg, havbrug, spildevand fra spredt bebyggelse mv.) og diffuse kilder (afstrømning fra landbrugsarealer mv.).

Bisserup Havbrug har netop fået tilladelse til at udvide foderforbruget fra 150 til 225 tons foder pr. år på den hidtidige lokalitet i Smålandsfarvandet. Kvoterne på udledningen af kvælstof og fosfor er fastholdt på henholdsvis 8 og 1 tons pr. år. Tilladelsen er tidsbegrænset. Efter at have haft tilladelse til at anvende 1000 tons foder og udlede 36 tons kvælstof pr. år i en 3-årig periode, har havbruget i Musholm Bugt, ejet af Musholm Lax A/S, fra og med 2003 og fremover, tilladelse til at anvende 700 tons foder og udlede 25 tons kvælstof og 8,6 tons fosfor pr. år.

Havbrugsanlægget i Storebælt, ligeledes ejet af Musholm Lax A/S, har fra 2004 og fremover tilladelse til at anvende 1400 tons foder og udlede 50 tons kvælstof og 5,5 tons fosfor. Redegørelsen, herunder VVM-redegørelsen, i Tillæg nr. 1 til Regionplan 2001-2012 videreføres uforandret i denne regionplanperiode.

Samtlige havbrug er pålagt at overvåge miljøtilstanden omkring anlæggene. Der arbejdes på nationalt plan på at gøre overvågningen af miljøtilstanden ved havbrugene mere ensartet. Et havbrugsudvalg, nedsat af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, udarbejdede i 2003 en rapport hvori der bl.a. blev peget på mulige placeringer af fremtidige havbrug under hensyntagen til forskellige naturbeskyttelsesinteresser. Der blev således set på områdernes miljøtilstand og egnethed for produktionen (dybde, strømforhold, bølger, læ, iltforhold, saltindhold samt variationen i disse parametre). Af udvalgets kortbilag fremgår, at udvalget er af den opfattelse, at der stadig er mulighed for etablering af havbrug i Vestsjællands Amt. Udledningerne fra havbrugene skal dog stadig vurderes i forhold til den udstrækning, de enkelte farvandes målsætning er opfyldt i henhold til regionplanen.

Agersø Havbrug har driftstilladelse på lokaliteten i Agersø Sund til og med 2004. Der må anvendes 250 tons foder og udledes 8 tons kvælstof og 1 tons fosfor. Næringsstoffudledningen holdes dermed inden for den tilladelige kvote for udledningen fra punktkilder til Agersø Sund.

I henhold til Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 921 om kvalitetskrav for vandområder og krav til udledning af visse farlige stoffer til vandløb, søer eller havet, er der fastsat en række krav om begrænsninger for udledningerne af miljøfremmede stoffer fra havbrug. Udledningen af miljøfremmede stoffer fra havbrug drejer sig om kobber, der anvendes til imprægnering af nettene samt forskellige antibiotiske stoffer, der anvendes i tilfælde af sygdom hos fiskene. Der er ikke angivet grænseværdier for de antibiotiske stoffer i bekendtgørelsen, men Miljøstyrelsen har i brev af 31. marts 2005 angivet vandkvalitetskriterier for disse stoffer. Miljøstyrelsen oplyser, at datagrundlaget for fastsættelsen af kvalitetskriterierne er af begrænset omfang, og at der arbejdes videre med at etablere et bedre datagrundlag. De angivne værdier skal derfor betragtes som foreløbige.

Amtet har ikke kendskab til andre punktkilder i nærområderne til havbrugene.

De enkelte virksomheders produktionstilladelser indeholder vilkår om udledningen af de miljøfremmede stoffer. Virksomhederne skal sikre, at koncentrationen af stofferne kan overholde de i retningslinierne angivne vandkvalitetskriterier. For indholdet af stofferne i vandet foretages modelberegninger, der kan tage højde for bl.a. strømforhold. Udover vilkår om at begrænse an-

Planer for Kystvande

vendelsen af stofferne så vidt som muligt, indeholder tilladelserne vilkår om målinger af sedimentets indhold af stofferne, samt vilkår om fornyede modelberegninger af konsekvensen af den anvendte stofmængde for koncentrationen i vandet, såfremt anvendelsen af de miljøfremmede stoffer stiger med mere end 25 %. Tilladelserne indeholder endvidere vilkår om, at behandlingen med medicin og hjælpestoffer (kobber) i øvrigt, skal tilrettelægges således, at de maksimale koncentrationer af aktive stoffer i det marine miljø vil være af kort varighed, og således at koncentrationerne forholdsvist hurtigt vil falde. Vilkårene er med til at sikre, at udledningen af de miljøfremmede stoffer ikke medfører en akut giftvirkning i vandområdet. Fra 1. januar 2006 er kommunen tilsynsmyndighed på havbrugsområdet.

I plandokumentet "Planer for Kystvande" findes en mere detaljeret redegørelse for retningslinjerne vedrørende de enkelte havområder. En revision af plandokumentet afventer EU-Vandrammedirektivet.

Generelt

Ad 11.4 Spildevandsrensning i det åbne land

Rensningen af spildevand fra byerne er stærkt forbedret gennem det seneste årti. Det er resultatet af Vandmiljøplanens krav til rensning af spildevand fra de større renseanlæg og regionplanens krav om vidtgående rensning af spildevand til vandløb, ophør af udledning til de fleste søer, og begrænsning af fosforudledning til Tissø og Tystrup-Bavelse Søerne. Senest har statsafgifter på udledning af kvælstof til vandmiljøet haft gunstig indvirkning på rensresultaterne. De fleste af amtets større renseanlæg lever i dag op til de fastsatte udledningskrav. Nogle renser endda bedre, fordi den øgede efterspørgsel på anlæg, der kan præstere gode rensresultater, har motiveret forskere og producenter til udvikling af renseteknologien.

Alligevel er ca. 1/2 af amtets vandløbsstationer og de fleste søer stadig så forurenede, at de ikke lever op til de fastsatte målsætninger.

Det skyldes, at de er påvirket af udledning af utilstrækkeligt rensset spildevand fra landsbyer og fritliggende ejendomme, samt forurenende overløb fra byernes spildevandssystemer (regnvandsbetingede udløb). Disse mindre udledninger har ikke undergået den samme grad af forbedret rensning, som de større renseanlæg, og har trods deres størrelse, stor betydning for vandkvaliteten i vandløb og søer. Dels fordi de samlet udgør en stor belastning, dels fordi udledningerne ofte sker til mindre og forureningsfølsomme vandløb og søer, mens de større renseanlæg typisk udleder til mere robuste vandområder.

Reduktion af belastningen fra landsbyer, fritliggende ejendomme og regnvandsbetingede udledninger vil derfor i mange tilfælde være en forudsætning for, at målsætningerne kan opfyldes.

Vandløb

Hovedparten af de vestsjællandske vandløb er små med ringe sommervandføring. Vandkvaliteten i små vandløb påvirkes i mærkbar negativ retning af selv små forurenende tilløb.

Spildevandets indhold af organisk stof medfører øget iltforbrug i vandløbet og aflejres på planter og vandløbsbund. Spildevandets indhold af kvælstof på ammonium/ammoniakform kan selv i lave koncentrationer medføre akut giftige forhold for blandt andet fisk. Ammoniakforurening

Søer

er derfor mest alvorlig i mindre vandløb med lav vandføring, hvor spildevandet fortyndes tilsvarende mindre.

Både iltforbrug, aflejringer og akut giftige forhold medfører forringede livsvilkår for vandløbets dyr.

I Vestsjællands Amt udleder de 20 % af befolkningen, der bor i landsbyer og på fritbeliggende ejendomme uden for kloakopland, dobbelt så meget organisk stof til vandmiljøet, som der samlet udledes fra de renseanlæg, som betjener de øvrige 80 % af befolkningen.

Dertil kommer, at mange af de større renseanlæg udleder til havet, hvor det organiske stof har mindre betydning for vandkvaliteten.

Spildevand indeholder fosfor, som udgør et problem ved tilledning til søer. Fosfor medfører øget algevækst med deraf følgende uklart vand og iltfattige forhold. Efter søplanen skal fosfortilførslen fra alle kilder til søerne reduceres mest muligt. Alle større renseanlæg er i dag afskåret fra søerne, bortset fra Tissø og Tystrup Sø, hvortil der accepteres udledning af vidtgående rensset spildevand. Tilbage er så et stort antal enkeltbeliggende ejendomme, samt afstrømningen fra landbruget, som må reduceres væsentligt for at opnå sømålsætningerne.

Da der ofte er ophobet næringsstoffer i søsedimentet, og da søer desuden reagerer trægt på ændringer, vil en tilfredsstillende miljøtilstand normalt først indfinde sig en årrække efter, at belastningen er nedbragt.

Lov om spildevandsrensning i det åbne land

Et udvalg nedsat af Miljøministeriet, "Spildevandsudvalget" har ligeledes konstateret, at årsagen til den manglende målopfyldelse i vid udstrækning kan henføres til udledning af utilstrækkeligt rensset spildevand fra ejendomme i det åbne land.

Spildevandsudvalgets undersøgelser medførte, at Folketinget den 14. maj 1997 vedtog lov nr. 325 om spildevandsrensning i det åbne land. Loven trådte i kraft den. 1. juli 1997 og har til formål at nedbringe spildevandsudledningen til vandløb og søer fra ejendomme i det åbne land.

Forureningsfølsomme vandløb og søer

Lovens gennemførelse betyder, at amterne i regionplanen skal udpege forureningsfølsomme vandløb og søer, hvor belastningen med spildevand fra enkeltejendomme er medvirkende årsag til, at målsætningen ikke er overholdt. Amterne skal desuden angive det højest tilladelige forureningsniveau for de enkelte vandløb og søer. Det vil sige, at det for det enkelte vandområdes opland skal angives, hvor effektivt spildevandet fra ejendommene i det åbne land skal renses, før det udledes til søen/vandløbet.

Udpegningen blev gennemført ved revisionen af regionplanen i 2001.

Kommunale spildevandsplaner

I kommunernes spildevandsplaner planlægges for de konkrete tiltag, som skal realisere amtets udpegninger. I spildevandsplanen skal det for hvert opland fremgå, hvilke renseforanstaltninger, der skal etableres. Renseforanstaltningerne skal som minimum opfylde amtets krav til højest tilladelige forureningsniveau for de enkelte søer og vandløb.

Desuden skal kommunens spildevandsplan indeholde en tidsfølgeplan, som angiver, hvornår den forbedrede spildevandsrensning skal være gennemført. Miljøministeren kan sætte en tidsfrist for gennemførelse af den forbedrede rensning.

Amtets udpegning

Når kommunens spildevandsplan er vedtaget, skal kommunen stille krav til de ejendomme med udløb til søer og vandløb, som er omfattet af udpegningen. Kommunens krav til helårsboliger om forbedret rensning skal ledsages af et tilbud om at blive kontraktligt medlem af den kommunale kloakforsyning, efter samme princip som gælder for ejendomme inden for kloakoplandene.

Den enkelte ejendom vil dog stadig skulle betale en del af omkostningerne i forbindelse med den forbedrede spildevandsrensning. For sommerhuse i udpegede oplande gælder samme renskrav som for helårsboliger, men kommunen er ikke forpligtet til at tilbyde sommerhusejere medlemskab af den kommunale kloakforsyning. Tilsvarende gælder erhvervsejendomme.

Princippet for amtets udpegning er vist på beslutningsdiagrammet fig. 11.1. Resultatet heraf er illustreret på kortemnet "Deloplande-spildevand (RP)", der skal betragtes som en generel oversigt.

Oplande til vandløbene og søerne er indtegnet svarende til deres topografiske afstrømningsoplande. Oplandsgrænserne er vejledende og kan justeres i forbindelse med kommunens kortlægning af afløbsforholdene i området.

Oplandene er markeret med en farve svarende til en af nedenstående rensklasser. Den tildelte rensklasse afspejler de konkrete forureningsproblemer i vandløbet/søen, som oplandet bidrager til. De angivne rensklasser skal læses som en generel illustration af princippet for amtets udpegning af forureningsfølsomme områder, og forureningsmæssig tålegrænse og kan ikke anvendes til fastsættelse af konkrete renskrav.

Gennemførelse

Gennemførelsen af de tiltag, der skal til for at realisere amtets udpegning, prioriteres i samarbejdet om opfyldelse af målsætninger for vandløb og søer mellem amt og kommuner.

Tekniske løsninger

Det forventes, at følgende typer renseanlæg kan leve op til de forskellige rensklasser :
Biologiske minirensanlæg kræver en typegodkendelse. Miljøstyrelsen har i juni 1999 udsendt en typegodkendelsesordning for minirensanlæg, og har udgivet vejledninger for etablering af biologiske minirensanlæg, nedsivnings-, sandfilter- og rodzoneanlæg.

Nedsivningsanlæg og vandindvinding

Miljøstyrelsen anbefaler, at kommunerne allerede i planlægningsfasen overvejer at vurdere vandforsyning og spildevandsafledning under ét.

Et nedsivningsanlæg vil kunne opfylde alle rensklasser, og er en relativt billig og derfor attraktiv renseløsning.

Der bør i planlægningen tages hensyn til, at et meget stort antal nedsivningsanlæg vil kunne stå i vejen for etablering af nye vandindvindingsboringer, fordi nye vandindvindingsboringer ikke kan placeres nærmere end 300 meter fra et nedsivningsanlæg.

Tilsvarende vil det i visse tilfælde ud fra en samlet afvejning være hensigtsmæssigt at tilslutte enkeltejendomme med egne vandindvindinger til fælles vandforsyning. Hermed opnås en mulighed for, at der kan etableres nedsivningsanlæg på de enkelte ejendomme.

Der henvises i øvrigt til retningslinjerne 10.4.5 og 10.4.8 samt redegørelsen i Ad 10.4 om begrænsning af nedsivning af spildevand i visse områder.

Anlægstype	Renseklasser
Nedsivning	0 - OP - SO - SOP
Biologisk minirenselanlæg (afhængig af typen)	0 - OP - SO - SOP
Sandfilter	0 - SO
Rodzoneanlæg	0

Renseklasser og stofreduktionskrav, jf. Miljøstyrelsen			
Renseklasse	Organisk stof (B ₅)	Total-fosfor	Ammonium/ ammoniak
SOP	95%	90%	90%
SO	95%		90%
OP	90%	90%	
0	90%		

Renseklasser	Anvendelseskriterier
0	<p>- Reduktion af organisk stof.</p> <p>Anvendes i oplande til vandløb, hvor ammoniak ikke vurderes at bidrage til en manglende opfyldelse af målsætningen. Der vil typisk være tale om større vandløb med god vandføring (medianminimumsvandføring større end 10 l/sek.).</p>
SO	<p>- Reduktion af ammoniak (nitrifikation), samt skærpet reduktion af organisk stof.</p> <p>Anvendes når ammoniak antages at være en medvirkende årsag til at vandløbets målsætning ikke er overholdt. Denne rensklasse vil typisk finde anvendelse i mindre vandløb typisk med ringe vandføring (medianminimumsvandføring mindre end 10 l/sek.)</p>
OP	<p>- Reduktion af organisk stof og fosfor.</p> <p>Anvendes i det direkte opland til søer, hvor målsætningen ikke er opfyldt, samt i oplandet til større vandløb opstrøms søer, når ammoniak fra enkeltejendomme ikke vurderes at bidrage til en eventuel manglende opfyldelse af målsætningen i vandløbet.</p>
SOP	<p>- Reduktion af ammoniak og fosfor, samt skærpet reduktion af organisk stof.</p> <p>Anvendes når udledninger sker til et mindre vandløb, typisk med periodevis ringe vandføring, hvor ammoniak vurderes at bidrage til en manglende opfyldelse af vandløbets målsætning og der nedstrøms i systemet er søer, hvor målsætningen ikke er opfyldt.</p>

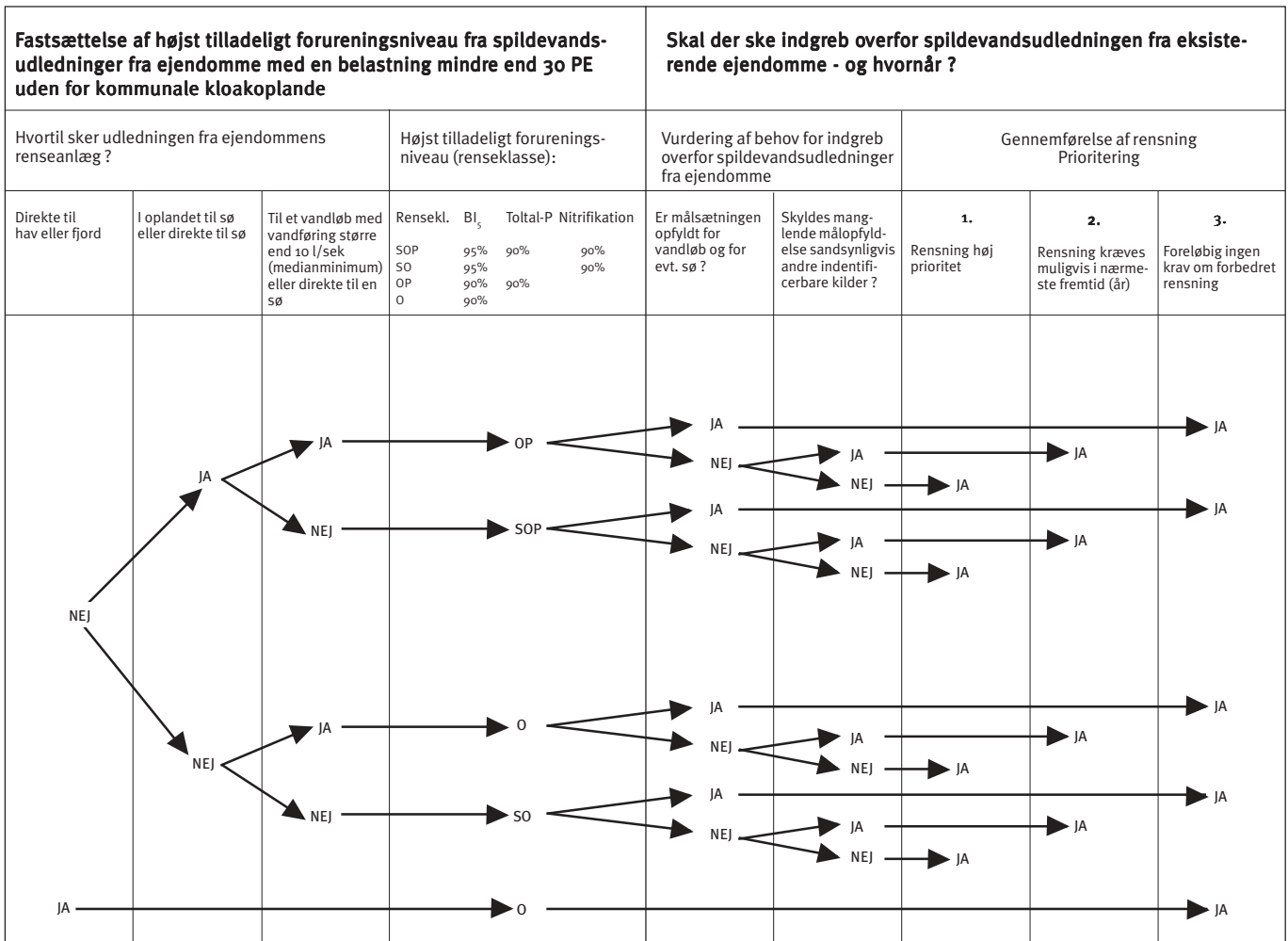

Fig. 11.1 Beslutningsdiagram for fastsættelse af krav til rensning af spildevand fra ejendomme i det åbne land

Samlede bebyggelser

Ud fra en teknisk og miljømæssig betragtning vil en løsning med afskæring af spildevandet til et centralt rensesanlæg med kvælstof og fosforfjernelse ofte være at foretrække, når der er tale om samlede bebyggelser, idet der derved opnås en stor driftstabilitet samt den bedst mulige rensning af spildevandet.

Henvisninger

Der henvises i øvrigt til:

- Kortemnerne "Målsatte vandløb (RP)", "Målsatte søer (RP)", "Målsatte kystvande (RP)", samt "Deloplande spildevand (RP)".
- Retningslinjer, kapitel 11.
- Vandløbsplan. Regionplan 2005-2016. Planlægningsdokument nr.1. December 2005
- Rapporterne „Status for opfyldelse af vandløbsplanens mål“ opdelt på vandområderne-Suså systemet og øvrige oplande til Karrebæksmind Bugt, Køge Bugt, samt Roskilde Fjord. Tude Å systemet og øvrige oplande til Musholm Bugt, Korsør Nor, Skælskør Nor, Basnæs

Nor, Holsteinsborg Nor, samt sydvestlige Storebælt. Åmose Å systemet og øvrige oplande til Jammerlands Bugt og Kalundborg Fjord. Oplande til Sejerø Bugt, Kattegat og Isefjord

- *Søplan. Regionplan 1993-2004. Planlægningsdokument nr. 1: SØPLAN. Maj 1994.*
- *Planer for kystvande. Regionplan 1993-2004. Planlægningsdokument nr. 8: Planer for KYSTVANDE. November 1996.*
- *Miljøtilstanden i det sydlige Kattegat. April 1995.*
- *Miljøtilstanden i Sejerø Bugt. Januar 1995.*
- *Miljøtilstanden i Kalundborg Fjord og Jammerland Bugt. September 1995.*
- *Miljøtilstanden i Musholm Bugt. Januar 1995.*
- *Miljøtilstanden i Korsør Nor og farvandet omkring Korsør. April 1995.*
- *Vejledning i recipientkvalitetsplanlægning. Vejledning fra Miljøstyrelsen. Del 2. Kystvande. 1983.*
- *Lov om spildevandsrensning i det åbne land. Lov nr. 325 af 14. maj 1997*
- *Bekendtgørelse om typegodkendelsesordning for minirenselanlæg. Bekendtgørelse nr. 500 af 21. juni 1999.*

Støj

Ad 12. Støjensyn

Vejledninger

Retningslinjerne skal sikre, at nye kommune- og lokalplaner for støjfølsom arealanvendelse i landzone overholder et støj- og vibrationsniveau svarende til de nedenfor nævnte vejledninger fra Miljøministeriet om støj fra veje, jernbaner, lufthavne og flyvepladser, motorsportsbaner samt skydebaner. For så vidt angår andre støjklender skal retningslinjerne tage udgangspunkt i Miljøministeriets vejledning om ekstern støj fra virksomheder.

De relevante vejledninger er følgende:

nr. 3/1984 Trafikstøj i boligområder

nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder

nr. 3/1996 Supplement til vejledning om ekstern støj fra virksomheder

nr. 5/1994 Støj fra flyvepladser (2 bind)

nr. 1/1995 Skydebaner

nr. 1/1997 Støj og vibrationer fra jernbaner

nr. 3/1997 Støj fra motorsportsbaner

nr. 8/1997 Beregning af støjkonsekvensområder omkring forsvarrets øvelsesområder

nr. 3/2003 Ekstern støj i byomdannelsesområder

For vindmøller henvises til Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 304 af 14. maj 1991.

Generelt

Formålet med retningslinjerne er bl.a. at sikre, at støjbelastede arealer i landzone ikke udlægges til støjfølsom arealanvendelse, som f.eks. rekreative områder, boligområder, daginstitutioner og andre offentlige formål, og at der ikke udlægges arealer til støjende aktiviteter i nærheden af støjfølsomme arealanvendelser. Den konkrete vurdering af ønsker om ændret arealanvendelse vil ske bl.a. på baggrund af støjmålinger og -beregninger. Herudfra skal det eftervises, at Miljøstyrelsens vejledende støjzoner kan overholdes.

Støj

Nedbringelse af støj til et tilfredsstillende niveau kan dels ske ved dæmpning og afskærmning af støjklenderne, dels ved foranstaltninger af planlægningsmæssig karakter.

Erhvervsområder/ boligområder m.v.

Ved placering af virksomheder i erhvervsområder er det vigtigt, at støjgrænser ved nærliggende boligområder eller enkeltboliger ikke overstiger støjgrænser gældende for boligområdet / enkeltejendommen.

Ved lokalplanlægning for erhvervsområder skal de støjmæssige hensyn uden for selve erhvervsområdet vurderes, så eventuelle foranstaltninger i form af zoneinddeling, støjvolde o.l. kan indarbejdes i lokalplanen.

Omvendt skal det ved lokalplanlægning for støjfølsom anvendelse sikres, at tilladte støjgrænser gældende for nærliggende erhvervsområder ikke fører til, at vejledende støjgrænser for den påtænkte støjfølsomme arealanvendelse overskrides.

Ad Virksomheder

Støj fra virksomheder reguleres efter bestemmelserne i miljøbeskyttelsesloven og vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder med tilhørende supplement (nr. 3/1996).

For at hindre støjgener fra virksomheder er det dog hensigtsmæssigt at inddrage støjensynet ved planlægningen af arealanvendelsen. Virksomheder der, selv efter at have dæmpet støjudsendelsen, medfører støjgener, bør placeres i SÆRLIGE ERHVERVSOMRÅDER, jf. afsnit 1.6.

Ad Veje, jernbaner, flyvepladser

Ad Støjende enkeltanlæg

Grænse for lydniveau i støjfølsomme områder fra erhvervsområder og virksomheder:

Tidsrum	Kl.	Etagebolig-områder	Åben og lav boligbebyggelse	Sommerhusområder og offentligt tilgængelige rekreative områder m.v.
Dag (incl. lørdag 07-14)	07-18	50 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
Aften	18-22	45 dB(A)	40 dB(A)	35 dB(A)
Lørdage	14-22	45 dB(A)	40 dB(A)	35 dB(A)
Søn- og helligdage	07-22	45 dB(A)	40 dB(A)	35 dB(A)
Nat	22-07	40 dB(A)	35 dB(A)	35 dB(A)

Støj fra biler, tog og fly mv. reguleres af nationale bestemmelser, f.eks. ved typegodkendelse af køretøjer. Sådanne bestemmelser har regionplanlægningen ikke indflydelse på.

Støj fra veje, jernbaner og flyvepladser kan afbødes ved planlægningsmæssige foranstaltninger. Det kan ske ved en hensigtsmæssig placering af nye, støjfølsomme arealer i forhold til eksisterende eller planlagte støjende anlæg. Det kan også ske ved en hensigtsmæssig placering af nye støjende anlæg i forhold til eksisterende eller planlagte støjfølsomme områder.

Støj fra eksisterende veje kan reduceres ved afskærmning med støjskærme og støjvolde. Støjen kan reduceres ved kilden ved at sænke kørselshastigheden og ved at reducere trafikmængden f.eks. ved etablering af omfartsveje. Valg af belægningstype kan have betydning for støjniveauet. Der er ingen lovmæssige krav, som forpligter vejbestyrelser til at gennemføre foranstaltninger, som sikrer vejens omgivelser mod støj fra eksisterende veje.

Der henvises i øvrigt til vejledningerne nr. 3/1984 Trafikstøj i boligområder, nr. 1/1997 Støj og vibrationer fra jernbaner, nr. 5/1994 Støj fra flyvepladser (2 bind) og Vejstøjudvalgets betænkning nr. 844, 1978, kap. 13.1.3.

Støjende enkeltanlæg og fritidsanlæg (herunder skydebaner og motorbaner) reguleres efter bestemmelserne i miljøbeskyttelsesloven. Der henvises i øvrigt til vejledning nr. 1/1995 Skydebaner og 3/1997 Støj fra motorsportsbaner samt til retningslinjerne og redegørelsen om støjende fritidsanlæg, afsnit 8.11-8.14. Et områdes støjniveau betragtes som tilfredsstillende, hvis grænseværdierne i vejledningerne er overholdt.

Grænse for lydniveau i støjfølsomme områder fra veje og jernbaner:

	Rekreative områder i det åbne land	Rekreative områder i/nær byområder	Boligområder/ offentlige formål	Liberale erhverv
Støj fra veje	50 dB(A)	55 dB(A)	55 dB(A)	60 dB(A)
Støj fra jernbaner	55 dB(A)	60 dB(A)	60 dB(A)	65 dB(A)

Ad Vindmøller**Ad Forsvarets anlæg**

Der henvises til Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 304 af 14. maj 1991.

Forsvarets arealer i Vestsjælland er opdelt i 3 kategorier:

Type 1-områder. Øvelsespladser:

- Antvorskov Øvelsesplads, Slagelse Kommune
- Torpedostation Kongsøre, Trundholm Kommune
- Søhus Plantage, Skælskør Kommune

Områderne anvendes til uddannelsesvirksomhed for de til området knyttede enheder.

Type 2-områder. Mindre skyde- og øvelsesterræner:

- Bredetved Skydeterræn, Holbæk Kommune

Terrænet anvendes til skydning med håndvåben og til skydning med bl.a. sprængladt ammunition til panserværnsvåben. Terrænet er endvidere indrettet til sprængningsøvelser.

Type 3-områder. Større skyde- og øvelsesområder:

- Stold Skydeterræn, Bjergsted Kommune
- Sjællands Odde, Trundholm Kommune

Stold Skydeterræn anvendes ud over skydning med håndvåben til forsøgsskydning mod mål på havet med bl.a. sprængladt ammunition til artilleri.

Sjællands Odde anvendes til skydning mod luft- og sømål med søartilleri med bl.a. sprængladt ammunition.

Forsvaret har følgende øvrige anlæg i Vestsjælland:

Kaserner:

- Torpedostation Kongsøre, Trundholm Kommune

Torpedostation Kongsøre anvendes som baseområde for Søværnets Frømandskorps samt som værkstedsområde. For kasernen henvises til Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder med tilhørende supplement (nr. 3/1996).

Skydebaner:

- Stold Skydebane, Bjergsted Kommune
- Antvorskov Skydebaner, Slagelse Kommune
- Sjællands Odde Skydebane, Trundholm Kommune
- Kongsøre Pistolskydebane, Trundholm Kommune
- Kallerup Skydebaneanlæg, Kalundborg Kommune

Skydebanerne anvendes til skarpskydning med håndvåben. For skydebanernes vedkommende henvises til Miljøstyrelsens vejledning nr. 1 /1995 Skydebaner.

Flådestationer:

- Flådestation Korsør, Korsør Kommune

Almenhedens Færdsel

Henvisninger

Flådestationen anvendes som baseområde for et antal eskadrer, der kan være udrustet med kamp-, transport-, skole- og inspektionsskibe.

For torpedo- og flådestationer henvises til Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder med tilhørende supplement (nr. 3/1996).

For nærværende benytter Hjemmeværnet civile og militære skydebaner/terræner i:

- Kalundborg Kommune (Kallerup)
- Korsør Kommune (Magleø)
- Ringsted Kommune (Vigersted)

Der henvises til Miljøstyrelsens vejledning nr. 1 /1995 Skydebaner.

Der kan som hidtil fastlægges bestemmelser for forsvarets øvelsesarealer og omkring skydebaner, som begrænser almenhedens færdsel.

Der henvises i øvrigt til:

- Kortemnet "Militære områder (RP)".
- Retningslinjerne, kapitel 12, Støjhensyn.
- Støjende fritidsanlæg, afsnit 8.11-8.14.
- Vejstøjudvalgets betænkning, nr. 844, 1978.
- De nævnte vejledninger i starten af dette kapitel.
- Bekendtgørelse nr. 304 af 14. maj 1991 om støj fra vindmøller.

Agenda 21

13. Agenda 21

Agenda 21

Ifølge Planloven skulle amter og kommuner inden udgangen af 2003 offentliggøre en strategi for arbejdet med Agenda 21. En Lokal Agenda 21-strategi er lokale myndigheders bidrag til en bæredygtig udvikling i det 21. århundrede.

Begrebet lokal Agenda 21 udspringer af konferencen om miljø og udvikling i Rio de Janeiro i 1992. Agenda 21-dokumentet er et handlingsprogram for, hvordan en bæredygtig udvikling opnås. Agenda 21 betyder dagsorden eller handlingsprogram for det 21. århundrede. Agenda 21-dokumentet lægger hovedvægten på de globale problemer og det fælles ansvar og indeholder inspiration til miljøarbejdet, planlægningen og borgerengagementet i amter og kommuner. Et af kapitlerne præciserer de lokale myndigheders og borgeres rolle i løsningen af klodens miljøproblemer.

Vestsjællands Amt's strategi for Lokal Agenda 21

Danmark tilsluttede sig på RIO-konferencen i 1991 FN's handlingsprogram for en bæredygtig udvikling af jorden i det 21. århundrede - Agenda 21. Mottoet for denne plan er; Tænk globalt - handl lokalt. En Lokal Agenda 21-strategi er lokale myndigheders bidrag til en bæredygtig udvikling i det 21. århundrede. En lokal Agenda 21-strategi giver sig udtryk i opstilling af mål og udførelse af konkrete projekter, der fx nedsætter forureningsniveauet og mindsker ressourceforbruget. Det er centralt, at der arbejdes på tværs af sektorerne, og at der tages et lokalt udgangspunkt. Helhedssyn, borgerinddragelse, kredsløbstankegang, globale hensyn og langsigtede perspektiver er centrale elementer i en Lokal Agenda 21 strategi.

Vestsjællands Amt præsenterede i december 2003 for første gang en samlet strategi for arbejdet med Agenda 21. Amtet har dog i mange år arbejdet med mål og aktiviteter inden for en række Agenda 21 områder. Målet med den første Agenda 21 strategi er at samle de mange aktiviteter under et. Strategien vil blive revideret hvert 4 år inden udgangen af første halvdel af det sidende amtsråds valgperiode. Mål og aktiviteter vil løbende udvikles og ændres. Ambitionen er i første omgang primært at involvere amtets egne institutioner og koordinere Agenda 21 arbejdet internt i Vestsjællands Amt, som er amtets største virksomhed.

Strategien vil således blive revideret i løbet af denne regionplanperiode, og derfor skal der henvises til den til enhver tid gældende Lokal Agenda-21 strategi.

Neden for beskrives eksempler på amtets målsætninger under hvert af strategiens (2003) 5 indsatsområder, jf. "Indledning" i Kapitel 13 i retningslinjedelen. Amtsrådet har mål og målsætninger på mange niveauer. Målsætningerne i denne strategi er udvalgt blandt målsætninger i amtets overordnede planer og politikker f.eks. amtets miljøpolitik, regionplan, vejplan m.v.

1. Vestsjællands Amt vil arbejde for at mindske miljøbelastningen og ressourceforbruget.

Vestsjællands Amt har vedtaget nedenstående målsætninger, som bidrager til mindskelse af miljøbelastningen og ressourceforbruget:

Miljøpolitik

Amtsrådet vedtog i juni 1995 „Miljøpolitik for amtets egne aktiviteter“.

Som miljømyndighed har Vestsjællands Amt det overordnede ansvar for sikring af rene omgivelser og rent drikkevand. Vi fører tilsyn med virksomheder og rensningsanlæg, denne rolle giver os en moralsk forpligtelse til at „feje for egen dør“. Som virksomhed med ca. 11.000 ansatte fordelt på over 120 institutioner har vi et betydeligt energi/ressourceforbrug, væsentlige udledninger til det omgivne miljø og en stor affaldsproduktion. Ligesom andre virksomheder bør vi gøre en indsats for at mindske vores miljøbelastninger mest muligt.

Som serviceorganisation med daglig kontakt med elever, beboere, patienter og mange andre brugere og deres pårørende har vi en enestående chance for at påvirke mange mennesker til at tænke og handle miljørigtigt. Som en stor arbejdsgiver har amtet mulighed for at give mange ansatte og dermed også borgere i amtet kendskab til tankegangen om bæredygtig udvikling samt redskaber til og viden om, hvordan man kan handle bæredygtigt i hverdagen.

Vision for Miljøpolitikken

Vestsjællands Amt vil lade miljøhensyn indgå i vurderingen ved alle beslutninger, der skønnes at have væsentlige miljømæssige konsekvenser, og vil:

- Indføre miljøstyring i alle amtets institutioner.
- Skabe grundlag for at den enkelte medarbejder kan udvikle sin miljøbevidsthed.
- Opprioritere miljøhensyn ved indkøb, herunder økologiske produkter.
- Arbejde for at mindske amtets affaldsmængder og udledninger til det ydre miljø.
- Arbejde for at mindske amtets miljøbelastninger fra trafik og transport.
- Indføre bæredygtig pleje af institutionernes grønne områder.
- Indføre bæredygtig drift på vejområdet og øvrige driftsområder.
- Anvende bæredygtige produkter og arbejdsmetoder i nybyggeri, bygningsreovering og vejanlæg.
- Arbejde for at nedbringe amtets energiforbrug, udarbejde årlige opgørelser over energitilstanden og udarbejde energiplaner for alle amtets bygninger (ELO).
- Udbrede miljøbevidstheden på amtets skoler og undervisningsinstitutioner.
- Gøre en aktiv indsats for at udbrede miljøbevidstheden via bruger og samarbejdspartner.

Miljøpolitikken beskæftiger sig med Vestsjællands Amts påvirkning af det ydre miljø og samordnes løbende med amtets arbejdsmiljøindsats. Miljøpolitikken revideres mindst hvert 4. år. Hvert år udarbejdes en miljøredegørelse for Vestsjællands Amt.

Sundhedspolitisk vision

Amtsrådet ønsker at opnå størst mulig sundhed for borgerne ved at sikre den rette sundhedsydelse af høj kvalitet, med høj service, til den rette tid og til den rette pris.

Sundhedsplan
for 2002 – 2005

De overordnede mål i Sundhedsplan 2002 – 2005:

- Vi vil sikre et sammenhængende sundhedsvæsen.
- Vi vil tilrettelægge sundhedsvæsenets ydelser med udgangspunkt i borgernes behov.
- Vi vil sikre at alle borgere i Vestsjællands Amt har lige adgang til sundhedsvæsenets ydelser.

**Handlingsplan for
sundhedsfremme og
forebyggelse 2003 – 2005**

- Vi vil samarbejde og koordinere det amtslige og kommunale sundhedsvæsen, til gavn for borgerne.
- Vi vil udnytte ressourcerne hensigtsmæssigt, således at patienterne oplever sammenhæng i undersøgelse, behandling og pleje.
- Vi vil styrke den sygdomsforebyggende og sundhedsfremmende indsats i Vestsjællands Amt.
- Vi vil udvikle den sygdomsbehandlende indsats så undersøgelses- og behandlingstilbud altid er tidssvarende.
- Vi vil uddanne alle faggrupper i sundhedsvæsenet så de kan udføre sundhedspædagogisk arbejde med udgangspunkt i den enkeltes situation.
- Vi vil inddrage patienter og pårørende aktivt i beslutningsprocesserne omkring behandlingen, således at der opnås tryghed.
- Vi vil styrke sundhedsinformation og tilpasse information til målgruppens aktuelle behov.

De overordnede mål i handlingsplan for Sundhedsfremme og forebyggelse.

- Middellevetiden for borgere i Vestsjællands Amt skal øges.
- Den sociale ulighed i sundhed i Vestsjællands Amt skal reduceres mest muligt.
- Livskvaliteten for borgerne i Vestsjællands Amt skal øges.

Vejplan 2002 - 2013

Amtsrådet har vedtaget „Trafikmiljø“ som politisk indsatsområde i Vejplanen 2002-2013. Det centrale princip for dette indsatsområde er:

- Amtet skal til stadighed tilstræbe at forebygge og minimere vejinfrastrukturens negative miljøpåvirkninger.

Målene for 2002-2005 er:

- For Vejområdet aktiviteter i forbindelse med drift, vedligeholdelse og anlæg af landevejene er der indført „grønt regnskab“.
- Der er opstillet en plan for at reducere antallet af støjbelastede boliger langs landeveje.
- Landevejenes visuelle miljø er selvstændigt vurderet ved både drifts- og anlægsarbejder.

**Trafiksikkerhedsplan
2003-2006,
fra mål til handling**

Amtsrådet har vedtaget „Trafiksikkerhedsplan 2003-2006, fra mål til handling“.

Målsætning for alle veje i 2001-2013 er at:

- Antallet af dræbte og alvorligt tilskadede på vejene i Vestsjællands Amt skal inden udgangen af 2012 være reduceret med mindst 40% i forhold til 1998.

Regionplan 2001 – 2012

Handlingsplan for
naturforvaltning 1997 – 2008

Regionplan 2001 – 2012

Vision for
Natur & Miljø og Vejområdet

2. Vestsjællands Amt vil arbejde for fremme af en bæredygtig byudvikling og byomdannelse

Amtsrådet har i Regionplan 2001 – 2012 bl.a. vedtaget følgende mål:

Amtsrådet vil

- med regionplanen sikre, at anvendelsen af byområderne og det åbne land samt udnyttelsen af de naturgivne ressourcer åbner mulighed for, at den fremtidige udvikling sker på et bæredygtigt grundlag.

3. Vestsjællands Amt vil arbejde for fremme af biologisk mangfoldighed

Amtsrådet har vedtaget en Handlingsplan for naturforvaltning 1997 – 2008 med bl.a. følgende målsætninger:

- Eksisterende levesteder for et naturligt dyre- og planteliv er sikret.

Det er nødvendigt at bevare det eksisterende naturgrundlag for at kunne sikre et alsidigt og oprindeligt dyre- og planteliv. Levestederne er imidlertid for manges vedkommende truede.

Indenfor målperioden lægges særlig vægt på sikring af naturtilstanden i vandløb og søer - bl.a. som grundlag for senere sørestaureringer, mens plejeaktiviteterne inden- for øvrige eksisterende naturtyper reduceres ved prioritering efter skrappe kriterier end i de foregående år.

- Der er etableret nye levesteder for dyre- og planteliv.

Amtsrådet har i Regionplan 2001 – 2012 bl.a. vedtaget følgende mål:

Amtsrådet vil

- sikre, at amtets fortsatte udvikling sker under hensyntagen til en beskyttelse af det naturlige dyre- og planteliv, de geologiske og landskabelige værdier, herunder de større uforstyrredelandskaber og kirkeomgivelserne, de kulturhistorisk interessante enkeltheder og værdifulde kulturmiljøer,
- fremme det naturlige dyre- og plantelivs udviklingsmuligheder, og
- arbejde for et rent miljø i det åbne land og for mulighed for oplevelse af mangfoldighed i natur og landskab.

4. Vestsjællands Amt vil arbejde for inddragelse af befolkningen og erhvervslivet i det lokale Agenda 21-arbejde

Anden del af amtsrådet vision for Natur & Miljø og Vejområdet handler om inddragelse af befolkningen:

Amtets miljøpolitik

- Vestsjællands Amt bidrager til udviklingen, gennem en åben administration, som prioriterer samarbejdet med borgeren, målrettet information og borgerinddragelse i planlægningen og konkrete projekter. Desuden udvikles de traditionelle myndighedsroller, så administrationen også er aktiv rådgiver og sparringspartner.

Visionen for amtets miljøpolitik er ikke alene at feje for egen dør men også at udbrede bæredygtig handlemåder uden for amtets egne virksomheder. F.eks. arbejdes der bevidst med at udbygge markedet for bæredygtige fødevarer bl.a. ved at skabe afsætning for denne kategori fødevarer og deltage i udvikling af produkter.

Inddragelse af medarbejdere:

Hovedhjørnestenen ved virkeliggørelse af de politiske visioner for miljøpolitikken er, at medarbejderne ude i alle kroge af virksomheden opnår en forståelse af, hvad bæredygtig handle og udvikling er. Processen skal derfor i væsentlig grad være rettet mod, at der gøres op med holdninger, vaner og vanetænkning bl.a. ved

- at den enkelte medarbejders bevidsthed om miljømæssige konsekvenser ved egen/institutionens handle øges,
- at medarbejderne opnår ejerskab til processen,
- at medarbejderne vises alternative muligheder for handle, samt
- at de tilbydes de nødvendige redskaber, metoder m.v.

Amtets mål er i samarbejde med kommunerne gennem udveksling af fælles erfaringer og metodeudvikling, at bidrage til et kvalitativt løft af Agenda 21 arbejdet i kommunerne og amtet.

5. Vestsjællands Amt vil fremme et samspil mellem beslutningerne vedrørende miljømæssige, trafikale, erhvervmæssige, sociale, sundhedsmæssige, uddannelsesmæssige, kulturelle og økonomiske forhold.

Amtsrådet har vedtaget flg. vision for Natur og Miljø og Vejområdet:

- I Vestsjællands Amt udvikler erhvervsliv og bosætning sig med respekt for det enkelte menneskes muligheder for at leve et aktivt socialt liv i et rent miljø og opleve en mangfoldighed i natur og landskab.
- Vestsjællands Amt bidrager til udviklingen gennem en åben administration, som prioriterer samarbejde med borgeren, målrettet information og borgerinddragelse i planlægningen og konkrete projekter. Desuden udvikles de traditionelle myndighedsroller, så administrationen også er aktiv rådgiver og sparringspartner.

Amtsrådet har bl.a. vedtaget flg. politiske hovedindsatsområder:

1. Et konkurrencedygtigt Vestsjælland

Formålet med „Et konkurrencedygtigt Vestsjælland“ er at udvikle en regional politik for Vestsjællands Amt. Regionalpolitikken skal tænkes på tværs af politikområder og sektorer. Der

er behov for at tænke i sammenhænge og helheder - indadtil og udadtil. Regionalpolitikken skal skabe sammenhæng mellem eksisterende målsætninger og udvikle pejlemærker for den regionale udvikling med henblik på, at Vestsjælland fremover er synligt på landkortet som et attraktivt sted at bo og drive virksomhed. Regionalpolitikken skal være en overordnet ramme for politikudviklingen på amtets kerneområder med betydning for den regionale udvikling.

3. Amt-kommune-samarbejdet

Samarbejdet er nødvendigt for at høste i form af synergi og fællesskab i regionen. Der skal i højere grad disponeres over de fælles ressourcer og kompetencer. Det vil styrke konkurrencedygtigheden.

Der skal fokuseres på samarbejde og sammenhæng og på borgernes behov mere end på administrative og organisatoriske opdelinger.

Der er i årene frem lagt op til flere samarbejder på socialområdet, på miljø- og sundhedsområdet og på erhvervsområdet. Disse samarbejder kan have karakter af kontrakter og aftaler med enkelte eller flere kommuner, derfor vil der i de kommende år være behov for AKS samarbejdet til at skabe sammenhæng og styrke den regionale dialog.

4. Erhvervspolitik for Vestsjællands Amt – midt i Danmark mellem broerne

Formålet i erhvervspolitikken er, at amtet i sine konkrete aktiviteter arbejder i retning af at styrke erhvervsudviklingen i Vestsjællands Amt på et bæredygtigt grundlag. En positiv erhvervsudvikling understøtter bæredygtigheden ved, at jo flere arbejdspladser det lykkedes at fastholde/skabe inden for området jo mindre vil behovet være for at befolkningen transporterer sig ud af området for at arbejde. Det betyder at den betydelige pendling ud af området reduceres og dermed belaster miljøet mindre.

Indsatsområderne sigter mod bedre samspil på tværs af sektorerne og mere sammenhæng og helhed i opgaveløsningen.

Regionplan 2005 - 2016

Udgivet af Vestsjællands Amt,
December 2005

Udarbejdet af Natur & Miljø/Vej- og Miljøsekretariatet

**Vestsjællands Amt, Natur & Miljø,
Alleen 15, 4180 Sorø.
Tlf. 5787 2900. Fax. 5787 2800.
e-mail: nm@vestamt.dk
www.vestamt.dk/natur**